

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Idag uppmärksammar vi trettioårsjubiléet av ”den baltiska vägen”

Publicerad 23 augusti 2019

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström i lokalpress i Litauen med anledning av trettioårsjubiléet av ”den baltiska vägen”.

År 1989 såg vi i Sverige med beundran och respekt på när folket i Litauen – liksom i Lettland och Estland - bildade en mänsklig kedja, som uttryck för sin strävan efter frihet och demokrati. Detta var inledningen av en våg av demokratisering som svepte över stora delar av Europa.

När vi nu uppmärksammar trettioårsjubiléet av denna ”baltiska väg” ska vi minnas deltagarnas mod och drömmar. Men låt det också vara en påminnelse om att frihet och demokrati aldrig kan tas för givet. De måste vinnas och värnas – varje dag.

Sverige och Litauen har nära relationer, en gemensam historia och en gemensam framtid. Förutom de många ekonomiska och mellanfolkliga banden mellan våra länder, är vi medlemmar i den Europeiska unionen och aktiva i den internationella politiken. FN och OSSE är gemensamma plattformar för att verka för fred, säkerhet och utveckling i vår omvärld. Vi har också väl utnyttjat våra mandat i FN:s säkerhetsråd och som ordföranden i EU för att stå upp för demokrati och en regelbaserad världsordning, och i kampanjarbetet till FN:s säkerhetsråd var Litauens hjälp mycket uppskattad.

Det nordisk-baltiska samarbetet är en viktig komponent inte enbart på det utrikes- och säkerhetspolitiska området, utan även inom andra områden. Gemensamma försvarsövningar och samarbeten med Litauen bidrar till en ökad säkerhet i vårt närområde. Säker tillgång till energi är en viktig fråga

och Sverige har genom Nordbalt bidragit till en säkrare energisituation i Litauen.

Vårt gemensamma regionala engagemang och betydelsen av en demokratisk utveckling återspeglas även i EU:s viktiga Östliga partnerskapspolitik som fyller 10 år i år. Vi stöttar på så sätt EU:s grannländer i sin utveckling mot stabila demokratier. Vi har en samsyn på utvecklingen i Ukraina och i flera fall ett delat engagemang i landet. Jag välkomnar att Litauen står värd för 2020 för nästa Ukraine Reform Conference och jag ser fram emot ett fortsatt nära samarbete med Litauen både inför och under konferensen.

För den svenska regeringen är genomförandet av Agenda 2030 och FN:s globala mål av högsta prioritet. Den slår fast vad som behöver göras för en mer hållbar, jämlik och demokratisk värld. Många är engagerade i det arbetet, och det var glädjande att se intresset inte minst hos litauiska ungdomar i samband med Kronprinsessan Victorias besök i Litauen februari förra året i samband med 100-årsfirandet av återupprättandet av republiken Litauen.

Den samarbetsfond som bildades med den svenska regeringens nationalgåva om 10 miljoner kronor till Litauen i samband med 100-årsjubileet har nu påbörjat sitt arbete för att verka för ytterligare utbyte och mellanfolkligt samarbete mellan Sverige och Litauen. Fonden syftar till att skapa varaktigt goda förbindelser genom att bidra till ömsesidigt utbyte och kunskapsförmedling om kultur, näringsliv och samhällsförhållanden mellan befolkningarna i våra länder. Fonden har ett särskilt fokus på unga människor och social sammanhållning och vi hoppas att den kommer att utgöra grunden till många framgångsrika projekt och satsningar som kan bidra till demokratins fördjupning och förankring i våra länder.

Den yngre generationens engagemang är särskilt viktigt för att bevara och utveckla det demokratiska samhället. Sverige har många samarbetsprojekt med litauiska partners som syftar till att stärka civilsamhället och uppmuntra till mellanfolkliga kontakter. Sverige stöder den årliga demokratifestivalen i Butent och tillsammans med litauiska partners arbetar vi för att stärka civilsamhället och att utveckla oberoende media. Jämställdhet mellan kvinnor och män, liksom ekonomisk och social jämlikhet är också viktiga områden för samarbete mellan våra länder.

Kampen mot desinformation och påverkanskampanjer är en gemensam utmaning för våra länder där vi kan lära från varandra, exempelvis delade vi erfarenheter mellan de svenska och litauiska valen.

Under de trettio år som gått sedan ”den baltiska vägen” har Litauen skapat en enastående demokratisk samhällsutveckling. Idag är denna påminnelse särskilt viktig. Utmaningarna i vår region är på många sätt gemensamma och behovet av stärkt samarbete likaså. Det ställer krav på likasinnade länder att agera kraftfullt tillsammans. Och att göra det nu. År 2019 var nämligen det första året på flera decennier, då fler människor i världen levde i länder som rörde sig i auktoritär riktning, än i länder som gjorde demokratiska framsteg. Konkret innebär det att journalister får svårare att verka. Att civilsamhället begränsas, och att aktivister får utstå hat och hot. Att regeringar lägger sig i domstolars rättsskipning och att samhällsdebatten förgiftas av lögnar och hets. Samtidigt minskar folkens förtroende för samhällets institutioner – ofta till följd av en växande ojämlikhet.

Det finns inget förutbestämt i detta. Vi kan vända det om vi vill. Därför har Sveriges regering inlett en demokrati-offensiv. Den innebär att vi ska öka stödet för demokrati världen över. Vi ska främja mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Vi ska stödja journalister, bekämpa korrupcion och främja jämställdhet och jämlikhet. Litauen har mycket att bidra med i detta viktiga arbete och jag ser fram emot att fortsätta att utveckla vårt samarbete.

Jag tänker ibland på historien om en farfar som berättar för sitt barnbarn om hur det inom varje människa pågår en strid mellan två vargar; en god och en ond. Vilken vinner, frågar barnbarnet. Den du matar, svarar farfadern.

Detsamma gäller för vår värld. Vi behöver mata de goda krafterna. Genom att värna demokratin, värnar vi också freden, friheten och jämlikheten: de värden som de människor som gemensamt trotsade förtrycket för trettio år sedan drömde om och strävade efter. Låt oss hedra minnet av deras mod genom att gemensamt föra den kampen vidare.

Margot Wallström, Sveriges utrikesminister

Regeringskansliet

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Idag uppmärksammar vi trettioårsjubiléet av ”den baltiska vägen”

Publicerad 23 augusti 2019

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström i lokalpress i Lettland med anledning av trettioårsjubiléet av ”den baltiska vägen”.

År 1989 såg vi i Sverige med beundran och respekt på när folket i Lettland – liksom i Estland och Litauen - bildade en mänsklig kedja, som uttryck för sin strävan efter frihet och demokrati. Detta var inledningen av en våg av demokratisering som svepte över stora delar av Europa.

När vi nu uppmärksammar trettioårsjubiléet av denna ”baltiska väg” ska vi minnas deltagarnas mod och drömmar. Men låt det också vara en påminnelse om att frihet och demokrati aldrig kan tas för givet. De måste vinnas och värnas – varje dag.

Sverige och Lettland har starka band, en gemensam historia och en gemensam framtid. Vi har ett mycket gott samarbete både inom det nordisk-baltiska samarbetet, NB8, och inom Östersjöstaternas råd där Lettland just avslutat ett framgångsrikt år som ordförande efter att ha tagit över från Sverige. Våra länder är nära allierade inom den Europeiska unionen där vi samarbetar kring många olika frågor. Både Sverige och Lettland är starkt engagerade för det Östliga partnerskapet och de berörda ländernas demokratiska och ekonomiska reformarbete för närmare integration med EU. Den av Sveriges och Lettlands regeringar gemensamt grundade Riga Graduate School of Law arbetar aktivt till stöd för länderna inom det Östliga partnerskapet genom olika utbildningsinsatser, som även fortsatt delvis finansieras av Sverige genom Svenska institutet.

I höst firar vi Stockholm School of Economics in Rigas 25-årsjubileum. Skolan är ett gemensamt svenskt-lettiskt framgångsprojekt som alltsedan den grundades har haft i uppdrag att bidra till den sociala och ekonomiska utvecklingen i regionen. Tillsammans bedriver vi dynamiska samarbeten kring områden som media- och yttrandefrihet och ledarskapsutveckling för politiskt intresserade unga letter. Vi deltar också tillsammans i den årliga demokratifestivalen LAMPA.

Och vi kan göra mer, både bilateralt och inom ramen för våra olika regionala samarbetsformat. Den samarbetsfond som bildades med den svenska regeringens gåva om 10 miljoner kronor vid Lettlands 100-årsjubileum har nu påbörjat sitt arbete för att verka för ytterligare utbyte och mellanfolkligt samarbete mellan Sverige och Lettland. Fonden har ett särskilt fokus på unga människor och social sammanhållning. Vi hoppas att den kommer att utgöra grunden till många framgångsrika projekt och satsningar som kan bidra till demokratins fördjupning och förankring i våra länder. Vi måste också stärka andra samarbeten runt Östersjön, ett sådant är NB8 som är ett regionalt samarbete där de nordiska och baltiska länderna samlas.

Jämställdhet är ytterligare ett område där Sverige och Lettland har gemensamma intressen. Trots att vi har kommit en lång väg i båda våra länder så återstår fortfarande flera utmaningar. Vi kan ytterligare förstärka vårt samarbete vad gäller att bekämpa mäns våld mot kvinnor, förhindra trafficking och för mer jämställda villkor i samhället i stort. För jämställdhet mellan kvinnor och män är en central utgångspunkt för demokratin.

Jag vill också lyfta fram utmaningarna för yttrandefriheten och oberoende mediers villkor samt kampen mot desinformation och otillbörliga påverkanskampanjer. Sverige och Lettland bedriver på detta område ett allt tätare samarbete, inte minst inom ramen för NATO Strategic Communications Centre of Excellence i Riga.

Under de trettio år som gått sedan ”den baltiska vägen” har Lettland skapat en enastående demokratisk samhällsutveckling. Idag är denna påminnelse särskilt viktig. Utmaningarna i vår region är på många sätt gemensamma och de behöver mötas med ett stärkt samarbete. Det ställer krav på likasinnade länder att agera kraftfullt tillsammans. Och att göra det nu. År 2019 var nämligen det första året på flera decennier, då fler människor i världen levde i länder som rörde sig i auktoritär riktning, än i länder som gjorde demokratiska framsteg. Konkret innebär det att journalister får svårare att verka. Att civilsamhället begränsas, och att aktivister får utstå hat och hot. Att regeringar lägger sig i domstolars rättsskipning och att samhällsdebatten

förgiftas av lögn och hets. Samtidigt minskar folkens förtroende för samhällets institutioner – ofta till följd av en växande ojämlikhet.

Det finns inget förutbestämt i detta. Vi kan vända det om vi vill. Därför har Sveriges regering inlett en demokrati-offensiv. Den innebär att vi ska öka stödet för demokrati världen över. Vi ska främja mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Vi ska stödja journalister, bekämpa korruption och främja jämställdhet och jämlikhet. Lettland har mycket att bidra med i detta viktiga arbete och jag ser fram emot att fortsätta att utveckla vårt samarbete.

Jag tänker ibland på historien om en farfar som berättar för sitt barnbarn om hur det inom varje människa pågår en strid mellan två vargar; en god och en ond. Vilken vinner, frågar barnbarnet. Den du matar, svarar farfadern.

Detsamma gäller för vår värld. Vi behöver mata de goda krafterna. Genom att värna demokratin, värnar vi också freden, friheten och jämlikheten: de värden som de människor som gemensamt trotsade förtrycket för trettio år sedan drömde om och strävade efter. Låt oss hedra minnet av deras mod och ”den baltiska vägen” genom att gemensamt föra den kampen vidare.

Margot Wallström, Sveriges utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Idag uppmärksammar vi trettioårsjubiléet av ”den baltiska vägen”

Publicerad 23 augusti 2019

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström i lokalpress i Estland med anledning av trettioårsjubiléet av ”den baltiska vägen”.

År 1989 såg vi i Sverige med beundran och respekt på när folket i Estland – liksom i Lettland och Litauen - bildade en mänsklig kedja, som uttryck för sin strävan efter frihet och demokrati. Detta var inledningen av en våg av demokratisering som svepte över stora delar av Europa.

När vi nu uppmärksammar trettioårsjubiléet av denna ”baltiska väg” ska vi minnas deltagarnas mod och drömmar. Men låt det också vara en påminnelse om att frihet och demokrati aldrig kan tas för givet. De har vunnits och måste vinnas och värnas – varje dag. Redan 1989, samma år som ”den baltiska vägen” ägde rum, etablerade Sverige som första land närvaro i Estland genom att öppna ett lokalkontor i Tallinn under det dåvarande svenska generalkonsulatet i Leningrad. Det var ett innovativt sätt att redan under den sovjetiska regimen biträda det estniska folket i dess nationella strävan efter frihet och demokrati

Idag har Sverige och Estland nära och ömsesidigt värdefulla relationer som bygger på vår gemensamma historia och en gemensam framtid – politiskt, ekonomiskt, kulturellt och mellanmänniskt. Utöver våra starka band har våra länder ett nära samarbete i internationella sammanhang. Detta gäller inte minst inom det nordisk-baltiska samarbetet och inom EU där våra länder har en långtgående samsyn och båda t ex bidrar verksamt till utveckling i EU:s grannskap inom det Östliga Partnerskapet. FN och OSSE är våra gemensamma plattformar för att verka för fred, säkerhet och utveckling i vår

omvärld. Vårt samarbete tar sig bl a uttryck i vårt långsiktiga engagemang för Afghanistanens demokratiska utveckling. När Estland efter en mycket väl genomförd kampanj snart tar plats som medlem i FN:s säkerhetsråd kommer Sverige med våra färskaste erfarenheter från rådsarbetet att stå vid er sida.

Och vi kan göra mer, både bilateralt och inom ramen för våra olika regionala samarbetsformat. Den samarbetsfond som bildades med den svenska regeringens gåva om 10 miljoner kronor vid Estlands 100-årsjubileum har nu påbörjat sitt arbete för att verka för ytterligare utbyte och mellanfolkligt samarbete mellan Sverige och Estland. Fonden har ett särskilt fokus på unga människor och social sammanhållning. Vi hoppas att den kommer att utgöra grunden till många framgångsrika projekt och satsningar som kan bidra till demokratis fördjupning och förankring i våra länder. Samtidigt ska fonden kunna användas för att vårda den språkliga och kulturella samhörigheten mellan våra två länder.

Jämställdhet är ytterligare ett område där Sverige och Estland har gemensamma intressen. Trots att vi har kommit en lång väg i båda våra länder återstår fortfarande flera utmaningar. Vi kan ytterligare förstärka vårt samarbete vad gäller att bekämpa mäns våld mot kvinnor, förhindra trafficking och för att minska inkomstskillnaderna mellan män och kvinnor. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en central utgångspunkt för demokratin och en viktig prioritering i Sveriges utrikespolitik.

Jag vill också lyfta fram våra gemensamma utmaningar att värna yttrandefriheten och oberoende mediers villkor samt kampen mot desinformation och otillbörliga påverkanskampanjer. Här spelar arbetet med cybersäkerhet en viktig roll för att upprätthålla de demokratiska institutionernas trovärdighet. Detta är ett område där Estland är bland de globalt ledande nationerna, och där våra länder bedriver ett allt tätare samarbete.

Under de trettio år som gått sedan ”den baltiska vägen” har Estland skapat en enastående demokratisk samhällsutveckling. Idag är denna påminnelse särskilt viktig. Utmaningarna i vår region är på många sätt gemensamma och de behöver mötas med ett stärkt samarbete. Det ställer krav på likasinnade länder att agera kraftfullt tillsammans. Och att göra det nu. År 2019 var nämligen det första året på flera decennier, då fler människor i världen levde i länder som rörde sig i auktoritär riktning, än i länder som gjorde demokratiska framsteg. Konkret innebär det att journalister får svårare att verka. Att civilsamhället begränsas, och att aktivister får utstå hat och hot. Att regeringar lägger sig i domstolars rättsskipning och att samhällsdebatten

förgiftas av lögn och hets. Samtidigt minskar folkens förtroende för samhällets institutioner – ofta till följd av en växande ojämlikhet.

Det finns inget förutbestämt i detta. Vi kan vända det om vi vill. Därför har Sveriges regering inlett en demokrati-offensiv. Den innebär att vi ska öka stödet för demokrati världen över. Vi ska främja mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Vi ska stödja journalister, bekämpa korruption och främja jämställdhet och jämlikhet. Estland har mycket att bidra med i detta viktiga arbete och jag ser fram emot att fortsätta att utveckla vårt samarbete.

Jag tänker ibland på historien om en farfar som berättar för sitt barnbarn om hur det inom varje människa pågår en strid mellan två vargar; en god och en ond. Vilken vinner, frågar barnbarnet. Den du matar, svarar farfadern.

Detsamma gäller för vår värld. Vi behöver mata de goda krafterna. Genom att värna demokratin, värnar vi också freden, friheten och jämlikheten: de värden som de människor som gemensamt trotsade förtrycket för trettio år sedan drömde om och strävade efter. Låt oss hedra minnet av deras mod genom att gemensamt föra den kampen vidare.

Margot Wallström, Sveriges utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Vi fokuserar på hotet från kärnvapen

Publicerad 30 april 2019

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström.
Publicerad i Svenska Dagbladet 28 april 2019.

Risken för kärnvapenanvändning utgör en av vår tids ödesfrågor och frågan är mer akut än på decennier. Förra året ställdes den symboliska ”domedagsklockan” fram till två minuter i midnatt. En indikator som mäter risken för en människoskapad global katastrof.

I årets utrikesdeklaration nämnde jag flera exempel på sådant som gjort att kärnvapenhotet idag är mer reellt än på decennier. Ett enda mänskligt misstag kan orsaka en förödande humanitär katastrof.

Spänningen ökar mellan stormakterna när Ryssland och USA lämnar nedrustningsavtalet INF efter ryska avtalsbrott. De osäkra framtidsutsikterna för Nya START-avtalet ger ytterligare skärpa åt situationens allvar. Det globala säkerhetsläget försämrars också av den allt mer aggressiva retorik som kärnvapenstater ger uttryck för.

Det mest centrala avtalet, icke-spridningsavtalet NPT, utsätts för påfrestningar när kärnvapenstaterna utvecklar nya förmågor och inte lever upp till åtaganden om nedrustning. Nordkoreas kärnvapen- och missilprogram utgör ett allvarligt hot mot internationell fred och säkerhet. Den kärntechniska överenskommelsen med Iran är i gungning sedan USA lämnat. Världens kärnvapenstater bär ett ansvar för att visa att nedrustning är möjligt.

Det är mot bakgrund av denna utveckling som regeringen valt att kraftsamla kring nedrustning och icke-spridning av kärnvapen. Låt mig ge fyra konkreta exempel på vad detta arbete innebär.

För det första, Sverige blir senare i år för första gången styrelseordförande för IAEA, ett centralt forum för icke-spridningsarbetet. Genom sina kontroller utgör IAEA en oumbärlig del av den globala icke-spridningsregimen och organisationen bidrar aktivt till fred, säkerhet och utveckling. Det handlar idag inte minst om att säkerställa att Iran fortsätter att uppfylla det internationella avtalet om landets kärntekniska verksamhet samt att bygga upp kapacitet att delta i genomförandet av en eventuell uppgörelse om en framtida avveckling av Nordkoreas kärnvapenprogram.

För det andra, förmågan att kontrollera att avtal efterlevs – verifikation som facktermen lyder. Verifikation är nödvändigt för att avtal om nukleär nedrustning och icke-spridning ska komma till stånd. Sverige är idag djupt engagerat i internationella samarbeten som syftar till att hitta lösningar för detta. Den grundläggande utmaningen handlar om att icke-kärnvapenstater ska kunna bekräfta att nedrustning har skett, men utan att kärnvapenstaten ifråga lämnar känslig information som skulle kunna missbrukas.

Även här spelar IAEA en viktig roll: kontroller att icke-kärnvapenstaterna följer sina åtaganden om att bara använda kärnteknologi för fredliga syften. IAEA:s arbete är avgörande för att omvärlden ska kunna ha förtroende för att länder inte utvecklar kärnvapen.

För det tredje, diplomati. Vårt diplomatiska arbete på den koreanska halvön har haft som syfte att bidra till att normalisera relationen mellan Nord- och Sydkorea och en nedrustning av Nordkoreas kärnvapenarsenal. Sverige har också tillsammans med övriga EU arbetat intensivt för att bevara det kärntekniska avtalet JCPOA som garanterar att Iran inte utvecklar kärnvapen.

Irans och Nordkoreas missilprogram, i kombination med den snabba tekniska utvecklingen på området, har gett ökad aktualitet åt frågan om stärkt reglering av vapenbärare. Under det här året är Sverige ordförande i den så kallade Haagkoden om icke-spridning av ballistiska robotar kapabla att bära massförstörelsevapen. Koden bidrar till transparens och förtroendebyggande genom informationsutbyte kring egna nationella program och uppskjutningar.

För det fjärde, arbetet för att stärka och garantera genomförandet av icke-spridningsfördraget NPT. Fördraget är hörnstenen i världens nedrustnings- och icke-spridningsarbete. Dels för att förhindra att fler stater eller andra aktörer skaffar kärnvapen, och dels för att de nuvarande kärnvapenstaterna nedrustar sina arsenaler. Mycket ligger därför i vågskålen när NPT-länderna nästa år möts i New York för en översyn av fördragets genomförande,

särskilt viktigt är detta efter misslyckandet vid översynskonferensen 2015.

Regeringen vill bidra till att den konferensen kan nå de resultat som omvärlden så väl behöver, inte minst avseende nedrustning. Det är skälet till att jag denna vecka befinner mig i New York för ett förberedande NPT-möte inför 2020. Och det är också utgångspunkten för det initiativ som aviserades i regeringens utrikesdeklaration tidigare i år. Nästa steg i detta initiativ blir en högnivåkonferens i Stockholm den 11 juni. Till konferensen har en bredd av länder bjudits in, alla med olika utmaningar och säkerhetspolitiska förutsättningar, men med en gemensam ambition att verka för konkreta resultat som för oss närmare målet om en kärnvapenfri värld. Det kommer bland annat att handla om åtgärder för att reducera de ökade risker för kärnvapenanvändning världen idag konfronteras med. Deltagande kommer att ske på utrikesministernivå för att få den politiska genomslagskraft som frågan förtjänar. Förhoppningen är att konferensen utmynnar i en plan för hur översynskonferensen ska nå framgång.

I dessa tider – tveklöst de mest säkerhetspolitiskt utmanande sedan kalla kriget – är konkret samarbete av detta slag precis det som behövs för att bryta polariseringen och återupprätta en samarbetskultur.

Parallellt med detta arbete har remisstiden för att inkomma med synpunkter på utredningen om ett eventuellt svenskt tillträde till konventionen om förbud mot kärnvapen löpt ut. Regeringskansliet kommer nu att gå igenom de inkomna remissvaren.

Global nedrustning och icke-spridning av kärnvapen och andra massförstörelsevapen utgör en övergripande prioritering för regeringen under den kommande mandatperioden. I ljuset av omvärldsutvecklingen är det ett självklart och nödvändigt politiskt val.

Att möjliggöra konkreta framsteg inom kärnvapenedrustning handlar i grund och botten om tillit. Tillit mellan politiska ledare och länder behöver byggas, ett ofta frustrerande långsamt arbete. Men på samma sätt som misstro gjort att vi en gång konstruerat dessa fruktansvärda vapen kan tillit möjliggöra att vi nedmonterar dem. Vi är skyldiga att aldrig tveka i vårt engagemang och tillsammans med andra fortsatt arbeta för en kärnvapenfri morgondag.

Margot Wallström

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Norden gör skillnad i säkerhetsrådet

Publicerad 12 april 2019

Små länder kan göra skillnad i världen genom att bygga broar och stå upp för det man tror på. Det har både Sverige och Norge visat.

Den 11 april överlämnade den svenska regeringen en skrivelse till den svenska riksdagen om medlemskapet i FN:s säkerhetsråd 2017–2018. Som medlem i FN:s säkerhetsråd bidrog Sverige till att livsviktig hjälp nådde fram till tre miljoner syrier. Norge har agerat fredsmäklare i många konflikter, senast i Colombia, där ett historiskt fredsavtal slöts 2016. Sverige stod nyligen värd för samtalen om Jemen som ledde fram till det så kallade Stockholmsavtalet. Båda är exempel på vad små länder kan åstadkomma när vi bygger broar och står upp för det vi tror på.

Internationella regelverk och internationellt samarbete är viktigare än någonsin. Det gäller inte minst för länder som Sverige och Norge. Våra ekonomier är öppna. Vårt välstånd bygger på handelsavtal och andra bindande internationella överenskommelser. Fred, säkerhet och stabilitet i Norden och i Europa vilar på en respekt för folkrätten.

FN behöver Norden

Vi ser tyvärr att metoden att lösa gemensamma problem genom internationellt samarbete är satt under press. I FN är Norden en stark, gemensam röst för en regelbaserad internationell ordning, fredlig konfliktlösning, respekt för mänskliga rättigheter och att fattigdom ska bekämpas. FN behöver mer än någonsin de aktiva och samlade nordiska ansträngningarna.

Vi måste ta ansvar för att upprätthålla och vidareutveckla den internationella

ordning som vår stabilitet och vårt välstånd vilar på. Vi måste själva arbeta för att den ska fungera.

Det gäller inte minst inom ramen för FN:s säkerhetsråd – det enda internationella organet med mandat att fatta folkrättsligt bindande beslut om konfliktlösning, fredsbevarande insatser, sanktioner och användande av våld.

Norge stöttade aktivt det svenska säkerhetsrådsmedlemskapet under 2017–2018. En norsk diplomat placerades vid det svenska utrikesdepartementet, och Norge delade information från norska fredsmäklingsuppdrag. Nu bidrar Sverige genom att främja den norska kandidaturen till FN:s säkerhetsråd för perioden 2021–2022 i hela världen.

Sverige och Norge i säkerhetsrådet

Norge har i tiotals år deltagit i konfliktlösning på olika kontinenter. Som medlem av säkerhetsrådet vill Norge dra nytta av sina erfarenheter från fredsmäkling och sitt arbete i fält i till exempel Mellanöstern, Colombia, Myanmar och Sydsudan. Med norska diplomater på insidan kommer Norge kunna vara med och ge riktning åt säkerhetsrådets hantering av dessa konflikter.

Norge låter sig inspireras av att Sverige visade att det är möjligt för ett nordiskt land att göra skillnad i FN:s säkerhetsråd. När ställningarna i säkerhetsrådet var låsta och det inte gick att enas om en politisk lösning om kriget i Syrien bidrog de svenska ansträngningarna till att skapa enighet om två viktiga resolutioner som skapade förutsättningar för att föra in nödhjälp över gränsen till Syrien. Hjälpen nådde tre miljoner människor. När säkerhetsrådet diskuterade Myanmar var Sverige tydliga med att de som begått övergrepp mot rohingyerna måste ställas till svars för sina gärningar och att de som flytt till Bangladesh ska ges möjlighet till ett säkert återvändande. Vid hanteringen av Nordkorea bidrog Sverige till ett samlat säkerhetsråd, inte minst genom att samarbeta med de andra valda medlemmarna.

De nordiska ländernas gemensamma inställning till globala utmaningar löper som en röd tråd genom vår politik – så även i säkerhetsrådet. För det första anser både Sverige och Norge att kvinnors deltagande i beslutsprocesser bidrar till en mer bärkraftig fred. Sverige lyckades bland annat få in skrivningar om kvinnor, fred och säkerhet i mandaten för alla FN:s fredsbevarande insatser som förhandlades fram i säkerhetsrådet under 2017 och 2018. Som medlem vill Norge dra nytta av sina praktiska erfarenheter

från medlingsuppdrag och ge kvinnor plats vid bordet i fredsprocesser.

För det andra vill båda våra länder se till att barn skyddas på allra bästa sätt i konfliktsituationer och att deras rättigheter ska skyddas. Säkerhetsrådets formella arbetsgrupp för barn och väpnad konflikt gas nytt liv under svenskt ledarskap och Norge vill se till att detta arbete fortsätter.

För det tredje är det omöjligt att bortse från att klimatförändringarna får säkerhetspolitiska konsekvenser. För små östater är det en fråga om liv och död. I vissa afrikanska konflikter bidrar torka till ökad spänning. Sverige tydliggjorde kopplingen mellan klimat och säkerhet på dagordningen. Det blir allt viktigare att möta de klimatrelaterade säkerhetsutmaningarna och detta kommer vara ett av Norges prioriterade områden.

Folkrätten är bottenplattan

Precis som för Sverige ska folkrätten utgöra bottenplattan för Norges engagemang som vald medlem i säkerhetsrådet. En stark och principfast nordisk röst är extra viktig i säkerhetsrådet i en tid när principen om staters suveränitet utmanas i vår egen världsdel.

Säkerhetsrådet har också vacklat vid många tillfällen. Konflikten i Syrien har pågått längre tid än vad andra världskriget pågick. Rysslands olagliga annektering av Krim och aggressionen i östra Ukraina fortsätter. De fem permanenta medlemmarnas vetorätt kan lamslå säkerhetsrådet och förhindra att viktiga beslut fattas. För att motverka detta utvecklade Sverige ett samarbete med de tio valda medlemmarna och bidrog till att stärka denna grupp. Som medlem vill Norge fortsätta på denna inslagna väg. Det är viktigt för säkerhetsrådets effektivitet och legitimitet.

Transparens och öppenhet är viktiga för de nordiska länderna. Inför diskussioner i säkerhetsrådet bjöd Sverige in högnivåpersoner och representanter från det civila samhället från de länder som skulle diskuteras i säkerhetsrådet. Så vill även Norge arbeta. Det är viktigt att inte bara prata om länder utan även med länder.

Sverige och Norge arbetar för ett effektivt och reformerat FN

Nästa år fyller FN 75 år. Vi ska arbeta för ett effektivt och reformerat FN där säkerhetsrådet tar sitt ansvar för internationell fred och säkerhet.

När problemen och utmaningarna är som störst i världen behövs

gemensamma lösningar. Det tjänar både Sverige och Norge på. Sverige och Norge är beroende av det. Vi tar vårt ansvar utifrån egenintresse och världens gemensamma intressen för att trygga vår gemensamma framtid.

Margot Wallström, Sveriges utrikesminister

Ine Eriksen Søreide, Norges utrikesminister

Regeringskansliet

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Vi tar kampen mot prostitution

Publicerad 08 mars 2019

Debattartikel i Svenska Dagbladet av utrikesministrarna Jean-Yves Le Drian och Margot Wallström. Publicerad den 8 mars 2019.

På internationella kvinnodagen inleder Sverige och Frankrike en diplomatisk offensiv mot människohandel för sexuell exploatering. Vi har kommit överens om att utveckla en strategi för att bekämpa människohandel och prostitution i Europa och globalt.

Sverige bedriver en feministisk utrikespolitik; Frankrike har en feministisk diplomati. Tillsammans vill vi gå i fronten för kampen mot människohandel. Vi hoppas att fler länder ansluter sig till detta viktiga arbete för mänskliga rättigheter.

Kopplingen mellan prostitution och människohandel är väl dokumenterad inom forskningen. Det räcker med en siffra för att tydliggöra det: på de stora bordellerna i Väst- och Centraleuropa kommer uppskattningsvis 95 procent av kvinnorna från andra regioner och kontinenter – ofta Östeuropa och Afrika.

Vittnesmål från bordeller i västeuropeiska länder med laglig prostitution är förfärliga. Statistik visar att risken för att utveckla posttraumatisk stress är högre i prostitution än i krig.

Det finns krafter som argumenterar för att legalisera prostitution. Men oavsett om den är laglig eller inte innebär prostitutionen alltid att sårbara och utsatta människor tvingas leva under omänskliga förhållanden. Därför har Frankrike och Sverige en tydlig hållning där vi vänder oss emot att betrakta prostitution som arbete. Vi accepterar inte användningen av begreppet sex work och ska bekämpa dess användning.

Frankrike och Sverige har, tillsammans med flera andra länder, antagit lagar som gör köp, men inte försäljning, av sex olagligt. Denna lagstiftning har varit effektiv för att minska efterfrågan på prostitution och gör det enklare att hjälpa offer att lämna prostitutionen. I Sverige, där lagstiftningen har funnits i 20 år, finns ett jämförelsevis litet antal prostituerade, och förekomsten av människohandel är relativt låg.

Den diplomatiska offensiv som vi inleder idag ska stärka kampen mot människohandel för sexuell exploatering. Vi ska verka för att fler länder antar en prostitutionslagstiftning av samma modell som den svenska och franska.

Detta ska understödjas genom att sprida kunskap om människohandel och prostitution; att väcka debatt och diskussion om mansrollen och jämställdhet; att stödja kvinnojourer och på andra sätt hjälpa offer för människohandel till en bättre tillvaro, samt genom att främja sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter på alla sätt, inklusive finansiellt.

Vår kamp mot människohandel ska bedrivas tillsammans med andra. Vi ska samarbeta med civilsamhällesorganisationer, kvinnojourer och andra aktörer för att göra politiken så effektiv som möjligt.

Ingen människa drömmer om att bli prostituerad. Offer för människohandel lever under förhållanden som är rent horribla – i Europa på 2000-talet. Vi kan inte låta detta fortsätta.

Jean-Yves Le Drian
Frankrikes utrikesminister

Margot Wallström
Sveriges utrikesminister

Debattartikel från Kulturdepartementet, Utrikesdepartementet

Kampen för mänskliga rättigheter viktigare än på länge

Publicerad 10 december 2018

Debattartikel av Alice Bah Kuhnke och Margot Wallström Göteborgs-Posten, 9 december 2018. När mörkret åter syns på horisonten, och nittonhundratalets fasor ekar i vår tid, måste vi behålla vårt fokus. Vårt arbete måste fortsätta, för att alla människor en dag ska kunna leva sina liv i fred och frihet, med respekt gentemot sin nästa och utan förföljelse eller diskriminering, skriver Alice Bah Kuhnke (MP) och Margot Wallström (S).

I dagarna ägnar vi en tanke åt den fantastiska Eleanor Roosevelt. Kvinnan som bara några år efter att andra världskriget fått ett slut, lyckades samla världens länder bakom en helt unik förklaring. En global moralisk förpliktelse som slår fast att alla människor har rätt till liv i fred och frihet. Att ingen får diskrimineras på grunder såsom exempelvis kön, ras eller religion. Genom hårt arbete kunde FN:s generalförsamling i Paris den 10 december 1948 anta den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna. De gäller inte bara stater, utan som Eleanor Roosevelt själv uttryckte det, också den lilla världen, den mellanmänskliga, på arbetsplatser och i familjen.

Grunden för fred och hållbar utveckling

De mänskliga rättigheterna är i dag en central del av folkrätten. De lägger grunden för upprätthållandet av fred, säkerhet och en hållbar utveckling i alla dess dimensioner. De är en global överenskommelse om människovärdets okränkbarhet. De utgör ett löfte till kommande

generationer om att nittonhundratalets dyrköpta lärdomar inte är förgäves.

I morgon har det gått 70 år sedan detta för mänskligheten så centrala beslut. Det påkallar reflektion kring läget för de mänskliga rättigheterna, i Sverige och runtom i världen. Vi möts av en dyster bild. I början av 2000-talet såg vi en stagnation i många länder, denna har nu på många håll bytts mot tillbakagång. Våra mänskliga rättigheter utmanas allt mer. Grundläggande civila och politiska rättigheter kringskärs; det oberoende civila samhället får ett krympande utrymme. Yttrandefriheten begränsas, journalister och meningsmotståndare tystas och fångslas. Försvarare av de mänskliga rättigheterna förföljs eller mördas. Mycket av denna utveckling syns också i de landrapporter om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer som UD årligen uppdaterar. Även inom EU finns växande hot och därför är det avgörande att Sverige har en tydlig röst för de mänskliga rättigheterna som en förutsättning i unionens grundläggande värderingar. Samtidigt är den politiska polariseringen på många håll större än på länge. Världssamfundet borde stå enat och stå upp för rättvisan och mot övergrepp på de mänskliga rättigheterna, men lyckas inte.

Tydlig röst i världen

Sverige är en viktig röst i världen, vi är en tydlig kraft för att säkerställa respekten för mänskliga rättigheter och att öka säkerheten för dem som försvarar de mänskliga rättigheterna ofta med risk för eget liv. Vi tänker inte minst på den svenska FN-arbetaren Zaida Catalán och hennes amerikanska kollega Michael Sharp, som mördades i Kongo mitt i deras gärning för mänskliga rättigheter. Det finns en bred partipolitisk enighet om att Sverige ska stå på de utsattas sida och vara en klar och tydlig röst i världen.

Vi behöver också göra mer här hemma. Regering och riksdag har ställt sig bakom att Sverige ska säkerställa full respekt för våra internationella åtaganden om mänskliga rättigheter. Det kräver att vi fortsätter ta steg, vilket vi också rekommenderas göra av bland annat FN och Europarådet, för att främja och skydda de mänskliga rättigheterna för den enskilde individen och genom åtgärder som når alla. Så sent som 2017 ställde sig ett nära enhälligt konstitutionsutskott i riksdagen bakom att Sverige bör sträva efter att ha en oberoende institution för mänskliga rättigheter, enligt Parisprinciperna. En sådan institution ska kunna granska vad staten gör och föreslå vad staten borde göra, för att leva upp till vårt mål.

Ta mänskliga rättigheter på allvar

Vi lever i en tid som mer än någonsin kräver att de internationella överenskommelserna och normerna om mänskliga rättigheter tas på största allvar. Dessa antogs inte för de enkla åren, då fred och mellanmännisklig förståelse kunde tas för given. Tvärtom skrevs de för att vägleda oss i tider då förmågan att se varandra som en del av samma mänsklighet riskerar att svikta. När arbetet med FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna påbörjades ansågs det vara ett omöjligt uppdrag. När förklaringen var antagen ansågs det omöjligt att göra om det.

När mörkret åter syns på horisonten, och nittonhundratalets fasor ekar i vår tid, måste vi behålla vårt fokus. Vårt arbete måste fortsätta, för att alla människor en dag ska kunna leva sina liv i fred och frihet, med respekt gentemot sin nästa och utan förföljelse eller diskriminering. Vi kan inte lyckas utan de modiga människor som varje dag påminner om och kämpar för människolivets okränkbarhet, de universella rättigheter som vi har just för att vi är människor. Vi bör tillsammans säkra att de mänskliga rättigheterna inte tappar i värde, utan tvärtom stärks och ökar i betydelse för världens utveckling. I det lilla och i det stora.

Alice Bah Kuhnke (MP)
kultur- och demokratiminister

Margot Wallström (S)
utrikesminister

Debattartikel

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström

Publicerad 02 november 2018

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström i tidningen Journalisten med anledning av den internationella dagen mot straffrihet för brott mot journalister.

Idag är det den internationella dagen mot straffrihet för brott mot journalister. Enligt Unesco har över 1 000 journalister dödats på grund av sin yrkesutövning under de senaste tolv åren. Det innebär att en journalist dödas var fjärde dag. I nio fall av tio lagförs inte de ansvariga.

Demokrati som samhällsskick kräver en modig, oberoende och undersökande journalistik som granskar makten. Samhällsdebatten och det fria ordet är själva luften i demokratins lungor. Yttrande- och pressfriheten måste skyddas, inte minst när vår värld blir allt mer osäker.

Varje dag utsätts journalister runt om i världen för våld på grund av vad de rapporterar om. De får motta hot och trakasserier, inte minst i sociala medier. Hittills i år har 86 journalister dödats. Det senaste exemplet är Jamal Khashoggi. Sverige och EU fortsätter att kräva en grundlig, trovärdig och skyndsamt utredning med full transparens från de saudiska myndigheterna.

Arbetet med journalisters säkerhet är en tydlig prioritering i den svenska utrikespolitiken. Vi arbetar med ansvarsutkrävande för våld, hot om våld och andra typer av trakasserier mot journalister och mediearbetare. Mycket av arbetet bedrivs i internationella organ. Vi har satt fokus på frågan i bland annat EU, FN, OSSE och Europarådet.

Det var Sverige som tog initiativet till den banbrytande resolutionen i FN:s råd för mänskliga rättigheter som fastställde att mänskliga rättigheter, inklusive yttrandefrihet, ska respekteras både offline och online. Ett annat exempel är hur FN-organet Unesco med Sveriges hjälp har

utvecklat stöd till flera latinamerikanska länders rättsväsenden genom att utbilda domare i hanteringen av fall gällande brott mot journalister. Via svenskt stöd har Unesco även utbildat säkerhetsstyrkor i bland annat Afrika och Latinamerika i vikten av fria medier och att respektera journalister.

Kvinnliga journalister är särskilt utsatta för våld, hot och trakasserier. Därför har Sverige valt att prioritera denna fråga. Vid ett internationellt möte om hot och hat mot kvinnliga journalister i Stockholm väcktes idén om ett internationellt center som stödjer medieorganisationer och kvinnliga journalister som utsätts för hat och hot. Därefter har Utrikesdepartementet gett projektstöd till medieinstitutet Fojo för att undersöka möjligheterna för att etablera ett sådant center.

Sedan 2015 har Sverige gett stöd till OSSE:s mediefrihetsrepresentant för olika projekt för att kartlägga och motverka kvinnliga journalisters utsatthet på internet. Ett särskilt framgångsrikt projekt är Safety of Female Journalists Online. Genom att involvera kvinnliga journalister som varit utsatta för hot och hat på internet har mediefrihetsrepresentanten tagit fram rekommendationer och omfattande stöd för att öka den digitala säkerheten för kvinnliga journalister.

UD och Sveriges ambassader uppmärksammar yttrandefrihet och journalisters säkerhet i 135 landspecifika rapporter om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Vid besök och i möten med företrädare för stater med bristande respekt för mänskliga rättigheter lyfter vi dessa frågor. När länder som inte respekterar yttrandefriheten granskas i FN lämnar vi konkreta rekommendationer.

Vi stödjer även genom biståndet lokala nätverk och organisationer som främjar oberoende journalistik och stöttar journalister och svenska diplomater träffar regelbundet representanter för journalistorganisationer. Sida har en viktig roll i det svenska stödet för pressfrihet och journalisters säkerhet. Några exempel är den utbildning av journalister som Sida finansierar i bland annat Vitryssland, samt stöd till organisationer som arbetar för bättre medielagar och arbetsvillkor.

Även om det finns framsteg i det internationella arbetet för att värna journalisters säkerhet visar statistiken en nästan nattsvart bild. Idag, på den internationella dagen mot straffrihet för brott mot journalister, låter vi denna statistik skildra hur utsatta journalister är, och vilka omfattande insatser som krävs världen över. Sverige är och kommer att fortsätta vara en stark röst för journalisters säkerhet. För att skydda press- och yttrandefriheten och därmed också demokratin.

Margot Wallström, utrikesminister

Regeringskansliet

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Religionsfriheten måste säkras

Publicerad 13 juli 2018

Debattartikel i Svenska Dagbladet den 10 juli 2018.

Religions- och övertygelsefrihet är en mänsklig rättighet som gäller för alla överallt. Ändå blir människor förföljda, fördrivna och mördade på grund av sin religion. Religiösa platser förstörs och byggnader sätts i brand. Vi ser detta i Mellanöstern där situationen för de religiösa minoriteterna under de senaste åren förvärrats.

De kristna grupperna i Irak och Syrien har under Daeshs framfart utsatts för obeskrivliga övergrepp, såsom mord, sexuellt och könsbaserat våld. Samma sak gäller andra minoriteter, såsom yazidierna, vars kvinnor tvingades in i sexslaveri under Daesh. I Egypten har den koptiska minoriteten återigen fallit offer för upprepade terroristangrepp. Vi ser en liknande utveckling i Nigeria, Indonesien och Pakistan. På andra platser är den religiösa friheten allvarligt begränsad, liksom andra mänskliga rättigheter.

Men vi ser också etniska och religiösa minoriteter falla offer på närmre håll; synagogor och moskéer angrips och förstörs i våra svenska städer, kristna flyktingar i svenska flyktingförläggningar vittnar om långtgående hot och trakasserier, och terrorismen i Europa är ett hot mot den mångfald och demokrati som vi har kämpat så hårt för att bygga upp.

Sverige fördömer dessa övergrepp, våld och mördande. Alla ska kunna leva utan rädsla för att bli hotade på grund av sin religion. Regeringen agerar på bred front för att förhindra dessa hot mot mångfalden. Nyligen tog jag emot presidiet för Sveriges kristna råd för att tala om den globala utvecklingen vad gäller religions- och övertygelsefriheten.

Arbetet med att skydda och främja de mänskliga rättigheterna är en hörnsten i svensk utrikespolitik. Sverige arbetar aktivt gentemot enskilda länder och i multilaterala sammanhang för att stärka respekten för religions- och

övertygelsefrihet. Att engagera andra regeringar i arbetet med att stärka skyddet för de mänskliga rättigheterna står ständigt på vår agenda.

Sveriges ambassadör för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer driver löpande denna fråga och har bland sina ansvarsområden också religions- och övertygelsefrihet. Sveriges ambassadör till Heliga Stolen för en dialog med Vatikanen om frågan och svenska institutet i Alexandria, som är en del av utrikesförvaltningen, arbetar med interreligiös dialog. Vår ambassadör till Organization of Islamic Cooperation tar ständigt upp religionsfrihet, inklusive kristnas utsatthet i den muslimska världen. Det är viktigt att granska och rapportera om utvecklingen, öka medvetenheten samt hålla förövare av övergrepp och kränkningar mot mänskliga rättigheter ansvariga.

Att stärka civilsamhället är ett viktigt steg i utvecklingen av de mänskliga rättigheterna och skyddet för religiösa minoriteter. I detta ingår även vårt omfattande arbete för att stärka demokratin och rättsstatens principer runt om i världen.

Då minoriteter ofta faller offer för terrorism och våldsbejakande extremism måste det internationella samfundet i större utsträckning samarbeta för att förebygga våldsbejakande extremism och stärka arbetet inom anti-terrorism. Sverige bidrar med en militär utbildningsinsats genom vårt deltagande i den internationella koalitionen mot Daesh.

Svenska internationella anti-terrorismprioriteringar syftar till ett långsiktigt förebyggande av våldsbejakande extremism och till att säkerställa de mänskliga rättigheternas efterlevnad. Enbart säkerhetsinriktade och straffande tillvägagångssätt riskerar att bli kontraproduktiva. Överdrivet polisvåld samt oproportionerliga säkerhetsåtgärder som upplevs som riktade mot särskilda befolkningsgrupper är några anledningar till missnöje som utnyttjas i våldsbejakande extremismpropaganda. Stärkandet av demokratin för att motverka våldsbejakande extremism är en prioritering för regeringen.

Utvecklingssamarbete är en väsentlig del av Sveriges ansträngningar för att stärka de mänskliga rättigheterna och förebygga den våldsbejakande extremism som religiösa minoriteter ofta faller offer för. Sverige har bilateralt utvecklingssamarbete med Irak och en regional strategi för Syrienkrisen samt regionalt engagemang som täcker Mellanöstern och Nordafrika.

Vårt stöd utgår från ett rättighetsperspektiv. Där läggs särskilt fokus på utsatta befolkningsgrupper inklusive etniska och religiösa minoriteter. Insatser och projekt sträcker sig från att stärka ett demokratiskt styre, fredsbyggande och mekanismer för att stärka respekten för de mänskliga rättigheterna till stöd till civilsamhället, utbildning och andra grundläggande samhällstjänster.

Men vi kan självfallet göra mer. Att vi förstår utmaningarna i samexistensfrågorna, kopplingarna mellan religion och politik i världen, och religions- och övertygelsefrihet är centralt, och därför satsar vi mer på utbildning. Till exempel har Missionsrådet genomfört en utbildning om religionsfrihet på Utrikesdepartementet. Vi anordnar själva och deltar aktivt löpande i konferenser och seminarier där de här frågorna tas upp, både hemma och ute i världen.

Jag har också tagit initiativ till en konferens under nästa mandatperiod där begrepp som folkmord kommer att diskuteras, FN:s specialrådgivare för arbetet mot folkmord kommer att bjudas in till konferensen. Vi förtydligar titeln för vår ambassadör till OIC (Organization of Islamic Cooperation) samt för interkulturell och interreligiös dialog, som får ett särskilt uppdrag för kampen mot antisemitism och islamofobi samt för att värna kristna och andra religiösa minoriteter i Mellanöstern och Nordafrika. Jag upprättar nu också en intern arbetsgrupp på Utrikesdepartementet för att bättre samordna våra olika aktörer som på olika sätt arbetar med stöd till religiösa minoriteter.

Religion spelar en stor roll i många konfliktsituationer runtom i världen. Att finna sätt att leva tillsammans, även då man inte delar religiös övertygelse, är därför avgörande för en hållbar fred. Våld, trakasserier eller förföljelse baserat på en människas religion får aldrig accepteras eller normaliseras, det är något vi kommer fortsätta arbeta med under nästa mandatperiod.

Margot Wallström
Utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Debattartikel av Isabella Lövin och Margot Wallström

Publicerad 11 juli 2018

Debattartikel i DN Debatt av Isabella Lövin, minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat och utrikesminister Margot Wallström 11 juli med fokus på klimat och säkerhet

I dag samlas medlemmarna i FN:s säkerhetsråd för att för första gången på sju år diskutera klimat och säkerhet. Det är Sverige som har tagit initiativ till mötet i egenskap av ordförande för säkerhetsrådet. De senaste årens tydliga tecken på klimatförändringar har gjort det svårt att fortsätta blunda för frågan. Målsättningen med dagens möte är att insikten om att klimatet förstärker konflikter ska öka.

Våren och sommaren har i Sverige varit präglad av extremväder, där vattenbrist, skogsbränder och missväxt har blivit vardag i nyhetsrapporteringen. Frågan känns alltmer aktuell och nära vår egen verklighet. Extrem hetta drabbar nu också Kanada och Kalifornien samtidigt som extrema regn i Japan har lett till att två miljoner människor har fått evakuera sina hem, och över 120 har dött.

Men det är människor i fattiga länder som drabbas värst av klimatförändringarnas negativa konsekvenser. Där är motståndskraften mot extrema väderhändelser och missväxt ytterst svag. Ofta är kvinnor oproportionerligt utsatta i dessa situationer. Sviktande länder riskerar att hamna i en ond cirkel av instabilitet och klimatrisker.

För några dagar sedan genomfördes en gemensam resa till Tchad och Niger i Västafrika av FN, Afrikanska unionen och Sverige. Där deltog utrikesministern och FN:s biträdande generalsekreterare Amina Mohammed. Vi sätter på så sätt fortsatt fokus på en region där kopplingen mellan klimat

och säkerhet är särskilt tydlig. För att bättre förstå konfliktens olika dimensioner, såsom kopplingar till terrorism, bristande utveckling, ojämställdhet och klimatförändringarnas påverkan. Resan tydliggjorde att traditionella säkerhetsinsatser inte är tillräckliga för att främja fred och säkerhet.

Förra året reste även säkerhetsrådet till Tchadsjöområdet. Efter resan tog Sverige initiativ till en banbrytande resolution som för första gången pekar ut klimatförändringarnas inverkan på en specifik konflikt, och begärde att FN måste stärka sin kapacitet att hantera detta. Detta blev startskottet för en annan hantering av klimatfrågan i säkerhetsrådet.

Sahelregionen i västra Afrika har drabbats hårt, inte minst Mali och området kring Tchadsjön. Kortare och mindre förutsägbara regnsäsonger har lett till ökad konkurrens om bristande resurser. Detta förstärker redan existerande spänningar mellan boskapsskötare och bofasta bönder. Människors försörjningsmöjligheter och livsmedelssäkerhet hotas och gör dem än mer utsatta. I länder där motståndskraften mot kriser är svag och där den sociala och ekonomiska tryggheten är ytterst begränsad, ser vi att allt fler rekryteras av extremistgrupper som lockar med pengar och mat. Många väljer också att lämna sina hem och fly.

Ett annat talande exempel är de många små önationer som helt riskerar att dränkas när havsnivåerna höjs. Det är svårt att föreställa sig vad konsekvenserna blir när hela länder riskerar att försvinna.

Detta är bara några exempel på att klimat och konflikt hör samman. Vi måste bli bättre på att förstå hur klimat samspelar och ibland förstärker konfliktmönster. Utan denna pusselbit kan vi – det internationella samfundet – aldrig ta fullt ut informerade beslut för att främja fred och förebygga konflikt.

Sverige har arbetat intensivt för att frågan ska få ökad uppmärksamhet internationellt. Det internationella samfundet måste bli bättre på att förstå, uppmärksamma och förbinda sig att ta itu med de säkerhetshot som hör samman med klimatförändringarna. Detta handlar om att förbättra det konfliktförebyggande arbetet.

FN:s säkerhetsråd, med huvuduppgift att upprätthålla internationell fred och säkerhet, måste axla en ledande roll. Vi kan helt enkelt inte ignorera denna fråga i vår strävan efter hållbar och fredlig utveckling. Sedan Sveriges inträde i säkerhetsrådet har vi kontinuerligt verkat för att denna fråga ska få

ökad uppmärksamhet. Och vi har nått flera viktiga resultat. Sverige arbetar tillsammans med andra likasinnade länder för att klimatrelaterade säkerhetsrisker uppmärksammas, där vi har sett resultat i flera relevanta regioner och länder, bland annat i Västafrika och Sahel, Somalia och Mali. Vi arbetar också strategiskt med inkommande rådsmedlemmar för att tillse att frågan, även när Sverige inte längre är medlem, ges den uppmärksamhet den förtjänar.

Sverige gör sin del, inom såväl utrikespolitiken, klimatpolitiken som biståndspolitik. Sverige tar ett globalt ledarskap när det gäller klimatfinansiering och utvecklingssamarbete och är den största givare per capita till flertalet av de största multilaterala klimatfonderna. Inom utvecklingssamarbetet integreras klimat- och konfliktperspektiv kontinuerligt, och en rad insatser med fokus på klimat och säkerhet genomförs. Regeringen beslutade så sent som i förra veckan att tillföra ytterligare 400 miljoner kronor för utvecklingssamarbetet med Sahelområdet, med särskilt fokus på regionens problem kopplade till klimat och säkerhet.

Regeringen stödjer också etablerandet av en internationell forskningshubb för klimat och säkerhet, den så kallade Stockholm climate security hub, som involverar några av de främsta svenska forskningsinstituten på området. Denna kommer att lanseras i samband med Världsvattenveckan i augusti med syfte att främja kunskapsutveckling och policydialog inom området, inte minst för att stödja FN och andra multilaterala aktörer med evidensbaserad analys.

Dagens debatt om klimat och säkerhet i rådet har varit långt ifrån en självklarhet att genomföra. Men våra ansträngningar möts av allt tydligare stöd från länder på samtliga kontinenter och stor tacksamhet inte minst från de många drabbade länder som vittnar om vilka allvarliga konsekvenser detta innebär.

Nu blickar vi framåt mot nästa års toppmöte i FN om klimat. Om vi menar allvar med de globala målen om internationellt hållbar utveckling, fred och säkerhet, så måste klimatrelaterade säkerhetsrisker upp på den internationella dagordningen. Det är allvar, och vi har ingen tid att förlora.

Isabella Lövin, minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat och utrikesminister Margot Wallström

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Med kreativitet, öppenhet och dialog kan vi göra skillnad

Publicerad 28 juni 2018

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström.

I juli är Sverige ännu en gång ordförande i FN:s säkerhetsråd. Det är det andra och sista svenska ordförandeskapet under vårt tvååriga medlemskap som vi har använt för att ta en rad viktiga initiativ.

Vi behöver ett globalt regelbaserat system för fred och säkerhet. Säkerhetsrådet ska vara världens gemensamma verktyg för detta – och för att skapa förutsättningar för jämlik utveckling, jämställdhet och hållbara och inkluderande samhällen. Detta är ett svenskt och europeiskt intresse.

Vi behöver ett säkerhetsråd där länder – invalda såväl som permanenta – från hela världen kan enas och fatta tydliga och principfasta beslut. Sverige tar sin del av det gemensamma ansvaret och fortsätter att förvalta det förtroende som FN:s medlemsstater visat genom att välja in oss i säkerhetsrådet.

Säkerhetsrådet har ansvar för att de frågor som uppfattas vara, eller kunna bli hot mot internationell fred och säkerhet, hanteras. Det innebär dels sådant som är förutsägbart och dels sådant som är händelsestyrt, exempelvis plötsliga kriser eller konflikter. Sverige har behövt hantera också sådant som kan uppstå med mycket kort varsel. Rent konkret har säkerhetsrådet över 200 möten årligen och tar närmare hundra olika beslut om aktuella frågor. Det är oerhört arbetsintensivt och kräver mycket förberedelser från Utrikesdepartementet och vår FN-representation i New York.

Men arbetsklimatet i säkerhetsrådet behöver bli bättre. Vi har nyligen bevittnat några av de värsta låsningarna på länge. Förra året användes vetot totalt sex gånger – fler gånger än något annat år under de senaste 20 åren.

När säkerhetsrådet inte kan enas riskerar det att försvaga hela FN-tanken om

samarbete för fred, säkerhet och utveckling.

Säkerhetsrådets arbete måste garantera och stärka efterlevnaden av folkrätten med avstamp i FN:s stadga – samma principer som också reflekteras i Europeiska unionens fördrag, och som är så centrala för Sverige och vår egen säkerhet.

Omvärldsläget är oroligt. Mer än 800 miljoner människor saknar tillräckligt med mat för dagen. De humanitära behoven i länder som Syrien, Jemen och Sydsudan är enorma.

Vi behöver bygga vidare på ett mer konstruktivt samtalsklimat. Sverige bidrog till detta vid generalsekreterarens årliga informella arbetsmöte med säkerhetsrådet, som ägde rum på Dag Hammarskjölds gård i skånska Backåkra. Det var första gången detta möte ägde rum utanför USA och vi behöver fler liknande möten om vi ska kunna bygga upp det sargade förtroende som hemsöker rådet. Att FN:s generalsekreterare António Guterres vid mötet beskrev Sverige som brobyggare i säkerhetsrådet illustrerar att våra ansträngningar gör skillnad.

Sveriges ansträngningar ger resultat. I februari kunde säkerhetsrådet enhälligt anta resolution 2401 om eldupphör i hela Syrien för att möjliggöra humanitärt tillträde och medicinska evakueringar.

Sverige har aktivt bidragit till att situationen för Rohingya-befolkningen i Myanmar fortsatt står högt på det internationella samfundets dagordning.

Vi har varit drivande för att säkerhetsrådet kunnat bryta ny mark genom att anta resolutioner som understryker vikten av ungas deltagande i konfliktlösning och fredsbyggande samt om kopplingen mellan hunger och konflikt. En majoritet av mandaten för FN:s insatser har nu fått stärkta skrivningar om kvinnor, fred och säkerhet. Och säkerhetsrådets barnrättsperspektiv har stärkts i länder som Sudan, Mali, Colombia och Somalia.

Dessutom fortsätter vårt arbete för att värna ett nära samarbete mellan de europeiska rådsmedlemmarna. Exempelvis samlade Sverige den 15 maj säkerhetsrådets europeiska medlemmar till ett gemensamt uttalande om händelserna i Gaza.

Det går att göra skillnad, trots de utmaningar som finns.

Som ordförande i säkerhetsrådet i juli ska Sverige ta ansvar för alla frågor på rådets dagordning och fortsätta bidra till att säkerhetsrådet kan uppfylla sin

huvuduppgift enligt FN:s stadga – att upprätthålla internationell fred och säkerhet.

Vi planerar för det förutsägbara och har beredskap för att hantera oväntade situationer, såsom eftervalskrisen i Gambia var under vårt förra ordförandeskap i januari 2017.

Sveriges arbete i säkerhetsrådet fortsätter ta avstamp i den svenska diplomatins "DNA": folkrätt, mänskliga rättigheter, jämställdhet och ett humanitärt perspektiv.

Rådets övriga medlemmar vet vilka vi är och vad vi står för.

Jag upplever att det finns ett starkt förtroende och stor respekt för Sverige bland rådets övriga medlemmar, även om alla inte alltid delar våra perspektiv.

Under hela medlemskapet har regeringen haft en bred återkommande dialog med det civila samhället och ett tätt utbyte med Riksdagen. Förankringen är en styrka. Vår trovärdighet är en tillgång också för ordförandeskapet.

Låt mig nämna några centrala utgångspunkter för ordförandeskapet:

- Säkerhetsrådet måste bli bättre på att möta vår tids nya utmaningar och hot, såsom kopplingen mellan klimatförändringar och säkerhet.
- Säkerhetsrådets arbete behöver genomsyras av den fundamentala insikten om att fred och säkerhet angår alla. Forskning visar att fredsprocesser där kvinnor deltar aktivt leder till mer hållbara fredsavtal. Arbetet med agendan för kvinnor fred och säkerhet måste växlas upp och integreras i samtliga geografiska möten i rådet. Jag kommer själv att leda möten om kopplingen mellan klimat och säkerhet samt kvinnors situation i Sahel-regionen i Västafrika.
- Om vi skyddar barn idag förebygger vi morgondagens konflikter. Under ordförandeskapet ordnar vi en öppen debatt om barn och väpnad konflikt
- Brett samarbete är en förutsättning för fred. I samband med Nelson Mandelas 100-årsdag ska vi arrangera ett möte för att diskutera hur samarbetet mellan FN och Afrikanska unionen (AU) kan stärkas.
- Säkerhetsrådets arbete äger inte rum i ett vakuum, utan påverkar miljontals människor i hela världen. Vi ska fortsätta bidra till inkluderande och transparenta arbetsmetoder och ge möjlighet för de som drabbas av vår tids kriser att bidra med sina perspektiv i säkerhetsrådets möten. Säkerhetsrådets arbete måste göra skillnad där

det behövs som mest – på plats hos de miljoner kvinnor, män, flickor och pojkar som lever i skuggan av krig, konflikt och fattigdom.

Fred och säkerhet angår alla, och Sverige arbetar på olika sätt för att öppna upp arbetet i säkerhetsrådet. I januari 2017 briefade civilsamhällesaktivisten Asha Gelle Dirie från Somalia säkerhetsrådet om kampen för att öka kvinnors politiska deltagande i landet, på inbjudan av Sverige. Vi har även varit öppna i vår kommunikation om arbetet i rådet, och regelbundet bjudit in civilsamhällesorganisationer till informationsmöten.

Vi har ytterligare ett halvår på oss att fortsätta sätta svensk prägel på säkerhetsrådets arbete. Vi har åstadkommit mycket och kommer att göra ännu mer. Stärka kvinnors röst och deltagande. Se till att humanitär hjälp når fram. Förbättra förmågan att förebygga konflikt. Och stå upp för folkrätten.

För vi behöver mer internationellt samarbete, inte mindre. Alternativet till vårt engagemang vore att resignera inför utmaningar, det är något som den här regeringen aldrig kommer att göra. Vårt eget lands trygghet stärker vi igenom att garantera andra länder samma trygghet, isolering är inget alternativ. Med öppenhet, dialog och tålamod inleder vi nu vårt sista halvår i FN:s säkerhetsråd.

Margot Wallström
Utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

"Låt oss arbeta gemensamt, med mod och tålamod, för att göra världen mer jämställd"

Publicerad 15 april 2018

Idag inleds Stockholm Forum on Gender Equality – en global konferens om jämställdhet, med 600 deltagare från över 100 länder. På konferensen möts aktivister, akademiker, politiker och entreprenörer som lägger sin kraft på att göra världen mer jämställd.

Den som vill uppnå förändring måste varje dag eftersträva den – genom aktivt och tålamodigt arbete. Kvinnorörelsen har gått före, stått på barriaderna och kämpat för jämställdhet både nationellt och internationellt. Tack vare den kampen kunde vi, som den första regeringen i världen, lansera den feministiska utrikespolitiken. Sverige har fått uppmärksamhet världen över, och fler länder har tagit efter politiken. Sedan i höstas har #Metoo gett jämställdhetsfrågan ett internationellt momentum.

Men parallellt med detta ser vi också hur de krafter som aktivt motarbetar kvinnor och flickor fått ökad styrka. Det är en trend som breder ut sig samtidigt som politiska ledare drar ner på sitt globala ansvarstagande. Det är farligt och innebär att de som vill ha en mer jämställd värld i än större utsträckning behöver gå samman. Därför äger Stockholm Forum on Gender Equality rum vid en särskilt viktig tidpunkt.

Politiken måste leda till konkreta resultat för att vara relevant. För oss har det därför varit prioriterat att driva en feministisk utrikespolitik som är baserad på handling och verklig förändring. Låt oss peka på några exempel:

Vi satsar en miljard kronor på en global strategi för jämställdhet och kvinnor

och flickors rättigheter. Aktivister och kvinnoorganisationer som jobbar för jämställdhet motarbetas ofta hårt i kampen för de mänskliga rättigheterna. Möjligheten att arbeta oberoende minskar när finansiering och demokratiskt utrymme krymper.

Vi har startat ett nätverk av kvinnliga medlare som är aktiva i länder som Syrien, Afghanistan och Ukraina. Vi kommer att fortsätta vårt arbete för att göra kvinnor delaktiga i fredsprocesser på alla nivåer.

Genom kampanjen Wikigap, som UD genomförde tillsammans med Wikimedia på internationella kvinnodagen i år, har Wikipedia utökats med över 2500 artiklar om kvinnor: ett viktigt bidrag till uppslagsverket där fyra av fem artiklar om personer handlar om män.

Genom svenskt engagemang har FN:s säkerhetsråd i större utsträckning behandlat kvinnors situation – ett konkret exempel är att samtliga av rådets uttalanden har nämnt kvinnor, fred och säkerhet sedan Sverige tog plats.

Genom svenskt stöd har FN organet Unctad tagit fram en "trade and gender toolbox", en verktygslåda för bidra till att handelspolitiken ska ha ett jämställdhetsperspektiv.

Därtill har nära 100 svenska ambassader nu som prioriterad verksamhet att på olika sätt lyfta och främja frågor om jämställdhet.

Hela listan är betydligt längre – och den ger skäl att vara stolt. Den visar att det går att göra skillnad genom målmedvetet och tålmodigt arbete.

När nu Stockholm Forum och Gender Equality inleds vill vi sträcka ut handen till alla krafter i Sverige och världen som verkar för jämställdhet: låt oss arbeta gemensamt, med mod och tålamod, för att göra världen mer jämställd. Konferensen är ett startskott för detta. Vi har inte råd med något annat.

Margot Wallström
Utrikesminister

Isabella Lövin
Minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat samt vice statsminister

Ann Linde
EU- och handelsminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Barnens röst måste räknas

Publicerad 23 mars 2018

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström i Mänsklig Säkerhet 21 mars 2018.

Sverige arrangerar barnkonsultationer runt om i världen för att höra barns egna berättelser, och belysa barns rättigheter i väpnade konflikter. Den 22 mars anordnas ett Barnforum på Fryshuset där bland andra högnivågästerna FN Generalsekreterares särskilda representant för barn och väpnad konflikt, Virginia Gamba och General Roméo Dallaire deltar tillsammans med ett 60-tal barn för att ytterligare belysa och fördjupa kunskaperna om barn och väpnad konflikt.

Krig och väpnade konflikter för med sig förödande konsekvenser för både individer och hela samhällen. Och de som är mest skyddslösa i en väpnad konflikt är barn. Över 250 miljoner barn runt om i världen är idag påverkade av väpnad konflikt. 125 miljoner barn är direkt drabbade.

I den årliga FN-rapporten om barn och väpnad konflikt, från 2017 (baserat på uppgifter från 2016), uppgår antalet verifierade dödade barn i Syrien och Irak till över 2000 barn. I Jemen dödades samma år 502 barn. I Myanmar tros 730 barn ha dödats mellan augusti och september 2017. På grund av att man inte får åka in i Rakhine state, i Myanmar, vet vi inte exakt hur många som har dödats. Det här är några exempel från några av de nu pågående konflikterna.

Med utgångspunkt i skydd av barn, respekt för barnkonventionen och internationell humanitär rätt, samt de av FN identifierade sex grova förbrytelserna mot barn i väpnad konflikt leds Sveriges arbete om barn och väpnad konflikt av fyra prioriteringar, inte minst i Säkerhetsrådets formella arbetsgrupp för barn och väpnad konflikt där vi sitter som ordförande 2017-2018. Dessa är: genomförande av FN:s barn och väpnad konflikt-agenda; barns möjligheter att göra sin röst hörd; barns rätt till utbildning; barns rätt

till hälsa, inklusive psykisk hälsa.

I säkerhetsrådet har Sverige konsekvent tagit upp barns utsatta situation i väpnad konflikt. Vi har också flyttat fram positionerna kring skydd av barn och barns rättigheter, bland annat genom att presentera ett förslag som antogs av ett enhälligt säkerhetsråd vid 2017 års öppna debatt om barn och väpnad konflikt.

En del av arbetet med barn och väpnad konflikt inkluderar barnkonsultationer runt om i världen. Hur upplever barn konflikter? Hur påverkar konflikter dem? Vad behöver barn under och efter konflikt? Detta är en av Sveriges prioriteringar som ger en möjlighet för barns röster att bli hörda av beslutsfattare, civilsamhällsorganisationer och andra vuxna. I höstas anordnade Sverige barnkonsultationer i Libanon och i Colombia. Fokus då var flyktingbarn och barn i fredsprocesser. Detta arbete fortsätter även i år.

Den svenska allmänheten har förstås intresse av att veta vad Sverige gör för barn i väpnad konflikt. I vår alltmer globaliserade värld påverkas dessutom barn i Sverige av det som sker runtomkring oss. Utan att vi kanske tänker på det, har vi faktiskt hela världen hos oss. Därför är det dags att ta hem frågan om barn och väpnad konflikt från FN-högkvarteret och övriga världen om så för en liten stund.

Krig och konflikt är inte långt borta. Barn här hemma kan ha egna erfarenheter av krig, eller ha en klasskamrat som tidigare bevittnat öppen eld när dennes skola blivit attackerad. Ett annat barn kan ha föräldrar som flytt från väpnad konflikt eller bara tankar och känslor kring vad som dagligen visas på nyheterna. Sverige har också genom åren deltagit i olika fredsbevarande missioner runt om i världen. Vi finns just nu bland annat i Mali tillsammans med FN, vi finns i Afghanistan med Nato, samt i Irak. Allt detta gör det betydelsefullt att belysa frågan om barn och väpnad konflikt även på hemmaplan.

Oavsett direkt eller indirekt erfarenhet av väpnad konflikt har barn olika upplevelser och starka åsikter. Deras röst måste räknas.

Barnkonsultationerna är en barometer för hur barn upplever väpnad konflikt. De ger vuxna rekommendationer och blir till ett verktyg för att öka skyddet av de mest skyddsbehövande i en väpnad konflikt.

Inför stundande ordförandeskap i FN:s säkerhetsråd med start i juli 2018,

anordnar vi ett Barnforum på Fryshuset. Med fokus på de svenska prioriteringarna ges barnen i Barnforumet chans att förmedla sina perspektiv och tankar om barn och väpnad konflikt. I förlängningen hoppas vi detta ger barnen möjlighet att påverka debatt och beslut – inte minst som framtida beslutsfattare.

Vi har inte råd att förlora flera generationer barn som berövas rätten till liv, utbildning, blir föräldralösa, skadas och traumatiseras som en följd av väpnad konflikt. Deras liv och rättigheter kan inte vänta tills konflikterna tar slut, vi måste agera nu! Om vi skyddar barn idag kan vi förhindra konflikter i morgon.

Margot Wallström, utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Dialog enda vägen bort från misstron

Publicerad 19 februari 2018

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström i Svenska Dagbladet, 28 december 2017

Under 2018 har Sverige ordförandeskap i fem regionala samarbeten. Det sker i en viktig tid. Framtidens utmaningar – oavsett om de rör klimat, sociala skillnader, människohandel eller risken för konflikt – tar inte hänsyn till några landgränser. Det enda sättet att bemöta dem effektivt är att länder arbetar gemensamt. Samtidigt lever vi i en tid då värdet av internationellt samarbete allt oftare ifrågasätts.

År 2018 är vi ordförande i Östersjöstaternas råd, Barentsrådet, Nordiska Ministerrådet samt utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetena mellan de nordiska (N5) och nordisk-baltiska (NB8) länderna. I dessa ingår de olika länderna runt östersjön och i Norden inklusive Ryssland.

Som ordförandeland sätter vi vår prägel på arbetet i dessa organisationer och samarbeten. Genomgående för våra ordförandeskap är att vi prioriterar samarbeten mellan civilsamhällen och kontakter mellan människor. Vår huvuduppgift är dubbel: att stärka banden mellan Östersjöregionen och USA och att engagera Ryssland i det regionala samarbetet.

I Östersjön – fredens hav – har spänningarna ökat under de senaste åren. Samtidigt som länderna upprustar ökar också misstron mellan främst Nato och Ryssland.

Det budskap jag vill sända är att den enda hållbara vägen ut ur denna situation är dialog och diplomati. Endast genom samarbete över nationsgränserna kommer vi kunna lämna över en fredlig och hållbar planet även till de generationer som kommer efter oss. Vårt ledarskap i Östersjön

under 2018 är en viktig möjlighet för oss att driva detta.

Östersjöstaternas råd omfattar alla länder med Östersjökust samt Norge och Island. Det bildades 1992 för att främja den demokratiska och ekonomiska utvecklingen i regionen. Människohandel och utsatta barn är två områden där rådet har en viktig verksamhet.

Barentssamarbetet äger rum mellan Sverige, Norge, Finland och Ryssland och omfattar Nordkalotten och områdena runt Barents hav. Sverige ser det som viktigt att arbeta med miljöfrågor och för hållbart utnyttjande av skogsresurser, men också att främja turistnäringen och bidra till nya arbetstillfällen.

I både Östersjöstaternas råd och Barentssamarbetet deltar Ryssland på ett konstruktivt sätt. Här är det viktigt att hålla två tankar i huvudet samtidigt. Jag är tydlig med vår syn på mänskliga rättigheter, den olagliga annekteringen av Krim och kriget i östra Ukraina varje gång jag träffar ryska kollegor. Men vi måste också – för våra medborgares skull – föra dialog i frågor som är av gemensamt intresse. Det kan gälla miljön, turismen och utbyten inom kultur och utbildning.

Nordiska Ministerrådet är navet för samarbetet mellan de nordiska ländernas regeringar. Mycket av samarbetet sker i vardagen, ofta oglamoröst, i ett ständigt pågående utbyte av information, kunskap och kultur. Sveriges vision är ett inkluderande, innovativt och tryggt Norden. År 2018 lanserar vi fyra projekt som handlar om vård på distans, att nå ut till socioekonomiskt utsatta unga, klimatsmart mobilitet och hållbar design.

Sverige vill öppna för ett större deltagande av de baltiska länderna i det nordiska samarbetet. Vi vet att det finns ett starkt intresse i de baltiska huvudstäderna för detta.

N5 och NB8 är fördjupade nordiska och nordisk-baltiska säkerhetspolitiska samrådsformat. De är viktiga komplement till andra samarbeten som FN, EU, OSSE och Nato. På dagordningen år 2018 kommer Sverige att föra upp säkerhetsläget i vårt närområde liksom globala säkerhetspolitiska utmaningar, kampen mot terrorismen, vikten av stärkta relationer till USA – och inte minst FN-samarbetet.

De här samarbetena innebär att ledare från länderna i vår närhet kommer att besöka Sverige flera gånger. De innebär att vi får träffas och samtala – både formellt och informellt – för att bättre förstå varandra.

Min förhoppning är att 2018 blir ett år präglad av samtal över nationsgränserna i Östersjöregionen. Mellan politiker och diplomater, liksom mellan studenter, musiker, journalister, lärare och andra.

Margot Wallström

Utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

”Kärnvapnen kräver en kraftsamling”

Publicerad 19 februari 2018

Efter år av polarisering och ömsesidigt misstroende behövs en ny giv i nedrustningsdiplomatien. Denna bör vara präglad av höga ambitioner men också nykter realism, skriver utrikesminister Margot Wallström i en debattartikel i SvD.

Jag tillhör den generation som växte upp under det ständigt närvarande hotet om ett globalt kärnvapenkrig. Rädslan släppte inte taget. Världen drog en unison suck av lättnad när muren föll – hotet föreföll avvärjt, för gott hoppades vi alla.

Vi känner igen den bistra verkligheten från 1980-talets Europa. Situationen på Koreanska halvön påminner oss om frågans angelägenhet samtidigt som orosmoln hänger över det viktiga kärntechniska avtalet med Iran. Det kan få såväl regionala som globala återverkningar. Medan utredningen om en eventuell svensk anslutning till kärnvapenförbudet pågår stärker Sverige vårt arbete på andra områden. När Sverige idag övertar ordförandeskapet i nedrustningskonferensen CD innebär det en nystart för att sätta frågorna på dagordningen.

Oron över det tilltagande kärnvapenhotet delas av många länder och civilsamhällesorganisationer. Det är en fråga som på djupet engagerar. Något som inte minst speglar sig i det faktum att Nobels fredspris förra året gick till civilsamhällesorganisationen ICAN som arbetar med kärnvapenedrustningsfrågan. I en nyligen genomförd opinionsundersökning framgår också att det finns ett brett folkligt stöd för arbetet med kärnvapenedrustning.

För regeringen är nedrustning och icke-spridning av kärnvapen en central prioritering. Vårt engagemang har många drivkrafter. En självklar sådan är de fasansfulla humanitära konsekvenser som varje användning av kärnvapen skulle medföra. Men nedrustningspolitiken utgör också en del av vår säkerhetspolitik.

I ett viktigt avseende är läget gynnsammare än under kalla kriget. Antalet kärnvapenstridsspetsar är idag betydligt färre – en avgörande aspekt av den fredsvinst som kunde inhöstas efter kalla krigets slut. Men istället för att fortsätta på den inslagna vägen ser vi hur vissa kärnvapenstater genomför omfattande utveckling och modernisering av sina innehav.

Nu prioriteras kärnvapenstyrkorna i den omfattande ryska militärreformen. Dessa bedöms bland annat omfatta flera tusen så kallade taktiska kärnvapen. Nyligen publicerades den amerikanska översynen av landets kärnvapenpolicy, som anger att taktiska kärnvapen ska moderniseras under kommande år.

USA och Ryssland måste nu omgående inleda samtal, i första hand om nya nedskärningar som omfattar såväl strategiska som taktiska vapen, i andra hand om en förlängning av nedrustningsavtalet START bortom 2021.

Centralt är också att INF-avtalet från 1987 som förbjuder markbaserade medeldistansrobotar respekteras och upprätthålls.

Efter år av polarisering och ömsesidigt misstroende behövs en ny giv i nedrustningsdiplomatin, en giv präglad av höga ambitioner men också nykter realism.

Grunden för en sådan måste vara en agenda för riskreducering och nedrustning som både kärnvapenstater och icke-kärnvapenstater kan sluta upp kring. Låt mig nämna tre prioriteringar inför ett sådant projekt.

- För det första måste utgångspunkten vara icke-spridningsfördraget NPT, det centrala ramverket för nedrustning och icke-spridning. Det är här som kärnvapenstaterna gjort tydliga åtaganden om nedrustning, åtaganden som kräver uppföljning och genomförande. 2020, då avtalet fyller 50 år, samlas NPT-länderna för en viktig högnivåkonferens. Inför denna konferens behöver världen enas om nya, konkreta nedrustningssteg. Sverige kommer bidra aktivt till att föra NPT-arbetet framåt under kommande år. Vi kommer att engagera oss i avtalets alla delar. Här måste alla kärnvapenstaterna vara med och ta ansvar.
- För det andra måste vi minska riskerna för kärnvapenanvändning. Sverige verkar sedan flera år för att kärnvapenstaterna ska sänka

beredskapsnivåerna i sina arsenaler. Minimala tidsramar medför stora risker för felbeslut. Fungerande kommunikationskanaler, inte minst på den militära sidan, är självklart också viktiga för att undvika rena missförstånd. Ökad transparens om kärnvapenstaternas innehav och doktriner vore också ett viktigt steg på vägen.

- För det tredje måste förmågan att kontrollera att avtal efterlevs – verifikationsverktygen – stärkas. Sverige har en lång tradition på området, inte minst genom engagemang inom internationella atomenergiorganet IAEA och genom stöd för provstoppsavtalet CTBT. När nedrustningsavtal väl ingås ska det inte falla på bristande verifikation.

Sverige arbetar också för så kallade negativa säkerhetsgarantier. Det handlar om att kärnvapenstater ska utfästa sig att inte använda, eller hota om att använda, kärnvapen mot verifierade icke-kärnvapenstater.

Detta är exempel på konkreta åtgärder som sammantaget utgör en agenda som förenar nedrustningsvärlden efter år av kontrovers och polarisering. Regeringen gör nu en politisk kraftsamling för att mota kärnvapens återkomst på den storpolitiska arenan. Detta arbete kan inte vänta och en värld fri från kärnvapen är fortsatt det enda tänkbara slutmålet.

Margot Wallström
utrikesminister

Svenska Dagbladet, 19 februari 2018

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Sverige har stärkt kvinnors röst i FN:s säkerhetsråd

Publicerad 02 januari 2018 Uppdaterad 04 januari 2018

Utrikesminister Margot Wallström på DN Debatt 2 januari 2018

Efter ett år i säkerhetsrådet konstaterar vi att Sverige har gjort avtryck. 2018 kommer att innebära stora utmaningar, men regeringen har siktet inställt på resultat. Arbetet fortsätter för en tryggare värld, och därmed för ett tryggare Sverige, skriver utrikesminister Margot Wallström (S).

Antalet kriser och säkerhetshot i världen är många. Kanske har det aldrig varit så svårt för FN:s säkerhetsråd att leva upp till sin uppgift – att upprätthålla internationell fred och säkerhet.

FN och säkerhetsrådet är navet i den regelbaserade världsordning som i dag allt oftare ifrågasätts av auktoritära ledare och stater. För Sverige är det ett centralt intresse att värna denna ordning – den är en förutsättning för vår suveränitet och säkerhet.

Efter andra världskriget kom världens länder överens om gemensamma regler för hur de ska förhålla sig till varandra, och enades om de mänskliga rättigheterna. Syftet var att mänskligheten aldrig mer skulle behöva genomleva krigens fasor. För att reglerna skulle följas behövdes strukturer – som FN och dess högsta instans, säkerhetsrådet. Så kunde blod på slagfältet ersättas av tålamod vid förhandlingsbordet.

Att upprätthålla denna ordning har varit allt annat än enkelt. Världen har under de 70 år som FN har existerat sett otaliga konflikter och ofattbart mänskligt lidande. Men en värld utan dessa regler, där enbart den starkes rätt råder, hade varit en mycket osäkrare plats.

Det är med denna insikt som vi vet att Sverige måste fortsätta att göra allt för att försvara den regelbaserade världsordningen. Den är en förutsättning för vår egen säkerhet, och för fred och utveckling i världen.

Sverige är nu halvvägs genom det tvååriga medlemskapet i säkerhetsrådet.

Sedan vi tillträdde i januari 2017 har vi etablerat oss som en trovärdig och inflytelserik medlem. För att nå resultat krävs en lyhörd och aktiv diplomati kombinerat med politiskt mod. Vi står upp för våra värderingar och principer av folkrätt, mänskliga rättigheter, jämställdhet och ett humanitärt perspektiv. Samtidigt jobbar vi hårt för att undvika politiska lösningar.

Det finns fem områden där Sveriges har lämnat särskilt avtryck:

1. Sverige har stärkt kvinnors röst. Säkerhetsrådet behöver gå från ord till handling för att se till att kvinnor kan delta i fredsprocesser och hindra att kvinnor i konfliktländer utsätts för våld. Forskning visar att fredsavtal har 35 procent större chans att hålla om kvinnor har deltagit i förhandlingarna.

Vårt arbete ger resultat. Kvinnor omnämndes i samtliga säkerhetsrådets uttalanden om krissituationer under 2017 – motsvarande siffra 2016 var 69 procent. Vi har fört in starkare formuleringar om kvinnor i resolutioner, uttalanden och mandat för fredsinsatser. Vi har även fått säkerhetsrådet att tydligare ta ställning mot sexuellt och könsbaserat våld samt sexuella övergrepp begångna av FN-utsänd personal.

2. Sverige har satt fokus på förebyggande och vår tids nya hot. Säkerhetsrådet behöver använda bredare säkerhetsbegrepp där faktorer som klimatförändringar och fattigdom ingår. På svenskt initiativ kunde säkerhetsrådet enas om en resolution om Tchadsjön som för första gången tydliggör kopplingen mellan klimatförändringar och säkerhet. Tack vare Sverige kunde rådet i somras för första gången uppmärksamma kopplingen mellan svält och konflikt.

Årets tydligaste exempel på konfliktförebyggande var i januari. Som ordförande var vi högst delaktiga i att säkerhetsrådet kunde bidra till en fredlig utveckling i Gambia. Eftersom väpnad konflikt kunde förhindras har vi ett år senare nästan glömt hur nära det var att det gick illa.

3. Sverige har bidragit till att säkerhetsrådet har agerat i vår tids värsta kriser. Ett exempel är situationen i Jemen, där Sverige efter flera påtryckningar har riktat rådets fokus på den humanitära situationen som i dag räknas som den svåraste i världen. Ett ofattbart mänskligt lidande pågår – 22 miljoner

människor är i behov av humanitär hjälp och skydd.

Jag tänker också på Myanmar och den fasansfulla förföljelsen av befolkningsgruppen rohingya. Efter Sveriges enträgna ansträngningar kunde ett enat råd i november för första gången fördöma våldet och människorättsbrotten. Steg har tagits i rätt riktning – nu måste också landets ledning ta ansvar för krisen.

Tack vare förlängningen av resolution 2165 kan miljontals människor i Syrien fortsätta få humanitär hjälp som mat, bränsle, filter och skyddsåtgärder. Sverige ledde tillsammans med Egypten och Japan processen i rådet för att förlänga resolutionens mandat. Det här var enda gången som rådet kunde komma överens om en resolution om Syrien under 2017.

4. Sverige har arbetat inkluderande – för att fred och säkerhet angår alla. Vi har sett till att de som berörs av säkerhetsrådet har en röst i säkerhetsrådet. Under svenskt ordförandeskap talade till exempel utrikesministrarna från Mali och Somalia samt företrädare för den Afrikanska unionen i rådet.

Under 2017 märks en markant ökning i antalet civilsamhällesorganisationer som har talat i säkerhetsrådet, vilket Sverige aktivt har arbetat för. Till exempel talade sju representanter på temat kvinnor, fred och säkerhet under året – 2016 skedde det bara en gång. Vi har även regelbundna möten med det civila samhället i Sverige. Säkerhetsrådets arbete har också blivit mer tillgängligt genom aktivt arbete i sociala medier.

5. Genom vårt arbete i säkerhetsrådet har vi värnat Sveriges säkerhet. En fungerande internationell ordning med FN-stadgan som nav är centralt för vår frihet och vårt självbestämmande. Som medlem i säkerhetsrådet har vi en unik möjlighet att försvara folkrätten och verka för att överträdelser får konsekvenser. På så sätt värnar vi också vårt närområde och fundamentet för EU.

Efter ett år som medlem i säkerhetsrådet kan vi konstatera att arbetet ger resultat. Vi vet dock att många kriser kommer att fortsätta, och att motsättningar inom rådet kommer att bestå. Vi kan inte blunda för att vetot användes sex gånger under året. Tyvärr kan vi inte som i Nyårsklockan "ringa ut det gamla".

2018 kommer att bli ett utmanande år: Koreanska halvön, Mellanöstern-regionen, klimatförändringarnas allt mer märkbara effekter – listan kan göras

lång. Men vi tar oss an dessa utmaningar. Vi går in i det nya året med beslutsamhet och med siktet inställt på resultat.

När omvärlden blir osäkrare är det inte läge att isolera sig och dra sig tillbaka från den internationella arenan. Regeringen kommer att fortsätta det internationella arbetet för en tryggare värld – med mer, inte mindre, samarbete. Så blir också Sverige tryggare. Vi fortsätter kampen för hållbar fred och säkerhet i ett stormigt tidevarv.

Margot Wallström, DN Debatt 2 januari 2018

Regeringskansliet

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Debattartikel om Östliga partnerskapet i EUobserver

Publicerad 14 november 2017

Debattartikel i EUobserver av Margot Wallström och Witold Waszczykowski, utrikesminister i Sveriges respektive Polen. Stockholm och Warszawa den 14 november 2017.

Eight years ago, the EU's Eastern Partnership (EaP) was launched. It was jointly initiated by Poland and Sweden, and meant that the EU deepened its relations with six of its closest neighbours, the home of 75 million people: Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Moldova and Ukraine.

The EaP has been one of the most successful foreign policy initiatives of the EU. For instance, since 2009, the European Union provided €1.5 billion for the development of companies across the region.

Last year, more than 4,000 students from the region received scholarships in the EU, and almost 10,000 young people took part in exchange programmes. Citizens of Georgia, Moldova and Ukraine now travel without a visa to Schengen countries.

A majority of people in the region (61 percent) believe that developing stronger relations with the EU is a good thing. More than 70 percent of people in the region view the EU as a bearer of core values such as human rights, democracy and the rule of law, civil liberties and economic prosperity, peace, stability and security.

Summit in Brussels

Despite past successes, the EaP needs a revival to remain relevant in the

future.

On 24 November, European leaders will meet for the EaP summit in Brussels. We now want to propose a way ahead for the development of the EaP. It needs to be more focused on the needs of people, in particular young people, and produce more concrete results in the four following areas:

Ownership. We believe that all countries that are engaged in the EaP policies should be mutually responsible for carrying out its goals and priorities. Those who declare higher ambitions should also deliver on the reforms they have committed to.

Georgia is a good example.

Resilience. The policy dialogue between the EU and the Partner countries should focus on things that make our societies stronger. This means strengthening democratic institutions, supporting human rights and fundamental freedoms, fighting corruption, increasing transparency, making bureaucracy more efficient and increasing equality between men and women.

It also means focusing on environmental issues and meeting the challenges posed by climate change.

Public engagement. There is a link between building more resilient societies and the level of trust people have in institutions; one cannot be achieved without the other.

The EaP must make sense to people, and we must make sure that any reforms can be felt by ordinary people.

Young people are particularly important here, and we have asked the European Commission for a youth package to be prepared for the Summit.

Connectivity. We should give priority to all measures that bring people closer together. These could include visa-free travel, exchange programmes, roads, railroads, broadband internet and lower roaming tariffs.

The EU has already decided to extend its connection grids to EaP countries.

This will not only be beneficial for trade, but also for building stronger ties between people in our countries. Since infrastructure is costly, we need to combine grants and loans from European and other international financial

institutions.

Stability and resilience

While the EaP does not deal with hard security, it can be instrumental in building stability and resilience. It can also be a platform for cooperation among regional partners.

Next year, both Poland and Sweden will be represented at the UN Security Council as non-permanent members. We want to use this opportunity to promote conflict resolution and crisis management, especially in the EaP region.

Poland and Sweden remain committed to the EaP. And, as Sweden and Poland have always emphasised, the door should be kept open to potential membership for those countries that truly transform.

We take responsibility for this relationship and are convinced that building stronger relations between the EU and its Eastern Partners will lead to better lives for the people in our countries.

Margot Wallström and Witold Waszczykowski

Debattartikel från Utrikesdepartementet

"En värld fri från kärnvapen är möjlig"

Publicerad 25 augusti 2017

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström i Svenska Dagbladet den 25 augusti 2017.

Kärnvapen är det enskilt största hotet mot mänskligheten och vapnets fortsatta existens måste ses som ett internationellt misslyckande. Dagens kärnvapen har mångdubbelt starkare sprängkraft än de atombomber som för 72 år sedan fälldes över Hiroshima och Nagasaki och skulle kunna ödelägga städer med miljoner invånare. Ett sådant anfall skulle också kunna starta en kedjereaktion som resulterar i ett kärnvapenkrig med oöverskådliga humanitära konsekvenser. Därför var det viktigt för regeringen att rösta ja till den konvention om ett kärnvapenförbud som lades fram i FN i somras. Historien har visat att det inte finns någon annan väg att gå.

Konventionen innebär att 122 av FN:s medlemsstater nu på global nivå står upp för och förstärker normen mot användning och innehav av kärnvapen. Förbudet innebär att kärnvapen är det sista massförstörelsevapen som omgärdas av ett förbud, tidigare har biologiska (1975) och kemiska (1993) vapen förbjudits med internationella konventioner.

Allt sedan förstörelsekapaciteten i detta vapen blev känt har ett mycket omfattande diplomatiskt arbete lagts på dess avskaffande och nedrustning. Tack vare stora ansträngningar har kalla krigets omfattande kärnvapenarsenal rustats ned från rekordnivåerna på upp emot 70 000 kärnvapen till dagens cirka 15 000. Under den perioden har också Sydafrika, Ukraina, Kazakstan och Belarus helt avskaffat sina kärnvapenarsenaler. Detta är en stor framgång och visar att nedrustning är möjligt. Icke-spridningsfördraget, det så kallade NPT-avtalet, som ofta betecknas som hörnstenen i världens nedrustnings- och icke-spridningsarbete, har här varit av grundläggande betydelse. Två centrala delar av avtalet är, dels att

förhindra spridning av kärnvapen till fler stater än de fem som redan anskaffat kärnvapen då avtalet trädde i kraft; USA, Ryssland, Storbritannien, Kina och Frankrike, dels att dessa stater nedrustar sina arsenaler.

I ett historiskt bokslut över NPT ska samtidigt noteras misslyckandena i att ytterligare kärnvapenstater har tillkommit. Tyvärr ser vi därtill hur många av de ursprungliga kärnvapenstaterna nu moderniserar sina arsenaler på ett sätt som strider mot NPT-avtalets grundläggande syfte om långsiktig nedrustning.

Det är mot den här bakgrunden som ett stöd har vuxit fram för ett totalförbud av kärnvapen.

I december 2016 antog FN:s generalförsamling en resolution som gav mandat att påbörja förhandlingen om ett kärnvapenförbud. 123 stater röstade ja, 16 avstod och 38 röstade nej, Sverige var bland de som röstade ja tillsammans med de europeiska länderna Österrike, Cypern, Irland, Malta och Schweiz. Under sammanlagt fyra veckor under 2017 har intensiva förhandlingar förts, tyvärr utan medverkan av någon kärnvapenstat.

Med ett undantag – Nederländerna – har inga Nato-medlemmar deltagit i förhandlingen med hänvisning till att kärnvapen förblir en grundpelare i Natos försvarsstrategi. Nederländerna deltog men i den slutliga omröstningen valde landet att rösta nej. Från svensk sida beklagar vi att inte fler länder som förlitar sig på kärnvapenavskräckning följde Nederländernas exempel och deltog. Självklart vore en dialog och samarbete mellan kärnvapenstater, dess allierade samt icke-kärnvapenstater av avgörande betydelse för långsiktiga, hållbara resultat.

Att Sverige gav sitt stöd till konventionen vid omröstningen är helt i linje med vår nedrustningspolitik som del av en bredare säkerhetspolitik. Vår politik för att hantera det försämrade säkerhetsläget i vårt närområde bygger på kombinationen av militär alliansfrihet, en aktiv utrikespolitik, fördjupade försvarspolitiska samarbete, inklusive med Nato, samt stärkt nationell försvarsförmåga.

Utrikesdepartementet har vi ett flertal tillfällen diskuterat frågan med den folkkräfts- och nedrustningsdelegation som består av experter på område. Utrikesutskottet har hållits informerade om det pågående arbetet och möten med civilsamhället i såväl Sverige som internationellt har genomförts.

Konventionen innehåller en rad förbud mot kärnvapenhantering. Den behandlar också möjligheten för en kärnvapenstat att ansluta sig, stater

skyldigheter att hjälpa offer för kärnvapenanvändning och att sanera en påverkad miljö. Vi hade önskat att konventionen varit tydligare på ett antal viktiga områden. Ett sådant rör konventionens relation till icke-spridningsfördraget NPT, som enligt svensk uppfattning förblir "hörnstenen" för nedrustning och icke-spridning. Dessutom hade det varit önskvärt med betydligt starkare verifikationsmöjligheter än vad texten nu ger utrymme för. Sverige drev dessa frågor hårt under förhandlingen, tyvärr utan framgång.

Vi kan konstatera att de frågor som finns kring avtalets tolkning inte kan lämnas obesvarade. Tiden från omröstningen i FN till undertecknandets öppnande är också ovanligt kort. Regeringen ämnar därför genomföra en grundlig analys av konventionens konsekvenser innan ett undertecknande kan bli aktuellt. Det är också viktigt att påpeka att vi gör våra säkerhets- och utrikespolitiska bedömningar som ett alliansfritt land med egna avvägningar och vägval. Beslut att i ett senare skede ratificera avtalet förutsätter riksdagens godkännande.

Vår första analys visar att våra bi- och multilaterala försvarssamarbeten, inklusive partnerskapet med Nato samt samarbete med USA, Frankrike och Storbritannien kan fortsätta. I konventionen ingår också förbud mot att bistå någon att bland annat utveckla, testa eller tillverka kärnvapen. Vår tolkning av begreppet bistå innebär att det inte påverkar våra försvarssamarbeten med kärnvapenstater eftersom de inte innefattar kärnvapen. Under förhandlingen framkom att de övriga deltagande länderna tolkade det på samma sätt. Vårt engagemang i förhandlingarna understryker den position som varit svensk utrikespolitik under decennier, att vår röst för nedrustning går att förena med ansvarsfulla säkerhetspolitiska samarbeten.

Att konventionen nu stärker normen mot användning och innehav av kärnvapen är ett viktigt steg framåt och regeringen stödjer fortsatt konventionen. Vi gör nu analysen med inriktning att kunna underteckna men att underteckna utan en ingående analys vore oansvarigt. Sedan vi tillträdde har regeringen återigen placerat Sverige i centrum för det globala nedrustningsarbetet. Samtidigt som vi bygger upp vår egen konventionella militära kapacitet och utökar mellanstatliga samarbeten så är vi medvetna om betydelsen av dialog, diplomati och arbete för fred. En kärnvapenfri värld uppnås inte med naivitet eller passivitet utan genom en balansgång mellan pragmatism och tydliga ideal. Vi tänker stå upp för våra ideal i en tid som kräver det, men vi gör det också med förståelse för att Sveriges säkerhet kräver långsiktiga och trygga beslut.

Margot Wallström

utrikesminister

Debattartikel från Försvarsdepartementet, Utrikesdepartementet

Vi vill agera för att stärka EU:s försvarssamarbete

Publicerad 20 juni 2017

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström och försvarsminister Peter Hultqvist i Dagens Nyheter publicerad 20 juni 2017.

Sverige och Europa står i dag inför de största och mest komplexa säkerhetspolitiska utmaningarna på mycket länge. Vi har att hantera djupa kriser i öst och i syd, ett försämrat säkerhetspolitiskt läge i vårt eget närområde, påverkansoperationer och cyberangrepp, klimatförändringar och det tilltagande hotet från terrorism. Sveriges säkerhet och välbefinnande påverkas mer direkt än tidigare av konflikter i EU:s grannskap.

Europas säkerhet handlar i grunden om att skapa ömsesidigt beroende och solidaritet mellan medlemsstaterna. Vi vet att grannländer som har gemensamma värderingar och ett stort utbyte sinsemellan mer sällan hamnar i konflikt med varandra. Vår främsta säkerhetspolitiska fördel är därför ett nära europeiskt samarbete som minskar risken för konflikter i Europa och vårt närområde. Detta är en insikt vi måste värna om.

Samtidigt ifrågasätts eller undermineras flera av de normer, samarbeten och institutioner som utgör grunden för vår säkerhet. Rysslands aggression mot Ukraina och illegala annektering av Krim utmanar den europeiska säkerhetsordningen i grunden.

EU är vår viktigaste utrikes- och säkerhetspolitiska plattform. Den europeiska integrationen har ett omistligt värde, inte minst som ett instrument för att bevara freden på vår kontinent efter två förödande världskrig. Det är ett grundläggande svenskt intresse att EU fortsatt ska kunna lämna avgörande bidrag till fred, demokrati och försoning inom Europa. Samtidigt kan vi, mot bakgrund av de utmaningar som unionen står

inför, inte längre ta samarbetet och sammanhållningen inom EU för givet. Brexit är självklart det mest uppenbara exemplet på detta.

Men det är i denna tid av oro som det även finns möjligheter för nödvändiga förändringar av EU. Regeringen förespråkar därför tydligt att stärka EU:s säkerhets- och försvarspolitiska samarbete. Detta samarbete vilar på mellanstatlighetens grund och är fullt förenligt med vår militära alliansfrihet. Alla insatser inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken sker utanför unionens gränser men främjar också säkerheten inom EU.

Europas framgång och utveckling har varit helt beroende av att vi det senaste halvsekleet förmått oss att lösa konflikter vid förhandlingsbordet och inte på slagfälten. Om vi vill ha fred så måste vi förbereda för fred. Diplomati och politiska verktyg för att stärka samarbeten är förutsättningen även för våra framtida möjligheter. De europeiska länderna måste därför investera i EU:s säkerhetspolitiska samarbete i hela dess bredd. Det handlar om att förbättra EU:s möjlighet att civilt och militärt hantera externa kriser och konflikter. Men det handlar också om att EU:s biståndspolitik måste samordnas på ett sätt som gynnar en långsiktig uppbyggnad av fungerande demokratiska rättsstater i vår omvärld.

Ramverket för att stärka EU som utrikes- och säkerhetspolitisk aktör är EU:s globala strategi. Genomförandet av den stod i fokus när EU:s utrikesministrar möttes den 19 juni och kommer även att diskuteras vid Europeiska rådets möte 22-23 juni. Strategins kärna är insikten att inget av de europeiska länderna i dag på egen hand kan förebygga eller möta hoten mot vår gemensamma säkerhet, till exempel det tilltagande terrorismhotet. Vi behöver ett EU som står enat och har förmågan att handla effektivt. Detta är också vad de flesta människor förväntar sig.

Sveriges budskap är att det är avgörande att den globala strategin omsätts i praktisk politik. Regeringen vill därför till exempel att EU i år ska besluta om att upprätta ett permanent förstärkt samarbete mellan de medlemsstater som kan och vill samarbeta närmare inom den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken. Vår ambition är att Sverige, och så många andra medlemsstater som möjligt, ska bidra till detta samarbete. Under det senaste året har även samarbetet mellan EU och Nato fördjupats, bland annat genom den samarbetsdeklaration som undertecknades i juni 2016. Sverige välkomnar detta. Det är samtidigt viktigt att organisationernas olika karaktär respekteras och att samarbetet bygger på komplementaritet.

EU:s medlemsstater fattade den 8 juni ett viktigt beslut om att stärka

planerings- och ledningsstrukturerna för civila och militära krishanteringsinsatser. De insatserna är i dag 15 till antalet och lämnar ett viktigt bidrag till vår egen och andras säkerhet, inte minst i EU:s eget närområde från Georgien och Ukraina till Västra Balkan. Den breda uppsättningen förmågor – från militär till polis, åklagare, sjukvårdare, kriminalvårdare och MR-rådgivare – är unik för EU. På sikt är även EU:s utvidgning en stark drivkraft för många länder att genomföra viktiga reformer som är avgörande för ökad säkerhet i regionen. Alla EU:s insatser arbetar för att genomföra säkerhetsrådets resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet. Detta speglar den breda syn på säkerhet som är EU:s kännetecken som säkerhetspolitisk aktör.

Sverige är ledande inom EU:s civila krishantering och driver på för att utveckla den. Vi vill ge unionen bättre civila snabbinsatsförmågor. I tuff konkurrens med flera andra EU-länder har vi genom MSB fått möjligheten att ställa ett strategiskt lager till förfogande för EU:s civila krishantering. Det bör ta dagar för EU att komma på plats och inleda en insats, inte månader. Att kunna agera snabbt är avgörande för att förebygga väpnade konflikter eller bidra till stabilisering. Sverige vill till exempel att EU med sina krishanteringsverktyg ska bidra till den civila stabilisering i Irak som nu måste följa på de militära insatserna mot Daesh. Vi vill att allt som EU bygger upp ska kunna samverka med och bistå FN, som är EU:s främsta partner i fält.

För att öka vårt genomslag stärker vi vårt samarbete inom den europeiska säkerhets- och försvarspolitik, bland annat med Tyskland som är ett stabilitetsankare i Europa, en allt viktigare aktör i Östersjöregionen och en partner som vi delar värderingar och många centrala intressen med. Vi strävar också efter ett ännu tätare samarbete med Finland, vår närmaste säkerhetspolitiska partner.

Vi befinner oss i ett formativt skede för europeisk säkerhet. Sverige ska vara tydligt med sina intressen och spela en aktiv roll för att påverka utvecklingen. Den nationella säkerhetsstrategin identifierar det som ett nationellt intresse att bevara och stärka EU:s samarbete, solidaritet och integration. Vi har två övergripande mål: en starkare sammanhållning inom EU och en stärkt gemensam säkerhets- och försvarspolitik. Att bygga säkerhet tillsammans innebär att främja stabilitet i hela Europa och vårt närområde, något som också skapar trygghet för oss själva. Ett exempel på konsekvenserna av en bristande förmåga att hantera kriser är den flyktingström som vi sett de senaste två åren. I många fall är detta följderna av

stater som inte lyckats garantera säkerhet för sin befolkning, det är därför avgörande att EU har rätt verktyg för att undvika sådana kriser i framtiden.

I grunden handlar det om en skyldighet att skapa trygghet åt våra medborgare men också insikten om att det som drabbar våra grannar i nästa led påverkar oss alla.

Margot Wallström

Peter Hultqvist

Debattartikel från Utrikesdepartementet

"Vi känner djup oro över att samtal kring rätten till abort nu tystas ned och att självcensuren sprider sig."

Publicerad 26 maj 2017

Debattartikel av Margot Wallström och Isabella Lövin i Sydsvenskan, 25 maj 2017.

Engagemanget för jämställdhet och kvinnors mänskliga rättigheter växer runt om i världen. Samtidigt ser vi ett ökat motstånd mot kvinnors, flickors och ungdomars tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, i synnerhet rätten till abort. Vi ser det i FN-förhandlingar, inom EU och i den debatt som har börjat höras här hemma om huruvida vårdpersonal ska få rätt att neka till att utföra abortvård. Det är en komplex och motsägelsefull utveckling.

Kvinnors och flickors rätt att bestämma över sin kropp, sexualitet och reproduktion har ett direkt samband med möjligheten att tillgodogöra sig andra grundläggande rättigheter, som rätten till utbildning, att delta i arbetslivet och bidra till en jämställd samhällsutveckling.

Nyligen publicerade USA:s utrikesdepartement en genomförandeplan för Mexico City Policy, under parollen "Värna livet i det globala hälsobiståndet".

Mexico City Policy återinfördes den 23 januari, tre dagar efter USA:s president Donald Trump tillträdde sitt ämbete. Policyn hindrar i praktiken utländska icke-statliga organisationer som tar emot amerikanskt bistånd att informera om eller utföra aborter.

Mexico City Policy har sedan president Reagans tid vid makten på 1980-talet införts av varje republikansk president. Dessvärre har Trump beslutat att utöka regelns räckvidd till att omfatta utländska icke-statliga

organisationer som arbetar med hälsofrågor. Tidigare omfattades endast organisationer som arbetade med preventivmedel och rådgivning, så kallad familjeplanering.

Sveriges regering anser att den nygamla politiken inte alls kommer att "värna liv". Troligare är att fler kvinnor dör. Dokumenterad erfarenhet visar att begränsad information om och tillgång till säkra aborter tvingar kvinnor och flickor att genomgå osäkra aborter med livet som insats, genom att till exempel föra upp galgar i livmodern eller dricka giftiga vätskor.

Forskning visar på ett starkt samband mellan Mexico City Policy under president George W Bushs tid vid makten och ökade aborttal i södra Afrika. Enligt världshälsoorganisationen WHO genomförs 22 miljoner osäkra aborter varje år till följd av oönskad graviditet, något som i sin tur orsakar 47 000 fall av mödradödlighet per år. Det motsvarar 13 procent av världens mödradödlighet.

USA är världens näst största biståndsgivare efter EU. I följd uppgick landets globala hälsobistånd till 9,5 miljarder US-dollar. Konsekvenserna av den nya policyn blir därför betydande. Icke-statliga organisationer som jobbar med hälsorelaterade frågor tvingas nu skriva under att de kommer att följa den nya policyn – eller avstå från amerikanska biståndspengar.

De organisationer som inte böjer sig för den amerikanska regeln förlorar en stor del av sina pengar. Följden kan bli att kliniker tvingas stänga och att tillgången till säker abort minskar. Men även andra hälsorelaterade tjänster som rådgivning om och tillgång till preventivmedel, barn- och mödrahälsovård samt förebyggande insatser och behandling av hiv riskerar att påverkas. Vi känner djup oro över att samtal kring rätten till abort nu tystas ned och att självcensuren sprider sig bland icke-statliga organisationer. Flera organisationer har redan meddelat att de kommer att anpassa sin verksamhet för att få amerikanskt stöd.

Sveriges feministiska regering kommer med all kraft att fortsätta stå upp för kvinnors och flickors självklara rätt att bestämma över sin egen kropp och sitt liv. Det partiöverskridande samarbetet i riksdagen kring dessa frågor är en unik tillgång, likaså stödet från ett starkt, engagerat och kunnigt civilsamhälle. Sverige driver frågorna i FN, EU och i bilaterala relationer, däribland i samtal med USA.

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter utgör ett av sex mål i UD:s handlingsplan för Sveriges feministiska utrikespolitik 2015–2018.

Kvinnor, fred och säkerhet är en högt prioriterad fråga i Sveriges engagemang i FN:s säkerhetsråd, inbegripet arbetet mot sexuellt våld i konflikt. Sverige är idag en av de främsta biståndsgivarna i världen när det gäller sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, det utgör drygt 60 procent av det bilaterala hälsobiståndet som förmedlas genom Sida och cirka 7 procent av det svenska internationella utvecklingssamarbetet.

För att skapa större genomslag verkar regeringen för att bygga allianser och ett globalt partnerskap kring de här frågorna. I ljuset av USA:s återinförande av Mexico City Policy tog Sverige, tillsammans med Belgien, Danmark och Nederländerna, initiativ till konferensen SheDecides den 2 mars i Bryssel. Regeringen annonserade som en del av SheDecides att Sverige i år utökar landets betydande stöd till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter med 200 miljoner kronor. SheDecides var startskottet för en global rörelse för alla kvinnors och flickors rätt att bestämma om, när och med vem de vill ha barn.

Vi välkomnar alla – länder, internationella och regionala organisationer, civila samhället, företag och enskilda individer – att stå upp för kvinnors och flickors självklara rätt att bestämma över sin egen kropp. Gör din röst hörd också. #SheDecides.

Isabella Lövin
Margot Wallström

Regeringskansliet

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Vår roll i FN:s säkerhetsråd är att förebygga konflikter

Publicerad 19 april 2017

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström, publicerad i Göteborgs-Posten den 16 april 2017.

Vi lever i en orolig tid. Terrordådet på Drottninggatan i Stockholm för bara några dagar sedan kommer för alltid att lämna ett sår hos oss. Kampen mot extremism och terrorism måste stå högt på dagordningen för det internationella samfundet. Vår tids utmaningar kräver internationellt samarbete, och där har Sverige en viktig roll att spela.

Ett exempel är den nyligen genomförda kemvapenattacken mot civila i Syrien. Under svensk ledning, tillsammans med nio andra länder i säkerhetsrådet, försökte vi nå enighet kring en resolution om en seriös undersökning av detta illdåd för att ansvariga ska kunna ställas till svars. Det är beklagansvärt att säkerhetsrådets permanenta medlemmar inte kan enas om ett sådant ansvarsutkrävande. Frågan måste lösas i säkerhetsrådet, vi måste gemensamt ta ansvar för att nå en hållbar politisk lösning. Det är hög tid att det syrisk folket får bestämma över sin framtid.

Samtidigt som kriget i Syrien fortsätter varnar FN för att vi kan stå inför den största humanitära svältkatastrofen sedan Andra världskriget. Länder som Somalia och Sydsudan har drabbats av svår torka som kan få katastrofala följder.

Vi nåddes också i slutet av mars av den fruktansvärda nyheten att svenska Zaida Catalán och hennes kollegor bragts om livet när de utförde sitt FN-uppdrag för fred och säkerhet i Demokratiska Republiken Kongo (DRK).

Mödosamt och tufft arbete

Allt detta har hänt under de senaste hundra dagarna. Och allt detta – och mer därtill – behöver vi förhålla oss till i vårt dagliga arbete i säkerhetsrådet. Ett arbete som är mödosamt och tufft – men som har gett resultat. Låt mig nämna ytterligare tre konkreta exempel:

Sverige har lagt grunden för att konfliktförebyggande ställs i centrum av säkerhetsrådets arbete och FN:s nya generalsekreterare António Guterres deltog under det högnivåmöte på samma tema som ordnades under Sveriges ordförandeskap i januari.

En akut kris i Gambia avväjdes under vårt ordförandeskap när maktöverföring mellan en avgående och en tillträdande president löstes efter förhandlingar.

Vi har också gett dem som berörs av säkerhetsrådet en röst i säkerhetsrådet – inte minst kvinnor och representanter från det civila samhället.

Kvinnoorganisationer i Somalia och Nigeria samt ärkebiskopen i DRK har på svenskt initiativ fått tala inför säkerhetsrådet, för första gången någonsin. Vi har även infört arbetsformer som reflekterar att säkerhetsrådet angår alla och öppnat säkerhetsrådets arbete för fler genom att aktivt använda sociala medier.

Vi har också bidragit till att säkerhetsrådet kunnat enas om en resolution som för första gången tydliggör kopplingen mellan klimatförändringar och säkerhet i Tchadsjöregionen i Västafrika.

Allt detta skulle jag vilja kalla exempel på den svenska modellen i säkerhetsrådet. Tydliga arbetsmetoder som systematiskt och effektivt leder oss mot en säkrare värld. Vi är stolta över att kunna bidra till att rådets femton medlemmar kan enas – steg för steg och ord för ord.

Vågar ställa de stora frågorna

Men vi vågar också tänka de stora tankarna och ställa de svåra frågorna. Hur ska FN och säkerhetsrådet möta klimatförändringarna och dessas konsekvenser för internationell fred och säkerhet? Hur kan vi garantera att FN:s nolltoleranspolicy mot sexuella övergrepp följs? Och hur ska vi förhålla oss till faktumet att säkerhetsrådet aldrig kan bli mer effektivt än dess fem permanenta medlemmar, som har vetorätt, tillåter?

Svaren är inte givna – men frågorna behöver ställas. Det är särskilt viktigt i en tid som vår, när den internationella ordningen ofta ifrågasätts. Men att vi

skulle backa till en tid då samarbete ersätts med nationellt egenintresse är inget alternativ. Alla vi som tycker att världen förtjänar bättre än krig, fattigdom och övergrepp måste i stället öka takten.

Svaren är politiska lösningar

För svaren finns i de politiska lösningarna. Det är därför Sveriges plats i FN:s säkerhetsråd är så viktig. Den ger oss en möjlighet att verka för globala lösningar för fred, jämställdhet och mänskliga rättigheter där det behövs som mest – men också där det är som allra svårast.

Sveriges röst ska fortsätta höras i säkerhetsrådet i flera hundra dagar till, ända fram till nyårsafton 2018. Vi ska fortsätta bära med oss de stora visionerna – men också vara en röst för framstegen i samarbetets små segrar.

Sveriges första hundra dagar i säkerhetsrådet har stärkt mig i min uppfattning om att detta är både nödvändigt och möjligt.

Margot Wallström
utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

De ansvariga i Syrien måste ställas till svars

Publicerad 21 mars 2017 Uppdaterad 21 mars 2017

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström och minister för internationellt utvecklingssamarbete Isabella Lövin i Sydsvenskan den 21 mars 2017.

Sverige bidrar med 3,2 miljoner kronor till ett nytt FN-organ som ska bistå i utredning och lagföring av allvarliga internationella brott som har begåtts under kriget i Syrien.

Det ofattbara mänskliga lidandet som nu har pågått i Syrien i sex år är en katastrof. Halva den syriska befolkningen är på flykt i eller utanför landet. I rapport efter rapport har vi fått ta del av vittnesmål om kränkningar och övergrepp mot civila. Det handlar om upprepade bombningar av sjukhus, tortyr och användning av kemiska vapen. Förövarna har i de flesta fall gått fria. Vi har ett ansvar att se till att de ansvariga för dessa handlingar ställs till svars.

Rapporter från människorättsorganisationer vittnar om tortyr och massavrättningar. Fångar har tvingas bevittna och begå övergrepp på varandra, dussintals fångar hängs om natten. Kvinnor har kidnappats, våldtagits eller sålts vidare till slavliknande förhållanden. Tortyr är vanligt och används för att avhumanisera och bryta ner människor. Utan tvekan begås mycket allvarliga internationella brott.

Internationella konventioner förbjuder användning av kemiska vapen i väpnade konflikter. Ändå finns det flera exempel på hur civilbefolkningen drabbats av kemiska vapen. Sjukhus, kliniker och ambulanser ska skyddas enligt internationell humanitär rätt. Det är grundläggande i alla väpnade konflikter, men attacker mot sjukvårdsinrättningar är vanliga i Syrien.

Kränkningarna och övergreppen pågår i denna stund. De får inte gå obemärkta förbi. Det vore förödande och skulle utgöra ett allvarligt hot mot förutsättningarna för en hållbar fred.

Ryssland har stoppat FN:s säkerhetsråd från att vidta åtgärder för att ställa krigsförbrytare och förövare till svars. Att det är så får inte göra FN lamslaget. Sverige bidrar därför nu med 3,2 miljoner kronor till FN:s nya mekanism för allvarliga internationella brott i Syrien. International, Impartial and Independent Mechanism, IIIM som inrättats av FN:s generalförsamling.

Den nya mekanismen ska samla in och analysera bevisning för att förbereda för åtal för allvarliga internationella brott såsom krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten i Syrien sedan mars 2011.

IIIM är inte en domstol men ska underlätta och bistå rättegångar i nationella, regionala eller internationella domstolar som har möjlighet att ställa misstänkta förövare inför rätta. Det gäller oavsett vilken sida i konflikten den misstänkte förövaren tillhör.

Internationella brottmålsdomstolen, ICC, har ännu inte behörighet att utreda brott i Syrien eftersom en sådan begäran blockeras av Ryssland och Kina i FN:s säkerhetsråd. Men i flera länders nationella rättssystem pågår straffrättsliga processer för att ställa enskilda till svars för brott begångna i Syrien. I Sverige har ett antal personer fällts för sådana brott.

Sedan Syrienkrisen utbröt för sex år sedan har Sverige varit aktivt för att hjälpa nödställda, stödja grannländerna som tagit emot många flyktingar och samtidigt stött FN:s arbete för att hitta en politisk lösning som är nödvändig för att en fred ska vara möjlig.

Vi har en långsiktig biståndsstrategi för Syrienkrisen som ska bidra till att lägga grunden för en fredlig framtid. Nu tar vi nästa steg och förbättrar förutsättningarna för ansvarsutkrävande när det gäller krigsförbrytelser och andra allvarliga internationella brott.

Att de ansvariga ställs till svars för brott som har begåtts under kriget är inte bara en viktig princip – det är också en förutsättning för att uppnå en hållbar fred i Syrien.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Sverige tar plats i FN:s säkerhetsråd

Publicerad 02 januari 2017 Uppdaterad 02 januari 2017

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström i Dagens Nyheter, den 2 januari 2017.

Nu inleds Sveriges medlemskap i FN:s säkerhetsråd. Under januari månad är vi dessutom ordförandeland.

Det sker i en tid som präglas av många komplicerade konflikter. Syrien är fortsatt en mardröm. Spänningarna i vårt närområde har ökat. Samarbeten som EU och FN, som skapades under efterkrigstiden för att säkra freden, ifrågasätts. I allt högre grad höjs istället röster som talar för isolering och nationalism.

Det finns därför ingen tid att förlora om vi vill göra skillnad och försöka påverka utvecklingen i världen i en bättre riktning. "FN har inte skapats för att föra mänskligheten till himlen utan för att rädda den från helvetet", sade dåvarande generalsekreteraren Dag Hammarskjöld 1954. Citatet känns idag mer relevant än på länge.

Samtidigt som det finns problem i säkerhetsrådet har vi nyligen sett exempel på att det går att göra framsteg. Dagen innan julafton enades säkerhetsrådet om den första resolutionen om fredsprocessen i Mellanöstern på åtta år. Resolutionen innebär ett viktigt folkrättsligt klargörande av världssamfundets syn på bosättningarna.

Igår, i samma stund som Sverige tog plats i säkerhetsrådet, blev António Guterres ny generalsekreterare för FN. Vi är uppmuntrade av Guterres vision inför sitt uppdrag, med fokus på att stärka FN:s förmåga att förebygga väpnade konflikter.

Det tänker vi ta fasta på under Sveriges ordförandeskap i januari månad. Vi vill:

1. Ge António Guterres en god start. Vi avser bidra till att lägga grunden för en aktiv och konstruktiv relation mellan säkerhetsrådet och den nye generalsekreteraren. Det är nödvändigt för att FN ska kunna ta sig an de många utmaningarna på freds- och säkerhetsområdet.
2. Lyfta FN:s arbete med konfliktförebyggande samt kopplingen mellan kvinnor, fred och säkerhet. FN måste på ett betydligt bättre sätt förebygga och hindra återfall i väpnade konflikter, inkludera kvinnor i fredsprocesser och se sambanden mellan fred, säkerhet och utveckling. Det behövs tidig varning om risker och annalkande kriser. Det måste i sin tur följas av tidig handling, vare sig det handlar om medling eller mer kraftfulla åtgärder. Kvinnors aktiva inflytande i fredsprocesser är en strategisk fråga för internationell fred och säkerhet. Det är både rätt och smart – forskning visar att fredsavtal håller längre om kvinnor har deltagit i förhandlingar. Syriska, somaliska andra kvinnors röster måste hörs i säkerhetsrådet.
3. Förbättra säkerhetsrådets sätt att arbeta. Vi vill bidra till ett säkerhetsråd som är mer handlingskraftigt, transparent, och legitimt. Vårt arbetssätt ska präglas av öppenhet och dialog på ett sätt som bidrar till både förankring och förtroende. En bredd av fredaktörer, såsom civila samhället, bör involveras.

Nästa vecka, 10 januari, bjuder Sverige in till en öppen debatt på ministernivå om konfliktförebyggande. Vi kan inte ignorera varningssignaler, för att i nästa stund lägga till ytterligare väpnade konflikter – och mänskligt lidande – på säkerhetsrådets dagordning.

Debatten kommer att bli generalsekreterarens första formella möte med säkerhetsrådet. Syftet är att ge honom och medlemsländerna en grund för att stärka FN:s arbete med att förebygga och förhindra återfall i konflikt.

Vi är väl förberedda. Sverige har varit observatör i rådet och genomfört konsultationer med dess samtliga länder. På hemmaplan har vi haft dialog med riksdagen och civila samhället, och vi har inrättat ett referensråd med experter.

Sverige ska som medlem i säkerhetsrådet vara ansvarsfull, professionell, trovärdig, dialoginriktad och öppen. Sveriges utrikespolitik vilar på en stadig grund av folkrätt, mänskliga rättigheter, jämställdhet och ett humanitärt perspektiv. Vi kommer att fortsätta att motverka kränkningar av FN-stadgans

våldsförbud, av de mänskliga rättigheterna och av den internationella humanitära rätten. Vetoanvändningen i säkerhetsrådet måste begränsas – särskilt vid situationer av massövergrepp som i Syrien.

Som rådsmedlem kommer det mesta av vår tid att ägnas åt hantering av de situationer, kriser och insatser som dominerar rådets arbete och dagordning. Och eftersom rådets agenda är händelsestyrd – en konflikt kan blossa upp på rekordtid – krävs beredskap för det oväntade.

Världssamfundet konfronteras i ökad utsträckning med nya utmaningar. Pandemier, naturkatastrofer och klimatförändringar och cyberhot är exempel på detta. FN-systemet i dess helhet behöver hantera dessa nya sorters hot mot internationell fred och säkerhet i det tjugoförsta århundradet.

FN:s fredsinsatser måste effektiviseras. Samtidigt behöver också säkerhetsrådet, som formulerar mandat för insatserna, ta hänsyn till vilken kapacitet som finns att genomföra uppgiften. Det sexuella våld som internationell trupp begått mot civilbefolkningen i bland annat Centralafrikanska republiken är fullständigt oacceptabelt. Sverige kommer med kraft driva krav på effektiv nolltolerans.

Sverige värnar FN:s samarbete med regionala organisationer. Det gäller inte minst samarbetet inom fred och säkerhet med EU och Afrikanska unionen. Som aktiv medlem i såväl FN som EU avser Sverige självklart att bidra till att stärka samarbetet dem emellan.

Det finns inga enkla lösningar för världens många konflikter eller för motsättningarna i säkerhetsrådet. Långsiktigt, tålmodigt arbete är vad som krävs. Att stå upp för principer och dialog eller fortsätta jobba för jämställdhetsintegrering kan vara otacksamt och emellanåt obekvämt – likväl måste det göras för att bygga den gemensamma säkerhet och hållbara fred som vi tror på.

Vi gör det med utgångspunkten att Sverige är ett öppet och omvärldsberoende land i en globaliserad värld. För oss är det avgörande att världens länder löser problem gemensamt, och att blod på slagfältet ersätts med tålamod vid förhandlingsbordet. Sverige ska bidra till att upprätthålla den internationella ordningen där FN och dess säkerhetsråd är kärnan. De kommande två åren gör vi det som medlem av rådet.

Sverige valdes in i säkerhetsrådet med övertygande stöd: 134 röster.

Världens länder sade sitt. Nu är det upp till oss att axla ansvaret som följer.

Margot Wallström

Utrikesminister

Regeringskansliet

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Vi stärker fredsarbetet för att kunna förebygga krig

Publicerad 30 december 2016 Uppdaterad 30 december 2016

Debattartikel av Margot Wallström, Isabella Lövin, Kenneth G Forslund och Pernilla Stålhammar, publicerad i Göteborgs-Posten 30 december 2016.

"War is the horror of all horrors and the greatest of all crimes" är orden Alfred Nobel valde för att beskriva en värld som slets isär av krig. På många sätt är vår tid lika fylld av konflikter och i flera konfliktdrabbade regioner är de humanitära behoven idag till synes oändliga.

Våldet i länder som Syrien, Jemen och Afghanistan har raderat decennier av ekonomisk, social och politisk utveckling. Dagens allt mer komplexa konflikter har gett upphov till den största flyktingkrisen i modern historia. Krig resulterar alltid i ofantligt mänskligt lidande och brott mot de mänskliga rättigheterna. Vi vet dessutom att ungefär hälften av världens fredsavtal kollapsar inom en tioårsperiod, och att nio av tio konflikter uppstår i länder som redan har drabbats av krig. Väpnade konflikter ger upphov till negativa spiraler som är svåra att vända. För att på allvar hantera grundorsakerna bakom fattigdom och konflikt, behöver vi stärka vår förmåga att bidra till hållbar fred.

Därför inleder regeringen vid årsskiftet en viktig strategisk satsning på dialog och fredsprocesser. Den 1 januari 2017 upprättas en ny stödfunktion på Utrikesdepartementet med uppgift att stärka samarbetet mellan diplomati och utvecklingsarbete i ett antal prioriterade konfliktområden. Till satsningen hör även en handfull särskilt rekryterade diplomater som ska bidra med ny kunskap till ambassadernas redan pågående fredsfrämjande arbete i fält. Syftet är att stärka förmågan att driva politisk förändring samt ta dialog och förhandlingsinitiativ. Det handlar om att skapa fördjupad förståelse av komplexa konflikter, identifiera möjliga vägar mot lösningar, föra samman

parter och att främja dialog som ett verktyg.

Sverige har en stark tradition av dialog och konfliktlösning. Genom FN bidrar Sverige till att förebygga konflikter och stödja fredssträngningar och som medordförande i den Internationella Dialogen för freds- och statsbyggande samarbetar vi med konflikttrabbade länder för att bryta den onda våldscykeln. Med denna nya fredsfrämjande satsning vässas hela utrikesförvaltningens förmåga att bidra till hållbara och inkluderande fredsprocesser. Detta arbete genomför vi utifrån fyra centrala delar.

För det första, lärdomar från våra fredssträngningar. Vårt arbete i bland annat Colombia, Filippinerna, Somalia och Liberia kommer att stå i centrum. Vi vet att öppenhet är en förutsättning för att hantera konflikters grundorsaker och för att fredsavtal ska hålla över tid. En framgångsrik fredsprocess är inte endast en fråga om eld-upphör eller ett formellt avtal mellan stridande parter. Det handlar även om rättvisa, försoning, återuppbyggnad, utbildning, hälsa, politiskt tillträde och fördelning av resurser. En hållbar fredsprocess skapar förutsättningar för stabila och rättssäkra institutioner som främjar social, ekonomisk och politisk hållbar utveckling för alla.

För det andra, Utifrån vår feministiska utrikespolitik. Vi kommer att vidareutveckla stödet till kvinnors meningsfulla deltagande i fredssträngningar före, under och efter konflikter. Att kvinnor ska medverka på samma villkor som män i alla delar av samhället är en självklarhet. När forskning dessutom visar att jämställda fredsavtal har en större chans att överleva så är det ett bevis för att vår politik är såväl rättvis som smart.

För det tredje, stärka vår förmåga att bygga fred underifrån. Formella fredsprocesser som exkluderar konfliktens offer eller lokala fredsbyggare har små förutsättningar att hålla över tid. Genom att koppla samman processer på lokal, nationell och internationell nivå läggs grunden för legitima avtal som beaktar konfliktens grundorsaker.

För det fjärde ser vi fram emot att genomföra denna satsning i nära dialog med andra stater samt med organisationer som EU, FN och Afrikanska Unionen. Inte minst i FN:s säkerhetsråd kommer Sverige att driva en fördjupad och integrerad politik för att förebygga och lösa konflikter. Genom vårt breda nätverk av internationella samarbeten så förstärker vi möjligheterna för framtida fredsavtal att bli hållbara. Med ett fördjupat engagemang för hela utrikesförvaltningen och en fokusering av resurser

stärker vi Sveriges förmåga att förstå, förebygga och lösa konflikter. Det är en human och fredsinriktad politik som minskar det enorma mänskliga lidande orsakat av krig och konflikter.

Margot Wallström, utrikesminister

Isabella Lövin, minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat

Kenneth G Forslund, ordförande i riksdagens utrikesutskott

Pernilla Stålhammar, talesperson för utrikes-, bistånds säkerhetspolitiken

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Dags att besöka Palestina

Publicerad 13 december 2016 Uppdaterad 13 december 2016

SvD debatt 13 december 2016

När jag den 15-17 december besöker Palestina är det bara veckor kvar till 2017. Då har det gått 70 år sedan FN slog fast visionen om en tvåstatslösning, 50 år sedan Palestina ockuperades och 10 år sedan Gaza isolerades. Då har det också gått nästan 25 år sedan Osloavtalet skrevs under. De frågor som då skulle överenskommas inom fem år är fortfarande olösta.

Läget på marken är allvarligt. Tvåstatslösningen är i fara. Frusna förhandlingar, en kraftigt expanderande illegal bosättningspolitik, och våldsdåd har bidragit till en situation där parterna idag är längre från varandra än kanske någonsin förut. Många har tappat tron på en tvåstatslösning, särskilt de som är födda efter Osloavtalet. Detta framkom tydligt i de konsultationer som Sverige, tillsammans med ett tiotal andra länder, under hösten haft med närmare 150 israeliska och palestinska civilsamhällsorganisationer inom ramen för det initiativ Frankrike tagit för en återupptagen fredsprocess.

Jag besöker Palestina för att kunna tala direkt med det palestinska ledarskapet och civilsamhället. I mina överläggningar med president Mahmoud Abbas och utrikesminister Riad Malki kommer Sveriges och Palestinas fördjupade relationer att stå i fokus. Sedan regeringen 2014 erkände Staten Palestina har de redan nära bilaterala banden stärkts ytterligare, med palestinskt ambassadöppnande i Sverige och besök av president Abbas i Stockholm förra året. Vi stödjer det palestinska ledarskapet i dess strävan att med fredliga medel nå en tvåstatslösning. Efter erkännandet kan Sverige ställa tydligare krav på Palestina att leva upp till de internationella förpliktelser landet gjort.

Vi kommer att diskutera en rad frågor, som vikten av demokratisk utveckling i Palestina, respekt för mänskliga rättigheter och jämställdhet. Jag kommer

att ta upp det civila samhällets nyckelroll, samt vikten av att bekämpa korrupktion, stävja hatpropaganda och bidra till avspänning och våldsbekämpning. Jag kommer också betona betydelsen av att överbrygga den inompalestinska splittringen, som är ett betydande hinder för fred och utveckling.

Jag kommer också att träffa företrädare för det palestinska civilsamhällesorganisationerna för att höra vad de gör för att skapa framtidstro, bidra till ett livskraftigt Palestina och främja en tvåstatslösning, och hur de anser att Sverige kan bidra. Jag kommer att uttrycka Sveriges solidaritet med Palestina, tyddliggöra att vårt mångåriga engagemang ligger fast och att Sverige vill fortsätta att stärka de moderata krafterna i Palestina. Besöket till Palestina är också viktigt för det svenska arbetet inom det franska initiativet för fredsprocessen.

Jag hade också gärna besökt Israel, men kan konstatera att detta inte har varit möjligt denna gång. Jag tror på politisk dialog som ett sätt att skapa en djupare insikt om skilda angreppssätt och uppfattningar i viktiga frågor. Sverige värnar den bilaterala relationen till Israel och har ett gott samarbete inom många områden som handel, innovation och i arbetet mot antisemitism. Jag hoppas kunna besöka Israel vid ett senare tillfälle. Samtal med båda parterna är nödvändigt för att hitta en långsiktig lösning på konflikten.

Nuvarande situation är ohållbar. Ockupationen består och våldet blossar upp med jämna mellanrum. Val har inte hållits på över tio år. Den palestinska ekonomin går på konstgjord andning. Palestinierna är beroende av bistånd för sin överlevnad och för att kunna bo kvar, leva och utvecklas i sitt land.

Det är viktigare än någonsin att omvärlden aktivt bidrar till en förhandlad lösning av konflikten, ett slut på ockupationen och en framtid där två stater lever sida vid sida i fred och säkerhet. Omvärlden behöver också fortsätta att stödja en utveckling av både demokratin och ekonomin i Palestina. Jag hoppas att mitt besök ska vara ett bidrag till att stärka hoppet och framtidstron, inte minst hos de unga i Palestina.

Margot Wallström, Utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Genvägar

Publicerad 10 december 2016 Uppdaterad 10 december 2016

Den 10 december är det Internationella dagen för mänskliga rättigheter. Det är ett tillfälle att markera regeringens tydliga betoning på mänskliga rättigheter (MR), demokrati och rättsstatens principer.

De senaste årtiondenas utveckling har gjort att fler människor än någonsin åtnjuter mänskliga rättigheter som att gå i skolan, ha tillgång till sjukvård, organisera sig i fackföreningar, arbeta och leva med de man vill. Sedan 1970-talet har många stater övergått till att bli demokratier – åtminstone i fråga om införande av flerpartisystem och genomförande av regelbundna val. Majoriteten av världens stater har anslutit sig till de centrala människorättskonventionerna. Sverige har genom sitt utrikespolitiska engagemang bidragit till denna utveckling.

Vi lever nu i en mer osäker omvärld än på många år och vi ser även samtidigt att utvecklingen går bakåt på många ställen i världen.

Antalet länder som rör sig i en negativ riktning när det gäller mänskliga rättigheter och demokrati är idag fler. Auktoritära och repressiva regimer får ökat inflytande, både över sina egna medborgare och i världen. En rad stater har infört lagstiftning eller vidtar åtgärder som kraftigt försvårar för oberoende aktörer och journalister att fritt kunna verka, bl.a. Ryssland, Egypten och Turkiet. Även ett antal stabila demokratier har visat prov på oroande populistiska tendenser och lagstiftning som inskränker yttrande- och tryckfriheten.

Vi ser hur det demokratiska utrymmet minskar.

Ett ytterligare led i denna nedåtgående trend utgörs av det alltmer krympande utrymmet för det civila samhällets representanter. Försvare av mänskliga rättigheter och journalister utsätts för hot och trakasserier och

lagar stiftas för att försvåra och rentav omöjliggöra aktiviteter som syftar till att uppmärksamma MR-kränkningar, korrupktion, maktmissbruk eller valfusk. Under det seminarium om hat och hot mot kvinnliga journalister som Utrikesdepartementet anordnade tillsammans med Fojo, Svenska Institutet och UNESCO den 2 december blev det mycket tydligt vilka utsatta och svåra situationer som särskilt kvinnliga journalister riskerar att hamna i som en konsekvens av att de utövar sitt yrke.

Den kanske allra största utmaningen när det gäller mänskliga rättigheter är att dessa rättigheters allmänna giltighet allt starkare ifrågasätts. Det hänvisas till kulturella och historiska kontexter som ger utrymme för att tolka innebörden av rättigheterna olika beroende på var i världen man bor eller är född. Det är en olycklig utveckling som Sverige med kraft vill motverka. Detta är inte minst relevant i fråga om kvinnors åtnjutande av mänskliga rättigheter. Närmare hundra stater har exempelvis begränsningar kring vilka yrken en kvinna får ha.

För regeringen är det en självklarhet att de mänskliga rättigheterna är likvärdiga för alla människor och därmed universella.

De ekonomiska, sociala och kulturella rättigheterna prioriteras högre nu än tidigare. Rätten till utbildning, hälsa, sjukvård och arbete är lika angelägna som yttrande-, åsikts- och mötesfrihet och andra medborgerliga och politiska rättigheter.

Tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter är idag en fråga i global motvind. Krafter som vill begränsa dessa rättigheter växer i styrka på många håll. Allt oftare handlar det nu om att inte ta kliv bakåt, till exempel vad gäller frågan om undervisning i sex och samlevnad som har stor bäring på förebyggande av våld mot kvinnor och flickor.

Uppenbarligen är frågor som rör jämställdhet mellan könen alltjämt kontroversiella i stora delar av världen. Därför kommer vi att fortsätta driva vår feministiska utrikespolitik och fokusera på frågor som rör kvinnors lika rättigheter.

Den negativa utveckling vi ser, där de mänskliga rättigheterna, demokratin och rättsstatens principer ifrågasätts och utmanas i alla delar av världen, ställer nya krav på Sverige. Den kräver en omvärldsanalys och ett nytt förhållningssätt – men även en sammanhållen aktivitetsinriktad politik.

Det är därför regeringen nu överlämnar en skrivelse om mänskliga

rättigheter, demokrati och rättsstatens principer till riksdagen. Skrivelsen kommer att utgöra vår kompass för de kommande årens arbete och den anger regeringens prioriteringar och synliggör våra verktyg. Skrivelsen är också unik i det hänseende att den behandlar de mänskliga rättigheternas utveckling i alla världens olika regioner.

Regeringen har också tillsatt en MR-ambassadör med övergripande ansvar för genomförandet av skrivelsen och som ska fungera som budbärare för den svenska politiken för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

EU-samarbetet är viktigare än någonsin i en omvärld som går i repressiv riktning. För EU:s trovärdighet är det centralt att vi lever som vi lär och därför kommer Sverige fortsatt att driva mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer såväl internt i EU som externt.

Även Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE) har en viktig roll att spela genom sin tydliga betoning på mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer som en grundförutsättning för långsiktigt hållbar fred och säkerhet i Europa.

FN utgör fortsatt en av våra viktigaste plattformar och Sveriges stundande inträde som icke-permanent medlem i säkerhetsrådet betyder oerhört mycket för vårt arbete. FN:s råd för mänskliga rättigheter och andra FN-organ där Sverige deltar utgör viktiga arenor. I alla dessa forum avser vi att fortsatt tydligt föra fram en politik med fast förankring i mänskliga rättigheter, demokratiska värden och rättsstatens principer.

Inom utvecklingssamarbetet har vi en stark tonvikt på demokrati och jämställdhet, ökad respekt för mänskliga rättigheter och frihet från förtryck. Det kommande policyramverket för svenskt utvecklingssamarbete slår fast att mänskliga rättigheter och demokrati utgör en av de viktigare prioriteringarna på området. Sida har ett särskilt uppdrag att titta på frågan om det krympande utrymmet för det civila samhället och vilka insatser som kan göras från svenskt håll för att motverka detta. Uppdraget ska redovisas under våren 2017.

Som ett ytterligare led i att omsätta denna stärkta ambition i praktiken genomför vi också en satsning på yttrande- och åsiktsfrihet med anledning av 250-årsfirandet av Sveriges tryckfrihetsförordning. Nästa år presenterar Utrikesdepartementet rapporter om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer för länder i alla världens regioner.

Sverige har en stolt historia av att arbeta för mänskliga rättigheter runt om i världen. Det är en tradition den nuvarande regeringen kommer att förstärka. Vår plats i FN:s säkerhetsråd utgör en unik möjlighet att kämpa för dessa frågor i en värld som mer än någonsin behöver en tydlig röst för alla människors lika värde och rättigheter.

Margot Wallström, utrikesminister

Isabella Lövin, minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Kvinnor måste inkluderas för en hållbar fred

Publicerad 07 december 2016 Uppdaterad 07 december 2016

Forskning visar att det finns ett positivt samband mellan kvinnors deltagande i fredsprocesser och ett fredsavtals hållbarhet. Vi kan inte längre motivera att halva befolkningen utesluts från samtal om sin egen framtid, skriver utrikesministrarna Margot Wallström och María Angela Holguín i Svenska Dagbladet den 7 december 2016.

Fred i Colombia. Fem årtionden av våldsam konflikt går mot sitt slut. Det nya fredsavtalet utgör en historisk milstolpe för det colombianska folket, men även för det internationella samfundet som har bistått i fredsarbetet. Genom civilsamhällets och kvinnors aktiva deltagande i avtalets utformande har grunden lagts för en hållbar fred. Nu skiftar fokus till avtalets genomförande. I en tid allt mer kännetecknad av våld, tilltagande oro och terror – erbjuder den colombianska fredsprocessen många och absolut nödvändiga lärdomar för övriga världen.

När 2016 summeras kommer det dessvärre förbli ett av de blodigaste åren i modern historia. De fortsatta konflikterna i Syrien, Jemen, Irak, Afghanistan och på andra håll har tvingat fler än 65 miljoner människor på flykt från krig eller andra former av förtryck. Därtill fortsätter extremism och våld att bidra till regional instabilitet i Sahel, på Afrikas horn och i Mellanöstern.

Sällan tidigare har kopplingen mellan säkerhet, utveckling och mänskliga rättigheter varit så tydlig. Under de senaste tre decennierna har antalet - extremt fattiga som lever i sviktande stater fördubblats och siffran förväntas fördubblas ytterligare innan 2030. Ungefär 130 miljoner människor är i dag i behov av livsuppehållande humanitärt stöd – det är motsvarigheten till det

elfte mest folkrika landet i världen.

Vi vet även att ungefär hälften av världens fredsavtal kollapsar inom en tioårsperiod, och att nio av tio konflikter uppstår i länder som redan drabbats av krig.

Detta får inte fortsätta. Det internationella samfundet måste bli bättre på att främja hållbara fredsavtal. Behovet att agera kraftfullt för att finna långsiktiga lösningar och angripa de bakomliggande grundorsakerna till konflikter har sällan varit större.

Samtidigt skiljer sig dagens konflikter från gårdagens. Tidigare interna och lokala konflikter har blivit allt mer komplexa och internationella. Världen krymper och vi ser fler aktörer – såväl statliga som icke-statliga – agera i dagens konfliktområden.

Detta medför konsekvenser för hur dialog, medling och konfliktlösning både kan och bör bedrivas. Tiden för slutna högnivåöverläggningar och politiska eliter är förbi. Dagens konfliktlandskap kräver inkluderande lösningar. Lärdomarna från Colombia – men även Filippinerna, Guatemala, Nepal och Syrien – visar på behovet av öppenhet i dubbel bemärkelse.

Först: inkludera kvinnorna. Stöd kvinnor som fredsbyggare. Forskning visar att det finns ett positivt samband mellan kvinnors deltagande i fredsprocesser och ett fredsavtals hållbarhet. Vi kan inte längre motivera att halva befolkningen utesluts från samtal om sin egen framtid. Likväl är detta inte bara en rättvisefråga, det är smart politik.

För det andra: engagera civilsamhället. Fred måste byggas underifrån. Formella fredsprocesser som exkluderar konfliktens offer eller lokala fredsbyggare har små förutsättningar att hålla över tid. Genom att koppla samman processer på lokal, nationell och internationell nivå läggs grunden för legitima avtal som beaktar konfliktens grundorsaker.

Ett framgångsrikt fredsavtal är nämligen inte endast en fråga om eldupphör. Det handlar även om rättvisa, försoning, återuppbyggnad, utbildning, hälsa, politiskt tillträde och fördelning av resurser. Ingen krigsherre kan uppnå detta. En hållbar fredsprocess skapar förutsättningar för stabila och rättssäkra institutioner som främjar social, ekonomisk och politisk hållbar utveckling för alla.

Det internationella samfundet har ett ansvar. Vi ser gemensamt fram emot

det möte om kvinnors deltagande i fredsprocesser som inleds i dag i Stockholm. Vid mötet samlas det nordiska kvinnliga medlingsnätverket – bestående av erfarna diplo-mater och politiker från samtliga nordiska länder – samt ett stort antal medlare från fredsprocesser i bland annat Syrien, Afghanistan, Jemen, Sudan, Somalia och Uganda. Syftet är att lära av varandra och identifiera konkreta metoder för att främja hållbara fredsprocesser. Lärdomarna från Colombia står i centrum.

Mötet i Stockholm är en komponent i vår gemensamma strävan att stärka diplomatins och utvecklingspolitikens bidrag till hållbara fredsavtal. Genom nätverk och internationell kapacitetsutveckling stärker vi kvinnors roll och omöjliggör påståendet att det inte skulle finnas några erfarna kvinnor som kan bistå i fredsprocesser.

Avslutningsvis måste vi gemensamt verka för att de internationella organisationerna ansvariga för fred och säkerhet har förutsättningar och den politiska viljan att stödja inkluderande fredsprocesser. Det svenska medlemskapet i FN:s säkerhetsråd blir en plattform för en fördjupad och integrerad politik för att förebygga och lösa konflikter. Genom samarbete, öppenhet och ett förstärkt fokus på konflikters grundorsaker kan vi vända trenden med tilltagande våld. Det är vår skyldighet att visa ledarskap för inkluderande fred.

Margot Wallström
utrikesminister Sverige

María Angela Holguín
utrikesminister Colombia

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Här är mitt mål för vår tid i FN:s säkerhetsråd

Publicerad 10 november 2016 Uppdaterad 10 november 2016

Den 1 januari 2017 inleds Sveriges medlemskap i FN:s säkerhetsråd. Det kommer bland annat innebära en bra möjlighet för Sverige att påverka världspolitiken och bidra med svenska perspektiv i viktiga internationella frågor. Och att på ytterligare en arena bidra till att skapa förutsättningar för en fredsprocess i Syrien, skriver utrikesminister Margot Wallström i Metro den 26 oktober 2016.

FN är den enda globala plattformen för internationell fred och säkerhet. Och även om EU är Sveriges viktigaste utrikespolitiska arena så spelar FN-medlemskapet en avgörande roll för oss.

Sveriges medlemskap i FN:s säkerhetsråd, som inleds den 1 januari 2017, innebär en bra möjlighet för Sverige att påverka världspolitiken och bidra med svenska perspektiv i viktiga internationella frågor.

Att vi med en stor majoritet av rösterna från världens länder valdes in i säkerhetsrådet är ett kvitto på att den svenska utrikespolitiken är respekterad och omtyckt.

Vi ska förvalta det förtroende som givits oss i dialog med säkerhetsrådets övriga medlemmar, och med de länder som berörs av säkerhetsrådets insatser. Men också med de länder som bidrar med personal till FN:s olika internationella insatser.

Sverige ska vara en professionell och principfast medlem som tar ansvar för alla frågor på säkerhetsrådets hela dagordning – med beredskap för det

oväntade.

Sveriges agerande i säkerhetsrådet ska genomsyras av våra värderingar och principer: folkrätten, de mänskliga rättigheterna, den feministiska utrikespolitiken och ett humanitärt perspektiv blir utgångspunkter för allt vårt arbete.

De senaste veckorna har situationen i Syrien förvärrats ytterligare. Bombningar av civilbefolkningen, angrepp på sjukhus och riktade attacker mot humanitära konvojer är fullständigt oacceptabelt. Vårt medlemskap i säkerhetsrådet innebär en möjlighet att på ytterligare en arena bidra till att skapa förutsättningar för en fredsprocess i Syrien.

Säkerhetsrådet måste dels bli bättre på att förhindra att konflikter bryter ut och dels på att tidigare reagera på signaler som tyder på en kommande konflikt. Detta är något Sverige kommer att jobba för tillsammans med FN:s nye generalsekreterare Antonio Guterres.

Samtidigt måste vi vara realistiska. Vi vet att säkerhetsrådets övriga 14 medlemmar, varav fem har vetorätt, inte alltid delar våra utgångspunkter. Detta är en realitet vi ska förhålla oss till, med diplomatins och dialogens verktyg men aldrig igenom att vika från våra principer.

Som utrikesminister är jag stolt över det stora engagemang för FN som finns i Sverige. Sveriges arbete i FN är ett uttryck för vår gemensamma strävan efter fred, solidaritet och säkerhet. Men också för vår strävan efter rättvisa, jämställdhet och hållbarhet.

Vi behöver nu se till att vi har ett fungerande och folkligt förankrat FN som står i samklang med sin samtid.

Jag ser fram emot att fortsätta arbeta mot detta mål.

Margot Wallström
Utrikesminister

Debattartikel från Socialdepartementet, Utrikesdepartementet

Varning för »sex workers«-lobbbyn

Publicerad 18 oktober 2016 Uppdaterad 18 oktober 2016

Debattartikel i Dagens arena den 18 oktober 2016. Starka ekonomiska krafter bedriver tuff lobbying för normalisering, avreglering och legalisering av prostitution, skriver Margot Wallström, utrikesminister, Åsa Regnér, jämställdhetsminister och Per-Anders Sunesson, ambassadör mot människohandel.

I dag är det EU:s dag mot trafficking och i Sverige väljer vi att tala om prostitution och människohandel. Enligt FN är cirka 2,5 miljoner människor runt om i världen insnärjda i det globala nätet av människohandel vid varje given tidpunkt. Uppskattningsvis förflyttas 800 000 kvinnor och barn över en internationell gräns varje år.

Vi är stolta över att Sverige var det första land i världen som införde ett förbud mot köp av sexuella tjänster. I januari 1999 blev det kriminellt att köpa sex – men inte att sälja. Syftet med att ha en sådan lag är att sätta fokus på efterfrågan. Sexköp är ett brott, inte ett misstag, en åsikt eller en attityd. Det är glädjande att flera länder har valt att följa Sveriges exempel, nu senast Frankrike.

Vi lever i en tid där starka ekonomiska krafter och kriminella nätverk ingår allianser och bedriver tuff lobbying för normalisering, avreglering och legalisering av prostitution och människohandel. Det handlar om en industri som årligen omsätter uppskattningsvis 32 miljarder dollar. Just nu pågår också en global diskussion om huruvida prostitution bör ses som ett yrke. Den internationella lobby som förespråkar legaliserad prostitution vill komma bort från begreppet "prostitution", som har negativ klang och betydelse. I stället förespråkar termen "sex workers" som kan innefatta många olika saker: sälja sex, spela in porrfilm, striptease, och driva bordell.

Men det är begreppet "prostitution" som finns med i olika internationella avtal och rättsakter, vilket innebär att de stater som har ratificerat en text också är skyldiga att arbeta mot prostitution. För att motverka den här begreppsförskjutningen, som är en del i arbetet mot prostitution och människohandel, är det avgörande att Sverige gör sin röst hörd. Grundfrågan handlar om ett skoningslöst utnyttjande av framför allt kvinnor och flickor som köps och säljs och män som köper. Sveriges hållning är glasklar: Vi vill inte ha ett samhälle med kvinnor och flickor utställda i skyltfönster som vilken handelsvara som helst. Alla som utnyttjas är offer, oavsett könstillhörighet.

Arbetet mot prostitution och människohandel är en viktig uppgift för en feministisk regering och en självklar del av den svenska modellen. Dock ser vi en utveckling där handel med människor bedrivs i ökande takt över länders gränser. Därför har regeringen valt att inrättat en särskild ambassadörstjänst för att intensifiera och koordinera insatserna mot människohandel. Det är en viktig politisk signal som understryker att Sverige trappar upp sitt arbete mot den orättfärdiga exploateringen av människor. Pågående krig och konflikter, och den migration som följer, har förvärrat situationen för många kvinnor och flickor, män och pojkar som löper risk att utnyttjas och fara illa.

Inrättandet av ambassadörstjänsten förstärker Sveriges profil som en framstående försvarare av de mänskliga rättigheterna. Arbetet mot människohandel omfattar alla former av människohandel, det vill säga människohandel för sexuella ändamål, handel för arbetskraftsexploatering och handel för tagande av mänskliga organ.

Ambassadören har under de månader som gått sedan han utnämndes deltagit i ett stort antal internationella sammankomster samt träffat företrädare för olika regeringar och internationella organisationer. Det har förts upprepade samtal med företrädare för Frankrikes regering om strategiskt samarbete för att påverka fler länder att förbjuda köp av sex. Ambassadörens arbete bedrivs på bred front och i nära samarbete med svenska ambassader, bland annat i Asien.

Att regeringens arbete för de här frågorna intensifieras märks även på andra sätt. Nyligen antog regeringen en uppdaterad handlingsplan till skydd för barn mot människohandel och sexuella övergrepp. Handlingsplanen omfattar åtgärder för att förebygga, skydda och stödja barn och effektivt lagföra gärningsmän.

Vidare har alla länsstyrelser sedan tidigare i uppdrag att på regional nivå arbeta för att motverka mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Detta arbete har intensifierats.

Länsstyrelsen i Stockholm har särskilt i uppdrag att nationellt samordna arbetet mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Just i dag lanserar också Länsstyrelsen i Stockholm en kampanj med namnet "Du avgör". Kampanjen handlar om attitydpåverkan mot att köpa sex. Insatserna behövs dessvärre eftersom oroande rapporter från polisen redogör för att sexköp går nedåt i åldrarna, samt att det fortfarande finns vuxna män som tycker att "det är ok" att utnyttja utsatta kvinnor och barns situation.

Men arbetet intensifieras också på global nivå. Varje vår träffas världens länder i New York för att följa upp arbetet med kvinnokonventionen The Commission on the Status of Women (CSW). År 2017 bjuder Sverige in till ett särskilt möte där den svenska sexköpslagen kommer att presenteras och diskuteras.

Detta är endast en del av de insatser som regeringen gör nationellt och globalt. Att motverka efterfrågan har varit regeringens utgångspunkt sedan antagande av sexköpslagen för 17 år sedan. Konceptet har visat sig vara framgångsrikt. Andelen som uppger att man köper sex ökar inte och det finns ett stort stöd för lagen bland medborgarna. Inom kort presenteras en nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor där förebyggande arbete prioriteras. Strategin innehåller även förslag på hur arbetet mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål kan förbättras.

Sverige har en feministisk regering som bedriver en feministisk utrikespolitik. För oss är alla insatser som leder till ökad jämställdhet av vikt. Arbetet mot prostitution och människohandel är därmed en del av arbetet för mänskliga rättigheter – och för människovärdet.

Margot Wallström, utrikesminister

Åsa Regnér, jämställdhetsminister

Per-Anders Sunesson, ambassadör mot människohandel

Debattartikel från Statsrådsberedningen, Utrikesdepartementet

Löfven och Wallström: "Vi i Sverige är inte ensamma med vår frustration över de övergrepp som pågår i Mellanöstern"

Publicerad 16 oktober 2016 Uppdaterad 16 oktober 2016

Debattartikel i SvD den 16 oktober 2016. Bilderna på det mänskliga lidandet i Syrien är hjärtskärande. Sjukhus bombas och små barn grävs fram ur ruinerna. Humanitär hjälp når inte fram. Det är outhärdligt att bevittna. FN:s generalsekreterare har liknat Syriens största stad Aleppo vid ett slakthus och bomberna fortsätter att falla.

Härom veckan attackerades en hjälpkonvoj i ett barbariskt dåd som riktade sig mot de allra mest utsatta. Det är en skam att detta får fortgå. Men utan en politisk lösning på konflikten kan vi inte börja arbetet för fred. Vi behöver tillsammans med de övriga europeiska stats- och utrikesministrarna sätta tryck på syriska regimen och på Ryssland.

För det första krävs omedelbart eldupphör. Sedan vapenvilan bröts har bomberna fortsatt att falla och parterna står långt ifrån varandra. Under helgen som gick hindrade Ryssland på nytt FN:s säkerhetsråd att besluta om ett omedelbart slut på striderna. En tydlig markering krävs mot den syriska regimen och mot Ryssland. Ryssland har inte bara ansvar för sitt agerande på marken i Syrien utan är också det land som har störst inflytande på den syriska regimen.

För det andra måste befolkningens lidande lindras. För att besegra oppositionen utsätter den syriska regimen och Ryssland tiotusentals civila

människor för urskillningslöst våld i Aleppo med terroristbekämpning som motiv. Så länge bomberna faller kan människorna inte få tillgång till den humanitära hjälp - mat, förnödenheter och sjukvård - som FN står berett med. Sverige har sedan krisen utbröt bidragit på ett robust sätt till de FN-ledda humanitära insatserna i Syrien och dess grannländer. Det senaste fem åren har vi bidragit med totalt 2,2 miljarder kronor utöver vårt omfattande icke-öronmärkta stöd till FN.

EU lanserade redan den gångna veckan ett initiativ om humanitärt tillträde för att hjälpkonvojer snarast ska nå de nödställda i Aleppo. Regimen i Damaskus måste släppa igenom nödhjälpen till alla de orter de belägrar och sluta ta bort medicinsk utrustning och läkemedel från de hjälpkonvojer som undantagsvis släpps in.

För det tredje måste frågan lyftas om ansvar för övergreppen mot den internationella humanitära rätten - krigets lagar - och de mänskliga rättigheterna. Såväl FN:s oberoende undersökningskommission för Syrien som FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter har påtalat att sannolikt krigsbrott och kanske även brott mot mänskligheten begåtts. Kemiska vapen och andra förbjudna urskillningslösa vapen har använts, hela städer har belägrats och svälts ut, en av FN:s hjälpkonvojer har bombats, tiotusentals människor har godtyckligt frihetsberövats och den systematiska och omfattande användningen av tortyr och sexuellt våld har nått närmast industriell skala. Ansvaret för dessa vidriga handlingar måste utredas och internationell rätt skipas.

Nästa vecka hålls två viktiga möten i Bryssel, först med utrikesministrarna och sedan ett toppmöte med EU:s ledare. Det är centralt att EU enas om en väg framåt. Detta framhöll vi också när EU:s höga representant för utrikes- och säkerhetspolitik Federica Mogherini besökte Stockholm i måndags. Vi i Sverige är inte ensamma med vår frustration över de övergrepp som pågår i Mellanöstern. Men vår målsättning på sikt måste vara att FN:s säkerhetsråd på nytt kan fullgöra sin uppgift, och vårt stöd för FN-sändebudet Staffan de Mistura består.

Sverige har sedan första oktober en observatörsplats i FN:s säkerhetsråd och följer därmed noga de diskussioner som förs om Syrien. Den 1 januari 2017 tar vi plats som medlem under två år. Säkerhetsrådets handlingsutrymme när det gäller kriget i Syrien begränsas av att en av de stridande parterna, Ryssland, är ett permanent medlemsland som därigenom har vetorätt. Detta begränsar utrymmet för vad som kan åstadkommas. Sverige kommer ändå att försöka påverka. På sikt har alla medlemmar av världssamfundet intresse av

att bevara de humanitärrättsliga normer som utgör del av den internationella säkerhetsordningen sedan andra världskriget. Att bekämpa kriget i Syrien och andra konflikter kommer att vara den viktigaste – och svåraste – uppgiften under vår tid i säkerhetsrådet.

Vi kommer därför att söka allianser med länder både i EU och i säkerhetsrådet för att finna vägar för meningsfulla fredsförhandlingar – med både kvinnor och män vid förhandlingsbordet – och på sikt för återuppbyggnaden av det sargade Syrien. Det är en skrämmande lång väg kvar. Men de bilder vi sett från östra Aleppo kräver både vårt – och resten av världens – omedelbara och oförtröttliga arbete.

Stefan Löfven
Statsminister

Margot Wallström
Utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Ny strategi för utvecklingssamarbete med Kuba med fokus på mänskliga rättigheter och modernisering

Publicerad 29 september 2016 Uppdaterad 29 september 2016

Debattartikel av ministern för internationellt utvecklingssamarbete och klimat Isabella Lövin och utrikesminister Margot Wallström i Aftonbladet den 29 september 2016.

Regeringen fattar idag beslut om en strategi för utvecklingssamarbete på Kuba. Genom dialog och samarbete kan Sverige främja demokrati, mänskliga rättigheter och en modernisering av landet. Med strategin får vi ett nytt verktyg att påverka utvecklingen i positiv riktning.

Vi breddar samarbetet med Kuba av flera skäl. Kuba genomgår sedan några år tillbaka en öppning gentemot omvärlden. Mest uppmärksamhet har närmandet till USA och president Obamas besök i Havanna fått, men även EU har stärkt utbytet med Kuba. Hittills har ett stort antal EU-länder ingått egna avtal eller avsiktsförklaringar med Kuba och inlett olika former av samarbete, bland annat genom biståndet.

På vissa områden går det att skönja en positiv utveckling på Kuba. På det ekonomiska området luckras statens monopol upp och egenföretagandet växer. Kuba har omförhandlat sina utlandsskulder och har ambitionen att ansluta sig till den globala ekonomin. Sedan 2013 behöver kubaner inte längre tillstånd för att resa ut ur landet, och tillgången till internet ökar. Religionsfrihet och hbtq-personers rättigheter har stärkts. Prideparader har genomförts i Havanna och lagstiftning mot diskriminering av hbtq-personer

har införts.

Men bilden av förändring är inte entydig. Kuba förblir en enpartistat där grundläggande friheter inte respekteras fullt ut.

Sverige har länge varit en tydlig röst för demokrati, mänskliga rättigheter och reformer, på Kuba och andra länder där dessa rättigheter helt eller delvis är satta på undantag. Vi gör det bl.a. genom dialog och stöd till civilsamhället i dessa länder. Vi har varit pådrivande för att mänskliga rättigheter ska vara ett centralt tema i EU:s avtal med Kuba. Detsamma gäller självklart för den avsiktsförklaring vi själva ingått, och för strategin för utvecklingssamarbete vi nu antar.

Att verka i länder där det finns utmaningar i fråga om demokrati och mänskliga rättigheter är ingen nyhet i svenskt utvecklingssamarbete, fattigdom och bristande demokrati hänger ofta ihop. Därför är det viktigt att stärka de aktörer som agerar för positiv förändring, och att ge det svenska civilsamhället möjligheter att verka i landet. Vi är övertygade om att samtal och dialog alltid är av värde – särskilt i de fall där parterna har olika syn.

Sverige har i linje med EU:s politik återupprättat en bilateral dialog med Kuba, vilket manifesterats i den avsiktsförklaring som undertecknades 2015. Avsiktsförklaringen ger uttryck för Sveriges och Kubas önskan om samarbete och dialog inom en rad olika områden inklusive bland annat mänskliga rättigheter, jämställdhet, hbtq-frågor, klimat och miljö. Mänskliga rättigheter och demokrati har konsekvent tagits upp inom ramen för dialogen. Regeringen har uppmanat landet att ratificera FN:s grundläggande konventioner om de mänskliga rättigheterna.

Utvecklingsstrategin som regeringen antar idag omfattar omkring 90 miljoner kronor och sträcker sig fram till 2020. Biståndets främsta uppgift på Kuba blir att stärka demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet. En viktig del blir att stödja ett fritt civilt samhälle. En förutsättning för en levande demokrati är yttrande- och mötesfriheten, att olika röster får ta plats i det offentliga samtalet och människor organisera sig. Det visar inte minst vår egen historia. En annan del i strategin pekar även ut ett mål att främja hållbar ekonomi och samhällsstyrning, för att förbättra fattiga människors möjligheter att förbättra sina levnadsvillkor. Det handlar om reformer av hur samhället fungerar i grunden, för att bl.a. stärka lokalt och regionalt beslutsfattande. Vi välkomnar att Kuba studerar svenska samhällslösningar, till exempel hur våra kommuner verkar.

Vi ska självklart vara realistiska, men att många länder nu stödjer Kubas moderniseringsprocess ger oss hopp om en bättre framtid för Kuba och det kubanska folket.

Isabella Lövin
minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat

Margot Wallström
utrikesminister

Regeringskansliet

Debattartikel från Utrikesdepartementet

”Sverige får viktig roll i Colombias fredsavtal”

Publicerad 26 september 2016 Uppdaterad 26 september 2016

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström och minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat Isabella Lövin i Svenska Dagbladet den 26 september 2016.

Efter femtio år av konflikt, efter hundratusentals dödade och miljontals drivna på flykt, har den colombianska regeringen och gerillgruppen FARC-EP slutit fred genom ett historiskt och unikt fredsavtal. Unikt då arkitekterna bakom fredsavtalet inte bara är regeringen och gerillan, utan även konfliktens offer, kvinnoorganisationer och det civila samhället. Unikt därför att det är det första jämställda fredsavtalet i historien.

Sverige har under många år bidragit politiskt och ekonomiskt till att skapa förutsättningar för fred i Colombia. För att landet ska kunna nå en hållbar fred och säkerhet, för alla, är det av central betydelse att konfliktens offer, inklusive de många kvinnor som utsatts för sexuellt våld, får upprättelse. Sverige har därför drivit på för en inkluderande fredsprocess, där kvinnor finns med i förhandlingarna och i genomförandet av fredsavtalet.

Trots motgångar och bakslag i fredsprocessen har Sverige fortsatt ge stöd till Colombias fredsträvande och aldrig släppt ambitionen om att bidra till en fredlig lösning på den väpnade konflikten.

I områden där konflikten pågick som värst utvecklade Sverige tillsammans med FN lokala nätverk för att bygga förtroende för att minska våldet och skapa förutsättningar för människor att stanna kvar i sina hembyar.

I detta arbete har kvinnorna alltid stått i centrum. Sverige har länge givit stöd till de som tvingats på flykt av konflikten att åter få rätt och tillgång till sin

mark – bland annat genom minröjning – vilket är avgörande för att människor ska kunna försörja sig och bygga en framtid. Detta arbete utgör idag stommen i president Santos lag om gottgörelse av konfliktens offer.

Vi är väl medvetna om att det finns utmaningar med att genomföra fredsavtalet. FARC-soldaterna måste integreras i samhället om freden ska bli hållbar och krafttag måste tas för att få stora grupper av ungdomar i arbete. Produktion och handel med kokain liksom olaglig gruvdrift måste stoppas, och andra illegala väpnade grupper måste bekämpas.

Vi kommer fortsatt stå vid Colombias befolknings sida och lägger nu all kraft för att stötta Colombias regering, civilsamhälle och näringslivet för att freden ska hålla.

Sverige tilldelas tillsammans med Internationella Röda Korset (ICRC) en särskild roll i fredsavtalet. Vi ska stödja arbetet med att eftersöka och identifiera de omkring 45000 försvunna människorna till följd av konflikten. Uppdraget är hedrande och ett erkännande av den mycket aktiva roll Sverige haft under flera decennier i skyddet av mänskliga rättigheter och i arbetet för en förhandlad lösning på konflikten.

För att bistå i att uppnå en hållbar fred har vi antagit en biståndsstrategi för Colombia med 950 miljoner kronor under fem år där arbetet ska fokusera på att genomföra åtaganden i fredsavtalet. Vi ska stödja rättsystemet och arbetet för att offren ska få upprättelse vilket är en förutsättning för försoning. Vi ska bidra till att samhällstjänster når ut i delar av landet som tidigare drabbats av konflikten och vi ska fortsätta stärka kvinnors rättigheter och deltagande i fredsbygget.

Tillsammans har Colombias kvinnor, män och ungdomar gått samman för att äntligen uppnå fred i sitt hemland. Sverige ska fortsätta bidra till att denna ambition blir verklighet.

Margot Wallström
utrikesminister

Isabella Lövin
minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Amidst Crises, Countries Need to Invest In Sustaining Peace

Publicerad 22 september 2016 Uppdaterad 22 september 2016

OP-ED on behalf of the Governments of Kenya, Mexico, the Netherlands, the Republic of Korea, Somalia, Sri Lanka, Sweden and the United Kingdom

The tragic death of Aylan Kurdi, the Syrian toddler who drowned off the Turkish coast a year ago, triggered a global outpouring of emotion and calls for a more effective and humane response to support refugees and migrants.

More recently, the picture of another Syrian boy, Omran Daqneesh, sitting dazed in the back of an ambulance after an airstrike in Aleppo, drove home the immense cost of war and spurred a renewed call to end the misery.

Responses to ease suffering, however, come after the fact, after communities have been uprooted, economic livelihoods destroyed and generations lost to violence. For moral reasons, for security reasons and for economic reasons we must become more effective in preventing violent conflicts before they start.

United Nations member states now stress the need to shift from a reactive to a preventive approach and focus on addressing root causes to prevent conflict, known as the "sustaining peace agenda."

Last year, governments committed to "leave no one behind" in the 2030 Agenda for Sustainable Development. Drivers of conflict originate in the kinds of structural inequality that foster grievances and hopelessness. And once allowed to take hold, violent conflict is probably the biggest obstacle to the goals included in the 2030 Agenda to end poverty, foster prosperity, promote peaceful, just and inclusive societies and protect the planet. The sustaining peace agenda and the 2030 Agenda are mutually reinforcing and

need to be implemented in tandem.

The complexity of conflicts based in inequality and exclusion means that sustaining peace requires a long-term and comprehensive approach, involving political, security, justice, development, and human rights actions in support of national efforts, with women and youth playing a central role.

This demands constant focus and leadership by the international community. In April, member states agreed to provide that. Landmark resolutions in the General Assembly and the Security Council called on the UN system to move away from siloed approaches and act in unison to achieve sustainable peace.

We, the governments of Kenya, Mexico, the Netherlands, the Republic of Korea, Somalia, Sri Lanka, Sweden and the United Kingdom, hope to provide momentum to the sustaining peace agenda by co-hosting a Pledging Conference for the UN Secretary-General's Peacebuilding Fund.

The event, on September 21, seeks \$300 million for three years' worth of projects. Considering that 80% of humanitarian needs stem from violent conflicts, if we can prevent them, we would avoid tremendous suffering and save billions of dollars in intervention.

The Peacebuilding Fund is uniquely positioned to support countries emerging from violent conflict or at risk of descending into violence. The fund can take financial and political risks that others are not able to assume. As such, it often lays the groundwork for much larger funds to come in.

In Sri Lanka the PBF funded the resettlement of 7,000 people on land they had lost during years of conflict. In Mali, the Fund initiated the process on cantonment camps to house combatants to hand over their weapons, spurring the World Bank to commit \$26 million toward their reintegration into society after they demobilize. And in Somalia, the Fund is financing the establishment of local governments in places that have not enjoyed legitimate institutions in more than a generation.

Recapitalizing the Fund is a minor cost to pay for an effort that yields enormous dividends in terms of creating stable and just societies and the underpinnings of viable economies, not to mention prevent countless victims of violence. That is why we call on our fellow member states to invest in the Fund.

Beyond financial commitment, the sustaining peace agenda also calls for cooperation in knowledge sharing and peacebuilding through the exchange of expertise between countries facing similar adversities. Each actor has a role to play.

Because of the work of the Peacebuilding Fund and other peacebuilding initiatives in the past 10 years, we know better how to tackle the root causes of conflict and how to foster sustainable peace.

With the sustaining peace agenda now becoming a core goal of the UN's work, the organization is better positioned than ever to live up to the first line of its founding Charter: "We the peoples of the United Nations, determined to save succeeding generations from the scourge of war..."

Co-authors:

H.E. Ms. Amina C. Mohamed, Cabinet Secretary for Foreign Affairs of the Republic of Kenya

H.E. Ms. Claudia Ruiz Massieu Salinas, Secretary of Foreign Affairs of Mexico

H.E. Mr. Albert Koenders, Minister of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands

H.E. Mr. Yun Byung-se, Minister for Foreign Affairs of the Republic of Korea

H.E. Mr. Abdusalam Hadliyah Omer, Minister for Foreign Affairs of the Federal Republic of Somalia

H.E. Mr. Mangala Samaraweera, Minister of Foreign Affairs of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka

H.E. Ms. Margot Wallström, Minister for Foreign Affairs of the Kingdom of Sweden

H.E. Baroness Anelay, Minister of State at the Foreign and Commonwealth Office, United Kingdom

Debattartikel från Utrikesdepartementet

FN behöver en modig ledare

Publicerad 19 september 2016 Uppdaterad 19 september 2016

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström i Svenska Dagbladet den 19 september 2016.

Under förra årets UNGA-vecka antogs klimatavtalet och de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. I år, när världen står inför sin största flyktingkatastrof någonsin, står migration på toppmötenas dagordningar.

Även FN som organisation står inför stora utmaningar.

Under hösten väljs en ny generalsekreterare i FN som tillträder i januari 2017. Valet av ny generalsekreterare kommer att diskuteras flitigt under de tusentals enskilda möten som äger rum under högnivåveckan parallellt med toppmötena.

FN är förvisso en mellanstatlig organisation som ytterst styrs av sina medlemmar. Men för att lyckas krävs också en generalsekreterare som driver på för ett ändamålsenligt FN som kan göra världen mer fredlig, jämställd och hållbar. Processen för att utse en ny generalsekreterare har pågått under hela året och varit mer transparent och inkluderande än tidigare år. Kandidaterna har frågat ut av generalförsamlingen och även civilsamhället har getts möjlighet att ställa frågor. De nordiska länderna har ställt gemensamma frågor till kandidaterna.

Sverige vill se en ny generalsekreterare som är hängiven freds- och säkerhetsagendan. Det bör vara en person med tydlig tilltro till FN-stadgan och dess principer, samt en vision om hur FN kan moderniseras för att bättre leva upp till förväntningarna. FN-reformer måste sättas i centrum. Det är viktigt att meriter avgör valet – och det är hög tid att FN-sekretariatet får sin första kvinnliga chef.

Generalsekreterarens och sekretariatets auktoritet och legitimitet är, alltsedan Dag Hammarskjölds tid, intimt förknippat med upprätthållandet av

FN-tjänstemannens integritet och oväld. Det handlar om hur tjänstemännen löser uppgifter och sköter verksamheten. Därför behövs ett utbildnings- och reformprogram som utvecklar tjänstemannarollen, inte minst inom ledarskapsfrågor på chefsnivå.

Det handlar också om att ha en utnämnings- och personalpolitik som bygger på meriter och en balanserad geografisk fördelning.

Respekten för mänskliga rättigheter och rätten att skyddas mot våld måste genomsyra allt fredsarbete. Därför krävs krafttag mot sexuella övergrepp begångna av FN-personal. FN och truppbidragande länder måste genom träning och en mer robust urvalsprocess förhindra att övergrepp begås. FN-systemets kapacitet att förebygga och hantera dessa brott måste förbättras. Länder vars trupp begått övergrepp måste avvisas och förövare lagföras.

Ett öppet och transparent FN, där ansvar kan utkrävas, är ett effektivare FN. Vindarna blåser entydigt i denna riktning och den nytillträdda generalsekreteraren bör göra dessa frågor till en prioritet. Visselblåsare mot korruption och missbruk måste skyddas, däribland genom meddelarskydd. Etiska riktlinjer måste finnas i varje del av FN-systemet – och tillämpas. Resurser måste avsättas för revision och utvärdering så att organisationen kan korrigera, lära och förbättra. Genom handlingsoffentlighet skulle även utomstående kunna granska organisationen, vilket stärker den på sikt.

Sverige ser fram emot att få samarbeta med den nya generalsekreteraren för ett mer transparent, effektivt och legitimt FN – som lever upp till FN-stadgans förpliktelser om att säkra fred, främja utveckling och skydda mänskliga rättigheter. För ett FN som gör de rätta sakerna – på rätt sätt.

Margot Wallström

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Stärk EU:s utrikespolitik i en orolig omvärld

Publicerad 16 september 2016 Uppdaterad 16 september 2016

Debattartikel i Utrikesmagasinet den 14 september 2016 av utrikesminister Margot Wallström.

När EU:s globala strategi för utrikes- och säkerhetspolitiken välkomnades av det Europeiska rådet i slutet av juni hamnade detta naturligt nog i skuggan av brexit. Men det finns all anledning att lyfta fram strategin i ljuset. Den visar att EU:s medlemsstater, för att kunna hantera de stora utmaningar vi står inför, är beredda att stärka den europeiska utrikes- och säkerhetspolitiken på en rad områden.

Jag ser den globala strategin som en motpol till brexit och till nationalistiska strömningar i flera EU-länder. Strategins kärna är den grundläggande insikten att inget av de europeiska länderna idag på egen hand kan möta hoten mot vår gemensamma säkerhet. Det kan vi bara göra tillsammans. Detta är också vad de flesta människor förväntar sig. En stor majoritet av EU-medborgarna, även i Sverige, vill se en ambitiös europeisk utrikes- och säkerhetspolitik.

I en tid när den europeiska säkerhetsordningen hotas i öst, vårt sydliga grannskap plågas av våld och terrorism och EU-samarbetet ifrågasätts, behöver vi mer än någonsin en union som tänker strategiskt, har en gemensam målbild och agerar tillsammans i utrikespolitiken. Vi behöver ett EU som står enat och har förmågan att handla effektivt. Detta är grundläggande för Sveriges säkerhet och välstånd.

EU är Sveriges viktigaste utrikes- och säkerhetspolitiska plattform. Vi har – och tar tillvara – unika möjligheter till inflytande inom EU. Tankesmedjan ECFR:s stora undersökning visar att Sverige näst efter Tyskland hade störst genomslag i unionens utrikespolitik under 2015. Vi har fått starkt stöd för våra idéer också i arbetet med den globala strategin:

- Strategin har en bred syn på säkerhet. Den understryker att europeisk säkerhet förutsätter ett starkt engagemang och ansvarstagande också för vår omvärld – för att främja mänsklig säkerhet, mänskliga rättigheter och tackla grundorsaker till konflikter. EU kämpar för en multilateral världsordning, baserad på folkrätten och med de Förenta Nationerna som sin självklara kärna.
- Strategin är tydlig med att upprätthållandet och främjandet av värderingar och normer är centralt för vår säkerhet. Den tar sin utgångspunkt i de värden på vilka EU-samarbetet grundas – värderingar som demokrati, rättsstatlighet, respekt för mänskliga rättigheter och jämlikhet. Arbetet med mänskliga rättigheter och genderfrågor ska drivas globalt såväl som inom hela EU. Strategin slår fast att hur vi själva lever upp till EU:s grundläggande värderingar är avgörande för vår trovärdighet och inflytande utåt.
- Det är av avgörande betydelse att strategin är glasklar om vikten av att bevara och försvara den europeiska säkerhetsordningen, inklusive varje lands rätt att själv göra sina utrikes- och säkerhetspolitiska val, en ordning som hotats i grunden av Rysslands illegala annektering av Krim och destabilisering av östra Ukraina.
- Den allt närmare kopplingen mellan inre och yttre säkerhet lyfts med all rätt fram. För att värna säkerheten inom EU måste unionen förstärka sitt agerande i omvärlden. Vi har rätt instrument för att klara av denna dubbla uppgift, med en insatsverksamhet som kan kombinera militära och civila resurser – inklusive poliser, åklagare och domare. Unionens civila resurser kan och bör stärkas. Sverige är och vill förbli den största bidragsgivaren per capita till EU:s civila krishantering, och har som enda medlemsland bidragit till alla unionens krishanteringsinsatser.
- Europa måste ta ett större ansvar för sin egen säkerhet. Strategin innehåller en rad konkreta och framåtblickande förslag, som medlemsstaterna nu ska ta ställning till i detalj. Det handlar om att förbättra medlemsstaternas civila och militära kapaciteter för fredsfrämjande. Det handlar om att vässa förmågan att använda EU:s unika bredd av verktyg för att förebygga och hantera konflikter och för att stabilisera samhällen. Det handlar om att stärka våra grannländers stabilitet och samhälleliga motståndskraft, till exempel genom EU:s utvidgningspolitik och Östliga partnerskap. Det gäller att alla EU:s medlemsstater lever upp till målet om 0,7 procent av BNP till bistånd, och om att EU leder genom exempel i genomförandet av FN:s globala mål för hållbar utveckling och Parisavtalet för att hejda den globala uppvärmningen.

Det är en styrka att medlemsländerna kan samlas bakom denna strategi för ett starkare och öppet EU. Mitt budskap är strategin måste omsättas i praktisk politik. Till detta måste alla medlemsstater bidra. På samma sätt som Sverige drivit på för att strategin skulle tas fram, ska vi spela en ledande roll för att den genomförs. Sverige ska vara en tydlig röst för ett starkt och enat EU i världen.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

SVERIGE OCH FINLAND – SAMARBETE FÖR FÖRSTÄRKT UTRIKESPOLITIK

Publicerad 12 september 2016 Uppdaterad 12 september 2016

Sverige och Finland har unika band. Vi har en gemensam historia, våra folk står varandra nära, våra ekonomier är tätt sammanlänkade och vi delar gemensamma värden.

Mot bakgrund av de många säkerhetsutmaningarna i vår yttre miljö är det naturligt att vi söker ett förstärkt samarbete kring utrikes- och säkerhetspolitiken. I egenskap av utrikesministrar kommer vi att tillhandahålla det strategiska ledarskapet för det fördjupade samarbetet. Vårt samarbete kommer att förstärkas genom nära dialog, gemensamma insatser och diplomatutbyten.

Vårt bilaterala försvarssamarbete fortsätter att utvecklas på ett substantiellt sätt. Vår säkerhet är i själva verket odelbar.

Säkerheten i Europa har utmanats i och med Rysslands olagliga annektering av Krim och angrepp på östra Ukraina. Detta har haft en negativ inverkan på säkerhetsläget i Östersjöregionen. Den europeiska säkerhetsordningen och de grundläggande principerna måste upprätthållas. Vi måste sända ett kraftfullt budskap till stöd för varje lands rätt att besluta om sin egen säkerhetspolitik. Denna rätt fastställdes i Helsingforsdeklarationen för mer än fyrtio år sedan. Dess värde får inte skrivas ner nu.

Vi behöver hitta sätt att minska riskerna och främja förtroende och förutsägbarhet. En dialog mellan samtliga berörda parter ligger i vårt intresse och bidrar till långsiktig stabilitet och säkerhet i Europa.

Det krävs en övergripande säkerhetsstrategi – demokrati, rättstatsprincipen, respekt för de mänskliga rättigheterna och kvinnors lika ställning är av avgörande betydelse för freden. Vi bidrar till utveckling och krishantering på ett kraftfullt sätt, både civilt och militärt.

Både Finland och Sverige är militärt alliansfria länder. Våra säkerhetspolitiska val utgör en gedigen grund för bilateralt och multilateralt samarbete och bidrar till stabiliteten i vår region.

Våra länder delar samma säkerhetsmiljö och har valt medlemskap i EU, men inte i Nato. I egenskap av medlemsstater stödjer vi att EU uttalar sig kraftfullt för säkerhet, värderingar och en regelbaserad säkerhetsordning. EU:s nya globala strategi erbjuder en bra väg framåt. Vi kommer tillsammans att arbeta för ett snabbt genomförande av strategin.

Sverige och Finland har ett nära samarbete med Nato. Alla gynnas av att säkerheten kring Östersjön diskuteras med partner i vår region, inklusive Nato. Detta visade sig på Natotoppmötet i Warszawa, där Sverige och Finland deltog i överläggningar på högsta nivå. Sverige och Finland verkar tillsammans för att utveckla samarbetet med Nato.

Det ligger i allas vårt gemensamma intresse att Arktis utgör ett samarbets- och inte ett konfliktområde.

Sveriges medlemskap i FN:s säkerhetsråd ger ytterligare möjlighet att främja nordiska värderingar och principer. Sverige och Finland kommer att fortsätta sitt freds- och säkerhetsfrämjande arbete inom FN. Vi kommer att inta en ledande roll i det konfliktförbyggande och konfliktlösande arbetet genom att samarbeta kring medling.

Sverige och Finland delar målsättningen att skapa säkerhet genom bilateralt och multilateralt samarbete, och vi tar gemensamt ansvar för säkerheten – både i vårt grannskap och globalt.

Margot Wallström, Sveriges utrikesminister

Timo Soini, Finlands utrikesminister

Debattartikel från Försvarsdepartementet, Utrikesdepartementet

Inte aktuellt med några tvära kast i den svenska säkerhetspolitiken

Publicerad 08 september 2016 Uppdaterad 08 september 2016

Debattartikel i Dagens Nyheter den 8 september 2016 av utrikesminister Margot Wallström och försvarsminister Peter Hultqvist.

Idag presenterar regeringens särskilde utredare Krister Bringéus expertrapporten om Sveriges internationella samarbeten inom försvars- och säkerhetspolitiken. Expertrapporten var en del av den försvarsöverenskommelse som gjordes mellan regeringen och Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna. Regeringen kommer att fullfölja de riktlinjer som riksdagen fastställde i samband med det försvarspolitiska inriktningsbeslutet våren 2015.

Sveriges säkerhetspolitik syftar ytterst till att garantera landets politiska oberoende och självständighet. Hävdandet av vårt lands suveränitet och territoriella integritet är en nödvändig förutsättning för att vi ska kunna uppnå målen för vår säkerhet. Vi ska verka för att förebygga krig och konflikter samt skydda svensk handlingsfrihet vid politisk, militär eller annan påtryckning. Samhällets funktionalitet ska skyddas.

Säkerhet byggs solidariskt tillsammans med andra och hot mot fred och säkerhet avvärjs i gemenskap och samverkan med andra länder och organisationer. Vår strategi bygger i huvudsak på tre delar:

- Militär alliansfrihet. Genom vår militära alliansfrihet så klagörs en i grunden defensiv profil. Vårt mål är att våra gränser ska respekteras och att bidra till avspänning i vår del av Europa. Vi vill på ett tydligt sätt bidra till att skapa stabilitet och förutsägbarhet, också geopolitiskt. Att förändra den svenska säkerhetspolitiska doktrinen skulle självfallet uppfattas som dramatiskt och omvälvande. Det skulle ha en direkt effekt på det säkerhetspolitiska läget i vår del av Europa. Därför är det inte

aktuellt med några tvära kast i den svenska säkerhetspolitiken. Sveriges militära alliansfrihet bidrar i positiv mening till den säkerhetspolitiska stabiliteten i vårt närområde.

- Uppgradering av den svenska militära förmågan. Mot bakgrund av det försämrade säkerhetsläget är det nödvändigt att stärka den svenska försvarsförmågan. Därför ökar den militära övningsverksamhet och ny och uppdaterad materiel tillförs Försvarsmakten. Den breda uppslutningen i Sveriges riksdag kring försvarsbeslutet för perioden 2016 till 2020 är en mycket viktig plattform att bygga på. Särskilt viktig är etableringen av en stridsgrupp på Gotland som har en strategisk betydelse för säkerheten och stabiliteten i Östersjön. En höjd svensk militär förmåga är nödvändig för att höja försvarströskeln, men också för att ge en tydlig signal till omvärlden att vårt land tar sitt säkerhetspolitiska ansvar.
- Fördjupade internationella samarbeten. De allt bredare bilaterala och multilaterala samarbeten som Sverige bedriver har en stabiliserande effekt i vårt närområde. Samarbetet med Finland, där vi också påbörjat en operativ planering för situationer bortom fredstida förhållanden, är ett sätt att ta ett bredare ansvar för säkerheten. Detta är ett samarbete som noterats internationellt som ett nytt sätt att i vår del av Europa möta säkerhetsutmaningarna. Samarbetsavtalet med Danmark liksom fördjupade samarbeten med de baltiska länderna, Polen, Storbritannien och USA bidrar till att stärka säkerhetssamarbetet kring Östersjön, men också att göra den nödvändiga transatlantiska länken mycket tydlig. Sveriges och Finlands engagemang inom Natos partnerskap är något som bidrar till vår säkerhet men också till en höjd militär förmåga. Det nordiska samarbetet (NORDEF) skapar ett nordiskt nätverk som genom åren genomfört över 100 samarbetsprojekt. Vårt syfte är att från en militärt alliansfri position bygga ett säkerhetsnätverk kring Sverige. För att bygga detta nätverk starkt och hållfast behöver vi också använda oss av hela bredden av våra säkerhetspolitiska instrument, som diplomati, medling och förtroendeskapande åtgärder, i syfte att bidra till avspänning och stabilitet i Europa och i vårt närområde.

Den Europeiska unionen är den viktigaste utrikes- och säkerhetspolitiska plattform för Sverige. Ett enat och starkt EU, med en principfast och handlingskraftig utrikespolitik, är av grundläggande betydelse för Sveriges säkerhet. EU:s nya globala strategi, som Sverige varit pådrivande för och hjälpt till att forma, visar att medlemsstaterna i ljuset av det försämrade säkerhetsläget är beredda att stärka sitt samarbete om utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik. Sverige ska vara aktivt i detta arbete.

Vårt agerande ska vara förutsägbart och metodiskt. Det är det bästa sättet att från svensk sida gagna stabiliteten i vår del av Europa. Men det är inte detsamma som om vi ska vara passiva. Den ryska aggressionen mot Ukraina och den olagliga annekteringen av Krim, i strid mot folkrätten, har rubbat den europeiska säkerhetsordningen. Det finns inget acceptabelt försvar eller motiv för det ryska agerandet och det måste hållas i minnet när vi bedömer vilka mått och steg som ska vidtas i framtiden. Den ryska ledningen har visat att man på ett oberäkneligt sätt är beredd att använda militär makt för att nå sina politiska syften. Ryssland är det enda land i vårt närområde som visat att man med militära medel är beredd att ändra ett grannlands gränser.

I denna säkerhetspolitiska miljö är det viktigt att manövrera på ett sätt som förenar politiska grundvärderingar och respekt för internationell rätt med tydlighet och beslutsamhet. För Sverige är värnandet av de normer, principer och åtaganden som utgör den europeiska säkerhetsordningen viktiga säkerhetspolitiska frågor och en förutsättning för att kunna bygga långsiktig fred, stabilitet och säkerhet i Europa. Vårt engagemang inom FN, där vår plats i säkerhetsrådet kommer att ge oss ytterligare en plattform, samt inom ramen för den europeiska säkerhetsorganisationen OSSE, är viktiga delar i detta arbete.

Det vi gör måste ha en trovärdighet och vara väl avvägt och balanserat i sin helhet. Sverige ska vara ett land som tydligt uppfattas ta det nya säkerhetspolitiska läget på allvar. En förändring av Sveriges säkerhetspolitiska linje i sig skulle leda till instabilitet och osäkerhet i vår del av Europa.

Under de borgerliga regeringsåren tonade den yttersta politiska ledningen ned de säkerhetspolitiska utmaningarna i vårt närområde. Man ville inte ta till sig den djupare innebörden av den nationalistiska retoriken, den ökade övningsverksamheten eller satsningarna på rustning intill den dag som den ryska annekteringen av Krim var ett faktum. De borgerligas uppvaknande blev brutalt och yrvaket. Det finns anledning att hålla detta i minnet när nu borgerliga företrädare argumenterar för Natomedlemskap och försöker rehabilitera sig genom högstämmda tonlägen.

Ett medlemskap i Nato kan inte ersätta effekterna av den minskade militära förmåga som i många år präglade politiken. Här finns en hemläxa att göra och där är det försvarspolitiska beslutet grunden för att bygga trovärdighet.

I den tid vi nu lever i så handlar det om att hitta dagens förnuftiga balanser. Kombinationen av militär alliansfrihet, höjd nationell försvarsförmåga och

fördjupade samarbeten är vårt sätt att hantera utmaningarna vi står inför utan att bidra till ökad spänning i vårt närområde.

Margot Wallström, utrikesminister

Peter Hultqvist, försvarsminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Europasamarbetet - och varför vi måste försvara det

Publicerad 30 augusti 2016 Uppdaterad 30 augusti 2016

Debattartikel i Svenska Dagbladet av utrikesminister Margot Wallström och hennes kollegor från Estland, Lettland och Litauen för att högtidlighålla att det är 25 år sedan diplomatiska förbindelser upprättades mellan Sverige och de baltiska staterna.

Vi utrikesministrar från Estland, Lettland, Litauen och Sverige samlas i dag i Stockholm för att högtidlighålla att det är 25 år sedan vi återupprättade våra diplomatiska förbindelser, efter det att Estland, Lettland och Litauen återvunnit sin självständighet efter den sovjetiska ockupationen.

Vi har under dessa 25 år bevittnat hur de tre baltiska länderna utvecklats till fria demokratiska stater och jämbördiga partners i den europeiska unionen.

Vi har fått vara med om hur de kontakter över Östersjön som var naturliga under århundraden kunde återupptas såväl ekonomiskt, kulturellt som politiskt. Sovjetiskt förtryck och järnridå ersattes av demokrati och öppenhet. Modiga medborgare i de baltiska staterna samlades i försvar för demokrati och självständighet. Sverige bidrog tidigt aktivt till förändringarna och det samhällsbygge som följde, såväl på politisk nivå som genom enskilda organisationers och individers insatser på en rad områden. 1990 stod dåvarande statsministern Ingvar Carlsson värd för ett Östersjötoppmöte i Ronneby där de baltiska länderna deltog för första gången under egen flagga. Ett tätt samarbete har tvinnats mellan våra länder. Östersjön delar oss inte längre, den förenar oss, såväl i vårt breda nordisk-baltiska samarbete, som i arbetet med EU:s Östersjöstrategi och i vårt engagemang för det europeiska samarbetet.

Dessa landvinningar måste ständigt försvaras. Europa står inför stora utmaningar. Sedan några år tillbaka utmanar Ryssland öppet den europeiska säkerhetsordningen – genom den illegala annekteringen av Krim, och den fortlöpande aggressionen mot Ukraina. Terroristdåd som slår blint, krig och konflikt i EU:s södra grannskap och fortsatta flyktingströmmar sätter EU:s sammanhållning på stora prov. Det brittiska folket har samtidigt valt att lämna EU, vilket vi respekterar men samtidigt djupt beklagar. EU och Storbritannien måste fortsatt ha en nära relation.

Det är inte första gången Europa och EU måste tackla svåra utmaningar. För mindre än tio år sedan upplevde vi en djup ekonomisk kris som vi långsamt är på väg att ta oss ur. Unionen har genom förhandlingar och kompromisser ständigt funnit möjligheter och lösningar på de problem som man ställts inför. Inget land kan ensamt möta utmaningarna i en globaliserad värld – vare sig det gäller garanterandet av vår fred och säkerhet, bekämpandet av terrorismen, hanteringen av flyktingströmmarna eller hoten mot vår energisäkerhet och vårt klimat. Det är bara genom nära samarbete som vi kan nå resultat.

Vi välkomnar mot denna bakgrund den gemensamma deklARATIONEN av EU:s och NATO:s ledare vid NATO-toppmötet i Warszawa, och vi sätter stort värde på det nordisk-baltiska försvars- och säkerhetspolitiska samarbetet. Den svenska militära alliansfriheten och de baltiska ländernas medlemskap av NATO är centrala för vårt regionala och internationella säkerhetspolitiska samarbete.

Under lång tid utgjorde de baltiska länderna som EU- och NATO-medlemmar isolerade energiöar i EU. I december 2015 invigdes det strategiska energiinfrastrukturprojektet Nordbalt, som länkar samman elnäten mellan Sverige och Baltikum. Nordbalt är av stor vikt för säkerheten i regionen och ökar de baltiska ländernas motståndskraft och försörjningstrygghet.

Det gäller nu att blicka framåt och för EU att möta de utmaningar som vi står inför – i synnerhet på de områden som är viktiga för den enskilde medborgaren. Vi bör fokusera på att diskutera de frågor som berör oss mest. Det handlar om hur vi kan utveckla demokratin i Europa, och hur vi kan bygga en säkrare europeisk region inte minst i vår del av Europa. Det handlar också om att skapa fler jobb och hållbar tillväxt och att vidareutveckla ett socialt ansvarstagande och ett mer jämställt och rättvist Europa – ett socialt Europa.

EU behövs också som en samlad kraft för att bidra till en säkrare omvärld. Det handlar inte minst om EU:s krishanteringsförmåga och beredskap att bemöta och stärka motståndskraften mot hybridhot, om åtgärder för att förebygga radikaliserings, värna respekten för mänskliga rättigheter och stärka kvinnors roll för fred och utveckling. Det är också av största vikt att vi säkrar demokrati, stabilitet och ekonomisk tillväxt såväl i vårt södra, som i vårt östra grannskap. EU:s stöd till länderna i det Östliga partnerskapet är därför angeläget. EU:s dialog med Ryssland måste vara tydlig och principfast och sanktionerna kvarstå tills Ryssland uppfyller sin del av Minsk-avtalet. Stödet till Ukraina måste fortsatt vara starkt.

Även på energi-, klimat- och miljöområdena är EU:s roll väsentlig. För den gränsöverskridande utmaning som dessa frågor utgör är en sammanhållen och ambitiös klimat-, energi-, kärnsäkerhets- och miljöpolitik nödvändig för att säkra en hållbar framtid för kommande generationer. EU:s gemensamma Energiunion med satsningar på bl.a. förnybar energi, energiförbindelser, energieffektivisering och energisäkerhet är viktig liksom gemensamma åtgärder för en giftfrimiljö. Vi bör arbeta för att främja internationellt överenskomna standarder på kärnsäkerhetsområdet med tredje land, för att undvika potentiella gränsöverskridande nukleära hot som kan uppstå i EU:s omedelbara grannskap.

Av dessa skäl har vi behov av att stärka EU:s handlingsförmåga på det utrikespolitiska området. Den europeiska globala strategin för EU:s utrikespolitiska agerande (EGS), som presenterades nyligen är central i detta avseende.

Vi samarbetar även inom EU för att värna yttrande- och tryckfriheten och våra grundläggande värderingar, som utmanas av desinformation och propaganda. Detta känns särskilt angeläget i år då Sverige firar tryckfrihetsförordningens 250-årsjubilerum samtidigt som det är 25 år sedan de baltiska länderna återvann sin yttrande- och tryckfrihet.

Det är en anmärkningsvärd utveckling vi sett äga rum i Estland, Lettland och Litauen sedan ländernas EU-medlemskap i maj 2004. De utländska direktinvesteringarna har mångfaldigats, i synnerhet från Sverige som är största utländska investerare i alla tre länder. Arbetslösheten har minskat och levnadsstandarden är väsentligt högre. Medellivslängden har ökat och andelen studenter på universitet och högskolor stigit markant.

Det är viktigt att vi påminner oss om framgångarna som EU-samarbetet betytt, inte minst för våra fyra länder. Vi behöver lyfta fram det positiva,

som ofta tas för givet. EU:s utvidgning har visat sig vara ett av de viktigaste verktygen för fred, tillväxt och välstånd i Europa. EU:s fredsskapande förmåga har varit en av de mest framgångsrika i världen. Det är därför angeläget att EU fortsatt håller öppet för nya medlemmar som uppfyller de av EU uppställda kraven.

Den positiva utvecklingen i vår region – runt Östersjön – hör intimt samman med den europeiska integrationen. Låt oss på nordisk-baltisk nivå fortsätta att utveckla EU tillsammans med våra europeiska partners för ett starkt, enat och solidariskt Europa.

Margot Wallström, utrikesminister Sverige

Marina Kaljurand, utrikesminister Estland

Linus Linkevičius, utrikesminister Litauen

Edgars Rinkēvičs, utrikesminister Lettland

Debattartikel från Utrikesdepartementet

EU måste hjälpa Syriens kvinnor att skapa fred

Publicerad 30 juli 2016 Uppdaterad 30 juli 2016

Gemensam krönika i Utrikesmagasinet av utrikesminister Margot Wallström och Hind Kabawat, företrädare för den syriska oppositionens förhandlingskommitté.

Våld i konflikter diskriminerar inte. Män, kvinnor och barn drabbas i lika grad av svält, bombningar, tvångsförsvinnanden och tortyr. De upplever samma traumatiska förlust när de drivs bort från sina hem. Detta är fallet i Syrien, där män, kvinnor och deras familjer tillsammans ställs inför krigets ödesdiga konsekvenser, såsom är tydligt i Darayya, Aleppo och i hela Syrien.

Likväl är det män som klart dominerar förhandlingarna om Syriens framtid. Det finns långt fler män än kvinnor i den internationella stödgruppen för Syrien. De syriska förhandlingsparterna består av fler män än kvinnor. Om kvinnor inte tillåts medverka i fredsprocessen kommer det att få allvarliga konsekvenser såväl för Syrien som för Europas framtid. För att få till stånd varaktig fred måste Europa aktivt verka för att kvinnornas marginalisering ska upphöra samt se till att de har en aktiv roll i fredsprocessen.

Kvinnornas delaktighet i en fredsprocess är avgörande för att en lösning ska bli bestående. Detta vet vi av erfarenhet. I tidigare konflikter, som i El Salvador på 1990-talet, Nordirland 1997 samt Somalia och Burundi år 2000, såg vi att sannolikheten för hållbar fred ökade ju mer kvinnorna var delaktiga i fredsprocessen. Kvinnornas deltagande ökar förståelsen av konfliktens bakomliggande faktorer och bidrar till att skapa mer hållbara, övergripande fredsavtal som samlar bredare stöd. Kvinnorna är inte bara viktiga partner i en fredsprocess – de är oundgängliga för varaktig fred.

De syriska kvinnorna är oundgängliga för att få fram meningsfulla och effektiva lösningar. Under förberedelserna inför de FN-ledda samtalen i Genève tidigare i år inrättade en grupp syriska kvinnor, som representerar mosaiken av Syriens olika bakgrunder, oppositionens rådgivande kvinnokommitté (WCC). Sverige, med sin feministiska utrikespolitik, erbjöd snabbt sitt stöd till kvinnorna. Med landets hjälp var denna grupp syriska kvinnor aktiv i alla oppositionens ansträngningar under förhandlingarna. De erbjöd fredsprocessen en tydlig och övertygande syn på hur syrier arbetar för att nå den politiska lösning som syrierna behöver. Dessa kvinnor lade fram nytänkande och detaljerade planer för hur befintlig civil statlig infrastruktur skulle kunna reformeras och integreras i ett framtida demokratiskt Syrien som arbetar i samverkan med det syriska civilsamhället. Vidare lyckades de syriska kvinnorna få oppositionen att utfästa sig att andelen kvinnor i varje framtida syrisk regering ska vara minst 30 procent.

I förra månaden reste fyra starka syriska kvinnor från gruppen – flera av dem medlemmar av den syriska oppositionens höga förhandlingskommitté (HNC) – till Bryssel för att inför europeiska politiker och högre tjänstemän redogöra för sin vision för Syrien. Bland dem fanns Bassma Kodmani, Alise Mofrej och Fadwa Mahmoud. Dessa kvinnor har olika bakgrund och erfarenheter. Likväl riktade de en gemensam vädjan till de europeiska ledarna: stoppa våldet, bryt belägringarna, frigge fångarna och garantera att ansvar utkrävs.

Kvinnorna i Syrien vill ha en politisk lösning. Men en hållbar lösning kan inte nås samtidigt som deras söner och döttrar svälter i belägrade städer, torteras i Assads fångelser, systematiskt utsätts för våldtäkt och andra former av sexuellt våld eller dör när skolor och sjukhus bombas. De syriska kvinnorna uppmanar Europa att skydda civilbefolkningen, eftersom de vet att detta är det första steget mot en hållbar lösning.

EU och dess medlemsstater har gett mer humanitärt bistånd till det syriska folket än någon annan givare. Trots detta slags insatser lever fortfarande en miljon syrier belägrade under omänskliga förhållanden. Som humanitär ledare måste Europa kräva att alla belägringar hävs och att tillträde beviljas inte bara för enstaka hjälpsändningar – för att minska de internationella påtryckningarna – utan kontinuerligt.

Att ansvar utkrävs är också avgörande. Sverige, ett av de länder i Europa som har tagit emot flest flyktingar från Syrien, kommer inte att vara en säker tillflyktsort för krigsförbrytare. I avsaknad av internationell rättvisa har svenska domstolar börjat lagföra krigsförbrytelser som begåtts i Syrien, och

flera mål väntar på prövning. Andra europeiska länder bör följa Sveriges exempel.

EU bör stödja insatser för att se till att fångar frigges, bland annat genom att kräva att internationella observatörer får fullt och obehindrat tillträde till samtliga interneringsanläggningar, inklusive militärfängelser. Detta skulle inte bara förbättra förhållandena i Assads fängelser, utan även bidra till att låsa upp den politiska processen i Genève.

De europeiska beslutsfattarna har länge sagt att de syriska kvinnorna måste ges inflytande i fredsprocessen. De syriska kvinnorna är redo att axla detta ansvar. Men de välgrundade planer som kvinnorna lägger fram kan inte omsättas i handling om inte Europa och världen skapar de förutsättningar som krävs för att nå fred i Syrien. Europa måste stärka de syriska kvinnornas ställning genom att tillgodose deras befogade krav på att stoppa våldet, bryta belägringarna, frige fångarna och garantera att ansvar utkrävs. Det är nu dags för Europa att visa vägen i Syrienfrågan och skapa förutsättningar för fred.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Sverige måste höja rösten i HBTQ-frågor

Publicerad 30 juli 2016 Uppdaterad 30 juli 2016

Gemensam debattartikel i Aftonbladet den 30 juli 2016 av Isabella Lövin, minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat, vice statsminister och Margot Wallström, utrikesminister.

Runtom i världen kämpar hbtq-personer för rätten till något som borde vara självklart, att få vara sig själva, att få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och att bli bemötta med respekt. Sverige ska vara en klar och tydlig röst för alla människors lika värde och rättigheter – och för avskaffandet av förkastliga lagar som förbjuder hbtq-personer att leva sina liv som alla andra.

Sveriges röst behövs. Våld och diskriminering mot hbtq-personer förekommer i alla världens regioner. Bristen på ansvarsutkrävande – i vissa fall straffrihet – är också utbredd.

Vi ser stora utmaningar i en rad länder när det gäller upprätthållandet av respekten för mänskliga rättigheter, exempelvis begränsningar i organisationsfriheten för hbtq-organisationer. Tyvärr ser vi också helt oacceptabla tendenser där vissa länder de senaste åren har skärpt sin lagstiftning och kriminaliserat homosexualitet.

Samtidigt finns även exempel på motsatsen. Mocambique tillåter nu samkönade relationer och utvecklingen i Latinamerika har länge varit positiv. Det gör att Sverige kan agera gemensamt med fler länder för att lyfta hbtq-personers mänskliga rättigheter högre på den internationella agendan.

Bland annat lanserades tidigare i juli en koalition (Equal Rights Coalition), på initiativ av Uruguay och Nederländerna, som 28 länder inklusive Sverige anslutit sig till. Syftet är att stärka samarbetet för att främja mänskliga

rättigheter och inkluderande utveckling för hbtq-personer.

Ett stort framsteg var också det historiska beslut som togs av FN:s råd för mänskliga rättigheter i juni för att etablera en oberoende expert för skydd mot våld och diskriminering på grund av sexuell läggning och könsidentitet.

Det betyder att vi nu kommer få regelbunden rapportering om situationen för hbtq-personer runt om i världen och att frågan finns fast förankrad på FN:s dagordning. Sverige stödde aktivt de sex Latinamerikanska länder som initierade beslutet.

Ofta råkar hbtq-personer särskilt illa ut när krig och konflikter blossar upp, en tendens som tyvärr stärkts på senare tid. Därför är det viktigt att Sverige utnyttjar sin roll som en av världens största biståndsgivare till att följa och påverka utvecklingen.

Genom det svenska utvecklingsarbetet bidrar vi till bättre skydd och starkare hbtq-rörelser globalt och i ett antal länder. Vi ser dock med oro på hur det demokratiska utrymmet minskar på många håll i världen, vilket särskilt drabbar det civila samhället, människorättsförsvarare och journalister. Detta är en utveckling som vi tar på största allvar. Sverige stödde aktivt den resolution om utrymme för civilsamhället som antogs i juni av FN:s råd för mänskliga rättigheter och som betonar vikten av en säker miljö för civilsamhällets organisationer.

Regeringen har tagit flera initiativ för att Sveriges röst ska bli ännu tydligare. Exempelvis lanseras efter sommaren en e-utbildning i hbtq-frågor som Utrikesdepartementet (UD) tagit fram i samarbete med RFSL.

Målet är att de som arbetar inom utrikesförvaltningen har relevant kompetens så att Sverige i sitt arbete runtom i världen stödjer hbtq-frågorna på det sätt som ger bäst genomslag. Ett annat exempel är den arbetsgrupp som etablerats mellan UD och andra departement, myndigheter och organisationer för att lyfta aktuella frågor på hbtq-området och ytterligare stärka Sveriges linje internationellt.

Vi vet att kampen för mänskliga rättigheter är global. Vi stärks i uppfattningen att Sverige måste ha en stark och tydlig röst, och att längtan efter att få leva sitt liv i frihet finns hos alla människor. Den längtan måste få bli verklighet för alla.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Nu måste vi öka trycket på Turkiet

Publicerad 30 juli 2016 Uppdaterad 30 juli 2016

Debattartikel i Svenska Dagbladet den 30 juli 2016 av utrikesminister Margot Wallström.

Utvecklingen i Turkiet sedan det misslyckade kuppöversättet i mitten av juli är inte bara oroväckande utan i längden ohållbar. När ett land avskedar domare, fångslar journalister och stänger mediehus förstörs förutsättningarna för ett livskraftigt samhälle. Yttrandefriheten och det fria ordet är grundläggande för ett öppet och demokratiskt samhälle och för att människor ska kunna vara en positiv kraft i samhällsutvecklingen.

Sveriges regering har varit tydlig med att fördöma kuppöversättet den 15 juli i Turkiet. Att med våld avsätta en demokratiskt vald regering får aldrig accepteras. Men inte heller får en regering åsidosätta de mest grundläggande mänskliga rättigheterna. Rättsstatens principer måste alltid värnas och det är därför världen nu med stor oro ser på den utveckling som sker i kuppöversättets efterdyningar. Massiva utrensningar bland poliser, militärer, - domare och andra offentligt anställda har genomförts sedan statskuppen misslyckades.

Utvecklingen i landet vad gäller demokrati, mänskliga fri- och rättigheter och rättsstatens principer har gått åt fel håll en längre tid. Situationen för journalister och oberoende medier har försämrats kraftigt det senaste året och redan före kuppöversättet placerade Reportrar utan gränsers pressfrihetsindex för 2016 Turkiet på plats 151 av 180. Antalet fångslade journalister är skrämmande högt. Omfattande angrepp mot medier, journalister och akademiker har tagit sig uttryck i tvångsförvaltning av oppositionella medier och rättegångar där intellektuella anklagas för brott mot staten, enligt en omstridd och brett definierad terrorlagstiftning. Politiska påtryckningar och självrensning har därtill länge varit ett problem. Regeringen är på god väg att skaffa sig ett informationsmonopol.

Situationen för det fria ordet har förvärrats ytterligare efter den misslyckade statskuppen. Enligt OSSE:s mediefrihetsrepresentant har ett 60-tal tidningsredaktioner, 16 tv-kanaler, 23 radiostationer och tre nyhetsbyråer stängts ner. Arresteringsorder har utfärdats mot 89 journalister och 370 journalister från den statliga tv-stationen TRT har blivit avstängda. Åtgärderna som genomförs som svar på kuppöversöket är oroväckande och hotar inte bara yttrandefriheten. Dessa journalister ska nu prövas i ett redan politiserat rättssystem som under en längre tid drabbats av avskedanden i stor skala.

Min övertygelse är att Sverige och EU genom en aktiv utrikespolitik kan påverka situationen i Turkiet i positiv riktning. Regeringen har länge följt utvecklingen avseende pressfriheten i Turkiet och i våra regelbundna kontakter med den turkiska regeringen har vi påtalat den allvarliga situationen och krävt förbättringar. Detta avser vi att fortsätta att göra.

Sverige bidrar sedan flera år tillbaka till att försöka förbättra journalisters och intellektuellas förutsättningar i Turkiet. En betydande del av reformstödet till Turkiet fokuseras på yttrandefrihetsfrågor. För att nämna några exempel stöder Sverige P24, Platform for Independent Journalism, för att bidra till en mer pluralistisk samhällsdebatt och IPS Communication Foundations arbete för fria medier i Turkiet. Sedan 2012 anordnar Sveriges regering det årliga "Stockholm Internet Forum", dit bloggare, journalister och representanter från civilsamhället bjuds in för att diskutera vikten av ett fritt internet. Genom åren har flera turkiska journalister deltagit i diskussionerna. Jag deltog själv den 16 maj i Publicistklubbens möte med fokus på yttrandefriheten i Turkiet tillsammans med de turkiska regimkritiska journalisterna och Publicistklubbens pristagarna Can Dünder och Erdem Gül.

Utrikesdepartementet håller också på att arbeta fram en satsning inför 250-årsjubileet av den svenska tryckfrihetsförordningen. Till hösten lanserar UD Free Speech, för att tillsammans med flera andra aktörer samt våra ambassader stärka den globala diskussionen om nyttan av yttrandefrihet och transparens. Som del i vår diplomatiska närvaro bevakar Sverige även utvalda rättegångar i Turkiet.

EU:s relation med Turkiet har sin grund i landets process för EU-närmande. Press- och yttrandefrihet utgör fundamentala kriterier för att kunna bli EU-medlem. Sverige står fast vid att ett utvecklat samarbete med Turkiet ger Sverige och EU ökade möjligheter att ställa krav, främja reformprocesser på centrala områden som rättsstat, demokrati och mänskliga rättigheter och påverka utvecklingen i Turkiet på lång sikt. Fortsatta framsteg i samarbetet är förstås avhängigt Turkiets agerande framöver. Budskapen från EU har

varit tydliga efter kuppörsöket när det gäller vikten av att upprätthålla respekten för rättsstatens principer, mänskliga fri- och rättigheter, inklusive rätten för alla individer till en rättvis rättegång.

Jag välkomnar att OSSE, Europarådet och även FN:s generalsekreterare Ban Ki-moon har varit mycket tydliga gentemot Turkiet om situationen för mänskliga fri- och rättigheter samt press- och yttrandefriheten när Turkiet nu anmält avvikelse från sina skyldigheter enligt Europakonventionen om mänskliga rättigheter.

Nu måste alla politiska och diplomatiska verktyg användas för att skapa en dialog med och utöva påtryckningar på Turkiet så att utvecklingen kan börja gå i rätt riktning igen. Det är viktigt att mobilisera alla goda krafter i civilsamhället. Sverige har varit pådrivande för förnyade ansträngningar - genom våra projekt direkt med Turkiet och vi kommer fortsätta diskutera Turkiet i EU-kretsen. Det fria ordet är grundläggande för ett livskraftigt samhälle.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

En stark union är viktig för svensk välfärd

Publicerad 09 maj 2016 Uppdaterad 09 maj 2016

Utrikesminister Margot Wallströms debattartikel, Göteborgsposten, den 6 maj 2016.

EU:s framtid är osäker. Det visar både Storbritanniens folkomröstning och EU-ländernas oförmåga att hantera flyktingkrisen. Men det är fel att tala om ett delat Europa. Tack vare EU har Europa enats. Detta har bidragit till fred, välstånd och solidaritet mellan de 28 medlemsstaterna. Vi måste prata om det enade Europa.

I kristider är det viktigt att också påminna om framgångarna som EU-samarbetet åstadkommit.

EU är världens största biståndsgivare, världens största integrerade ekonomi och står för nästan en tredjedel av världshandeln. EU:s enighet kring sanktionerna mot Ryssland, EU:s roll i förhandlingarna med Iran liksom EU:s engagemang inför COP21 är goda exempel på framgångsrikt samlat agerande. Genom EU-samarbetet tar vi också ett gemensamt ansvar för klimat- och miljöfrågorna. Inget enskilt land i Europa kan möta utmaningarna i en globaliserad värld ensam.

Samtidigt måste vi föra en dialog mellan medlemsstaterna kring våra gemensamma värden. Flyktingkrisen har lett till att detta gemensamma kitt i EU har försvagats. En effekt av detta är att det har blivit svårare att hävda universella värderingar i andra delar av världen. Vi måste tala om dessa frågor inom EU även om vi har olika utgångspunkter. Det ligger på oss nationella politiker att ta vårt ansvar och våga stå upp för de gemensamma beslut som fattas i Bryssel. EU är vi, inte de.

Det viktigaste instrumentet

EU:s utvidgning har gång på gång visat sig vara det viktigaste instrumentet för fred, tillväxt och välbefinnande i Europa. Med östutvidgningen 2004 fick EU:s inre marknad över 500 miljoner invånare. Den medför konkreta fördelar i vardagen. För oss medborgare innebär det att vi kan bo, resa, studera, arbeta, söka vård och pensionera oss i valfritt EU-land. Den gemensamma marknaden bidrar till att skapa arbetstillfällen och ger oss ökat utbud av varor och tjänster till bättre priser. Nu fasas roamingavgifterna ut tack vare enträget samarbete på EU-nivå.

För svenska företag har fri rörlighet och gemensamma regelverk gjort det möjligt att växa över gränser. I dag sker drygt två tredjedelar av Sveriges handel med länder på den inre marknaden.

De ekonomiska vinsterna av den inre marknaden är ett av flera starka skäl till varför vi hoppas att det brittiska folket kommer att rösta för att stanna i EU. Det gynnar såväl Storbritannien som EU. Dessutom vill vi fortsätta jobba med Storbritannien för att stärka EU som utrikespolitisk aktör.

Ett viktigt element är att stärka EU:s sociala dimension. Med nästan 25 miljoner arbetslösa i EU är arbetstagarnas rättigheter under starkt tryck. När Europas ekonomier nu sakta återhämtar sig från krisåren måste även den sociala sammanhållningen och välfärden stärkas. Vi välkomnar att kommissionen har satt frågan på dagordningen och lyft principen om lika lön för lika arbete. Att vår tidigare finansminister Allan Larsson (S) dessutom har utsetts till kommissionsordförande Junckers särskilde rådgivare för den sociala pelaren bekräftar Sverige ledande roll i dessa frågor.

Rättvisa ger hållbarhet

I ett socialt Europa förstärker tillväxt och sociala framsteg varandra. Rättvisa villkor och hög sysselsättning är en nyckel till hållbar ekonomisk utveckling i Europa. Om kvinnor deltog i samma utsträckning som män på arbetsmarknaden skulle unionens BNP kunna öka med 12 procent till 2030. Det sociala toppmötet som planeras i Sverige 2017 kommer att utgöra en viktig hörnsten för att driva dessa frågor framåt.

Den svenska välfärdsutvecklingen hör intimt samman med den europeiska integrationen. Ensamt kan Sverige inte lösa dagens utmaningar. Sverige kommer att vara en central och drivande aktör, tillsammans med våra partners i EU, för att ta oss an de utmaningar vi står inför. Vi behöver en stark, samlad och solidarisk union.

Debattartikel från Socialdepartementet, Utrikesdepartementet

"Ny ambassadör ska arbeta mot människohandel"

Publicerad 04 maj 2016 Uppdaterad 04 maj 2016

Debattartikel, DN Debatt, 4 maj 2016 Sverige trappar upp insatserna mot exploatering av kvinnor, barn och av fattiga människor i världen. Vi inrättar, som världens första feministiska regering, en ambassadör mot människohandel. Tjänsten kan bli ett viktigt instrument i det internationella samarbetet, skriver jämställdhetsminister Åsa Regnér och utrikesminister Margot Wallström.

Att handla med människor är en av de allvarligaste formerna av organiserad brottslighet och en modern form av slaveri. Frågan är ett brott mot mänskliga rättigheter och har ett mycket starkt jämställdhets- och barnrättsperspektiv. Därför inrättar vi nu, som världens första feministiska regering, en ambassadör för arbetet mot människohandel.

Det finns uppskattningar om att drygt 2 miljoner människor varje år hamnar i slaveri. Nästan fyra femtedelar av offren – mest kvinnor och minderåriga flickor – säljs till sexindustrin. Människohandel drabbar inte enbart enskilda personer, utan påverkar själva strukturen i det demokratiska samhället genom att frånta individer deras integritet och människovärde. Det är ett resultat av fattigdom och korruption men också av bristande jämställdhet. I många delar av världen har kvinnor och barn en mycket utsatt situation.

Människohandelsbrottet är en kedjebrottslighet som består av många olika led. Det handlar om rekrytering och transport av offer, prostitution, organhandel eller exploatering på arbetsmarknaden. Denna brottsliga verksamhet är oftast gränsöverskridande och innebär grova kränkningar av

de mänskliga rättigheterna.

Regeringen vill att Sverige ska vara en stark röst i världen för jämställdhet och mänskliga rättigheter. Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv, barns rättigheter ska stärkas. Detta innebär bland annat att kvinnors och flickors särskilda utsatthet för människohandel ska bekämpas med bästa möjliga insatser. Sveriges arbete ska bidra till att nå målen i Agenda 2030 om jämställdhet och barns rättigheter. Brottens gränsöverskridande karaktär kräver också ett effektivt internationellt samarbete och ökad samordning vid sidan av nationella åtgärder.

Därför inrättar regeringen en tjänst som Sveriges ambassadör för arbetet mot människohandel. Det är en viktig politisk signal till världssamfundet att Sverige trappar upp sina insatser mot människohandel, mot exploatering av kvinnor och barn och av fattiga och desperata människor runt om i världen. Pågående krig och konflikter, och den migration som följer av det, har förvärrat situationen för många kvinnor och flickor som löper risk att utnyttjas och fara illa.

Ambassadören ska förstärka Sveriges internationella profil som en framstående försvarare av de mänskliga rättigheterna. Samtidigt kan tjänsten bli ett viktigt instrument för konkreta insatser för att höja effektiviteten för de internationella ansträngningarna och samarbetet. Sverige ska också genom ambassadörens arbete bidra till att jämställdhetsperspektivet blir särskilt uppmärksammat inom de internationella insatserna mot människohandel. Sverige har mycket att bidra med och kan som nation stå som gott exempel med exempelvis den svenska sexköpslagen.

Ambassadören ska bidra till dialogen mellan olika regeringar, mellan nationella myndigheter och internationella organisationer runt frågor som fokuserar på prevention av och skydd mot människohandel samt lagföring av gärningsmän. Tjänsten ska bidra till en ökad kunskap och kvalitet i arbetet hos berörda svenska myndigheter.

Sveriges ambassadör för arbetet mot människohandel ska arbeta för att bidra till:

- att identifiera och uppmuntra andra länders intresse för att samarbeta mot människohandel, eventuellt genom att sluta bilaterala avtal med Sverige, med fokus på att bekämpa människohandel och annan grov brottslighet samt att aktivt bidra i arbetet;

- att bidra till att sprida svenska erfarenheter ifrån arbetet med att upptäcka och beivra människohandel samt skydda och stödja dess offer internationellt;
- att driva på och stärka jämställdhetsperspektivet i det internationella arbetet mot människohandel, bland annat genom att påverka andra länder att anta lagstiftning som kriminaliserar efterfrågan på sexuella tjänster, liknande den svenska regleringen;
- att övergrepp, utnyttjande, människohandel och alla former av våld eller tortyr mot barn ska upphöra;
- att identifiera framgångsfaktorer och goda erfarenheter i arbetet mot människohandel samt göra dem kända både internationellt och hos berörda svenska myndigheter;
- att representera Sverige vid olika internationella evenemang profilerade på frågor som rör människohandel;
- att genom internationellt påverkansarbete bidra till en mer enhetlig tolkning av Palermoprotokollets definition av människohandel i länderna som har anslutit sig till protokollet för att, på sikt, öka möjligheterna för lagföring av involverade gärningsmän;
- att skapa/återuppta ett internationellt nätverk av aktörer (internationella ickestatliga organisationer, religiösa ledare, företag, yrkessammanslutningar, media och andra opinionsbildare) som kan bidra genom sina insatser till att motverka både människohandeln och dess sociala och ekonomiska grundläggande orsaker;
- att skapa intresse för, sprida kunskap om och öka kompetensen om människohandel bland de anställda på svenska utlandsmyndigheter och hos andra svenska aktörer placerade i utlandet samt hos svenska företag och organisationer som har representanter och arbetar utomlands;
- att föra en dialog på hemmaplan med de svenska myndigheter och de ickestatliga organisationer som arbetar med frågor som berör människohandel;
- att till regeringen rapportera om hur det internationella arbetet mot människohandel fortskrider samt bidra till Sveriges periodiska rapporter till internationella konventionskommittéer eller till annan internationell granskning av Sveriges åtaganden när det gäller mänskliga rättigheter;

- att stärka bilden av Sverige som pådrivande i arbetet mot människohandel och dess orsaker genom kontakter med andra regeringar och genom att identifiera framtida samarbetspartners;
- att samråda och samarbeta med specialiserade strukturer inom FN, EU, Europarådet, Östersjöstaternas råd och andra relevanta internationella mellanstatliga organisationer i deras arbete mot människohandel samt att aktivt driva på samordningen av deras insatser.

Det internationella samarbetet runt dessa frågor involverar flera aktörer. På global nivå har FN en samordnande roll för berörda FN- organisationers insatser. På EU-nivå finns en samordnare för insatser mot människohandel. Även Interpol och Europol arbetar med frågan.

Regeringen och de berörda statliga myndigheterna arbetar ständigt för att bekämpa människohandeln. Sverige förknippas med mänskliga rättigheter och demokrati. Mänskliga rättigheter är kvinnors rättigheter. Människohandeln måste stoppas.

Åsa Regnér
Barn-, äldre och jämställdhetsminister

Margot Wallström
Utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

En frihet står på spel

Publicerad 03 maj 2016 Uppdaterad 03 maj 2016

Gemensam debattartikel i Journalisten.se den 3 maj av Margot Wallström, Sveriges utrikesminister och Timo Soini, utrikesminister i Finland.

Mediefriheten hotas alltmer inom EU, dess närområde och runt om i världen. Aktuella exempel därpå omfattar repressiv lagstiftning, våld mot journalister och spridning av statligt kontrollerad propaganda och desinformation. Åtgärder av detta slag innebär inte bara en begränsning av journalisternas arbete och ett hot mot deras liv. De begränsar även medborgarnas delaktighet i samhället, vilket underminerar själva grunden för demokratin.

I år då tryckfrihetsförordningen firar 250 år arbetar Sverige och Finland tillsammans i syfte att öka våra ansträngningar för att försvara yttrande- och pressfriheten inom och utanför Europa.

I Sverige och Finland tryggades pressfriheten för 250 år sedan, i och med att Sveriges riksdag antog den första tryckfrihetsförordningen i världen. Riksdagsledamot Anders Chydenius från Karleby, som idag ligger i Finland, var pådrivande i denna process. Förordningen innebar att censuren för tryckta skrifter avskaffades samt att allmänhetens rätt att få tillgång till allmänna handlingar och delta i politiska debatter tryggades. Utöver att skydda yttrandefriheten har tryckfrihetsförordningen på ett avgörande sätt bidragit till framväxten av våra moderna och nydanande nordiska samhällen.

Vi beklagar att de grundläggande fri- och rättigheterna i allt större utsträckning hotas runt om i världen samtidigt som tryckfrihetsförordningen nu firar 250 år. Demokratin och rättsstatsprincipen undermineras på många håll, samtidigt som man kränker de mänskliga rättigheterna och inte erkänner deras allmängiltighet. Centralt för dessa utmaningar är att medielandskapet är hotat. Repressiv lagstiftning riktas mot journalister och människorättsförsvare. Vissa stater lägger allt större medel på spridning av

ren propaganda och desinformation. Journalister trakasseras, hotas, förföljs och dödas. Gärningsmännen ställs alltför sällan inför rätta. I många fall kan rädslan för repressalier och trakasserier resultera i självcensur bland journalister och mediearbetare.

Denna utveckling gör det nödvändigt att öka ansträngningarna för att främja yttrande- och mediefrihet, bland annat genom främjande av mediekompetens och ökat stöd till fria och oberoende medier runt om i världen.

Många internationella organisationer och frivilligorganisationer har uttryckt oro över den försämrade mediemiljön. OSSE:s representant för mediefrihet, som är ett viktigt organ på området, har vid flera tillfällen uttryckt oro över situationen för mediefriheten i OSSE-området.

EU:s nyligen inrättade grupp för strategisk kommunikation har vid upprepade tillfällen avslöjat rysk propaganda och desinformation som inte enbart handlat om att snedvrیدا sanningen eller påverka den allmänna opinionen. Den förefaller även syfta till att underminera själva konceptet objektiv information, genom att framställa all information som antingen vinklad eller ett politiskt maktinstrument. Sådan propaganda och desinformation riskerar att underminera förtroendet för medier och institutioner samt främja utbredningen av nätforum som vidareförmedlar konspirationsteorier och halvsanningar riktade mot motståndare och journalister. Därigenom urholkas allmänhetens förtroende för de institutioner som utgör det demokratiska samhällets grundvalar. Därför samarbetar vi med våra grannar i Norden och Östersjöområdet för att utbilda journalister i undersökande journalistik och stödja fria och oberoende medier i områden som är särskilt utsatta för desinformation och propaganda.

Medielandskapet förändras snabbt, vilket skapar både möjligheter och utmaningar i fråga om yttrande- och mediefrihet. Många länder har redan gått över från traditionella tidningar och tv till digitala distributionskanaler. Internet och sociala medier ger människor möjlighet att använda sig av sin yttrande- och åsiktsfrihet samt rätt att få tillgång till information. Tack vare de tekniska framstegen och sociala medierna är vi alla potentiella "journalister" idag. I utövandet av rätten att uttrycka en åsikt går frihet och ansvar hand i hand.

Ny teknik kan skapa möjligheter för demokratisk utveckling. Samtidigt kan teknik användas för att sprida propaganda och desinformation. I detta sammanhang är kritiskt tänkande och källkritik av avgörande betydelse. Medierna spelar en nyckelroll när det handlar om att koppla samman

information, så att medborgarna själva kan avgöra vad som är sant respektive osant.

De nordiska länderna är ingalunda fredade mot yttrandefrihetshot. Hatpropagandan och radikaliseringsen, särskilt på nätet, utgör ett ständigt växande problem även i våra samhällen.

Terroristorganisationer som Daesh använder sig i sociala medier av bilder på extremt våld för att påverka den allmänna opinionen och provocera våra samhällen i syfte att skapa ökad radikaliseringsen och rekrytering. Det vanliga bruket att publicera foton och videor på extremt våld och avrättningar i sociala medier skapar rädsla och ökar polariseringen inom våra samhällen, vilket ger ytterligare näring åt extremisternas sak.

250-årsjubileet för tryckfrihetsförordningen i Sverige och Finland påminner oss om den långa väg vi har vandrat för att främja yttrandefriheten. Utvecklingen i världen i stort visar emellertid tydligt att det inte är läge att stanna upp nu. Sveriges och Finlands regeringar har åtagit sig att, tillsammans med företrädare för media och det civila samhället, arbeta än hårdare för att främja yttrandefriheten i världen.

Margot Wallström
Utrikesminister, Sverige

Timo Soini
Utrikesminister, Finland

Debattartikel från Socialdepartementet, Utrikesdepartementet

"Vi måste lära fler länder om vår sexköpslag"

Publicerad 23 april 2016 Uppdaterad 25 april 2016

Debattartikel i Expressen, 23 april 2016 Frankrike är det fjärde europeiska landet som kriminaliserar sexköp. Våra förhoppningar är att fler länder kommer att fatta beslut i denna riktning, skriver utrikesminister Margot Wallström och jämställdhetsminister Åsa Regnér.

Nyligen röstade Frankrikes nationalförsamling för att kriminalisera sexköp enligt svensk modell. Med den nya lagen vill Frankrikes regering även motverka människohandel och traffickingnätverk, nutidens slavhandel.

Frankrikes ställningstagande är en stor framgång för alla oss som kämpar för kvinnors rättigheter och alla människors lika värde. Självklart ska det aldrig gå att köpa en annan människa eller bedriva handel med människors kroppar. Prostitution innebär exploatering av människor och befäster en social över- och underordning som är skadlig för den enskilda men även för samhället i stort. Alla som utnyttjas är offer oavsett könstillhörighet, men vi vet att det framför allt är kvinnor och flickor som utnyttjas i prostitution och att det ofta är män som köper sexuella tjänster.

Att ta ställning för de som utnyttjas i prostitution och samtidigt kriminalisera de som köper sex är det enda rätta för ett civiliserat samhälle. Den som säljer sex är för det mesta den som befinner sig i en utsatt situation och det ska inte finnas hinder för att söka stöd för att förändra sin situation. Därför är det av största vikt att det inte ska vara en kriminell handling att sälja sex.

Sverige var det första land i världen som införde ett förbud mot att köpa sexuella tjänster. Det är vi stolta över. I januari 1999 blev det kriminellt att köpa sexuella tjänster men inte att sälja. Frankrike är det fjärde europeiska

landet efter Sverige, Norge och Island som kriminaliserar sexköp. Våra förhoppningar är nu att fler länder kommer att fatta beslut i denna riktning.

Det är ovärdigt ett jämställt samhälle att män tar sig rätten till tillfälliga sexuella förbindelser med kvinnor mot ersättning, något som antar allt mer organiserade former i internationella kriminella nätverk, där kvinnokroppar betraktas som en handelsvara.

När Sverige införde lagen mot sexköp antogs den kunna få en avskräckande effekt på tänkbara sexköpare och kunna minska intresset från olika grupper eller enskilda i utlandet att etablera en mer omfattande organiserad prostitutionsverksamhet i Sverige. Detta har visat sig stämma. Sverige är inte en lika attraktiv "marknad".

Stödet för sexköpslagen är i befolkningsstudier konstant högt sedan flera mätningar tillbaka. 72 procent är positiva till lagen i den senaste mätningen från 2014 (85 procent bland kvinnorna och 60 procent bland männen).

Det är tydligt att förbudet mot köp av sexuella tjänster har haft en normativ effekt på potentiella köpare och därmed påverkat prostitutionens omfattning i Sverige.

Regeringen låter för närvarande utreda om förbudet mot köp av sexuella tjänster också ska gälla svenska medborgare utomlands. Utredningen har i uppdrag att undersöka om det finns behov av åtgärder i syfte att säkerställa ett starkt straffrättsligt skydd mot människohandel, köp av sexuell tjänst och köp av sexuell handling av barn. Tilläggsdirektiv till utredningen att även se på exploatering av utsatta personer för tvångsarbete och tiggeri har lagts till och kommer att redovisas i juni 2016.

Regeringen driver nu på att andra länder ska följa efter i frågan om en kriminalisering av sexköp både utifrån Kvinnokonventionens artikel 6 om prostitution och handel med kvinnor och i EU-kommissionens direktiv mot människohandel. Det är därför glädjande att Frankrike nu tagit detta steg. Som jämställdhetsminister och utrikesminister kommer vi att prioritera frågan under året, så att fler flickor och kvinnor kan få lagstiftningen på sin sida mot exploatering och förtryck grundat i könstillhörighet.

Sveriges feministiska regering känner ett stort ansvar för att hålla kunskapen om den svenska sexköpslagen levande både nationellt och internationellt.

Åsa Regnér

Barn-, äldre- och jämställdhetsminister

Margot Wallström

Utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Kvinnorna behövs för en hållbar fred

Publicerad 15 mars 2016 Uppdaterad 15 mars 2016

På tisdagen har fem år gått sedan de fredliga demonstrationerna i Damaskus möttes med brutalt våld. Det inbördeskrig som då bröt ut beredde plats åt Daesh. Nu krävs en inkluderande fredsprocess där vapnet heter medling. Kvinnorna måste involveras i fredssamtalen, skriver utrikesminister Margot Wallström i SvD den 15 mars 2016.

Vi kan inte godta en situation där kvinnorna inte företräds vid förhandlingsbordet.

Det mänskliga lidandet i Syrien är ofattbart stort. År av konflikt har tvingat miljoner människor att lämna sina hem, dödat och skadat hundratusentals. En hel generation växer upp i otrygghet och utan ordentlig tillgång till utbildning och hälso- och sjukvård.

Endast en politisk process, som leder till en övergång till ett nytt Syrien, kan långsiktigt lösa konflikten. Här spelar FN och sändebudet Staffan de Mistura en mycket viktig roll. Det som talar för att fredsförhandlingarna skulle kunna lyckas är att samtliga stridande parter nu har sagt sig vara för dem. Att eldupphöret respekteras är avgörande för att skapa det förtroende för processen som krävs för att parterna ska kunna komma till Genève.

Den här veckan kommer Staffan de Mistura att återuppta samtalen även om det ännu inte finns någon tidpunkt för när delegationerna ska ha gemensamma möten. Att fredssamtalen eftersträvar konkreta resultat är avgörande. Men segern är inte vunnen bara för att de stridande har kommit till förhandlingsbordet. Faktum är att:

1. Nästan hälften av alla fredsavtal bryts inom en femårsperiod.
2. Kvinnor har hittills varit kraftigt underrepresenterade i fredsprocesserna.
3. Aktuell forskning samt lärdomar från Filippinerna och de pågående fredssamtalen i Colombia visar att inkluderande fredsprocesser, där både kvinnor och män deltar, avsevärt ökar sannolikheten för att fredsavtal inte bara ska ingås utan även hålla.

Kan man kräva att parterna, om de inte gör det självmant, ska inkludera kvinnor för att förbättra utsikterna att lyckas? Jag tror att vi åtminstone kan stödja de kvinnor som väljer att engagera sig, och sådana brukar det vanligtvis finnas gott om.

Den svenska regeringen har aktivt medverkat till att syriska kvinnor kunnat delta i Genève, för att säkerställa att deras röster hörsammats i fredsprocessen. Jag pratar med dessa kvinnor via Skype och försöker stödja dem på alla sätt jag kan. Jag vet att de kommer att vara starka röster för fred och värdighet.

Kvinnor utgör 51 procent av befolkningen. Vi kan inte godta en situation där de inte företräds vid förhandlingsbordet. Det är även min fasta övertygelse att kvinnors representation i fredssamtalen kommer att ge fler alternativ att arbeta med.

Stärkt egenmakt för kvinnor och flickor utgör ett verkligt exempel på smart politik, som överbryggat klyftan mellan "hård" och "mjuk" säkerhet och gör det möjligt att bygga fungerande och hållbar fred. Sexton år efter antagandet av FN:s säkerhetsråds resolution nummer 1325 om kvinnor, fred och säkerhet kan vi bestämt säga att främjandet av jämställdhet inte bara handlar om kvinnors rättigheter, utan också – vilket är än viktigare – om att säkra fred och säkerhet för alla.

En framgångsrik fredsprocess handlar inte bara om att uppnå en vapenvila. Den handlar även om rättvisa, utbildning, hälsa, försoning och rättvis resursfördelning. Det kan ingen krigsherre uppnå. En hållbar fredsprocess lägger grunden för stabila institutioner, som kan främja ekonomisk, politisk och social frigörelse för alla.

Fredsprocesser måste därför vara inkluderande. Kvinnor måste, både i freds- och krigstid, aktivt delta i alla beslutsprocesser, på alla nivåer, och spela en aktiv roll i fastställandet av prioriteringar och fördelningen av resurser.

Vart jag än har rest i världen, till Ukraina, Colombia eller Demokratiska

republiken Kongo, så har jag mött modiga kvinnor som strävar efter att minska våldet och främja fredsinitiativ. Ofta verkar de i mycket farliga miljöer som innebär extremt stora personliga risker. Dessa kvinnors arbete förtjänar vårt fulla stöd och långsiktiga engagemang.

Som ett led i min regerings bredare feministiska utrikespolitik har vi även startat ett svenskt nätverk av kvinnliga fredsmäklare, och deltar samtidigt i utvecklingen av ett nordiskt nätverk för kvinnliga medlare. Målet med denna process är både att stärka vår nationella kapacitet och att överbrygga traditionella klyftor och skapa nätverk för samarbete med internationella kvinnliga medlingsgrupper från olika delar av världen.

Medling måste ges erkännande som det verkliga vapnet för fred. Både säkerhetsrådet och generalförsamlingen har åtagit sig att stärka FN:s medlingskapacitet. Viktigt arbete har utförts men det är fortfarande lång väg kvar.

Vi har i år igen tillsammans med andra internationella givare lovat ett rekordstort humanitärt stöd. Regeringen har antagit en femårig biståndsstrategi för Syrienkrisen som ska stärka syriernas förmåga att klara fortsatt konflikt och förbereda dem för det slut på kriget vi hoppas kommer. Världsläget kräver en feministisk utrikespolitik som syftar till att stärka kvinnors rättigheter, representation och tillgång till resurser. Vi kommer att fortsätta vårt arbete för att göra kvinnor delaktiga i fredsprocesserna i syfte att bidra till ett mer hållbart samhälle.

Enkelt uttryckt: Fler kvinnor ger mer fred.

Debattartikel från Försvarsdepartementet, Utrikesdepartementet

Värdlandsavtalet rubbar inte principen om militär alliansfrihet

Publicerad 02 mars 2016 Uppdaterad 02 mars 2016

Sverige har tecknat ett avtal om värdlandsstöd med Nato för att förbättra förutsättningarna för att ge och ta emot stöd i kris och krig. Men vi är och ska vara militärt alliansfria, skriver Margot Wallström och Peter Hultqvist, i en gemensam debattartikel med Pernilla Stålhammar (MP) och Jakop Dalunde (MP) på DN Debatt den 28 februari 2016.

Den svenska militära alliansfriheten är viktigare än på länge. I en tid där spänningarna i Europa ökar drastiskt bidrar Sverige som militärt alliansfri nation till att motverka ökad militär upptrappning och instabilitet.

Under det senaste året har flera röster höjts för ett medlemskap i militäralliansen Nato. Det vore fel väg att gå. Sverige ska samarbeta nära med andra länder för att främja fred och frihet, men vi är och ska vara militärt alliansfria. Tydlighet och långsiktighet måste vara ledstjärnor för Sveriges säkerhetspolitik. Så främjar vi bäst fred, säkerhet och stabiliteten i vårt närområde.

Den militära alliansfriheten är ett fundament i Sveriges säkerhetspolitik. En aktiv och ansvarsfull utrikespolitik, vårt medlemskap i EU, deltagande i internationellt samarbete samt en egen trovärdig försvarsförmåga är våra viktigaste verktyg för att främja vår suveränitet, självständighet och territoriella integritet. Med denna strategi bidrar vi på bästa sätt till en långsiktig stabilitet i vår del av Europa.

Samarbetsregeringens utrikes- och säkerhetspolitiska linje, och vår vilja att stå fast vid alliansfriheten, baseras på en grundlig omvärldsanalys. De

senaste åren har spänningarna ökat kring Östersjöområdet och i vårt närområde. Ett allvarligt exempel på detta är Rysslands militära upprustning, den ryska aggressionen mot Ukraina och annekteringen av Krim. Svaret på ökade spänningar i vårt närområde måste vara en trovärdig försvarsförmåga, mer politisk dialog och breda bilaterala och internationella samarbeten. Svaret är inte ett svenskt Nato-medlemskap.

Vår militära alliansfrihet ger oss handlingsfriheten att i varje given situation agera på det sätt som bäst gagnar avspänning och en fredlig utveckling. Den bidrar till vår egen säkerhet och till stabilitet i närområdet. Att byta säkerhetspolitiskt doktrin skulle innebära nya förutsättningar för säkerheten i vår del av Europa. Den stabilitet som byggts upp kring Sveriges militära alliansfrihet skulle rubbas. En sådan utveckling får också effekter för vår nära omvärld, inte minst vår nära samarbetspartner Finland. Det skulle förändra hela den säkerhetspolitiska situationen i vår del av Europa och betydelsen av detta får inte underskattas. Säkerhetspolitiken bör vara långsiktig, stabil och värnad från snabba partitaktiska utspel.

Säkerhet byggs tillsammans med andra: Vi måste öka den nationella försvarsförmågan, i enlighet med försvarsöverenskommelsen, samtidigt måste vi också fördjupa våra internationella samarbeten. Sverige är aktiva medlemmar i EU, FN och OSSE och vi samarbetar brett inom Norden och kring Östersjön. Tillsammans med andra bedriver vi långsiktigt konfliktförebyggande arbete som främjande av demokrati och respekt för mänskliga rättigheter, nedrustning samt säkerhetssektorreform, både i vårt närområde och globalt. Vi bidrar också militärt i internationella operationer som FN-insatsen i Mali, kampen mot Daesh i Irak samt i de flesta av EU:s krishanteringsoperationer. Sverige har diplomatiska förbindelser med i stort sett alla självständiga stater i världen och diplomatisk närvaro i nära hälften av världens länder. Detta ger oss möjligheter till en ovärderlig politisk dialog och en ökad möjlighet för att kunna verka konfliktförebyggande och främja svenska intressen och värderingar.

För vår egen försvarsförmåga och för vår förmåga att bidra effektivt i internationella fredsfrämjande insatser är det viktigt att vi övar och samarbetar med andra. Därför utvecklar regeringen framförallt vårt försvarssamarbete med Finland där samarbetet sträcker sig till möjligheter att också agera tillsammans i kris eller krig. Vi samarbetar även bredare inom Norden, runt Östersjön, inom Nato:s partnerskap för fred, med USA och en mängd andra länder och organisationer. Vi genomför också avancerade militära övningar tillsammans med bland andra Nato. Utvecklingen sedan kalla krigets slut har resulterat i att det i dag är Natos militärtekniska

standarder som utgör grunden för samverkan mellan länder i avancerade krishanteringsoperationer. Att vi genom övningar ser till att vårt eget svenska försvar fungerar väl i samarbete med Natos system och strukturer är därmed en praktisk förutsättning för att vi ska kunna ha ett effektivt samarbete i EU:s eller FN:s fredsbevarande insatser i olika krisområden.

Inför varje internationell militär övning i Sverige sker ett omfattande juridiskt förarbete som reglerar frågor om exempelvistullar, försäkringar, skyddsobjekt, straff och skatter för samarbetspartners från andra länder. För att förenkla och effektivisera denna process har Sverige tecknat ett avtal om värdlandsstöd med Nato. Detta innebär att Försvarsmakten kan lägga mer kraft och resurser på övningsverksamheten i sig, inte på det förberedande administrativa arbetet. Ytterst bidrar avtalet också till att förbättra förutsättningarna för att ge och ta emot stöd i kris och krig. Det är även fortsättningsvis regeringen som beslutar om huruvida utländsk trupp ska bjudas in till Sverige och vilka vapen som får föras in i landet. Inget av det som sker inom ramen för värdlandsavtalet kan ske på annan grund än genom en svensk inbjudan från regeringen. Den militära alliansfriheten och dess principer rubbas inte i någon mening.

Ett avtal om värdlandsstöd kommer inte heller påverka det faktum att det inte är tillåtet att föra in eller placera kärnvapen på svenskt territorium. Kärnvapen ger varken Sverige eller övriga världen säkerhet. Att tusentals kärnstridsspetsar fortfarande finns utplacerade över världen är ett globalt misslyckande. Kärnvapen står för ett allvarligt hot mot både mänskligheten och vår planet. Vi intensifierar nu arbetet för en värld fri från massförstörelsevapen. Därför ger regeringen nu den nyligen återupprättade Folkrätts- och nedrustningsdelegationen i uppdrag att pröva en svensk anslutning till den humanitära utfästelsen med syfte att nå ett internationellt förbud mot kärnvapen. Dagens oroliga värld behöver fler, inte färre, regeringar som vågar formulera visioner om fred, säkerhet och internationell nedrustning.

Men precis som Sverige behöver fredsvisioner behöver vi en tydlig försvars- och säkerhetspolitik, starkt förankrad i en uppdaterad omvärldsanalys. För regeringen är analysen glasklar: Det är utifrån en fortsatt militär alliansfrihet och breda samarbeten med andra länder som vi bäst främjar fred och säkerhet, för Sverige, i vårt närområde, i Europa och globalt.

Margot Wallström, (S) Utrikesminister

Peter Hultqvist, (S) Försvarsminister

Pernilla Stålhammar (MP), säkerhetspolitisk talesperson

Jakop Dalunde (MP), försvarspolitisk talesperson

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Sverige ger 350 miljoner kronor ytterligare i nödhjälp Syrienkrisen

Publicerad 04 februari 2016 Uppdaterad 04 februari 2016

Debattartikel av utrikesminister Margot Wallström och biståndsminister Isabella Lövin, Expressen, den 4 februari 2016.

Kriget i Syrien går snart in på sitt femte år. Larmrapporter kommer om hur vintern slår mot flyktingarna inne i Syrien som inte har tillräckligt varma kläder och skor, och bilder på utmärglade människor vittnar om hur svält används som en krigsstrategi. Över 400 000 människor svälter i belägrade städer. Det är fullständigt oacceptabelt och de personer som är ansvariga för brott mot mänskligheten och krigsförbrytelser måste ställas till svars. 13,5 miljoner människor i Syrien behöver humanitärt bistånd eller har tvingats fly sina hem. Sverige var pådrivande när FN:s resolutioner om ökat humanitärt tillträde antogs, nu driver vi på för att de ska respekteras. På den internationella givarkonferensen som inleds i London idag utlovar Sverige 350 miljoner kronor ytterligare i nödhjälp till dem som drabbats av kriget i Syrien.

Men humanitärt bistånd räcker inte. Många människor har förlorat hoppet om en dräglig framtid. Det gäller både de som valt eller tvingats att stanna i Syrien och de som flytt till grannländerna. De har mycket små möjligheter att arbeta och alltför många barn får inte gå i skolan. Situationen är mycket oroande.

En politisk lösning är nödvändig för att få slut på konflikten. Därför är det välkommet att fredsförhandlingarna i Genève inleddes trots att de nu gör uppehåll och trots att det kommer att ta tid att nå en lösning på konflikten. De intensifierade ryska bombningarna och världens oförmåga att få Assadregimen att följa säkerhetsrådets krav på stopp för belägringar och bombningar av civila, ge fullt humanitärt tillträde till civilbefolkningen samt

frige politiska fångar har starkt bidragit till att de nu pausade fredssamtalen äventyras.

Givarkonferensen i London är central för att mobilisera stöd till alla de människor som drabbats av krigets fasor och för att ge hopp som kan lägga grunden för en kommande fred. FN-sändebudet Staffan de Mistura har Sveriges fulla stöd. För att öka förutsättningarna att samtalen i Genève ska lyckas ger vi också ett omfattande stöd för att öka kvinnors deltagande och inflytande i förhandlingarna.

Världssamfundet måste försöka ingjuta hopp och stödja de positiva krafter som finns. Till London tar vi därför med oss både löften om ökat humanitärt bistånd och Sveriges nya Syrienkrisstrategi som innehåller insatser för 1,7 miljarder kronor de kommande fem åren. Sverige är det första landet som antar en långsiktig strategi för Syrienkrisen, en modell som vi anser att fler länder borde ta efter. Strategin syftar till att lindra effekterna av konflikten både inne i Syrien och i grannländerna. Under konferensen kommer vi att driva på för att fler länder ska öka biståndet inom fem områden som är centrala i den svenska Syrienstrategin:

1. Människor i Syrien och i grannländer måste få ökade möjligheter att försörja sig själva. Egen försörjning ger hopp, det minskar risken för tvångsäktenskap, tvångsarbete och värvning till terroristgrupper, vilket påverkar allas vår säkerhet. I grannländerna kan det minska spänningarna mellan flyktingar och lokalbefolkningen och ge människor värdighet och framtidstro. Det bevarar och bygger också befolkningens kompetens, vilket är viktigt för framtiden.
2. Fler människor måste få tillgång till samhällstjänster inne i Syrien och i grannländerna. Det innebär att fler barn får gå i skola och fler får tillgång till vatten, sanitet och sjukvård. Över tre miljoner barn går inte i skolan och antalet ökar. Riskerna för barnarbete och rekrytering av barnsoldater är överhängande. Om vi inte tar krafttag riskerar vi en förlorad generation vilket kommer att försvåra återuppbyggnaden.
3. De modiga civilsamhällesorganisationer som finns kvar i Syrien och förhandlar lokala vapenvilor, verkar för dialog och dokumenterar brott mot de mänskliga rättigheterna behöver mer stöd. Sverige är idag en av få givare till dessa organisationer.
4. Arbetet för att förebygga våld mot kvinnor och flickor och för att de som utsatts för sexuellt våld ska få rehabilitering och vård måste få mer resurser.
5. Kvinnor ska kunna delta på lika villkor som män i fredsarbetet. Sverige ger konkret stöd till kvinnligt deltagande i Geneveförhandlingarna och

till kvinnor som är aktiva i det lokala fredsarbetet inne i Syrien. Fler länder behöver göra mer för att se till att halva Syriens befolkning inte exkluderas från fredsarbetet.

Vår förhoppning är att Londonkonferensen kommer innebära en väsentlig ökning av omvärldens stöd till de drabbade i Syrien. Bistånd kommer dock inte att göra slut på kriget. För det krävs en politisk lösning och att terroristorganisationen Daesh besegras. Men rätt använt kan biståndet lägga grunden för en framtida fred. Det är också en livlina för många människor, och det kan ingjuta framtidstro och visa att omvärlden inte glömt bort dem.

Utrikesminister Margot Wallström

Biståndsminister Isabella Lövin

Debattartikel från Justitiedepartementet, Utrikesdepartementet

Kampen mot antisemitism och rasism är ständigt aktuell

Publicerad 27 januari 2016 Uppdaterad 27 januari 2016

SVT Opinion 27 januari 2016 "Antisemitism och rasism är inte bara ett hot mot de grupper som hatet riktas mot, utan mot hela samhället. Det öppna och demokratiska samhället är i den meningen också offer för de hot och attacker som sker mot enskilda grupper", skriver Margot Wallström och Anders Ygeman.

I dag högtidlighåller vi Förintelsens minnesdag. Det har nu gått 71 år sedan döds- och koncentrationslägret Auschwitz befriades och hela världen kunde se de ohyggliga bilderna på offren för nazismen.

Förintelsen av sex miljoner judar, folkmordet på en halv miljon romer och 2,5 miljoner polacker och andra minoriteter, homosexuella, sjuka och politiskt oliktankande är ett av 1900-talets mest fruktansvärda brott.

De judar och andra medlemmar i andra minoriteter som föll offer för Förintelsen mördades för att de tillhörde en etnisk minoritetsgrupp.

Hur kunde antisemitism och rasism få sådant inflytande i Europa att Förintelsen kunde äga rum?

Förklaringarna är naturligtvis flera och svaret inte enkelt; men 1930- och 40-talen radikaliserade, hatpropaganda och splittring i Europa och de demokratiska krafternas oförmåga att i tid agera mot antisemitismen och fascismen spelade alldeles säkert en viktig roll.

Det får inte hända igen.

Ansvar för att förvalta minnet av Förintelsen handlar därför både om att hedra minnet av de miljoner offren och om att motverka antisemitism och rasism.

Kunskap är ett motgift mot antisemitism, afrofobi, islamofobi, antiziganism och fascism.

Regeringen genomför en rad satsningar, för att se till att nazismens och rasismens illdåd inte glöms bort.

Bland annat har Forum för Levande Historia fått utökad uppdrag, Skolverket genomför kunskapshöjande insatser i skolan och en nationell plan mot rasism implementeras.

Men det räcker inte att sprida kunskap.

Antisemitism och rasism finns fortfarande i Sverige och Europa. I Europa skördar antisemitismen åter dödsoffer.

Terroristattacken mot en kosherbutik i samband med massakern på tidskriften Charlie Hebdos redaktion i januari förra året, terroristattacken mot Köpenhamns synagoga i februari förra året och attacken mot Judiska museet i Bryssel 2014 är tre exempel.

Det är en helt oacceptabel utveckling.

En av rättsstatens grundläggande uppgifter är att skydda medborgarna mot våld och hot särskilt när det utövas av grupper och personer som inte accepterar grundprincipen om människors lika värde.

I både Sverige och övriga EU-länder genomför säkerhetstjänsterna nu kraftfulla åtgärder för att bekämpa Daesh och andra terroristgrupper.

I Sverige har också oacceptabla attacker mot judar skett.

Regeringen är medveten om att det totala antalet anmälda hatbrott och hatbrotten med antisemitiska motiv ökar och flera åtgärder för att bekämpa hatbrotten genomförs därför.

Polismyndigheten höjer ambitionsnivån och större resurser satsas på att bekämpa hatbrotten.

Alla storstäder har nu särskilda avdelningar inom polisen för att bekämpa den här typen av brott.

Ett nationellt samrådsforum där representanter för utsatta grupper direkt kan föra dialog med polis och andra myndigheter kommer att inrättas så att samverkan mot hatbrotten kan förbättras.

Från regeringens sida kommer vi noga att följa upp polisens arbete så att de verkligen leder till att fler hatbrott klaras upp.

Nämnden för trossamfund kommer också att fördela minst 10 miljoner kronor till trossamfunden för säkerhetshöjande åtgärder.

Kampen för människors lika värde och mot antisemitism och rasism är en del av utrikespolitiken.

Sverige och EU har en stor uppgift i att stå upp för de värden om alla människors frihet och lika rättigheter som våra samhällen bygger på när vi formar och genomför vår utrikespolitik.

Sverige arbetar också för att stärka en dialogkultur och främja demokratisk utveckling för att på så sätt försämra förutsättningarna för att extremismen.

Främlingskap, hopplöshet och avstånd till politiska processer skapar inte extremistiska ideologier men de gör människor mer mottagliga för fascistiska, rasistiska och antisemitiska idéer.

Det arbetet sker inte minst genom prioriteringarna i biståndet.

Europas 1930- och 40-tal visar att rasismen kan hota den demokratiska ordningen.

Antisemitism och rasism är inte bara ett hot mot de grupper som hatet riktas mot, utan mot hela samhället.

Det öppna och demokratiska samhället är i den meningen också offer för de hot och attacker som sker mot enskilda grupper, till exempel mot judiska församlingar, eftersom angreppen slår mot vårt lands grundvalar: det öppna, demokratiska, fria och inklusiva samhället.

Kampen mot antisemitismen är ständigt aktuell.

Det är en strid för enskilda människors rättigheter men också för det öppna och demokratiska samhället.

Margot Wallström (S)

Anders Ygeman (S)

Regeringskansliet

Debattartikel från Miljödepartementet, Statsrådsberedningen,
Utrikesdepartementet

Vi stärker arbetet för Arktis miljö

Publicerad 24 januari 2016 Uppdaterad 24 januari 2016

Regeringen stärker nu den svenska miljöpolitiken för Arktis. Som arktiskt land med höga miljöambitioner har Sverige en viktig roll att spela internationellt. Det skriver klimat- och miljöminister Åsa Romson, utrikesminister Margot Wallström och minister för strategi och framtidsfrågor Kristina Persson på DN debatt 24 januari 2016.

En hel värld påverkas när miljön i Arktis hotas. Nu stärker regeringen arbetet för att skydda Arktis natur. Vi vill se ett starkare klimatarbete, juridiskt skydd för känslig natur och att riskerna med oljeborring och överfiske förhindras. Denna nya inriktning för miljöpolitiken i Arktis presenteras i dag av framtidsminister Kristina Persson på konferensen Arctic Frontiers.

Arktis fungerar som ett kylskåp för planeten. De enorma vita ytorna av is och snö reflekterar stora delar av solens strålar tillbaka ut i rymden och stabiliserar jordens klimat. Området är hem för miljontals människor, inklusive urfolk, och ekosystemen är av global betydelse. Den arktiska miljön och dess öde angår direkt eller indirekt alla.

I dag är naturen i Arktis till stor del oskyddad. För bara några årtionden sedan ansågs det inte vara något större problem. Växthuseffekten märktes ännu inte tydligt och vidderna långt uppe i norr var svårtillgängliga. Men på kort tid har läget försämrats.

Snön och isen i Arktis smälter i allt snabbare takt på grund av den globala uppvärmningen. Det ökar tillgängligheten och därmed möjligheterna att exploatera olja, gas, mineraler och fisk i den känsliga miljön. Samtidigt gör den krympande isen att reflexionen av solstrålning avtar och den globala

uppvärmningen späs på ytterligare. Konsekvenserna riskerar att bli katastrofala.

Det nya globala klimatavtalet från Paris är startskottet för ett kraftigt ökat klimatarbete i alla länder. Avtalet slår fast att den globala temperaturökningen ska hållas långt under två grader och att åtgärder ska vidtas för att hålla den under en och en halv grad. För att nå målet behöver ytterligare - beslut fattas i det internationella klimatarbetet, inklusive inom det arktiska samarbetet.

Regeringen stärker nu den svenska miljöpolitiken för Arktis. Som arktiskt land med höga miljöambitioner har Sverige en viktig roll att spela internationellt. Samtidigt som vi ställer krav på övriga arktiska länder tar regeringen ansvar på hemmaplan. Det är en grundförutsättning för våra förslag:

1. Ett stärkt klimatarbete. De arktiska länderna (Sverige, Norge, Finland, Danmark, Island, Ryssland, Kanada och USA som alla ingår i det Arktiska rådet) svarar för en stor del av de globala utsläppen av växthusgaser och har ett stort ansvar att sänka utsläppen. Sverige har drivit på för en minskning av utsläppen av kortlivade klimatpåverkande ämnen såsom sot och metan. Det är fortsatt viktigt, men klimatarbetet måste breddas. Regeringen vill därför se förstärkta insatser inom Arktiska rådet kring klimat och förnybar energi.

2. Ge rättsligt skydd till känslig natur. Det finns stora brister i skyddet av Arktis värdefulla miljö. I synnerhet saknas ett tillräckligt skydd av den marina miljön som blir allt mer tillgänglig och utsatt då isarna smälter. Det kräver ett arbete på bred front. Vi sätter i gång arbetet för att komma framåt. Redan första veckan i februari är alla arktiska länder inbjudna till Sverige och regeringskansliet för att diskutera förvaltningen av den marina miljön i Arktis. Regeringen driver på för att de arktiska länderna ska utveckla ett nätverk av skyddade områden, att havsrättskonventionen ska kompletteras med ett nytt skyddande avtal och att andra beslutsorgan agerar så aktivt som möjligt för att ett skydd ska komma på plats.

3. Förhindra riskerna med oljeborrning. Forskarna varnar för att oljeutvinning till havs i Arktis är förenad med mycket höga insatser i området. En stor del av världens oljeresurser måste stanna i marken för att vi ska klara att hålla uppvärmningen så långt under två grader som möjligt. Att utvinna olja i Arktis är både dyrt och riskfullt. En oljeolycka skulle kunna skapa mycket stor skada på den känsliga miljön. Den senaste tiden har ett lågt globalt oljepris gjort oljeborrning i Arktis till en olönsam affär, men ett

tillfälligt lågt pris på olja är ingen bestående garant för att Arktis känsliga miljö värnas.

Det är därför avgörande att ställa krav på oljebolagen, både ekonomiska och säkerhetsmässiga. Sverige vill se robusta regleringar som säkerställer högsta skyddsnivå. Vi vill att endast bolag som kan ta hela kostnaden vid en olycka ska kunna få tillstånd att utvinna olja i Arktis. Kostnaderna ska inte vältras över på miljön eller världens befolkning genom miljöförstöring, eller på de Arktiska ländernas skattebetalare. I praktiken är detta krav som tillsammans kan skydda Arktis från riskerna med oljeborrning.

4. Förhindra överfiske. De delar av de arktiska haven och havsbottnarna som historiskt har varit täckta av ett permanent istäcke måste nu skyddas. Regeringen anser att kommersiellt fiske i centrala norra ishavet inte bör tillåtas innan en regional organisation för fiskeriförvaltning finns på plats, som säkerställer att fiske sker på ett hållbart sätt. Sverige anser att en försiktighetsansats ska tillämpas och att hänsyn ska tas till ekosystemen vid utformningen av fiskeriförvaltningen. En god förvaltning genomsyras av beslut baserade på vetenskapliga grunder med ett långsiktigt perspektiv.

Så tar regeringen ett kliv framåt på den internationella arenan för att stärka arbetet för Arktis miljö. Med rättsligt skydd av känslig natur och tydligare krav på oljeborrning och fiske kan vi skydda naturen i Arktis – och därmed förbättra möjligheterna för dagens barn att kunna leva goda liv i framtiden. Världen behöver länder som flyttar miljön högre upp på agendan. Sverige är ett sådant land.

Åsa Romson, klimat- och miljöminister

Margot Wallström, utrikesminister

Kristina Persson, minister för strategi och framtidsfrågor

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Regeringen utökar arbetet för mänskliga rättigheter

Publicerad 10 december 2015 Uppdaterad 10 december 2015

Debattartikel i Sydsvenskan på FN:s internationella dag för mänskliga rättigheter den 10 december 2015.

Idag är det FN:s internationella dag för mänskliga rättigheter. Det är en dag att lyfta fram de framsteg som gjorts över världen. Samtidigt försämras situationen på många håll, därför utökar nu regeringen det redan omfattande arbetet för mänskliga rättigheter världen över.

Utvecklingen över de senaste årtiondena har gjort att fler människor än någonsin kan åtnjuta sina mänskliga rättigheter. Över nittio länder har i formell mening gått över till demokrati sedan 1974. Över tid har antalet avrättningar minskat. Kvinnor deltar alltmer i beslutsfattande. Fler barn går i skolan och människor får bättre vård. Fattigdomen har halverats. Detta är enorma framsteg.

Sverige har genom utrikespolitik och biståndsinsatser bidragit till denna utveckling. Om inte vi tillsammans med andra hade kämpat för detta skulle den globala utvecklingen inte kommit så långt som den har gjort.

Men vi lever idag i en osäkrare värld än tidigare. För nionde året i rad har situationen för demokrati och mänskliga rättigheter försämrats i fler länder än den har förbättrats i. Auktoritära och repressiva regimer får ökat inflytande, både över sina egna medborgare och i världen. Vi ser hur det demokratiska utrymmet minskar. Civilsamhällets möjligheter att verka begränsas, yttrande- och tryckfriheten inskränks och universella rättigheter ifrågasätts.

Mot bakgrund av detta ska regeringen under 2016 lämna en skrivelse om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer till riksdagen.

Skrivelsen blir vår kompass – den anger regeringens prioriteringar och synliggör våra verktyg.

Några saker är givna. Sverige är och ska fortsätta att vara en stark röst som står upp för och försvarar mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i hela utrikespolitiken, även i biståndet och i främjandet. Nätverk och allianser är viktigare än någonsin. Sverige ska arbeta med stater, politiska aktörer, civila samhället, företag, stiftelser och enskilda individer.

Sverige ska fortsätta att värna om civila, politiska, ekonomiska, kulturella och sociala rättigheter. Det innebär även att motverka alla former av diskriminering, att arbeta mot könsdiskriminering och våld mot kvinnor och uppmärksamma hbtq-personers situation. Sverige är och ska vara drivande i att stärka respekten för fackliga rättigheter, såsom rätten att bilda fackförening, förhandla och vidta konfliktåtgärder.

På några områden ser vi behovet av särskilda satsningar. Jag vill lyfta fram två av dessa.

Den första är att vidga det demokratiska utrymmet. I en tid då mänskliga rättigheter utmanas, fria röster fångas, och sociala rörelser förbjuds behöver vi skärpa våra insatser. Sverige ska göra en särskild insats för att värna åsikts- och yttrandefriheten, liksom civilsamhällets och politiska rörelserns möjligheter att existera och verka. Oavsett om människor kämpar för religionsfrihet eller miljön, exponerar korruption, driver markfrågor eller kämpar för hbtq-personers rättigheter ska Sverige kämpa för deras rätt att få göra sin röst hörd.

Det andra är ökat fokus på utmaningar i Europa och närområdet. I Ryssland och i andra länder i vår närhet pressas rättsstaten och civilsamhället tillbaka, och yttrandefriheten inskränks. Propaganda och desinformation riskerar att försvåra en hel generations möjlighet att fritt bilda sig egna uppfattningar. Sverige ska särskilt verka för oberoende rättsväsenden, för icke-diskriminering och samtidigt motverka rasism och annan extremism. Utbildning, utbyten och breda samhällskontakter mellan länder i Europa och närområdet är viktiga metoder för att lyckas.

För att sätta kraft bakom dessa satsningar kommer de att utformas som egna projekt med mål, medel och uppföljning. Mandaten blir treåriga, men med långsiktigt fokus.

Imorgon kommer jag att träffa studenter i Lund och prata mer om

regeringens MR-politik. Ett starkt engagemang och strategiskt arbete för att stärka mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer handlar om att bygga en fredlig och rättvis värld för nästa generation.

Margot Wallström
Utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Tunisien visar vägen

Publicerad 09 december 2015 Uppdaterad 09 december 2015

Debattartikel av Margot Wallström i Aftonbladet den 9 december 2015.

För fem år sedan önskade Tunisiens befolkning förändring, värdighet och demokrati. Den tunisiska revolutionen blev startskottet för den förändringsprocess som allttjämt pågår i delar av arabvärlden, och som i hög grad kommit att påverka även Sverige och övriga Europa. Tunisien lyckades med det som många länder i regionen misslyckades med; att med fredliga medel uppnå demokrati. På torsdag tilldelas Nobels fredspris välförtjänt den tunisiska dialogkvartetten för dess avgörande insatser efter den tunisiska revolutionen.

Kvartetten, bestående av Tunisiens ledande fackförening och arbetsgivarorganisation samt människorättsorganisationen Tunisian Human Rights League och det nationella advokatsamfundet, tog en ledande roll för att ena ett samhälle som höll på att slitas isär av spänningar och instabilitet. Kvartetten var en starkt drivande kraft bakom antagandet av en ny, och för regionen unik, demokratisk konstitution. Detta under en period då den demokratiska processen i Tunisien höll på att kollapsa.

Efter fria och demokratiska val i början av året styrs Tunisien nu av en president och en bred koalitionsregering. En tredjedel av ledamöterna i det tunisiska parlamentet är kvinnor, en andel som hör till de högsta i regionen. Kvinnor spelar generellt en viktig roll inom politik och samhällsliv, och jämställdhet poängteras i konstitutionen, även om många utmaningar allttjämt kvarstår på jämställdhetsområdet.

När jag tillträdde som utrikesminister bestämde jag mig för att tidigt besöka Tunisien för att visa Sveriges stöd till den väg som landet valt. Under mitt besök i februari träffade jag företrädare för regeringen, civilsamhället och näringslivet för samtal om landets politiska och ekonomiska utveckling,

säkerheten i närområdet och mänskliga rättigheter. Jag lämnade Tunis inspirerad och hoppfull om att Tunisien, trots stora utmaningar, har goda möjligheter att bevara och utveckla demokrati och stabilitet i en region där just dessa värden är en bristvara.

Den nära relationen mellan Sverige och Tunisien manifesterades tydligt vid statsbesöket av president Essebsi till Sverige i början av november. Under besöket meddelades att vi kommer att återöppna den svenska ambassaden i Tunis. En närvaro på plats öppnar ett nytt kapitel i våra relationer med Tunisien, och ger oss möjligheter att intensifiera vårt stöd för demokratin samt främja den ekonomiska utvecklingen i landet.

Tunisien står inför stora utmaningar. På säkerhetsområdet, där terroristdådet i Tunis i november påminde om de krafter som verkar i regionen och de utmaningar det innebär att motverka dessa. På det ekonomiska området, där reformer behövs och många väntar på förbättringar i vardagen, inte minst den yngre generationen som modigt konfronterade den gamla auktoritära regimen. På det institutionella området, där man kommit långt men behöver omsätta konstitutionens löften i praktisk handling.

Med en demokratiskt vald ledning, ett aktivt civilsamhälle och ett samarbete med omvärlden finns möjligheter att överkomma dessa utmaningar. Sverige bidrar på flera sätt. Vi har ett omfattande bilateralt samarbete för att stärka demokratin och respekten för de mänskliga rättigheterna. Svenska företag sysselsätter mer än 5 000 tunisier, en siffra som växer.

Ett pluralistiskt och stabilt Tunisien kan fortsätta inspirera regionens ungdomar, kvinnor och män som med gemensamma krafter valt demokratin väg. Den är inte alltid enkel, men alltid rätt. Valet av den tunisiska dialogkvartetten för fredspriset är ett erkännande till alla krafter i regionen som på fredlig väg strävar efter demokratisk förändring. Vi välkomnar och ser fram emot pristagarnas traditionsenliga besök i Stockholm efter prisutdelningen i Oslo.

Margot Wallström
Utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Sverige behövs i FN:s säkerhetsråd

Publicerad 02 december 2015 Uppdaterad 02 december 2015

Debattartikel i Svenska Dagbladet den 2 december av utrikesminister Margot Wallström

Vi lever i en tid där vi konfronteras på nära håll av globala utmaningar. Vårt södra grannskap präglas av svårigheter i och med flyktingkrisen och de bakomliggande konflikterna i Syrien, Irak, Afghanistan och Somalia, liksom ISIL/IS och andra gruppers terrorism och klimatförändringarnas konsekvenser. Även situationen i vårt östra grannskap med den ryska aggressionen mot Ukraina är ett tydligt exempel på att vår syn på folkrätt och säkerhet behövs.

Som ett litet, fritt och demokratiskt land är Sverige beroende av ett globalt samarbete som kan ta sig an de gemensamma utmaningarna. I hjärtat av detta arbete finns FN, och inte minst säkerhetsrådet. För Sverige är samverkan i EU en omistlig plattform, som också kan göra FN starkare.

Säkerhetsrådet är det enda FN-organ vars beslut är juridiskt bindande för alla medlemsstater. Sveriges kandidatur för en plats i rådet handlar om vår röst i det multilaterala samarbete som är en av vår utrikespolitikens grundpelare och om att delta i diskussionen om de konflikter som har effekter på vårt eget samhälle.

Säkerhetsrådets beslut gör skillnad. Den 20 november antog ett enhälligt säkerhetsråd en resolution om kampen mot ISIL och terrorism. Den senaste tiden har säkerhetsrådet även beslutat om åtgärder för att öka kvinnors deltagande i fredsarbete, samt antagit en resolution till stöd för EU:s agerande mot människosmuggling i Medelhavet.

Det spelar roll vilka som sitter i rådet. Ett exempel på en icke-permanent

medlem som har fått inflytande är Litauen, som under året i säkerhetsrådet har sett till att frågan om Ukraina har hållits kvar på dagordningen, trots risken att den i ljuset av andra kriser skulle falla bort. Ett land som Sverige, med vår trovärdighet i utvecklingsfrågor, vårt arbete för mänskliga rättigheter och som talar med integritet och utan en dold agenda, kan göra skillnad.

Det är just i lägen då rådet hotas av att paralyseras som det är viktigt att rådet har icke-permanenta medlemmar som agerar för att rådet ska ta sitt ansvar. Låsningarna mellan de permanenta medlemmarna är djupt beklagliga – därför arbetar Sverige för ett reformerat och effektivt säkerhetsråd med en mer representativ medlemskrets och ett minskat användande av vetot.

Alla riksdagspartier har ställt sig bakom kandidaturen. Vi kandiderar som en kritisk vän till FN och med insikt om vikten av globala gemensamma lösningar. Sverige är FN-systemets sjätte största bidragsgivare och en flitig förespråkare för reform och effektivisering och för att säkerhetsrådet ska agera i krig och konflikter. Vi ska inte abdikera att påverka. Detta är inte en tid att ducka för att ta ansvar.

Det går bra för vår kandidatur. Det är en tuff konkurrens, men vi har goda förhoppningar. Förutom Sverige kandiderar två andra EU-länder: Italien och Nederländerna. Sverige var först ut av dessa länder; vi anmälde vår kandidatur redan 2004. Det är tjugo år sedan vi sist satt i rådet. Vi håller med om det olyckliga i att EU-länder konkurrerar med varandra. Sverige har sökt verka inom EU för att undvika detta.

Vi har genom en intensifierad kampanj byggt ett allt starkare stöd. Vi märker att det finns en respekt för Sverige som global aktör och för vår tradition av solidaritet, dialog och för att vi står upp för principer och värden. Av samma anledning är det många länder som vill se att vi får en plats i säkerhetsrådet.

Kandidaturarbetet innebär inte, som vissa vill påstå, att vi kompromissar om grundläggande principer som mänskliga rättigheter. Tvärtom handlar ju kandidaturen om att få en plattform för våra värderingar. Kandidaturarbetet kräver att vi för en dialog med alla FN:s övriga 192 medlemsstater, vilket oavsett kandidaturen är avgörande både för förståelse av de globala problemen och för att kunna medverka till lösningar.

Vår kandidatur till säkerhetsrådet handlar om Sveriges möjligheter att påverka den oroliga värld vi lever i. En plats i säkerhetsrådet innebär ytterligare en plattform för oss att driva vår politik. Sverige kan ta en plats

vid bordet och föra fram åsikter och värderingar som påverkar omvärlden i en positiv riktning. Därför ska Sverige ha en plats i säkerhetsrådet.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Debattartikel av Margot Wallström och Linas Linkevičius i Ukrainska Pravda

Publicerad 17 november 2015 Uppdaterad 17 november 2015

Debattartikel av Sveriges utrikesminister Margot Wallström och Litauens utrikesminister Linas Linkevičius i Ukrainska Pravda 17 november.

As we arrive today in Kyiv, almost two years have passed since people took to the streets in Ukraine with legitimate calls for reform and European integration. The subsequent deplorable turn of events is the tale of Russia's illegal annexation of Crimea and further military aggression against Ukraine.

Lithuania and Sweden have been among the most vocal supporters of Ukraine's sovereignty and territorial integrity. Our two countries have been at the forefront in condemning Russia's violations of international law. What Russia has done in Ukraine poses a challenge that reaches beyond Ukraine's borders and calls into question the fundamental principle that all nations are entitled to make their own foreign policy choices. Therefore, we argue that EU sanctions against Russia will have to be kept in place until the territorial integrity of Ukraine is restored, which includes Ukrainian control over its own, internationally recognised borders. For Russia to put itself back on the path toward improved relations with the rest of Europe, it needs to demonstrate, in a tangible manner, its commitment to European principles and international law.

But Russia's aggression must not cause us to overlook the bigger picture: Ukraine has launched a reform programme unequalled in scope and ambition since its independence while at the same time facing hostilities and humanitarian suffering. Therefore, we acknowledge the courage and commitment of the Ukrainian leadership. These reforms, first and foremost,

serve the benefit of the Ukrainian people – and aim to make Ukraine a successful European democracy. The European Union stands committed to Ukraine's success.

Important and bold reforms are under way in many key areas, including the energy sector, the system of local government (where decentralisation will bring political decision-making closer to the people and hopefully increase the level of trust among the general public) and the management of public finances. The EU Association Agreement and Deep and Comprehensive Free Trade Area have served as a roadmap and the Eastern Partnership provides a reinforcing framework for our relations. But the implementation of these reforms needs to be accelerated as results are still not being felt by the general public. This is particularly true in the area of anticorruption and the influence of oligarchic structures.

We argue that more efforts are urgently needed in some key areas:

- The EU's long standing calls for improved rule of law and a reformed justice sector in Ukraine are part of the framework of the EU-Ukraine relations and important progress has been made by Ukraine. But according to a recent poll, only 5 per cent of Ukrainians trust the court system. This shows that more needs to be done to strengthen the independence, integrity and accountability of the judiciary, including the Prosecutor General's Office. The judiciary needs to be free from political interference and corruption. The anticorruption prosecutor needs to be truly independent and selected in a fair and transparent process. On our part we as the EU should redouble its support of rule of law in Ukraine, including by giving the EU assistance mission for civilian security sector reform, EUAM, more teeth and a broader mandate.

- Ukraine has made important steps towards reducing its energy dependency on Russia and towards a more sustainable energy consumption. But Ukraine continues to use three times more energy per person than the EU average. Greater energy efficiency would enhance both the state budget and national security. The radical reduction of gas subsidies is important, but more is needed to reduce consumption, increase energy efficiency and help consumers influence their consumption patterns. The Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership (E5P) is designed to respond to such needs, and together the EU, the European Bank for Reconstruction and Development and Ukraine need to do more to ensure that it delivers results.

- Ukraine has made important head way towards fulfilling the benchmarks

for visa freedom. The EU Visa Liberalisation Action Plan for Ukraine contains strict conditions on anti-corruption, migration management and fundamental rights which Ukraine has to meet without exception. Defending all human rights is a vital in this regard, including through the adoption of a labour code that forbids discrimination in work places. On the EU side, we should assist Ukraine in carrying out the required reforms. We should also stand by our commitment to grant visa freedom once technical conditions are met and conditions for well managed and secure mobility are in place, as was the case for Moldova.

- Improved gender equality and strengthening of women's rights would allow Ukraine to unlock its full social and economic potential. The conflict in the Donbas region has exacerbated the problem of violence against women, and ensuring legal protection of women's rights is more important than ever. Ukraine has made important progress towards the ratification of the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women (Istanbul Convention). We look forward to the early ratification and implementation of the Istanbul Convention by the Ukrainian parliament, which would serve as a role model for the rest of the region.

Successful reforms require patience and resolve. Ukraine and the EU have embarked on a long journey together, but we remain confident that it will lead us to the modern and rule-based Ukraine that the people taking to the streets two years ago demanded.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Sweden engages for peace and stability as a friend of Israel

Publicerad 10 november 2015 Uppdaterad 10 november 2015

Haaretz, 10 november 2015 A major challenge for peace is the absence of hope. The international community stands ready to support the parties to make courageous choices and revive a development towards a two-state solution, which entails equal rights for two peoples. Sweden has a long history of engagement for peace and reconciliation in the Middle East, and we continue these efforts as a friend of Israel, says Margot Wallström, Minister for Foreign Affairs of Sweden.

The Middle East is experiencing unprecedented turmoil, unrest and suffering. Israel finds itself in a precarious situation in a complex region, where violence as a political means is all too common. I have respect for Israeli security concerns, and believe that they are best dealt with in partnership with Israel's neighbours. The recent escalation of violence in Israel and Palestine is deeply troubling. All acts of violence and terror are deplorable and should be condemned by all. I express my deep condolences to the families of the victims. In terms of numbers of dead and wounded, this autumn has been the worst in Israel and Palestine in a long time. Excessive force must be avoided and all responses proportionate. Perpetrators must be brought to justice by due process.

In this situation, it is easy to distrust "the other side". Fear and distrust are enemies of peace. Recent polls among Palestinians and Israelis show that they are losing hope that the vision of the two-state solution will ever become a reality. Twenty years after the tragic murder of Yitzhak Rabin and the signing of the Oslo Accords, the window of opportunity seems to be

slowly closing before our eyes. Yet we cannot give up on the long-standing vision of a safe and secure Israel living peacefully alongside an independent, democratic, contiguous and viable Palestinian state.

The recent escalation of violence reminds us once again that the current situation is not sustainable. The absence of a political solution to this conflict can only lead to an endless circle of violence, deterrence and retaliation. Security is essential and nobody should have to live with a constant feeling of fear. Israel has a right and a duty to defend itself and its people from acts of terror. But security measures alone cannot make Israel truly safe. To date, repression of “the other side”, including rigorous measures of separation and the isolation of Gaza, has not proven successful in meeting the security needs of the Israeli people. I am confident that a lasting political solution would not only bring more security, but also economic prosperity to both Israelis and Palestinians, and that it is best achieved together with regional stakeholders, among others, on the basis of the Arab Peace Initiative.

Sweden has a long tradition of engagement in the Middle East Peace Process, dating back to the UN mediation of Folke Bernadotte in the 1940s. The issue of Israel and Palestine has remained a foreign policy priority for the Social Democratic party throughout the decades, with many initiatives to support on-going peace efforts. Sweden is a large contributor to humanitarian assistance in Gaza. The Swedish Government’s development cooperation with Palestine focuses on strengthening the transparency and accountability of the Palestinian Authority, increased respect for human rights including gender equality, private sector development and catastrophe resilience. The wellbeing of Israel’s Palestinian neighbour is also in Israel’s best interest.

One year ago, Sweden recognised the State of Palestine. I said then that this was a necessary step, aimed at making a positive contribution to the dormant peace process. It was intended to send a clear message of hope to younger generations that there is an alternative to violence and the so-called *status quo* in a situation where the conditions for the viability of a two-state solution were eroding. It was also intended to recognise the fact that Israelis and Palestinians have equal rights and obligations as well as equal needs for security.

Critical voices have been raised regarding the Swedish recognition of the State of Palestine, some even calling it “anti-Israeli”. But let me be clear on this. Sweden has a long history of friendship with Israel. We are and will remain a good friend. We cherish the cooperation in many areas with Israel,

one of our main trading partners in that part of the world. We have a lot in common as small innovative economies with highly educated, curious and creative populations. We want to deepen the multifaceted nature of these bilateral relations.

However, good friends are also honest in their criticism and disagreements, such as our disagreement on Gaza's isolation and the illegal Israeli settlement policy. Sweden supports the EU policy of differentiation between Israel, within the 1967 borders, and the settlements. It is with concern that we see Israel, a democracy in a turbulent region, drifting away from international law and risking the erosion of its international standing.

I believe that a better, and mutually beneficial, future can be built for both peoples, if courageous decisions are made. It is time to show leadership, responsibility and restraint, translated into concrete action. Now is the time to:

- create conditions for a results-oriented peace process, including confidence-building measures;
- reach international consensus on clear parameters and realistic time frames for negotiations, including an end to the occupation;
- move towards full implementation of agreements reached between Palestine and Israel;
- create a conducive environment for economic development in all of Palestine, including access to area C and Gaza;
- encourage progress towards intra-Palestinian reconciliation; and
- end the isolation of Gaza and ensure access and accountability for international development cooperation and humanitarian aid.

Sweden and the international community as a whole have a joint responsibility to restore and reinforce our common hope, and the hope of Palestinians and Israelis, that a just and comprehensive peace is possible. With political will and courage, it can be achieved. Sweden stands behind Israel and Palestine in these difficult times. Looking ahead, we are ready to continue to support all efforts to fulfil the vision of a two-state solution.

Margot Wallström
Minister for Foreign Affairs of Sweden

Debattartikel från Försvarsdepartementet, Utrikesdepartementet

Vi utvecklar och fördjupar våra militära samarbeten

Publicerad 07 november 2015 Uppdaterad 07 november 2015

Debattartikel i Dagens Nyheter den 7 november 2015.

Efter att under åtta år i regeringsställning ha fört en försvarspolitik med många brister så koncentrerar nu borgerligheten all kraft på ett kort: Natomedlemskap. I den kampanjen får man understöd av en lång rad opinionsbildare på den borgerliga kanten. Regeringens linje om Sverige som militärt alliansfritt land ligger dock fast. Den kommer, i enlighet med regeringsförklaringen, inte att rubbas. Det är särskilt viktigt att markera med tanke på den oro som råder i vår omvärld. Den svenska säkerhetspolitiken bidrar till att skapa fred och stabilitet i vår del av Europa.

Att utveckla den utrikes- och säkerhetspolitiska strategin med utgångspunkt från vår geografiska position är något som kräver en känsla och insikt om historien, förmåga att värdera effekten av varje nytt steg som tas, förtroendet i en omvärld samt relationen till partner och andra nationer. En i grunden förändrad säkerhetspolitisk doktrin påverkar självfallet också det säkerhetspolitiska klimatet i vår del av Europa. Vi behöver agera så stabilt som möjligt. Därför är det viktigt att markera att den militära alliansfriheten inte ska utvärderas i den studie om våra säkerhetspolitiska samarbeten som nu genomförs och som fem riksdagspartier har enats om. Vi sänder därmed inte ut några signaler om att Sverige är på väg att byta säkerhetspolitisk doktrin. Vi sätter heller inte press på andra länder, som Finland, att ändra sin säkerhetspolitiska inriktning. Vi stärker denna hållning genom vår militära alliansfrihet, ett stärkt försvar och genom samarbeten.

Regeringen hanterar det försämrade läget i närområdet på bred front – genom politiskt och diplomatiskt arbete, inte minst genom EU, FN, OSSE och Europarådet och genom att stärka Sveriges försvar. En huvudprioritering för regeringen är nu att fullfölja den fempartiöverenskommelse som

riksdagen i juni i år ställde sig bakom. Det är en stor utmaning som kommer att kräva mycket arbete fram till och med 2020. Den innebär i praktiken en investering i höjd militär förmåga i storleksordningen 17 miljarder under en femårsperiod. Men den innebär också ett omfattande arbete med att fördjupa och utveckla våra bilaterala och multilaterala samarbeten. Utvecklat samarbete inom ramen för Natos partnerskap och en förstärkt transatlantisk länk till USA ingår i detta av riksdagen fattade beslut. De utvecklade militära samarbetena har dessutom en direkt positiv inverkan på vår militära förmåga och skapar handlingsfrihet i en eventuell krissituation. Men det kräver hela tiden pågående aktivitet. Passivitet och att följa skeendena från läktaren håller inte. Därför fördjupar vi nu samarbetet med bland annat Finland, tecknar ett avtal om samarbete med Polen, förbereder ett sådant med Danmark och utvecklar samarbetet i Norden. Vår uppfattning är att Sverige både är en uppskattad och efterfrågad partner. Vårt breda samarbete i internationella fora och de olika militära samarbeten som Sverige deltar i, är en politik för att skapa stabilitet och förebygga konflikter.

Den som lyssnar på olika borgerliga debattörer kan förledas att tro att dessa samarbeten har ”marginell betydelse”. Vår uppfattning är att gemensamma övningar, informationsutbyte, interoperabilitet, materielsamarbete, forskning och utbildningsinsatser tvärtom har mycket stor betydelse. Denna dimension är ofta svag och underskattad i borgerlighetens retorik trots att sådana samarbeten pekas ut i försvarsöverenskommelsen. Tillsammans med en utrikespolitik för ett starkt och enigt EU, samverkan globalt och regionalt, skapas relationer och förtroenden samt en internationell rättsordning som är avgörande för fred och stabilitet.

Den ryska aggressionen mot Ukraina måste bemötas kraftfullt och med europeisk och transatlantisk enighet. Vi står upp för den europeiska säkerhetsordningen och en bred syn på säkerhet. Vi vet att säkerhet går hand i hand med demokrati, folkrätt och mänskliga rättigheter.

Istället för att markera tyngden med alla dessa samarbeten, koncentrerar de borgerliga sig enbart på medlemskapsfrågan i Nato. Det är anmärkningsvärt med tanke på alla de resurser som Sverige lägger på sina samarbeten, inte minst när det gäller övningar. Medlemskap i Nato innebär inte heller någon fribiljett från att vi själva måste föra en aktiv politik och genomföra satsningar som ökar den nationella militära förmågan.

Vi höjer nu ambitionsnivån i alla våra bilaterala, multilaterala och organisationsinriktade samarbeten. Detta ska sättas i relation till den felbedömning av utvecklingen i Ryssland som under lång tid blockerade den

förra regeringens agerande. Självklart är vi stolta över den fempartiöverenskommelse vi nu har att vårda. Den breda riksdagsmajoriteten är en styrka för Sverige, liksom att vi i långa stycken också har en enighet på det utrikespolitiska fältet. Det hedrar alla partier som deltagit och bidrar. Men i förhållande till den tidigare borgerliga regeringen så präglas denna regerings arbete av både högre och tydligare ambitioner att leverera.

Det är ett stort och omfattande arbete att fullfölja försvarsbeslutet från juni i år. Om vi kan fullfölja det har vi bidragit till att stärka stabiliteten och säkerheten i vår del av Europa. Borgerligheten måste välja: är striden om Natomedlemskap det viktigaste, eller ska vi behålla koncentrationen på det som en bred majoritet i riksdagen är överens om. Vår hållning är i grunden defensiv och baseras på folkrättens princip om varje nations suveränitet. Regeringens linje är tydlig. Vår prioritet är nationell sammanhållning och fullföljande av riksdagens beslut.

Margot Wallström, utrikesminister

Peter Hultqvist, försvarsminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

FN har en självklar plats i svensk utrikespolitik

Publicerad 26 oktober 2015 Uppdaterad 26 oktober 2015

Debattartikel i Metro av utrikesminister Margot Wallström och biståndsminister Isabella Lövin 26 oktober. FN firar 70 år. När vi högtidlighåller det internationella samarbetet gör vi det i en osäker tid, med ett stort behov av multilaterala lösningar. Därför är arbetet genom FN en självklar del av Sveriges utrikespolitik.

I helgen högtidlighöll vi FN:s 70-årsdag. Detta i en tid som är mer osäker än på länge, men också i en värld som kanske mer än någonsin behöver gemensamma lösningar.

Under den gångna månaden har tusentals människor tvingats på flykt från krigets och terrorismens Syrien. Det påminner oss – för en oräknelig gång i ordningen – om svagheterna i det internationella samarbetet.

För att möta dessa utmaningar och ta vara på dessa möjligheter krävs ett starkt, reformerat och modernt FN. Sverige vill, kan och förväntas bidra. Regeringen återupprättar därför FN:s plats i den svenska utrikespolitiken.

Svensk FN-politik är en politik för fred och säkerhet. Vi bidrar med trupp till fredsinsatsen i Mali och personal i en rad andra FN-insatser, leder arbetet i FN:s fredsbyggandekommission och tar initiativ för kvinnors deltagande i fredsprocesser. Den svenska rösten för nedrustning och icke-spridning, och för eliminering av kärnvapen, hörs igen.

Svensk FN-politik bidrar till hållbar utveckling, genom omfattande bidrag till FN:s utvecklingssamarbete och den Gröna klimatfonden, genom att visa att

klimatemställning är möjligt, och genom initiativ för anständiga arbetsvillkor. Tillsammans med nio andra länder tar Sverige ett särskilt ansvar för genomförandet av Agenda 2030 och dess mål, som tillsammans skapar bättre förutsättningar för den enskilda människans liv, och för vår planets överlevnad.

Svensk FN-politik är en politik för jämställdhet, där kvinnor och män har samma rättigheter och samma möjligheter. För den feministiska utrikes- och utvecklingspolitiken är FN en självklar arena. Vi integrerar ett jämställdhets-, miljö- och konfliktperspektiv i vårt utvecklingssamarbete och humanitära bistånd, och verkar för att FN ska göra det samma.

Svensk FN-politik vilar tryggt på folkrätten, värnar de mänskliga rättigheterna och stärker det humanitära systemet. Vi fortsätter att försvara FN-stadgans principer och folkrättens efterlevnad. Det är avgörande för det internationella samarbetet, för umgänget mellan stater och därmed för vår egen säkerhet, inte minst i vårt närområde.

Svensk FN-politik ställer krav och tar ansvar. Att argumentera för ett starkt FN är att förespråka ett reformerat FN. Som en av de största bidragsgivarna är vi tydliga med våra förväntningar på effektivitet och resultat, liksom på transparens och ansvarsutkrävande. Ett starkt FN kan bara fungera om dess medlemsländer tar sin del av ansvaret: genom att bidra med personal och resurser, att stå upp för värderingar och principer, och att vara redo att inifrån driva förändring och fatta beslut.

Svensk FN-politik går hand i hand med vår tydliga förankring i EU:s utrikespolitik. Vi verkar för ett EU som tar sin del av det globala ansvaret för fred, säkerhet och utveckling, och ett FN som fördjupar samarbetet med regionala organisationer. Det är utifrån ett säkerhetsrådsmandat som EU nu intensifierar insatsen mot flyktingsmugglare på Medelhavet, och EU-länderna står för mer än en tredjedel av FN:s reguljära budget. I konfliktområden och humanitära kriser verkar FN och EU sida vid sida. Sverige ska fortsätta att bidra till båda. Ett starkt FN mår bra av ett starkt EU – och vice versa.

Svensk FN-politik är helt enkelt en självklar del av vår utrikespolitik. Den är ett sätt att stärka och utveckla det multilaterala systemet som sådant. Den är en möjlighet att driva våra politiska prioriteringar, från jämställdhet och hållbarhet till ett mer fredligt Mellanöstern. Det är därför vi stärker vårt FN-engagemang och det är därför som vi kandiderar till säkerhetsrådet 2017/18. FN-politiken är en nödvändighet, i en tid och en värld som behöver ett

ansvarstagande och solidariskt engagemang för att hantera globala utmaningar.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Nu stärker vi arbetet för humanitära frågor

Publicerad 19 augusti 2015 Uppdaterad 19 augusti 2015

Aftonbladet 19/8 I dag är det den internationella dagen för humanitärt arbete. Med 60 miljoner människor på flykt undan krig och våld står världssamfundet inför stora utmaningar, att både försöka lösa konflikter och att ge skydd och stöd till nödställda människor.

Flera av de konflikter som nu pågår hotar internationell säkerhet. Flyktingströmmarna ställer frågor om solidaritet på sin spets.

I dag vill vi lyfta fram de svenska insatser som görs i det humanitära arbetet. Regeringen har beslutat att utse ett särskilt sändebud för de humanitära frågorna. Uppdraget har gått till Per Örnéus, diplomat med gedigna erfarenheter från utrikesförvaltningen. Per Örnéus ska nu tillsammans med oss samordna de svenska insatserna som görs inom det humanitära arbetet.

Terroristorganisationen ISIL:s (eller IS som den också kallas) härjningar i Syrien och Irak är exempel på när terroristgrupper agerar bortom alla spelregler. Civila, inklusive hjälparbetare, är direkta måltavlor, och kriget i Syrien och Irak överskrider moraliska och geografiska gränser. Vi ser nu en oroande trend globalt där attacker på hjälparbetare ökar och det blir allt svårare att nå nödställda. Att begränsa effekterna av väpnade konflikter är nu en av våra största utmaningar.

FN:s nuvarande humanitära system behöver reformeras. Sverige är den femte största bilaterala humanitära givaren i världen och vi ställer höga krav på att andra ska vara med och bidra. Det måste bli obligatoriskt för länder att bidra till det humanitära arbetet. Mot bakgrund av den allvarliga utvecklingen och de växande akuta behoven arrangerar FN våren 2016 ett

humanitärt toppmöte där världssamfundet ska komma överens om nödvändiga reformer.

Det humanitära systemet går på knäna. FN:s humanitära appeller har femfaldigats sedan 2004, men finansieringsnivån nådde förra året endast upp till drygt hälften av det som efterfrågats. FN:s generalsekreterare Ban Ki-moon tillsatte nyligen en högnivåpanel för att komma till rätta med den växande klyftan mellan humanitära behov och tillgängliga resurser. Jag som utrikesminister ingår i högnivåpanelen och ytterligare sex personer från andra länder deltar med förslag och inspel på hur det framtida humanitära systemet ska finansieras. Sverige kommer att lägga fram konkreta förslag som bygger på vår gedigna erfarenhet.

Vi behöver också bättre länka samman humanitära insatser med långsiktigt utvecklingssamarbete. Regeringen antar inom kort en ny Syrienkrisstrategi som ska utgöra ett konkret exempel på hur det akuta humanitära stödet kan kopplas till mer långsiktiga insatser som även ger stöd till grannländer som påverkas av konflikten. Här har Sverige en roll, såväl som ordförande i FN:s fredsbyggandekommission, som i att jag som biståndsminister är ordförande i Internationella dialogen för freds- och statsbyggande. Regeringen ska även under hösten etablera ett svenskt civilsamhällesforum för att med hjälp av den djupa kunskap som finns bättre kunna nå fram till människor i nöd.

I dagens sammanflätade värld påverkar krig och konflikter oss alla. Sveriges långa tradition av att bistå nödställda är ytterst ett tecken på svenska folkets internationella solidaritet, men också ett sätt att värna allas vår säkerhet.

Margot Wallström, utrikesminister

Isabella Lövin, biståndsminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Europa behöver mer demokrati – inte mindre

Publicerad 18 augusti 2015 Uppdaterad 18 augusti 2015

Metro, 17 augusti 2015 Det senaste halvåret har världen blivit en allt osäkrare plats. I ett sådant läge får vi inte vara rädda att stå upp för våra värderingar. Men inget land kan möta utmaningarna på egen hand – därför är EU-samarbetet viktigare än någonsin, skriver utrikesminister Margot Wallström (S).

Den 11 februari inledde jag den utrikespolitiska debatten i Sveriges riksdag med att konstatera att vi lever i en osäker tid. Nu, ett halvår senare, är orden dessvärre än mer aktuella.

Rysslands agerande utgör den största säkerhetspolitiska prövningen i vårt närområde sedan kalla krigets slut och utmanar såväl den europeiska säkerhetsordningen som folkrätten. Även den ryska inrikespolitiska utvecklingen oroar och innebär en demokratisk tillbakagång.

Sverige och EU måste i detta läge vara tydliga med våra intressen och värderingar: Europa behöver mer demokrati, inte mindre.

När Ukraina valde vägen mot ett mer stabilt, demokratiskt samhälle genom att ingå ett omfattande associeringsavtal med EU, valde Ryssland att olagligen annektera Krim. Därefter har Ryssland skapat och underblåst en konflikt i östra Ukraina som krävt tusentals människors liv och tvingat nära en och en halv miljon människor att fly.

Ukraina kämpar nu på flera fronter. Mot de ryskstödda separatisterna i östra Ukraina, mot ekonomisk bankrott och för ett modernt samhälle.

Mot denna bakgrund går Sverige i bräschen för att stödja Ukrainas suveränitet, territoriella integritet och rätt att göra sina egna vägval. Vi gör de bilateralt genom omfattande svenska biståndsprogram och vi gör det som EU-medlem när vi med de andra medlemsstaterna erbjuder närmare relationer med EU till Ukraina och de andra länderna inom det så kallade Östliga partnerskapet.

På samma sätt försöker vi hjälpa länderna på Balkan att genom europeiska reformer och europeisk integration bygga stabila, demokratiska och fredliga stater, redo att bli medlemmar i vår union.

Utmaningar möter oss emellertid inte bara i öst, utan kanske än mer i syd.

Utvecklingen i Mellanöstern och Nordafrika är djupt problematisk, och på sina håll katastrofal, med tre av de fem värsta humanitära situationerna i världen: Syrien, Irak och Jemen.

De förhoppningar som väcktes under den arabiska våren har med något undantag, tydligast Tunisien, inte förverkligats. Vi ser i stället en region som plågas av extremistiskt och sekteristiskt våld, terrorism och ökad auktoritär maktutövning.

Fredsprocessen i Mellanöstern har avstannat, med risk för radikalisering.

Och konflikten i Syrien, som har krävt 230 000 dödsoffer och tvingat 4 miljoner människor att lämna sitt land och 8 miljoner att bli internflyktingar, är inne på sitt femte år. I Syrien och Irak har ISIL tagit kontroll över betydande landområden och styr genom etnisk och religiös rensning i dess mest extrema form samt genom systematiska övergrepp framför allt på kvinnor.

Detta är denna verklighet, detta europeiska grannskap, vi har att möta.

För detta krävs en samlad respons: Det krävs omfattande humanitära insatser. Det krävs utvecklingssamarbete. Och ibland krävs det också militärt agerande, som i kampen mot ISIL, där Sverige bidrar med en militär utbildningsinsats.

Men de grundläggande svaren är ofta politiska.

Det krävs en politik som försöker överbrygga snarare än att exploatera etniska och religiösa skiljelinjer. Det krävs ökad respekt för mänskliga rättigheter och en utveckling i en demokratisk riktning. Det krävs kraftfulla

insatser mot terrorism i alla dess former, men utan att dessa insatser blir till förevändningar för att strypa fredlig politisk verksamhet. Och det krävs, som den nyliga uppgörelsen om Irans kärntekniska program visat, ledare som vågar sätta sig vid förhandlingsbordet och fatta svåra beslut.

Inget enskilt land kan möta dessa utmaningar på egen hand. Därför är EU-samarbetet helt centralt. Ett starkt och samlat EU-agerande ligger i vårt intresse, och vår röst i världen blir starkare när vi agerar tillsammans med våra kolleger i EU.

Vi får aldrig vara rädda för att stå upp för våra intressen och värderingar, i Sverige, Europa eller i världen. Vi lever i en osäkrare tid. Men med ett starkt samarbete med våra grannar, genom ett tätt EU-samarbete och genom ett genuint engagemang för FN ska Sverige ta sin del ansvaret för att möta utmaningarna, såväl i vårt europeiska närområde som i världen i stort.

Margot Wallström

Utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Kärnvapenfri värld är möjlig

Publicerad 06 augusti 2015 Uppdaterad 06 augusti 2015

DALA-DEMOKRATEN, ÖP, LT, Folkbladet, Barometern, Arbetarbladet, 6 augusti 2015 Setsuko Thurlow var 13 år när hon överlevde Hiroshima. Hon har vigtt sitt liv åt att kämpa mot kärnvapen och berätta sin stora oro: att bomben, även i dag, påverkar hennes barn och barnbarn. I dagarna är det 70 år sedan bomberna fälldes över Hiroshima och Nagasaki. De dödade fler än 200 000 människor, lemlästade många fler och ödelade två städer.

På 1980-talet fanns 70 000 kärnvapen. I dag återstår 16 000 vilket räcker för att förgöra vår civilisation många gånger om. Det enda sättet att garantera att kärnvapen aldrig används igen är att de elimineras.

I dag ser vi ett försämrat säkerhetsläge i vårt närområde. Risken för att kärnvapen ska användas ökar med större spänningar och när nya aktörer kan få tillgång till dessa helvetesvapen. Samtidigt har de allra flesta kärnvapenländer aviserat planer på att modernisera sina arsenaler. I säkerhetsdoktriner lyfts kärnvapens roll regelbundet fram.

Utvecklingen gör nedrustning och icke-spridning såväl svårare som viktigare. Regeringens arbete mot kärnvapen kan sammanfattas i tre punkter:

Samarbete. För att uppnå resultat behöver vi samverka med våra nordiska grannar och europeiska kollegor, liksom med likasinnade. Det humanitära initiativet som sätter människan i centrum och samlar 159 länder är ett huvudspår.

Arbetet vilar på icke-spridningsavtalet NPT och åtagandet om att avskaffa

alla kärnvapen. Tillsammans med andra länder kommer vi att försöka få nya regler och verktyg till stånd, företrädesvis inom – men även utanför – FN-systemet.

Konkretion. Internationellt samarbete är avgörande för att kärnvapenedrustning ska kunna äga rum. Från svensk sida är vi måna om att även kunna bidra konkret här och nu, vilket vi gör på följande sätt:

- Stopp för provsprängningar. Provstoppsavtalet, CTBT, måste träda i kraft. Sverige är världsledande i arbetet för att upptäcka kärnsprängningar.
- Minska kärnvapens avfyrningsberedskap. Många kärnvapen står i dag klara för användning inom några få minuter. Sverige har återinträtt i den så kallade dealertinggruppen som särskilt verkar för att ändra detta.
- Verifikation. För att kärnvapenedrustning ska äga rum krävs instrument för att bekräfta att så verkligen sker. Sverige sitter medordförande i ett tekniskt samarbete som initierats av USA tillsammans med tankesmedjan Nuclear Threat Initiative.
- Våra svenska pensionspengar ska inte investeras i kärnvapen. I förslaget till nya regler för AP-fonderna klargörs att åtagandet att avskaffa alla kärnvapen ska ha återverkningar för hur AP-fonderna investerar.

Synlighet. Ska total kärnvapenedrustning kunna äga rum måste länder med kärnvapen engageras. Vi vill hitta former för inkluderande diskussioner och vi fortsätter att uppmärksamma kärnvapenstaterna på deras åtaganden enligt NPT.

Hiroshima och Nagasaki påminner oss om att kärnvapenhotet i grunden handlar om mänsklighetens överlevnad. Det räcker inte att aldrig glömma, minnet kräver handling. En kärnvapenfri värld är möjlig.

Margot Wallström, Utrikesminister

Carin Jämtin, Partisekreterare Socialdemokraterna

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Helsingforslutakten 40 år

Publicerad 01 augusti 2015 Uppdaterad 01 augusti 2015

DN Debatt den 1 augusti 2015

Den 1 augusti 1975 – på dagen för 40 år sedan – samlades 35 stats- och regeringschefer för att underteckna Helsingforslutakten. På svartvita foton från Finlandiahusets vita marmorhall i Helsingfors märks bland andra USA:s president Gerald Ford och Sovjetunionens ledare Leonid Brezjnev, samt Västtysklands förbundskansler Helmut Schmidt och Östtysklands ledare Erich Honecker.

Undertecknandet var historiskt. Vad de samlade stats- och regeringscheferna trots alla motsättningar hade kommit överens om var ett antal grundläggande principer för relationerna mellan USA, Kanada och länderna i Europa - oavsett om de befann sig öst eller väst om den Berlinmur som då delade vår kontinent.

Bland dessa principer fanns bland annat att andra staters suveränitet och självständiga val skulle respekteras, liksom att gränser inte skulle ändras med våld. Där fanns löftet om att konflikter skulle lösas med fredliga medel och att mänskliga rättigheter skulle skyddas. Och där fanns ambitionen att bidra till ökat internationellt samarbete och ökad beredskap att dela information om militärutgifter, truppförflyttningar och övningsverksamhet för att bygga förtroende och undvika missförstånd.

Helsingforslutakten fick visserligen inte slut på det kalla kriget, men den utgjorde ett viktigt steg i riktning mot avspänning och samarbete. Dessutom såddes ett frö som senare kom att bidra till att underminera Östeuropas totalitära regimer och till slut till Berlinmurens fall.

Överenskommelsen inspirerade människor att organisera sig genom Helsingforskommittéer och Charta 77- grupper för att övervaka de egna regeringarnas respekt för mänskliga rättigheter.

Sveriges representant i Helsingfors 1975 var statsminister Olof Palme. I sitt tal framhöll Palme att ”vi är eniga om att krig inte längre får och kan användas för att främja nationella mål”. Palme underströk också att ”vi inte kan förutse historien” och gjorde följande tillägg: ”Vi har därför också uttalat att gränserna kan komma att förändras men att så endast får ske enligt internationell rätt, med fredliga medel och enligt överenskommelse”.

Det hände att Europas gränser ändrades, och det skedde med fredliga medel, som när Schmidts Västtyskland och Honeckers Östtyskland enades. Jugoslavien delades under delvis våldsamma former.

Vi måste nu göra vad vi kan för att stoppa utmaningarna av 1975 års principer. De gemensamma reglerna fungerar och ska inte ändras genom vapenmakt eller till förmån för någon stats självpåtagna uppfattning om intressesfärer.

För på årsdagen av undertecknandet i Finlandiahuset tvingas jag tyvärr konstatera att Ryssland genom sin aggression mot Ukraina och sin illegala annektering av Krim flagrant bryter mot de principer vi i dag högtidlighåller, samt att detta påverkar förutsättningarna inte bara för Europas utan också för Sveriges säkerhet.

Den europeiska säkerhetsordningen kan bara upprätthållas om alla stater lever upp till de principer och åtaganden som överenskoms i Helsingfors och senare i Paris när det gäller respekten för internationell rätt, länders territoriella integritet och suveränitet samt rätten för alla stater i Europa att självständigt göra sina säkerhetspolitiska vägval. De gemensamma reglerna fungerar och ska inte ändras genom vapenmakt eller till förmån för någon stats självpåtagna uppfattning om intressesfärer.

Tillsammans med de andra EU-länderna stödjer vi därför genomförandet av Minsköverenskommelserna som syftar till att återupprätta Ukrainas kontroll över de östra delarna av landet. Vi kräver att Ryssland ska upphöra med den illegala annekteringen av ukrainskt territorium. Och vi försöker på olika sätt, ekonomiskt såväl som politiskt, att hjälpa Ukraina att lyckas, trots den ryska aggressionen.

Dessutom ger vi vårt stöd till Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), den struktur som byggdes på grunden som lades i Helsingfors och som i dag är världens största regionala samarbetsorganisation för främjande av säkerhet under FN-stadgans kapitel VIII med 57 medlemmar, däribland både USA och Ryssland, och en bred

dagordning.

Tillsammans med EU och Europarådet har OSSE under de senaste 40 åren spelat en betydande roll för fredlig utveckling i Europa. Än i dag bidrar organisationen till försoning och demokratisk utveckling på Balkan. I de utdragna konflikterna i Georgien, Nagorno-Karabach och Transnistrien där konflikterna ännu inte fått ett slut bidrar OSSE till att underlätta förhandlingarna för att försöka nå fredliga lösningar.

Under det senaste året har organisationen kommit att spela en central roll i de internationella ansträngningarna att hantera följderna av det ryska agerandet gentemot Ukraina. Hundratals OSSE-observatörer, vissa av dem svenskar, har sänts till konfliktområdet. Representanter för OSSE har sökt lösa konkreta problem i östra Ukraina, som att säkra tillgång till humanitär hjälp för dem som behöver. Och OSSE har åtminstone tidvis tjänat som plattform för den svåra och hittills mycket frustrerande dialog som vi och andra försöker föra med Ryssland.

I ett mer besvärligt omvärldsläge finns det anledning att ägna OSSE mer uppmärksamhet, och att inom ramen för denna organisation liksom på andra sätt bygga ökat samarbete och ökat förtroende. Från svensk sida kommer vi att stödja sådana ansträngningar. Utgångspunkten, nu liksom för 40 år sedan, måste vara det breda säkerhetsbegreppet. Verklig säkerhet är mer än avsaknaden av krig, vilket de stats- och regeringschefer som undertecknade Helsingforslutakten insåg.

Men samarbete och förtroende kan endast byggas och bestå om de gemensamma principer vi alla skrivit under på faktiskt upprätthålls. Den svenska regeringen vill verka för det och för att OSSE med sina många konfliktförebyggande och förtroendeskapande verktyg och institutioner ska tjäna de syften och de principer om säkerhet och samarbete som lades fast i Helsingfors för 40 år sedan.

Margot Wallström, utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

"The International Criminal Court deserves better"

Publicerad 17 juli 2015 Uppdaterad 17 juli 2015

Huffington Post July 17 2015 Today, we celebrate “International Justice Day”. On this day in 1998, the International Criminal Court (ICC) was founded – a milestone in the fight against impunity for the worst crimes known to mankind: genocide, crimes against humanity, war crimes and the crime of aggression. The idea of a permanent, independent, international court that would hold individuals, including leaders, to account for such crimes was long considered utopian. Indeed, the creation of the Court itself was nothing less than a miracle of diplomacy supported by civil society all over the world.

But we should look beyond the miracle of its creation and judge this institution by its achievements. International criminal justice remains a work in progress. The Court frequently has to navigate political minefields as it investigates those most responsible for atrocity crimes, while upholding the highest standards of due process and giving countless victims a voice. The Court’s independent judicial machinery is staying the course. It has completed three cases and proven its effectiveness. Its deterrent effect has been empirically demonstrated: some potential perpetrators have shied away from committing crimes. As UN Secretary-General Ban Ki-moon put it, “the old era of impunity is over. In its place, slowly but surely, we are witnessing the birth of a new Age of Accountability.” Almost two thirds of all UN member states have joined the Court.

But difficulties persist. Twelve warrants of arrest issued by the ICC remain unexecuted. This includes the one against President Al Bashir of Sudan, who has yet to answer for unspeakable crimes that continue to terrorize the civilian population of Darfur. His recent close escape from justice in South Africa made headlines worldwide and fueled the rhetorical fires of doubters and detractors of the Court.

What these critics tend to forget, however, is that the ICC does not have the same enforcement tools as national courts. There is no ICC police force chasing high-profile fugitives in every corner of the world. The failure of the outstanding arrest warrants lies at the feet of states that are not meeting their responsibility to execute them. It is not a failure of the Court.

Critics also charge that the Court is selective, prosecuting the crimes of some – especially in Africa – while ignoring those of others. But the fact remains that most investigations in Africa have been requested by the States themselves. And the Court cannot investigate crimes outside of its jurisdiction. The perception of selectivity would quickly vanish if all countries that have not yet accepted the Court's jurisdiction were to come on board. Until then, the responsibility to prevent impunity lies with the UN Security Council. It has the power to authorize ICC investigations anywhere in the world. It can do so in places where horrific crimes are committed on a daily basis – but the victims in Syria and North Korea, to name just two current crises, have been waiting for action by the Council way too long already.

History has been defined by war and conflict, with little regard for the laws of war and protection of civilians. The greater the atrocity, the greater the likelihood that the perpetrators would go unpunished. In the grand scheme of things, the Court is still young. And it needs our help. It is not the ICC's job to respond to politically motivated attacks, but ours. In standing up to these attacks we stand with the victims of the worst crimes under international law.

The perpetrators of these crimes must ultimately be brought to justice and face the victims of their actions. This should not be the exception, but the rule. We recognize the political and practical challenges of prosecuting high-level perpetrators for complex crimes. We recognize that the timing of justice also needs to be considered when pursuing peace. But we are determined to ensure that, in due time, justice catches up with those who have committed crimes that deeply shock the conscience of humanity. Without justice, there can be no inclusive and lasting peace.

That is why we call on fellow politicians and on all citizens to use their voices to help: join the ICC. Let us end cycles of violence through the rule of law. Those committing crimes must be brought to justice – before national courts, or, where these courts are unwilling or unable, the ICC. If we fail, it is not the failure of the ICC as an institution, but a failing of humanity.

After the Holocaust, Rwanda and Srebrenica, we said “never again”. We need more than words: we need action. This is our call to action.

Undersigned by the following Ministers:

Jean Asselborn, Minister of Foreign and European Affairs of Luxembourg

Julie Bishop, Minister for Foreign Affairs of Australia

Børge Brende, Minister for Foreign Affairs of Norway

Didier Burkhalter, Head of the Federal Department of Foreign Affairs of Switzerland

Karl Erjavec, Deputy Prime Minister and Minister of Foreign Affairs of Slovenia

Aurelia Frick, Minister of Foreign Affairs of Liechtenstein

Kristian Jensen, Minister of Foreign Affairs of Denmark

Sebastian Kurz, Minister of Foreign Affairs of Austria

Manuel González Sanz, Minister for Foreign Affairs of Costa Rica

Timo Soini, Minister for Foreign Affairs of Finland

Gunnar Bragi Sveinsson, Minister for Foreign Affairs of Iceland

Pelonomi Venson-Moitoi, Minister for Foreign Affairs of Botswana

Margot Wallström, Minister for Foreign Affairs of Sweden

Lubomír Zaorálek, Minister for Foreign Affairs of the Czech Republic

Debattartikel från Utrikesdepartementet

"Vi är skyldiga offren att aldrig glömma"

Publicerad 11 juli 2015 Uppdaterad 11 juli 2015

Aftonbladet 11 juli 2015 I juli 1995 intogs Srebrenica av bosnienserbiska trupper. Under några få dagar avrättades runt 8 000 bosniska muslimer. Admir Buljubasics pappa Hamdija och bror Safet dog i det folkmord som är den värsta massakern i Europa sedan andra världskriget. Men Admir överlevde och bor i dag i Sverige, liksom runt 60 000 andra som har Bosnien-Hercegovina som födelse-land.

Nyligen läste många av oss om hur Admir reser tillbaka till Srebrenica. På Podrinje Identification Project i Tuzla har de identifierat kvarlevorna av hans far. Reportaget är omöjligt att värja sig emot och påminner om vad FN:s före detta generalsekreterare Kofi Annan har konstaterat: Tragedin i Srebrenica kommer att hemsöka vår historia för alltid.

FN har, bland annat genom Kofi Annan, medgett att organisationen inte gjorde tillräckligt för att skydda befolkningen i Srebrenica. Som en lärdom antog FN 2005 principen om skyldighet att skydda (Responsibility to Protect).

En annan konsekvens är att FN:s fredsfrämjande verksamhet har reformerats. Säkerhetsrådets mandat är tydligare och skydd av civila har lyfts fram.

Som FN:s särskilda representant i frågor om sexuellt våld i konflikter besökte jag Bosnien-Hercegovina. Jag träffade några av de kvinnor som drabbades när våldtäkter användes systematiskt. FN-resolution 1325 och efterföljande

resolutioner från Säkerhetsrådet har gett oss bättre möjligheter att bekämpa det sexuella våld som fortfarande används som krigsstrategi och terrorvapen.

För att uppnå fred och försoning kan inte de skyldiga till dessa brott få gå ostraffade. Därför är arbetet vid den Internationella tribunalen för före detta Jugoslavien i Haag viktigt ännu i dag.

I samband med 20-årsminnelse av folkmordet tvingas vi dock konstatera att resolutioner och nya verktyg har tagits fram, men att det internationella samfundets ansträngningar ofta går i baklås. De humanitära systemen är i dag överbelastade av världens fyrtio väpnade konflikter, varav elva är storskaliga krig. Flyktingströmmarna når andra världskrigets nivåer.

Min slutsats är att ett starkt EU är en förutsättning för att FN ska bli mer handlingskraftigt. Men då krävs att EU ökar sitt engagemang på den egna kontinenten, där EU:s utvidgning har visat sig vara ett av de viktigaste instrumenten för fred, stabilitet och välbefinnande. Dagens minnesceremoni blir därför även ett tillfälle att bekräfta Sveriges starka vilja att bidra till utvecklingen i Bosnien-Hercegovina och på Västra Balkan.

När Sverige gick med i EU för 20 år sedan var de baltiska och centraleuropeiska staternas framtid i EU osäker och omdebatterad. I dag ifrågasätter ingen dessa länders EU-medlemskap. Vår vision måste vara att EU-medlemskap upplevs som något lika självklart för länderna på Västra Balkan om 20 år.

Vårt politiska stöd till Västra Balkan har gått hand i hand med ett omfattande utvecklingsamarbete. Efter kriget gick stödet främst till konkret återuppbyggnad av bostäder och infrastruktur. I dag handlar det om att stärka reformarbetet för demokrati, rättssäkerhet, mänskliga rättigheter, jämställdhet, miljömässig hållbarhet och ekonomisk utveckling.

I samband med dagens minnesceremoni i Srebrenica kommer Admir Buljubasic's pappa Hamdija att begravas. Han kommer att få vila bredvid sin son Safet, Admir's bror.

Vi är skyldiga dem att aldrig glömma. Och vi lovar att stå fast vid Bosnien-Hercegovinas sida på dess fredliga väg mot ett EU-medlemskap.

Margot Wallström, utrikesminister

Debattartikel från Försvarsdepartementet, Utrikesdepartementet

Sveriges insats i Afghanistan ska granskas av utredning

Publicerad 10 juli 2015 Uppdaterad 10 juli 2015

Sveriges samlade insats i Afghanistan mellan 2002 och 2014 ska utvärderas. I uppdraget ingår att granska militära och diplomatiska verksamheter, men också hur utvecklingsstöd och andra krisinsatser fungerat.

Regeringen beslutar i dag att tillsätta en utredning för att utvärdera den samlade svenska insatsen i Afghanistan 2002–2014. Utredningen ska återspegla omfånget av det svenska engagemanget och täcka diplomatisk och politisk verksamhet, militära och andra krishanteringsinsatser och utvecklingsstödet, inklusive polisiära bidrag. Dess uppdrag är att konsultera brett med de aktörer som har varit delaktiga, både från svenska myndigheter och från civilsamhället.

Det har nu gått närmare 14 år sedan den fruktade talibanregimen störtades hösten 2001 och ersattes av en interimregering. Sedan dess har en rad positiva förändringar ägt rum. Förra året genomfördes ett presidentval i landet som resulterade i det första fredliga och demokratiska maktskiftet i Afghanistans historia. Flickor får numera gå i skolan, hälsovården når ut till fler, mödra- och spädbarnsdödligheten minskar och stora och nödvändiga infrastruktursatsningar har gjorts.

Samtidigt står landet inför stora utmaningar. Konflikten mellan centralregeringen i Kabul och det väpnade motståndet, inklusive talibanerna, pågår alltjämt med återkommande blodiga våldsdåd. Landet är också ett av världens fattigaste och även om kvinnor och flickor i allt större utsträckning har blivit en del av det offentliga livet är det lång väg kvar till ett jämställt deltagande både i och utanför hemmet. Korruptionen är utbredd.

Det internationella samfundet, inklusive Sverige, har spelat en betydande roll

för att främja fred, säkerhet och återuppbyggnad i Afghanistan. Tillsammans med ett fyrtiotal andra länder har vi deltagit i en av de mer omfattande och långvariga internationella insatserna sedan andra världskriget. Den inleddes i slutet av 2001 i samband med att FN:s säkerhetsråd godkände upprättandet av en internationell säkerhetsstyrka (International Security Assistance Force, ISAF). Den skapades för att under FN-stadgans kapitel VII bistå den afghanska regeringen med att upprätthålla säkerheten och stödja övergången till demokratiskt styre.

Det finns en bred politisk uppslutning bakom det svenska engagemanget som inkluderar en lång rad olika insatser: politiska, diplomatiska, polisiära, militära och biståndsinriktade, såväl med humanitärt stöd som långsiktigt utvecklingssamarbete.

- Under perioden 2002-2014 har omkring 9000 svenska män och kvinnor tjänstgjort inom ramen för den svenska militära insatsen, som har ingått i ISAF. Kostnaden för den svenska militära insatsen har uppgått till cirka tio miljarder kronor. Engagemanget har över tiden övergripande inriktats på att stödja uppbyggnaden och utvecklingen av de afghanska säkerhetsstyrkorna. Fem svenska soldater och två lokalt anställda tolkar har stupat och därmed betalat det yttersta priset för sin vilja att bidra till fred i landet.
- Sedan 2001 har Sverige bidragit med över fem miljarder kronor i bilateralt bistånd och över en miljard kronor i humanitärt stöd. Det har inriktats på utbildning, hälsa, mänskliga rättigheter och jämställdhet.
- Sverige har bidragit med poliser, rådgivare och annan utsänd personal i olika insatser. Till exempel har svensk polis inom ramen för EU:s polisiära insats EUPOL utbildat afghanska poliser i bland annat jämställdhetsfrågor och brottsutredningstekniker.
- Sverige har öppnat en ambassad i Kabul och ett sektionskansli i Mazar-e-Sharif.
- De omfattande svenska insatserna har kunnat genomföras tack vare det svenska folkets mångåriga solidaritet med det afghanska folket, och genom de många afghaner som har bidragit till att våra insatser har kunnat äga rum.

I dag är Afghanistan en av de största mottagarna av svenskt bistånd. Vid den stora internationella givarkonferensen 2012 utlovade Sverige upp till 8,5 miljarder kronor för perioden 2015–2024. De afghanska säkerhetsstyrkorna har tagit över ansvaret för säkerheten i sitt land, men Sverige bidrar fortsatt med militär personal i form av bland annat rådgivare inom ramen för utbildnings- och rådgivningsinsatsen ”Resolute Support Mission”. Vårt stöd

till Afghanistan kommer att fortsätta.

Vi vet att de svenska insatserna har gjort, och fortsätter att göra, skillnad. Det gäller den diplomatiska och politiska verksamheten, militära och andra krishanteringsinsatser liksom utvecklingsstödet, inklusive de polisiära bidragen. Vi har bidragit till flickors tillgång till utbildning, till utbyggnaden av hälso- och sjukvården, samt till att förbättra situationen för demokrati och mänskliga rättigheter. Men Afghanistan brottas fortfarande med omfattande problem. Det handlar inte minst om korrupktion, laglöshet och våld. Därför är det befogat att utvärdera våra insatser och det är mot den bakgrunden som regeringen tillsätter denna utredning, som också har efterfrågats av andra svenska aktörer verksamma i Afghanistan. Utredningen ska titta på resultaten som har uppnåtts, om vi har nått de mål som ställts upp, om våra resurser har använts på bästa sätt, liksom en rad andra frågor såsom hur den civil-militära samverkan har fungerat. Arbetet ska ske i nära samarbete med Försvarmakten, Sida, Polismyndigheten och andra berörda myndigheter. Civilsamhället och forskarsamhället ska inkluderas tidigt i processen.

Men Afghanistan brottas fortfarande med omfattande problem. Det handlar inte minst om korrupktion, laglöshet och våld. Därför är det befogat att utvärdera våra insatser.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 november 2016. Det blir ett delbokslut över ett av Sveriges största fredsframtvängande och biståndspolitiska engagemang i modern tid. Vi förväntar oss att kunna dra lärdomar som kan användas såväl i det fortsatta arbetet i Afghanistan som vid framtida insatser i andra länder. Vi känner stolthet över de omfattande svenska insatserna i Afghanistan och är öppna för att ständigt arbeta för att förbättra metoder och lära från den verksamhet som genomförs.

Ytterligare analyser och utvärderingar kan komma att genomföras. Bland annat kommer en särskild analys att initieras av Regeringskansliet som ska redogöra för hur det svenska deltagande inom Isaf har påverkat Försvarmakten och dess verksamhet. Det kan även bli aktuellt med uppdrag till Sida och andra myndigheter att genomföra relevanta analyser och utvärderingar under perioden.

När det gäller den utredning som regeringen tillsätter i dag är det samtidigt viktigt att komma ihåg att Sverige har agerat inom ramen för en omfattande internationell insats och att det svenska bidraget har varit en del i ett större sammanhang. Att sätta likhetstecken mellan resultatet av de svenska insatserna och utvecklingen i landet är därför svårt liksom att isolera den

svenska verksamheten från det internationella samfundets samlade engagemang. Men det är nödvändigt att kunna utvärdera vad vi har gjort för att på så vis kunna lära av det. Från regeringens sida anser vi att detta – för oss som beslutsfattare – är vår skyldighet både mot det svenska och afghanska folket. Det ger oss också möjlighet att på bästa sätt utnyttja våra resurser liksom all den kunskap som vi hittills har erhållit, i vårt fortsatta engagemang för att stödja det afghanska folket och Afghanistan.

Margot Wallström, utrikesminister

Peter Hultqvist, försvarsminister

Isabella Lövin, biståndsminister

Debattartikel från Kulturdepartementet, Utrikesdepartementet

”Ny institution ska skydda de mänskliga rättigheterna”

Publicerad 06 juli 2015 Uppdaterad 06 juli 2015

DN Debatt, 4 juli 2015 Förslag från regeringen. Att Sverige återkommande har fällts i Europadomstolen för mänskliga rättigheter är allvarligt. Regeringen föreslår nu en ny, oberoende institution som ska granska hur de mänskliga rättigheterna efterlevs i Sverige, skriver utrikesminister Margot Wallström och demokratiminister Alice Bah Kuhnke.

FN:s konvention om mänskliga rättigheter är den mest betydelsefulla internationella överenskommelse vi har enats om i världen. Konventionens tyngd består emellertid inte i de vackra orden och principerna den bygger på, utan hur den påverkar vardagen för människor runt om i världen.

Mänskliga rättigheter är den förtrycktes skydd mot övergrepp, tortyr och ofrihet. Samtidigt är de också en kompass för arbetet med de positiva rättigheter som gäller alla människor såsom exempelvis hälsa, yttrandefrihet, rättssäkerhet och utbildning.

Sverige har mycket att vara stolt över när det gäller respekt för individuella fri- och rättigheter. Vi har en stark lagstiftning och fristående myndigheter som ska se till att rättigheterna blir verklighet. I vårt land har varje människa rätt att uttrycka sig fritt, att demonstrera och utöva sin religion, för att nämna några exempel. Sverige var också det första landet i världen att förbjuda barnaga. I internationella jämförelser framhålls ofta Sverige som ett föregångsland, inte minst inom jämställdhetsområdet.

Samtidigt saknas det inte utmaningar, även i Sverige. Vi ser hur utsatta grupper behandlas illa och hur polariseringen ökar mellan människor i vårt

land. Vi behöver stärka arbetet mot diskriminering och utanförskap. Att Sverige återkommande har fällts i Europadomstolen för mänskliga rättigheter manar till eftertanke. Vi behöver ett än tydligare rättighetsperspektiv som sätter människan i centrum.

För att stärka arbetet med de mänskliga rättigheterna så föreslår därför regeringen att en oberoende MR-institution ska inrättas i Sverige i enlighet med Parisprinciperna.

Regeringens utgångspunkt är att institutionen ska ges ett brett mandat att främja och skydda de mänskliga rättigheterna i Sverige. Med detta avses bland annat att följa hur dessa respekteras, att informera och vidta andra åtgärder för att bidra till en ökad medvetenhet om de mänskliga rättigheterna.

Genom denna förändring ansluter sig Sverige till de mer än 70 länder som i dag har MR-institutioner i enlighet med Parisprinciperna, varav 17 finns inom EU. I de nordiska länderna finns det sådana institutioner i Danmark, Norge och Finland. Nu tar Sverige äntligen detta viktiga och historiska steg.

Vi kan i dag avisera att regeringen kommer att föreslå för riksdagen att den nya institutionen för mänskliga rättigheter ska ligga under någon av riksdagens egna myndigheter, detta för att garantera dess oberoende i enlighet med Parisprinciperna. Regeringen har därför inlett samtal med konstitutionsutskottet om hur frågan bör hanteras vidare.

Förslaget om en oberoende MR-institution bedöms ha ett brett parlamentariskt stöd. Sveriges efterlevnad av mänskliga rättigheter är av blocköverskridande intresse och vi ser nu fram emot konstruktiva samtal med riksdagen.

Enligt Parisprinciperna bör en nationell MR-institution arbeta med att främja och skydda de mänskliga rättigheterna. En viktig del av ett sådant arbete är en funktion med samlad kunskap och överblick över vad konventionsåtaganden om mänskliga rättigheter mer konkret innebär för offentlig verksamhet.

Till de skyddande uppgifterna hör att granska hur väl Sverige efterföljer de konventioner om mänskliga rättigheter som Sverige anslutit sig till. Det innebär att uppdraget kommer omfatta bland annat FN:s barnkonvention, kvinnodiskrimineringskonventionen och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Vidare bör en nationell MR-institution

offentligt uppmärksamma regeringen och riksdagen på situationer där de mänskliga rättigheterna kränks samt utarbeta yttranden om hur lagar eller lagförslag stämmer överens med de mänskliga rättigheterna.

Bland de främjande uppgifter som omfattas av Parisprinciperna ingår att arbeta för en stärkt medvetenhet om de mänskliga rättigheterna bland allmänheten och inom offentlig sektor.

En nationell MR-institution bör även samarbeta med organ inom FN-systemet, regionala organ samt nationella MR-institutioner i andra länder. Genom att upprätta en MR-institution kommer Sverige också att finnas representerat i de internationella nätverk mellan liknande institutioner som finns idag, vilket kommer att ge värdefullt kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

FN-systemets trovärdighet bygger på dess möjligheter att få medlemsländerna att implementera mänskliga rättigheter i praktiken. Därför granskas varje medlemsland av FN:s råd för mänskliga rättigheter inom ramen för den allmänna ländergranskningen, Universal Periodic Review (UPR). Därefter får länderna rekommendationer om hur eventuella brister kan åtgärdas.

En återkommande rekommendation till Sverige har varit att inrätta en oberoende nationell institution för mänskliga rättigheter i enlighet med de så kallade Parisprinciperna som sedan 1991 anger riktlinjer för hur en sådan ska organiseras.

I mitten av juni svarade den svenska regeringen på de rekommendationer som ställts. Regeringen accepterar samtliga dessa rekommendationer med följande motivering:

”Regeringen har i budgetpropositionen för 2015 aviserat att den avser återkomma till riksdagen med en strategi för ett systematiskt arbete med mänskliga rättigheter i Sverige.

En viktig del av den kommande strategin är att redogöra för hur en självständig granskning av efterlevnaden av mänskliga rättigheter i Sverige kan organiseras. Strategin kommer därför att inkludera förslag om att inrätta en oberoende nationell institution med uppgift att skydda och främja de mänskliga rättigheterna i enlighet med Parisprinciperna.”

Frågan om en nationell MR-institution har engagerat stora delar av det svenska civila samhället som varje dag arbetar för att upprätthålla och stärka

de mänskliga rättigheterna, särskilt för marginaliserade och utsatta människor. Deras arbete är något som vi ska vara stolta över och deras synpunkter är viktigt för regeringens arbete. Under många års tid har en bred samling av dessa organisationer uppmärksammat behovet av en MR-institution som ett verktyg för att kunna se om Sverige lever upp till sina internationella åtaganden.

Såväl i regeringsförklaringen som i utrikesdeklarationen har regeringen slagit fast att värnandet av de mänskliga rättigheterna är en hörnsten i svensk utrikespolitik. Genom att stärka skyddet för de mänskliga rättigheterna på hemmaplan förstärks också Sveriges röst i världen. Det gäller inte minst vårt internationella arbete för att få fler länder att värna mänskliga rättigheter, bland annat genom att införa egna oberoende MR-institutioner i enlighet med Parisprinciperna.

Sverige ska vara en pålitlig röst för mänskliga rättigheter i världen. I och med detta historiska besked visar regeringen att arbetet för mänskliga rättigheter inte bara är en global fråga, det är i allra högsta grad en nationell fråga.

Margot Wallström, utrikesminister

Alice Bah Kuhnke, kultur- och demokratiminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

"Stå enade bakom svenska insatsen mot ISIL"

Publicerad 03 juni 2015 Uppdaterad 03 juni 2015

Metro, 3 juni 2015

I dag debatterar riksdagen förslaget från regeringen om att skicka en svensk väpnad styrka till Irak för att delta i den militära utbildningsinsats som genomförs i kampen mot terroristorganisationen ISIL eller IS som den också kallas.

Sverige deltar, ihop med alla andra EU:s medlemsstater, i den internationella koalition som bildats för att på olika sätt bekämpa ISIL. Hittills har Sverige agerat på tre sätt:

För det första politiskt för att nå en långsiktig lösning på de underliggande problemen i regionen som har gett ISIL fotfäste. Vi gör det i form av vår uppbackning av FN:s arbete att finna en lösning på våldet i Syrien och genom att verka för ett demokratiskt, inkluderande och sammanhållet Irak. En långsiktigt hållbar lösning måste vara politisk och bygga på att alla folkgrupper och religiösa minoriteter respekteras.

För det andra för att lindra lidandet. Vi ger ett omfattande humanitärt stöd och vi stödjer även insatser för långsiktig stabilisering i Irak. Vi agerar även för att hindra sympatisörer att resa för att delta i terrorism.

För det tredje har vi ett generöst flyktingmottagande. Sverige har sedan Syrien/Irakrisens utbrott tagit emot cirka 70 000 flyktingar. Därmed är vi, efter Tyskland, det EU-land som har tagit emot flest.

Men det är uppenbart att Irak befinner sig i ett läge där det även krävs militärt stöd för att stoppa ISIL.

I början av april lämnade regeringen ett förslag till riksdagen om att Sverige

ska delta i den militära utbildningsinsatsen i Irak – precis som Finland, Norge och Danmark redan har fattat beslut om – och då i den del som genomförs i den kurdiska regionen i norr, KRG.

Regeringen föreslår att en svensk väpnad styrka bestående av 35 personer ställs till förfogande under 2015 för att delta i den militära utbildningsinsats som genomförs av den internationella koalitionen. Om säkerhetssituationen skulle försämrats föreslås att Försvarsmakten ges möjlighet att tillfälligt utöka styrkan till att omfatta 120 personer för evakuerings- och förstärkningsinsatser.

Irak har begärt stöd från världssamfundet till de irakiska försvarsstyrkorna. Regeringens beslut är grundat just på denna begäran om stöd för att stoppa ISIL. Inbjudan från den irakiska regeringen innebär att insatsen vilar på en solid folkrättslig grund.

Det planerade svenska styrkebidragets främsta uppgifter kommer att vara utbildning och rådgivning till de irakiska försvarsstyrkorna, den kurdiska peshmergan, i de norra delarna av landet. Det kan handla om stabstjänst, sjukvård, försvarsstrid, detektering av sprängladdningar liksom humanitär rätt och genderfrågor. Det svenska styrkebidraget ska stå under svensk nationell ledning och kontroll under insatsen.

Det är viktigt, och en fin svensk tradition, att vi har bred politisk enighet kring den här typen av frågor. Jag hoppas att vi kan ha det också kring denna insats. De svenska kvinnor och män som sänds ut i världen ska känna att de har vårt fulla, odelade stöd.

ISIL:s härjningar är skoningslösa. Aggressiviteten och hatet tycks sakna gränser. Dess mål är att inge fruktan så att motståndet ger vika och våldet kan triumfera. Det får inte ske.

Därför är den internationella koalitionen insatser mot ISIL avgörande. Samarbetet mot terrorismen är nyckeln till framgång.

Margot Wallström

Debattartikel från Utrikesdepartementet

A new landmark in India-Sweden relations

Publicerad 01 juni 2015 Uppdaterad 01 juni 2015

The Hindu, 30 maj 2015

On May 31, Sweden will have the great honour and pleasure of welcoming President Pranab Mukherjee, on the first ever state visit by an Indian President to Sweden. This historic visit offers a unique opportunity to deepen our long-standing relationship.

Swedish companies began investing in India in the early 1920s, laying the foundations for the prosperous partnership between our business communities that is still enjoyed today. Formal diplomatic relations between India and Sweden were established as early as 1948. Alva Myrdal, Sweden's first ambassador to India and winner of the Nobel Peace Prize in 1982 for her promotion of nuclear disarmament in the United Nations, often claimed to be fired by the ideals of social justice and pacifism held by Prime Minister Jawaharlal Nehru. Similarly, former Prime Minister Rajiv Gandhi's Action Plan for Ushering in a nuclear weapon-free and non-violent world order sprang from years of close collaboration with Swedish Prime Minister Olof Palme. India and Sweden also share rich democratic traditions. As the largest democracy in the world, India is a source of inspiration. The principles of democracy rest on human rights — the idea that by virtue of being human, we share the same rights and freedoms. Our two countries are both engaged in actively promoting and safeguarding these principles.

Women's full enjoyment of human rights is a top priority for Sweden, domestically as well as globally. Rather than perceiving gender equality merely as a goal in itself, we regard equality to be a prerequisite for achieving our wider foreign and security policy objectives. Sweden's feminist foreign policy aims to respond to one of the greatest unresolved problems of our time, namely that the human rights of women and girls are

still being violated in so many ways around the world. Human rights are women's rights. Progress in empowering women and women's representation and rights benefits society as a whole. It is my firm belief that India and Sweden can work together as partners to find ways of addressing this critical challenge, both bilaterally and multilaterally.

Trade and investment

Bilateral trade between India and Sweden has increased remarkably over the last few years. Today, more than 150 Swedish companies are established in India, and one new company is estimated to be registered every month. These companies provide employment — directly and indirectly for almost 7,50,000 people in India. As a nation heavily dependent on exports, Sweden regards free trade as a driver of economic growth, but not at the expense of people or the planet. For this reason, my government works actively to bring about progressive international trade agreements that dismantle trade barriers and, at the same time, we promote corporate social responsibility to protect the rights of employees and the environment.

As one of the largest and fastest growing economies in the world, India is increasingly attractive to foreign investors. Major reform programmes launched by the government of India, such as Make in India, Smart Cities and Digital India, send a clear message to the world: India is open for business and investments.

In the last few years, Sweden and India have signed a long list of agreements in areas such as science and technology, health, environment and renewable energy. I am truly impressed and encouraged by the broad range of relations between our two countries and I believe there is great scope for enhanced collaboration.

Addressing the issue of rapid urbanisation, the Indian government has set out to build 100 smart and sustainable cities. This initiative offers a great opportunity for cooperation between our two countries. Sweden is a world leader in business solutions and innovation in green technology, energy and logistics. Investments in the rapidly growing sector of sustainable urban development are critical for the global environment and the climate challenge that we face — common challenges that our countries must tackle together.

In September 2014, during his first address to the United Nations General Assembly, Prime Minister Modi spoke with conviction about an

“unwavering belief in multilateralism” deeply rooted in Indian society. Sweden shares India’s strong commitment to promote global cooperation within the framework of the United Nations.

The United Nations is the heart of global dialogue. It was founded 70 years ago on the belief that nations of the world can meet collective challenges only by working together. And in today’s increasingly uncertain world, effective multilateralism — with the UN at its core — is perhaps more important than ever. Strong support for the United Nations has always been — and will always be — key to Sweden’s foreign policy.

Our efforts to internationalise global challenges have proven influential in the past. The attendance of Prime Minister Indira Gandhi at the United Nations Conference on the Human Environment in Stockholm in 1972 became a milestone in global environmental cooperation. Looking ahead towards the upcoming Paris Climate Conference in December, it is significant that equitable and sustainable development, as defined in Stockholm over 40 years ago, is now at the top of the agenda. We must continue to push for a resolute international agreement addressing climate change. Our collaboration in this area is of great importance to my government. President Mukherjee’s visit to Sweden represents a new landmark in the excellent and long-standing relationship between our countries. As Indo-Swedish relations continue to evolve, our two countries should commit to joint efforts that reflect the shared values at the heart of our strong relationship.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Fredsfrämjande, kvinnostöd och 140 år av diplomatiska relationer mellan Colombia och Sverige

Publicerad 27 maj 2015 Uppdaterad 27 maj 2015

Först publicerad i *Semana*, 23 maj 2015.

I augusti, endast två månader innan jag tillträdde som utrikesminister, fick jag tillfället att besöka Colombia. Detta var min andra resa till landet. Jag kom för att delta i National Forum on Victims i Cali och för att tala om vikten av kvinnors deltagande i alla dessa processer som är under utveckling gällande bl.a. fredsbyggande, gottgörelse för konfliktens offer, minneskonstruktion och våldsförebyggande åtgärder.

Jag återvänder nu till Colombia i en ny roll och jag känner en större optimism inför freden, och det gläder mig att jag kan komma för att bekräfta Sveriges stöd till den historiska förändring som nu håller på att ske. President Juan Manuel Santos och hans regerings beslut om att söka fred efter årtionden av konflikter var väldigt modigt och jag sänder härmed mina hälsningar till parterna i Havanna med en förhoppning om att de ska finna energin och modet att fullfölja denna process som en stor del av världen följer med stort intresse och stora förhoppningar.

Jag har en uppfattning om att de colombianska kvinnorna har en oerhörd förmåga att ta itu med de skador som våldet har efterlämnat och att förbättra sina förutsättningar att ha en nyckelroll i landets fredsbyggande. Likaså vill jag påpeka att denna colombianska erfarenhet visar hur modiga kvinnor, män och ungdomar från många delar av landet har samlat sina krafter för att stödja vägen till fred, för att föreställa sig och bygga upp en försonande omgivning.

Det gläder mig därför mycket att landa i Colombia även om det bara rör sig

om en dag då jag kommer att sitta i möten med min kollega, minister María Ángela Holguín – vilken jag dessutom gratulerar då hon utsetts som befullmäktigad fredsförhandlare i regeringsgruppen i Havanna – regeringsrepresentanter, svenska företag och civilsamhället, under ett mycket symboliskt år då vi firar 140 år av diplomatiska relationer mellan Colombia och Sverige.

Fredsbyggande arbete

Under de senaste decennierna har Sverige hjälpt till att bygga fred i landet. Vår strategi för utvecklingssamarbetet med Colombia kallas “Sverige en partner för fred i Colombia” med två stora handlingslinjer: Fred och säkerhet samt Mänskliga rättigheter och demokratisk samhällsstyrning. Vi har årligen investerat ca 75 000 miljoner pesos i vårt samarbete med Colombia.

Vi stöder sedan början av 2000-talet processer som exempelvis skapande av ett flertal regionala fredsnätverk, förberedande av civilsamhället för avgörande fredsögonblick som detta, kvinnornas roll som aktörer för fred, utveckling av övergångsrättvisa även under en konflikt, en större samverkan med den privata sektorn i fredsfrågor, främjande och skydd av de mänskliga rättigheterna som en förutsättning för demokrati och fred, gottgörelse för konfliktens offer, ungdomars medverkan, återbördande av markegendom och försoning. När nu ett flertal av dessa punkter utgör en del av den institutionella offentliga politiken, med fantastiska resultat som de vi ser vad gäller offer och återintegrering, har vi anslutit oss med än mer beslutsamhet till nämnda insatser.

Kvinnor som aktörer för fred

När jag besökte Colombia för första gången under 2012 som särskild representant för FN:s generalsekretariat mötte jag ett flertal kvinnor. Jag tog del av många olika historier, väldigt sorgliga, om hur våldet påverkat dem, men mitt i all smärta kände jag samtidigt av deras önskan om förändring och om att delta i frågor gällande fred, gottgörelse och demokrati. De utgjorde ett mycket bra exempel på att kvinnor inte bör ses endast som offer när de är en del av lösningen. Vi är mycket viktiga aktörer med möjligheter att påverka konfliktlösningen, vara fredsbyggare och naturligtvis att delta i utformningen av fredsavtal.

Sverige har utan tvekan hjälpt till att befästa denna syn på kvinnor som aktörer för förändring. Under årtal har dessa plattformar med kvinnor som

arbetar med fredsfrågor mottagit stöd från Sverige, både ekonomiskt och politiskt sett. Jag gratulerar Colombia eftersom det vid förhandlingsbordet i Havanna idag sitter med en genuskommitté, parterna driver frågan och regeringens delegation har två kvinnor som befullmäktigade bland förhandlarna, bland dessa Colombias utrikesminister. Väldigt få av världens fredsprocesser har haft kvinnor som deltagare, samtidigt som jämställdhetsfrågor har varit en av huvudfrågorna i dessa processer. Colombia har nu en fantastisk möjlighet att visa världen fördelarna med att bygga fred med hjälp av kvinnor.

Handel, ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling

Vi följer noga den colombianska ekonomins anmärkningsvärda utveckling, en av de mest välmående och stabila i regionen med positiv tillväxt under hela det senaste decenniet, nästan alltid över 4 %, och en arbetslöshet som minskat till under 9 %. Hur kommer då inte denna ekonomi se ut i fredstider – utan tvekan mycket starkare och mer förmånlig för colombianerna.

Colombia har stabila institutioner och en mycket avancerad lagstiftning, vilket är förtroendeingivande och ger investeringsgarantier samt garantier för att öppna upp för colombianska produkter och tjänster i världen. Därför har vi velat öka vårt handelsflöde. För några år sedan öppnade Business Sweden ett kontor i Colombia – en signal om att det finns stora möjligheter att öka handeln mellan våra länder. Idag finns ungefär 70 svenska flaggskeppsföretag i Colombia med ca 10 000 anställda och för varje år stärks våra handelsförbindelser ytterligare. Förra året skedde en stor svensk investering i Colombia då det svenska företaget Millicom/TIGO köpte upp halva UNE.

Vi lyfter även fram dessa ekonomiska framsteg i egenskap av medlemmar i EU och vi uppmuntrar till en god utveckling av frihandelsavtalet mellan EU och Colombia. Vi anser att såväl detta frihandelsavtal som Colombias anslutningsprocess till Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) innebär gyllene tillfällen att utföra nödvändiga reformer samt att anpassa och harmonisera Colombia med resten av världen och vi vill ge vårt stöd i dessa processer. Likaså följer vi noga utvecklingen av Stillahavsalliansen, till vilken Sverige i februari i år lämnade in en ansökan om att gå med som observatör.

Vi har även en stor likhet med Colombia vad gäller vårt gemensamma intresse för Målen för hållbar utveckling samt den dagordning som följer efter millenniemålen, post-2015, och som håller på att utarbetas. Vår relation

som bygger på arbetet i frågor gällande fred, kvinnor och handel stärks av denna dagordning för frågor som miljö och hållbar utveckling.

Det besök som statssekreteraren hos Sveriges biståndsminister gjorde i Colombia för ett par veckor sedan och min ankomst nu bör tolkas som ett intresse från min regering av att öka våra bilaterala relationer; samtidigt skulle jag vilja överlämna en inbjudan till president Juan Manuel Santos och hans kabinett att besöka vårt land och på så vis ytterligare stärka de band som knutits mellan Colombia och Sverige under dessa 140 år.

Debattartikel

"Vi tar strid för kvinnors rättigheter"

Publicerad 26 maj 2015 Uppdaterad 26 maj 2015

EU:s röst för kvinnors sexuella och reproduktiva rättigheter måste stärkas. Inför ett möte i Bryssel idag har vi arbetat hårt för att EU ska stå i frontlinjen i kampen för jämställdhet, skriver Margot Wallström (S), Isabella Lövin (MP) och Åsa Regnér (S) på SvD Brännpunkt.

Samtidigt som kampen för jämställdhet gör landvinningar runt om i världen märks ett växande motstånd mot kvinnors och flickors sexuella och reproduktiva rättigheter i flera delar av världen. Därför arbetar Sverige in i det sista för att de nya rådsslutsatser om jämställdhet som antas i dag tar tydlig ställning. EU:s ministrar som samlas i Bryssel i eftermiddag har möjligheten att lägga motsättningar bakom sig och stå upp för alla individers grundläggande rättighet att bestämma över sin egen kropp - i en tid då en stark EU-röst behövs mer än någonsin.

I EU:s närhet växer fundamentalistiska våldsgrupper fram, som vill frånta kvinnor möjligheten att delta i det politiska livet, uppnå ekonomisk egenmakt och ha tillgång till hälsovård. Viljan att kontrollera kvinnors kroppar tar sig de mest extrema uttryck i fundamentalistiska grupper som ISIL som använder sexuella övergrepp för att ingjuta fruktan och vinna mark. Men det är inte bara på slagfälten som kampen om kvinnors rättigheter förs. Motståndet och ifrågasättandet av kvinnors och hbtq-personers rättigheter märks också i de internationella förhandlingsrummen och bland konservativa krafter som vunnit mark i Europa. En studie från Kvinna till Kvinna och Tidskriften Expo visar hur de högerextrema och nationalistiska partier som växer inom EU ser kvinnors och hbtq-personers rättigheter som ett hot mot nationalstaten och därmed mot deras samhällsvision.

Vi befinner oss i en brytningstid där kvinnors ekonomiska och politiska

inflytande stärks och där det finns en växande konsensus i det internationella samfundet för jämställdhet. Dagens motstånd kan ses som en reaktion på framgångarna och ett bevis på att kampen om kvinnors och hbtq-personers rättigheter ständigt måste föras. Den fråga som är mest kontroversiell är också den mest grundläggande- rätten att bestämma över sin egen kropp, sexualitet och reproduktion. Kvinnoaktivister vittnar om hur de kan gå och rösta, men inte bestämma vem de ska gifta sig med, vem de ska ha sex med eller när de ska få barn. Förtrycket vingklipper kvinnors och flickors liv och möjligheter att delta fullt ut i samhället på lika villkor som män.

I Sverige vet vi att satsningar på jämställdhet, och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), lönar sig. För hundra år sedan dog här fler kvinnor i samband med graviditet och förlossning än i dagens Namibia. I dag är mödradödligheten i Sverige bland de lägsta i världen. För 40 år sedan fick svenska kvinnor rätt till fri, laglig och säker abort. Under de 30 senaste åren har ingen kvinna i Sverige dött i sviterna av en abort. Detta är framgångar som har bidragit till att bygga det svenska välfärdssamhället som vi alla skördar frukterna av i dag. 2015 är ett år med unika möjligheter att flytta fram positionerna för jämställdhet, inklusive sexuella och reproduktiva rättigheter.

FN:s banbrytande kvinnokonferens i Peking fyller 20 år, FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet firar 15-årsjubileum samtidigt som världen ska enas om nya utvecklingsmål som ska säkra en hållbar utveckling där fattigdom och orättvisor utrotas. EU har en viktig roll i detta arbete.

Inom unionen finns ett stort stöd för jämställdhet, men just i SRHR-frågan råder oenighet. Hittills har dessvärre några få länder blockerat en enad stark position vilket har försvagat EU:s röst i dessa frågor i världen.

Inför dagens möte har regeringen tillsammans med likasinnade länder inom unionen arbetat hårt för att få till en ändring. Under det halvår som vi suttit i regering har vi lyckats driva igenom förändringar. På vårt initiativ meddelade EU:s höga representant för utrikes- och säkerhetsfrågor Federica Mogherini nyligen att hon tänker tillsätta en högnivåperson för 1325-frågor enligt Sveriges förslag. Det kommer stärka EU:s arbete mot sexuellt våld i konflikter och för kvinnors deltagande i fredsarbetet.

Vi har goda förhoppningar att det hårda arbetet ger utdelning även i dag. Den feministiska utrikespolitiken ger resultat och med gemensamma krafter kommer vi fortsätta driva på för att EU ska stå i frontlinjen i kampen för

mänskliga rättigheter, jämställdhet och sexuella och reproduktiva rättigheter. För detta krävs ett tydligt ledarskap på alla nivåer inom EU, ett stärkt ansvarsutkrävande och ökad kunskap om jämställdhet. Samarbetet med det civila samhället måste fördjupas och den handlingsplan för EU:s internationella arbete för jämställdhet som håller på att tas fram måste omfatta alla delar av EU:s externa agerande vilket inte är fallet i dag. Sverige har en viktig röst internationellt, men om vi får med oss hela EU ökar genomslaget för en feministisk politik som utmanar förtryck, orättvisor och våld i grunden.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

EU får inte blunda för sexuellt våld

Publicerad 30 april 2015 Uppdaterad 18 maj 2015

Aftonbladet 30 april 2015 Margot Wallström: Sverige driver EU i en feministisk riktning

I östra Ukraina uppgår nu antalet internflyktingar till över en miljon människor. Rapporter om våldtäkter och sexuellt våld ökar.

Från inbördeskrigets Syrien rapporterar FN om hur ISIL, alltså IS, håller kvinnor och flickor i läger och som sexuella slavar.

Sexuellt våld är ett vapen och en strategi som väpnade grupper och terrorister världen över använder sig av. Men av 585 fredsavtal som har undertecknats sedan 1990 är det bara 17 som nämner denna typ av brott. Av 300 eldupphörsavtal är det bara sex som anser att sexuellt våld innebär att avtalet bryts.

Kunskap saknas följaktligen inte, och en del politiska verktyg har kommit på plats. I år är det 15 år sedan FN antog säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet. Det var första gången som det internationella samfundet på ett tydligt sätt markerade vikten av att inkludera kvinnor i alla delar av arbetet med att bygga och bevara fred.

Sedan antagandet av resolution 1325 har många länder och organisationer utsett ambassadörer och sändebud för att specifikt arbeta med dessa frågor. USA:s utrikesministerium har en hel särskild avdelning. FN har etablerat UNWOMEN och FN:s generalsekreterare utser särskilda representanter för att arbeta mot sexuellt våld och för kvinnors rättigheter.

Även inom NATO finns en särskild representant som arbetar med 1325. Sedan ett drygt ett år har även den Afrikanska Unionen utsett ett sändebud för kvinnor, fred och säkerhet. Jämställdhet har blivit centralt i hur dessa organisationer arbetar med säkerhet och utveckling.

EU har antagit flera fina handlingsplaner för hur arbetet med kvinnor, fred och säkerhet ska genomföras. Men utvärderingar visar att alltför lite har hänt med det konkreta arbetet i praktiken.

I dagsläget tar EU:s analyser av konfliktmiljöer inte tillräcklig hänsyn till mäns och kvinnors olika behov och förutsättningar. EU:s insatser har inte heller fått mandat att specifikt arbeta med ett jämställdhetsperspektiv. Genusrapporter från EU:s olika insatser efterfrågas inte.

Målet måste vara att EU konsekvent har ett genusperspektiv i säkerhets- och utrikespolitiken. Hur ska vi kunna hantera den komplexa situationen i östra Ukraina eller hotet från ISIL om vi inte beaktar även kvinnors situation och kvinnors rättigheter?

Sedan mitt tillträde som utrikesminister har jag aktivt drivit att EU ska utse en högnivåperson för frågor som rör kvinnor, fred och säkerhet enligt FN säkerhetsrådsresolution 1325. Från en sådan position skulle även nödvändig förändring inom EU:s strukturer kunna initieras. Detta är något som EU inte längre kan vänta med.

Vid EU:s utrikesministermöte den 20 april tog jag återigen upp frågan om en högnivåperson för 1325-frågor. Huvudargumenten är starka: EU måste arbeta med de mål som FN har satt upp och som EU själv har ställt sig bakom. Även EU måste säkerställa att jämställdhetsperspektivet finns med i allt säkerhetspolitiskt och fredsfrämjandet arbete som EU gör.

Under mötet uttryckte flera utrikesministrar sitt stöd. EU:s höga representant för utrikes- och säkerhetsfrågor, Federica Mogherini, bekräftade att hon kommer att tillsätta en sådan funktion.

För en regering som bedriver en feministisk utrikespolitik är det självfallet ett välkommet besked. Sveriges röst i världen blir starkare tillsammans med EU:s övriga medlemsländer, och den rösten ska även tala för världens kvinnor.

Margot Wallström

Debattartikel från Utrikesdepartementet

"Från svensk sida är vi måna om att kunna bidra konkret, här och nu."

Publicerad 27 april 2015 Uppdaterad 28 april 2015

Sydvenskan 27 april 2015 Många kärnvapen står idag klara för användning inom några få minuter. Det utgör en stor risk. Men överenskommelsen som nyligen gjordes till följd av Iranförhandlingarna visar att samarbete, diplomati och tålamod lönar sig när det gäller nedrustning och ickespridning.

Idag inleds översynskonferensen för ickespridningsfördraget, NPT, i New York. Jag kommer att delta på konferensens första dag för att tillsammans med andra driva på arbetet för kärnvapenedrustning och ickespridning.

En del säger ibland att samarbete kring nedrustning och ickespridning är lönlöst. Att det är slöseri med tid. Det är helt fel. Överenskommelsen nyligen i Iranförhandlingarna är ett aktuellt exempel som visar det – att samarbete, diplomati och tålamod lönar sig.

Utgångspunkten för Sveriges ansträngningar handlar om att människan placeras i centrum. Ett av mina första beslut som utrikesminister var att se till att Sverige gick med i det humanitära initiativet som sätter fokus på de fruktansvärda effekter kärnvapen har på människor. Initiativet samlar idag fler än 150 länder. Den enda garantin för att kärnvapen aldrig mer används är att de helt elimineras.

Regeringens arbete mot kärnvapen kan sammanfattas i tre punkter:

Den första handlar om samarbete. För att uppnå resultat behöver vi

samverka med andra. Därför arbetar vi med våra nordiska grannar och kommer tillsammans att presentera våra rekommendationer till översynskonferensen för att främja kärnvapenedrustning.

Sverige arbetar även ihop med andra likasinnade – både i och utanför Europa – för att NPT:s översynskonferens ska lyfta fram mänsklig säkerhet och kunna göra framsteg.

Den andra punkten i Sveriges arbete handlar om konkretion, om sakorientering. Internationellt samarbete är avgörande för att kärnvapenedrustning ska kunna äga rum. Det är långa ledtider och kan därför ibland uppfattas som abstrakt. Från svensk sida är vi måna om att även kunna bidra konkret, här och nu. Det gör vi också, några exempel är:

- Stopp för provsprängningar. Provstoppsavtalet, CTBT, måste träda i kraft. I förra veckan tog jag emot chefen för provstoppsavtalet CTBT:s genomförandeorganisation, Lassina Zerbo, för att se hur vi kan gå vidare med detta. Sverige är världsledande i arbetet för att upptäcka kärnsprängningar genom det system som Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI, har utvecklat för detta ändamål.

- Minska kärnvapens avfyrningsberedskap genom så kallad dealerting. Många kärnvapen står idag klara för användning inom några få minuter. Det utgör en stor risk. Sverige har nyligen återinträtt i den så kallade dealertinggruppen som särskilt verkar för att ändra detta.

- Verifikation. För att kärnvapenedrustning ska kunna äga rum krävs också instrument för att bekräfta det. Sverige har gått med i ett tekniskt samarbete på initiativ av USA tillsammans med tankesmedjan Nuclear Threat Initiative, NTI, som just handlar om verifikation av kärnvapenedrustning.

Den tredje punkten i vårt arbete mot kärnvapen handlar om synlighet. Ska total kärnvapenedrustning kunna äga rum måste kärnvapenstaterna engageras. Det spelar ingen roll hur mycket vi andra gör om de som har de befintliga kärnvapnen inte ges – och tar – plats i nedrustningsarbetet. Vi vill hitta former för inkluderande diskussioner, med deltagande av de länder som innehar kärnvapen, för att föra nedrustningsarbetet framåt på ett konkret sätt.

Sverige kommer också att synliggöra och fortsätta uppmärksamma kärnvapenstaterna på deras åtaganden enligt NPT och dess översynskonferenser och uppmana dem att nedrusta. Vi fortsätter också att

uppmåna de stater som ännu inte gjort så att ansluta sig till NPT som icke-kärnvapenstater.

För tjugo år sedan protesterade jag tillsammans med en hel värld mot Frankrikes kärnvapentester i Mururoa. Sedan dess har mycket hänt.

Två saker står idag klart:

För det första att flera framsteg har gjorts som visar att kärnvapenedrustning och ickespridning är möjligt. För det andra att väldigt mycket ännu återstår att göra.

Regeringen har sedan i höstas ökat den svenska aktiviteten i nedrustningsfrågor.

Tillsammans kan vi – genom resultatriktade samarbeten, konkretion och synlighet – göra skillnad. Detta kräver mod – och tålamod. En kärnvapenfri värld är möjlig.

Debattartikel från Försvarsdepartementet, Utrikesdepartementet

Regeringen föreslår svensk väpnad styrka i militär utbildningsinsats mot ISIL

Publicerad 09 april 2015 Uppdaterad 28 april 2015

DN Debatt 9 april 2015

Terroristorganisationen ISIL, också känd som IS, har spritt död, förstörelse och fruktan. Vi har alla kunnat följa hur dess framfart i Syrien och Irak har lett till att människor mördats och tvingats på flykt och samhällen skövlats. Vi har sett utstuderade grymheter mot oliktankande och omfattande övergrepp. Och vi tvingas konstatera att ISIL också försöker utsträcka sin terrorism till andra delar av världen, inklusive Europa.

Sverige hör, tillsammans med samtliga andra EU:s medlemsstater, därför till de länder som deltar i den internationella koalitionen av ett 60-tal länder som bildats för att på olika sätt bekämpa ISIL, stabilisera Irak och hantera följderna av terroristorganisationens framfart.

Hittills har Sverige valt att fokusera vårt stöd utmed två spår: Dels för att lösa den akuta krisen vilket inte minst handlar om humanitärt stöd, dels politiskt för att nå en långsiktig lösning på de underliggande politiska problemen i regionen som har gett ISIL fotfäste.

Vi har gett ett omfattande humanitärt stöd till dem som tvingats på flykt från sina hem i Syrien och Irak och vi stödjer också de stabiliseringsinsatser som planeras i områden som säkras från ISIL. Vi, liksom andra, vidtar därtill åtgärder för att förhindra eventuella sympatisörer att resa till regionen i syfte att delta i terroristhandlingar eller terroristträning.

Parallellt stödjer vi de politiska processer som på sikt ska eliminera grogrunden för terroristorganisationer som ISIL. Vi gör detta i form av vår uppbackning av FN:s ansträngningar att finna en lösning på våldet och

inbördeskriget i Syrien, och vi gör det genom att verka för ett inkluderande och sammanhållet Irak, som med stärkta demokratiska institutioner också möjliggör inflytande för landets många olika grupperingar, både religiösa och etniska. Framväxten av ett rättssamhälle är nödvändig för att långsiktigt kunna bekämpa terrorismen.

Irak befinner sig i ett läge där det även krävs militärt stöd för att stoppa ISIL. På den irakiska regeringens begäran bistår därför den internationella koalitionen de irakiska försvarsstyrkorna inklusive de kurdiska så kallade peshmerga-förbanden, med flygunderstöd och utbildningsinsatser.

Tack vare detta samarbete har ISIL:s offensiv kunnat hindras och områden som tidigare hållits av ISIL har kunnat säkras. Ett exempel är Tikrit som förra veckan befriades från ISIL:s våld. Det gav ännu ett bevis på att ISIL går att besegra. Men att det krävs gemensamma ansträngningar.

Sedan i vintras har regeringen undersökt Sveriges möjlighet att delta i dessa gemensamma militära insatser. Regeringen föreslår i dag att Sverige ska delta i den militära utbildningsinsatsen i norra Irak.

Regeringen föreslår att riksdagen medger att en svensk väpnad styrka bestående av 35 personer ställs till förfogande under 2015 för att delta i den militära utbildningsinsatsen som genomförs av den internationella koalitionen mot ISIL i norra Irak. Försvarsmakten kommer att sätta ihop en allsidig och ändamålsenlig styrka för att lösa uppgifterna i insatsen. Om säkerhetssituationen skulle försämrats har Försvarsmakten möjlighet att tillfälligt förstärka styrkan till att omfatta 120 personer för evakuerings- och förstärkningsinsatser. Regeringens beslut är grundat på Iraks förfrågan om assistans för att stoppa ISIL, vilket också utgör insatsens folkrättsliga grund.

Det planerade svenska styrkebidragets huvudsakliga uppgifter kommer vara utbildning och rådgivning till de irakiska säkerhetsstyrkorna i norra delarna av Irak.

Det svenska styrkebidraget ska stå under svensk nationell ledning och kontroll under insatsen. Nödvändig koordinering kommer att ske inom den internationella koalitionen mot ISIL och främst med andra aktörer i insatsområdet, bland annat USA, Tyskland, Nederländerna, Danmark, Norge och Finland.

Den svenska insatsen i norra Irak är en del av en större helhet. Den internationella koalitionen verkar i flera delar av Irak med syfte att bekämpa

ISIL, och insatsen i norra Irak är en av delarna. Därutöver har Sveriges sedan lång tid ett långsiktigt och brett engagemang för, och tillsammans med, Irak. Våra relationer är mycket goda och omfattar samarbete på en rad områden baserat på ett stort mellanfolkligt utbyte mycket tack vare den stora andel av svenskarna, närmare två procent, som har rötter i Irak och regionen. Sverige har därtill sedan 2004 ett nära utvecklingssamarbete med Irak med fokus på bland annat främjande av demokratisk utveckling, mänskliga rättigheter, kvinnors situation och jämställdhet, antikorruption och stöd till civila samhället.

ISIL:s härjningar är fruktansvärda. Våldet och hatet tycks sakna gränser. Dess mål är att inge fruktan så att motståndet ger vika och våldet kan triumfera. Det får inte ske. Därför är den internationella koalitionen insatser mot ISIL avgörande. Samarbetet mot terrorismen är nyckeln till framgång. Från svensk sida kommer vi att fortsätta bidra till dessa gemensamma ansträngningar.

Margot Wallström, utrikesminister

Peter Hultqvist, försvarsminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Swedish - South Africa links go back a long way

Publicerad 08 april 2015 Uppdaterad 28 april 2015

Pretoria News 8 april 2015 In connection to Swedish Minister for Foreign Affairs, Margot Wallström's visit to South Africa (for the Nordic Africa Meeting of Foreign Ministers) she wrote an article describing the long term commitment and relationship between our two countries. The article also highlights some of the key issues that she will highlight during the meeting.

One of the proudest moments in modern Swedish history was when Nelson Mandela visited Sweden in 1990 - the first country outside of Africa - after his long imprisonment.

Sweden's relations with South Africa are unique. As far back as the 1960s, a country-wide Swedish anti-apartheid movement arose. In the early 1970s, we were the only western country to give official political support to the anti-apartheid movement, as well as massive financial support.

The victory for democracy in South Africa and the election of Nelson Mandela as President was an extraordinarily positive event for us Swedes as well. Since then, the relationship between our countries has evolved and we cooperate on a range of issues, not least trade and investments.

For these reasons, I am very happy to be here in South Africa today - the first minister from the new Social Democrat-led Swedish Government - for bilateral meetings and to participate in the Nordic-African Foreign Ministers Meeting. I am looking forward to discussions on issues of mutual concern. Below are four of the issues I will highlight:

Peace and security

Standing up to security threats is a joint responsibility and one in which the value of solidarity comes through. I commend South African efforts to help address conflicts on the continent. South Africa's contribution to the UN force in the DRC is a case in point.

Threats like this must always be met with determination. Sweden remains committed to supporting African efforts at regional peacekeeping. Furthermore, to promote long-term stability and sustainable development in Africa, Sweden remains engaged in substantial development cooperation in the region, while simultaneously making great efforts to increase trade.

In Sweden's neighbourhood, too, new threats have emerged. In Ukraine, we have seen Russia illegally annex the Crimean Peninsula. We have seen the terrible situation created by the escalation on the ground in eastern Ukraine, with no doubt that Russian-backed separatists are responsible. Since spring last year, more than 6 000 Ukrainians have been killed and one million people have been internally displaced. Once again, we must remind ourselves of the necessity of international security based on principles such as non-aggression, respect for international law and human rights, and the right to territorial integrity.

Jobs and growth

Swedish-South African cooperation in trade and investments - for example in ICT and energy and mining equipment - is an important vehicle for future success for both of our countries. Jobs are in equal shares the foundation of human dignity and of economic growth. Some 18 000 South Africans are currently employed by Swedish companies.

This is a good foundation for developing trade and economic exchange between our countries, leading to sustainable job creation. For youth, especially, employment is crucial for empowerment and the ability to build a home and family. This is one of the most important challenges we have as politicians. Working together, we enhance the chances for dynamic development in which people from all backgrounds are given a chance to contribute to development, both with regard to their own lives and to society.

Peace in Israel and Palestine

One of the new Swedish Government's first decisions was to recognise Palestine as a sovereign state. The main reason was that the criteria of recognition were fulfilled. Through our decision, Sweden wants to give new dynamics to a halted peace process, facilitate a peace deal by making the parties less unequal and instil hope in young Palestinians and Israelis that peaceful co-existence is possible.

The goal is to make it possible for Israel and Palestine to live within reciprocally acknowledged borders, with the 1967 borders as the point of departure and where potential land swaps would require the agreement of both parties.

Human rights and gender equality

The principles of democracy rest on human rights; that all human beings have the same rights and freedoms. Democracy is never finalised and finished, but must constantly be developed and deepened in interaction between those of us elected by the people and the people who elected us. Permanent dialogue and contact with civil society organisations is a crucial tool. This is a task for all government representatives around the world; a task we must constantly remind ourselves of and work towards.

Human rights are also women's rights. Striving towards gender equality is not only a goal in itself, but also a precondition for achieving our wider foreign and security policy objectives. In this context, I warmly support the prominent role South Africa has played in promoting the role of women within the framework of the African Union. The AU Summit decision to designate 2015 as the year for the empowerment of women is a much-needed initiative.

South Africa has a special place in Swedish history and political life. I am looking forward to these days in your country to listen, exchange ideas and participate in our common task of supporting peace, security and justice.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Ny biståndsstrategi för Syrien om 1,5 miljarder

Publicerad 30 mars 2015 Uppdaterad 02 april 2015

SVD 30 mars 2015 I morgon samlas världssamfundet i Kuwait till en givarkonferens för Syrienkrisen. Sverige kommer att finnas på plats för att visa vårt starka engagemang och fortsatta stöd till regionen och alla de som drabbas av krigets helvete.

Vårt budskap under konferensen är tydligt. Vi får inte svika människorna som är helt beroende av omvärlden för sin överlevnad. Därför kommer vi med ett löfte om ökat stöd.

Det finns en rädsla att givarsamfundet ska tröttna efter fyra år, att sökarljuset ska riktas åt annat håll. Att det ändlösa våldet och avsaknaden av en politisk lösning omvandlas till uppgivenhet hos givarna. Men världen får inte ge upp. Syrienkrisen är en av de största humanitära kriserna i vår tid. Över 220 000 personer har dödats, 12 miljoner människor - hälften av landets befolkning - har tvingats fly, ofta mer än en gång, av dessa är åtta miljoner flyktingar i sitt eget land. Fångade i våldets terror mellan olika väpnade grupper som medvetet riktar attacker mot civila mål. Inte minst Assadregimens oljefatsbombningar orsakar enorma skador i civila områden.

Kvinnor och barn värst drabbade

Som alltid drabbas kvinnor och barn hårdast av kriget. Detta har förstärkts av ISIL:s framfart. Den extrema kontroll och de fruktansvärda övergrepp som ISIL gör sig skyldiga till skapar oro inte bara för säkerheten i dag utan för vad framtiden bär. Samtidigt nås vi av rapporter om hur regimsoldater använder våldtäkt som ett militärt medel för att ingjuta fruktan och kuva de lokala samhällena.

Övergreppen fortsätter i flyktinglägren utanför landets gränser där desperationen och fattigdomen ökar och humanitära organisationer rapporterar om att allt fler flickor utsätts för tvångsgiftermål. Mitt i kaoset är det ändå kvinnorna som försöker få vardagen att fungera, att få mat på bordet, ta över huvudet och se efter barnen och de äldre.

En verklig oro är barnens situation. Vi ser en förlorad generation växa framför våra ögon och detta måste vi med gemensamma krafter motverka. Över två miljoner barn inne i Syrien går inte i skolan, detsamma gäller över hälften av flyktingbarnen utanför landet – 600 000 barn – och siffrorna ökar. De är Syriens framtid och den växande hopplösheten bland flyktingbarnen riskerar bli en krutdurk med säkerhetsimplikationer även för Sverige.

Svårigheten att jobba inne i Syrien för hjälporganisationer och den utdragna konflikten får inte avskräcka givare. Sverige ökar därför engagemanget i Syrienkrisen på en rad fronter:

Sverige utlovar 350 miljoner kronor i år

Sverige höjer den humanitära insatsen. På grund av att situationen förvärras och konflikten sprider sig alltmer till grannländerna utlovar Sverige på konferensen imorgon 350 miljoner kronor i humanitärt stöd till Syrienkrisen 2015. Det är en höjning från förra årets initiala löfte på 270 miljoner till Syrien och de berörda grannländerna. Utrikesdepartementet liksom Sida följer utvecklingen noga och om situationen förvärras ytterligare kan mer stöd bli aktuellt. Särskilda insatser kommer att göras för att skydda kvinnor och flickor från tvångsgifte, kidnappningar och sexuellt våld.

Syriens grannländer som Libanon, Jordanien och Turkiet tar emot den absolut största andelen flyktingar från Syrien. Tre miljoner människor har hittills sökt skydd där. EU måste göra mer för att stödja dem. Sverige har tillsammans med Tyskland tagit emot den absoluta majoriteten av asylsökande i EU från Syrien. Sverige har tagit emot ungefär 65 000 personer, inklusive statslösa, sedan krigets utbrott 2011. Att jämföra med totalt cirka 220 000 i hela EU, inklusive de Sverige har tagit emot.

Sverige var pådrivande för FN:s säkerhetsrådsresolutioner om att öka tillträdet för humanitär personal skulle antas, nu ska vi med kraft verka för att dessa respekteras. Sverige är en av de största givarna till Syrienkrisen och har en stark röst inom FN-organen. Vi jobbar systematiskt med FN på plats för att hitta vägar för hjälpen att nå utsatta grupper inne i Syrien. Det är inte oproblemiskt men många får hjälp. Sedan 2011 har Sverige gett 1,3

miljarder till allt från filter, mat, sjukvård till kvinnocenter.

Fokus på kvinnor och barn i ny biståndsstrategi för Syrien

Sverige antar en ny biståndsstrategi för Syrienkrisen om 1,5 miljarder kronor de kommande åren. Konflikten i Syrien fortsätter att förvärras och vi behöver därför en långsiktig och flexibel strategi för hur Sverige bäst bidrar till att lindra krigets lidande, hur vi stödjer demokratiska krafter och dämpar konsekvenserna för grannländerna. Den ska överbrygga den onödiga klyfta som finns i dag mellan den akuta nödhjälpen och det långsiktiga utvecklingsarbetet. Det handlar om att skapa förutsättningar för ett framtida Syrien efter kriget där freden får fäste.

En prioritering kommer att vara barns skolgång liksom stöd till civilsamhällsorganisationer som under mycket svåra förhållanden verkar inne och utanför landet för att bygga upp förtroende mellan människor. Dessa fredliga motkrafter, ofta kvinnoorganisationer, behöver omvärldens stöd och erkännande. Det är avgörande för att ett civilsamhälle ska finnas för att bygga demokrati när vi nått fred.

Biståndet kommer inte att få slut på kriget och människors lidande. För detta krävs en politisk lösning. Avsaknaden av en sådan gör dock biståndet viktigt. Rätt använt räddar det liv och skapar bättre förutsättningar för återuppbyggnaden av landet. Det blir en livlina för väldigt många människor, bidrar till drägligare liv och känslan av att det finns människor i omvärlden som står vid deras sida.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Plugging Government into Peace

Publicerad 23 mars 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Building Peace 23 mars 2015

Information and communication technologies (ICTs) are transforming relationships. Networks are rapidly replacing hierarchies; the power of actors to effect change increasingly depends on the number of connections they have rather than the name of their institution; and what we call “mass communication” can nowadays be sparked by a single individual. But modern forms of interaction made possible by ICTs, particularly social media, can also enable governments to engage directly with citizens in new ways. An important part of this dynamic is ensuring that relevant actors play a key role in conflict resolution and that women, in particular, are able to take part in emerging networks. To take full advantage of the technological revolution, governments need to find new ways to interact with the public.

When Sweden recognized Palestine as a state, the news spread quickly around the world—in part due to the strong opinions surrounding the topic. But an additional important explanation is the new social media system the Swedish Ministry for Foreign Affairs (MFA) has been developing to enhance its digital public diplomacy and the reach of news like this. Since 2013, most Swedish embassies have had a presence on Facebook and Twitter. Recently, the Swedish MFA launched a dedicated news portal, designed to increase discussion around Swedish foreign policy in social media by drawing on the expertise in the organization.

The process of enhancing the Ministry’s use of social media is part of a wider push that acknowledges a shift in citizen mobility and behavior. Hierarchies are giving way to networks of people who self-organize organically to collaborate and make their voices heard. New forms for engagement and innovation are emerging that draw on the opportunities that lie in new information technologies and leverage the power of networks to approach problem solving in new ways.

Although technology in itself is neutral and can be used for both good and evil, this positive potential must be duly recognized.

In conjunction with technological developments, security policy is expanding to encompass issues such as gender equality, climate change, migration, freedom of speech, and public health. The security of individuals and their right to freedom of association and expression are key issues for advocates of smart power.

People's everyday concerns are intrinsically linked in a fine web of relations and interactions, whose exponential growth is often driven by technological development. One case in point, where Sweden is using ICTs to empower women and girls in new ways, is the work of the Swedish International Development Cooperation Agency (Sida) to increase socio-economic equality between women and men by ensuring equal access to technology.

At its best, technology helps create social development and real, people-to-people communication across borders and conflict lines. It can generate a global sense of community in which people can find common ground. At its worst, virtual communications can be misused to spread propaganda and hatred, and fuel conflict. Conflict thrives where there is a lack of understanding and where access to information varies.

As a result, technology's potential, for good and bad is expansive and needs to be explored thoroughly. Although technology in itself is neutral and can be used for both good and evil, its positive potential must be duly recognized. This is why the Swedish MFA takes learning and engagement in this new environment seriously: in order to understand and inform the new landscape, we need to be part of it.

To respond to this new reality, the Swedish MFA is increasingly engaging directly with global audiences, an initiative which has raised new questions regarding the way the organization interacts with the public. There is a growing need for an agile capacity for collaboration with emerging actors, and we need to do things differently if we want to make an impact. In the past, it often sufficed for foreign ministries to deliver official messages of their governments' policies, but today their role is much more dynamic—as partners and nodes in the exchange processes, both listening and expressing their views with a genuine curiosity about important issues and the countries they engage with.

In keeping with the modern transformation of this role, the Swedish MFA is

actively exploring novel forms of engagement that tap into the field of digital innovation. These initiatives include the Stockholm Initiative for Digital Diplomacy (SIDD), a co-creative event bringing together various actors from the field of digital diplomacy for a workshop on the future of diplomacy in a connected world.

The first SIDD event took place in 2014 in Stockholm and gathered digital diplomats from all over the world. The second edition is a multifaceted campaign combining digital content with convenings at multiple locations across the globe. The campaign, Midwives4all focuses on women's rights to safe motherhood and the importance of midwifery to health and development. According to a recent United Nations (UN) study, well-trained midwives can prevent two-thirds of deaths among women and newborns, illustrating that midwives should be recognized as heroes. This is an urgent matter and I will personally take part in the campaign to highlight the importance of investing in midwifery services globally.

In collaboration with the Dutch Embassy in London, Sweden has also developed the Diplohack concept, an experimental platform for combining the specific skill sets of diplomats, social entrepreneurs, tech developers and designers, journalists, academics, NGOs, and businesses to 'hack' traditional diplomatic problems in start-up style groups.

Although these small innovation hubs function as laboratories, they also represent a genuine intention to stay informed about technological developments. This intention reinforces a foreign policy based on Sweden's priorities for a safer world: to build our security in solidarity with others, our top priorities are: a feminist foreign policy empowering women, an active UN policy, disarmament, and sustainable development. Our experience is that constant change is the new norm. Those who are innovative and take initiative, however modest, will be able to promote positive development. We therefore need to be explorers and adapt to new circumstances as we aim for our policy objectives.

Importantly, technology is now making information flow from places that previously were blank spots on the mental map of policymakers. We can no longer say "we did not know," when images and videos of conflict and human rights violations recorded on smartphones and distributed over the Internet, are reaching us from the most remote places in the world.

Big data has opened new pathways to development and conflict resolution. The information technology revolution sweeping across the globe is also

opening the way for many socially beneficial applications of technology. By analyzing mobile money transactions (while keeping them anonymous), the United Nations Global Pulse, a flagship initiative on the use of big data, has been able to demonstrate the feasibility of creating early-warning systems for food security. Flowminder, a Swedish foundation, combines anonymized mobile phone data with traditional surveys to solve public health problems, such as mapping the spread of Ebola. A further example is that through careful and real-time analysis of social media, it is now possible to quickly pinpoint ceasefire violations.

The positive effects of technology, the Internet and big data for development must not be overlooked in discussions of issues of surveillance and privacy now taking place at the UN and elsewhere. The use of big data will be crucial to ensuring that we know what is happening, not least in relation to the new sustainable development goals currently under negotiation at the UN.

It is safe to say that policymakers and diplomats—just like most of us—have not yet fully grasped the consequences of the mobile revolution as it comes to unfold, a key vehicle for interconnectedness and the foundation of the global village. With all the data in the world accessible via smartphones in our pockets, government still needs to figure out how to close the gap between analysis and action. The distance between organizations working in the field and decision-making at the political level is too great. While previously, we were unable to take action because we did not know enough, today we are hampered by the huge volume of available information. As policymakers, we need better ways to distinguish signals from noise.

Technology in itself cannot resolve conflicts. But in a world where nearly everyone has—or will soon have—access to communication technologies, the question is whether we will be able to resolve conflicts without technology. It is sometimes argued that small-scale initiatives, such as those developed by the Swedish MFA or other stakeholders, are futile when it comes to peacebuilding and conflict resolution. This view overlooks the importance of initiating positive processes in collaboration with other stakeholders. Progress will depend on our capacity to join forces with the people who are currently working to create a better future, and the times we live in suggest that technology will be at the heart of this work.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Jämställdhet skapar fred och välstånd

Publicerad 08 mars 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Göteborgs-Posten 8 mars 2015 Kampen för jämställdhet är inte en "mjuk fråga". Det är en fråga om liv och död. Den kan bara en feministisk utrikespolitik lösa, skriver Isabella Lövin och Margot Wallström. I dag, söndag, firas den internationella kvinnodagen för att uppmärksamma jämställdhet och kvinnors situation över hela världen.

I år ska världen enas om nya globala mål i september för en social, ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling. Det arbetet ger en reell möjlighet att flytta fram positionerna i kampen för en mer jämställd värld. Och det behövs. För även om framsteg har gjorts går utvecklingen alldeles för långsamt.

Mödradödligheten i världen har visserligen halverats sedan 1990, men fortfarande dör 800 kvinnor varje dag kopplat till graviditet och barnafödande. Trots att kvinnor står för viktiga bidrag till den globala ekonomin och utgör cirka 40 procent av den globala arbetskraften bär fattigdomen fortfarande en kvinnas ansikte. I många länder hindras kvinnor från att äga och arva. I södra Afrika står till exempel kvinnorna för 70 procent av jordbruksproduktionen men äger bara två procent av marken.

Mäns våld vanligaste dödsorsaken

Vi lever fortfarande i en värld där mäns våld är en av de största källorna till kvinnors ohälsa. Över 700 miljoner kvinnor blir misshandlade eller utsatta för sexuellt våld av sin pojkvän, partner eller make – på platser där de borde

känna sig som mest trygga. Våldtäkter har begåtts i historiens alla väpnade konflikter. Det spelar ingen roll om vi talar om konflikterna i Myanmar, Demokratiska Republiken Kongo, eller på Balkan – det sexuella våldet används som vapen för att splittra samhällen och ingjuta fruktan hos civilbefolkningen.

Runt om i världen växer fundamentalistiska våldsgrupper fram som vill frånta kvinnor möjligheter till deltagande i det politiska livet, ekonomisk egenmakt, tillgång till hälsa. Dessa gruppers brutala framfart visar med all tydlighet att kampen för jämställdhet inte är en ”mjuk fråga”. Det är en fråga om liv och död. Det utbredda våldet och förtrycket mot kvinnor är en av vår tids människorättskandaler och ett politiskt misslyckande som inte bara slår mot kvinnor utan förhindrar en hållbar utveckling av samhället i stort.

Starkt förknippade med fred

Kvinnors aktiva deltagande i fredsprocesser har till exempel visat sig vara en starkt bidragande faktor till om freden blir permanent. Forskning pekar på att mer jämställda länder är starkt förknippade med fred inom landet såväl som gentemot grannländerna. Samtidigt är jämställdhet en katalysator för ekonomisk utveckling och avgörande för att bekämpa fattigdomen.

Det är detta vår feministiska utrikespolitik handlar om.

Den omfattar redskapen inom såväl utrikes- som utvecklingspolitiken. Den ska bidra till att öka respekten för kvinnors rättigheter liksom kvinnors representation i centrala beslutsprocesser. En feministisk politik kommer också säkerställa att resurser tilldelas det som prioriteras av och för kvinnor. Genom att stärka kvinnors makt och inflytande ser vi hur den ekonomiska tillväxten ökar. Fattigdomsbekämpning leder till starkare samhällen som är mer motståndskraftiga mot såväl miljökatastrofer som politiska kriser. Därför prioriterar vi följande:

1. Respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatsprincipen. Kvinnors rättigheter kan inte nekas med hänvisning till traditionella normer eller religiösa övertygelser. Vi kommer att arbeta multilateralt och bilateralt, skapa globala koalitioner för att säkerställa att genusperspektiv ingår i strategiska diskussioner, beslut och – viktigast av allt – att ord blir handling.
2. Bekämpa våld mot kvinnor och flickor i fredstid och i konflikt. Våld mot kvinnor och flickor är en global epidemi som får ytterligare drivkraft i konflikter. Vi kommer att bekämpa straffrihet i fredstid såväl som i konflikt.

3. Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. I många delar av världen, inklusive EU och vårt närområde, går utvecklingen bakåt. För väldigt många kvinnor i världen är graviditet och barnafödande förenat med livsfara. Vi ska arbeta för att alla kvinnor ska ha rätt till sin hälsa och sin kropp.

4. Stärka kvinnors ekonomiska inflytande. Vi ska bekämpa diskriminering på arbetsmarknaden, men också främja kvinnors lagliga rättigheter när det gäller arv, mark förvärv och innehav, samt lika tillgång till olika sociala tjänster.

5. En hållbar utveckling. Ett feministiskt perspektiv är en förutsättning för hållbar utveckling. Därför kommer vi med kraft driva på för starka mål om jämställdhet i den nya globala utvecklingsagendan.

År 2015 ger världen en chans att driva den feministiska agendan framåt. Låt oss ta den.

Isabella Lövin
Biståndsminister

Margot Wallström
Utrikesminister

Regeringskansliet

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Midwives4All: Professionals Who Put Women First Have the Power to Change the Future

Publicerad 08 mars 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Huffington Post 8 mars 2015 Today, on International Women's Day, Sweden is speaking out in support of every woman's right to a midwife. The midwifery profession and workforce have the power to save thousands of lives each year.

They therefore deserve our full recognition and respect. High maternal and newborn mortality and morbidity, including devastating consequences such as stillbirth, need to be tackled urgently. In 2013 alone, an estimated 289,000 women died from complications related to pregnancy. Every year, nearly 3 million infants die in the first month of life and 2.6 million babies are stillborn.

The basic right to health and access to quality services for women and children is particularly important in crisis situations, including in conflict and post-conflict areas, and in regions affected by epidemics.

Last year, the Lancet published a series of articles on how scaling up the skilled midwifery workforce could prevent close to two-thirds of maternal and newborn deaths. The series was accompanied by a major report by UNFPA, WHO and the International Confederation of Midwives, outlining the state of midwifery in 73 countries. Together, they represent a significant effort to highlight the importance of midwifery in saving lives and empowering women.

Based on these reports, and Sweden's international engagement in improving

women's health, the Ministry for Foreign Affairs recently launched Midwives4All, an initiative to accelerate these efforts. We hope to spark engagement and more discussion on the benefits of investing in the midwifery workforce, while highlighting the benefits of evidence-based maternal health services.

Our aim is to strengthen women's rights, improve women's access to resources and increase women's representation. Midwives do not only improve the chance of a safe pregnancy and delivery; they provide the full continuum of care throughout a woman's life, and by doing so they play a key role in building sustainable societies. Yet, in many countries, this field of expertise is still not represented.

We are involving our embassies and the collaborative force of our networks to reach out in a connected world where citizens, organizations and decision-makers come together to take on urgent challenges. Using the best available data to inform our discussions, we will help to spread best practices that offer hope for women all over the world.

Why, you may ask. Because we are convinced it needs to be a top priority. Investing in midwifery is not only economically sound and life-saving. Midwifery transforms societies. It promotes women's human rights, women's health and gender equality as a whole.

In this way, Midwives4All is a part of the Swedish Government's ambition to pursue a feminist foreign policy, which aims to strengthen women's rights, improve women's access to resources and increase women's representation. This initiative will contribute in a very concrete way to these overriding objectives, and our ambition is to turn a piece of our own country's history into global progress.

In Sweden, midwives work alongside doctors and other health professionals and play a crucial role in health and welfare. This is one of the reasons Sweden invests in midwifery both nationally and internationally through Sida, our development agency. Sweden supports capacity building in countries ranging from Afghanistan, Zambia and Bangladesh to Somalia and Guatemala. Another reason is our commitment to human rights and equality as the basis for development.

As early as 1751, the Collegium Medicum reported to the Swedish Parliament that, "Of 651 cases of women who died in childbirth, 400 could have been saved if they had had adequate access to a midwife." At that time,

the maternal mortality rate in Sweden was almost 900 deaths per 100,000 live births. This is higher than in almost any country in the world today.

One century later, Sweden's maternal mortality rate had decreased to 230 due to the presence of midwives throughout the country trained in safe delivery practices, including infection prevention. Investment in midwives later became a natural part in building our welfare state, where maternal and child health services were provided free of charge, with delivery wards and women's clinics leading to further reductions in maternal mortality.

The evidence is already out there. #Midwives4All therefore aims to connect people, to break the barriers that prevent change and bring together citizens, NGOs, midwives, policymakers and doers. We are seizing the opportunities offered by newer information technologies.

Let us begin by recognizing the midwifery profession as the life-saver and agent of change that it is and can be. I hope that many of you today will be able to join the conversation and work with us on a shared vision -- midwives4all.

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Replik: Vi ska kämpa för våra feministiska allierade

Publicerad 05 mars 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Expressen 5 mars 2015 Vi förstår och delar den oro Kvinna till Kvinna uttrycker ihop med irakiska kvinnorättsförsvarare (3/3). De ifrågasätter förra regeringens beslut att fasa ut det bilaterala stödet till Irak 2015 och påpekar att Iraks kvinnor akut behöver feministiska allierade. Vi försäkrar att de har vårt stöd.

I dagarna beslutade regeringen om inriktningen för en ny unik strategi för Syrienkrisen som ska omfatta grannländerna, däribland Irak, dit konflikten spiller över. Samtidigt beslutade regeringen om inriktningen för en regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika, inklusive Irak, där ett fokus kommer att vara stöd till demokratiinsatser genom civilsamhällesorganisationer, inte minst kvinnoorganisationer.

Sverige kommer också att fortsätta att bidra till Iraks utveckling via FN-organ och EU:s biståndsarbete. Under 2014 uppgick det totala humanitära biståndet från Sverige till Irak till 203 miljoner kronor, som bland annat går till internflyktingar som tvingats lämna sina hem på grund av våldet i landet.

Vi fortsätter att lyfta kvinnors rättigheter i våra samtal med företrädare för Irak och regionen, liksom i EU-kretsen och FN. Det är en självklar del av den feministiska utrikespolitiken. I dag står den svenska ambassaden i Bagdad värd för ett seminarium arrangerat av bland andra Kvinna till Kvinna om just våld mot kvinnor. Ambassaden är en plattform för kvinnoorganisationer att framföra sina krav till irakiska parlaments- och regeringsföreträdare i flera angelägna frågor som våld mot kvinnor och barnäktenskap. Vi kommer att fortsätta att noga följa situationen i Irak och regionen för att se hur vi bäst kan bidra till att stärka kvinnors rättigheter. Vi

garanterar att vårt engagemang står fast.

Margot Wallström, utrikesminister

Isabella Lövin, biståndsminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Wallström: Viktigt att få ett stopp på handeln med konfliktmineraler

Publicerad 24 februari 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Metro Debatt 24 februari 2015

I Demokratiska republiken Kongo (DRK) har krigsherrar länge utnyttjat landets naturrikedomar för egen vinning och för sin krigsfinansiering. Följden har blivit oerhört lidande för civilbefolkningen i form av avrättningar, övergrepp, inklusive sexuellt våld, och stora flyktingströmmar. Dessa brott mot mänskligheten har kunnat fortgå bland annat med hjälp av inkomster från försäljning av vissa mineraler som är vanliga i våra mobiltelefoner, tv-apparater, och andra elektronikprodukter. Det är därför viktigt att få ett stopp på handeln med konfliktmineraler.

Bakgrunden till den utdragna våldssituationen i landet är komplex. Utöver en kamp om kontroll över naturresurser handlar det även bland annat om marktvister och korrup­tion. Det är därför viktigt att arbeta med hela den bredd av orsaker som driver våldet. Konfliktmineralhandeln är en betydelsefull del.

Genom att kräva obligatorisk certifiering för importörer från DRK med grannländer kan vi ge större genomslag åt den amerikanska lagen om konfliktmineraler, Dodd-Frank, som har funnits sedan 2010.

Dodd-Frank-lagen innebär att börsnoterade företag i USA ska redovisa om de använder konfliktmineraler från DRK. Det har fått börsföretag att kräva bättre kontroll från exempelvis hårddis­k­­tillverkare i Thailand och mobiltelefon­­tillverkare i Kina. Lagen har redan gett resultat. Till exempel är väpnade grupper och den kongolesiska armén inte längre närvarande i två tredjedelar av de tenn-, tantal- och volframgruvor som undersökts i provinserna Norra Kivu, Södra Kivu och Maniema, enligt en rapport till FN:s säkerhetsråd.

Men det finns fortfarande problem med spårbarheten. Krigsherrar tjänar fortfarande pengar på konfliktmineraler. Och fortfarande lider kvinnor, män och barn av våldet som följer. Därför vill Sverige att EU ska vända sig direkt till importörerna och världens omkring 300 smältverk och försöka förbättra spårbarheten och kontrollerna.

I våras kom EU-kommissionen med ett lagförslag som tyvärr är alldeles för urvattnat för att på allvar kunna begränsa handeln med konfliktmineraler. Exempelvis föreslogs endast en frivillig certifiering av importföretag. EU lämnade walkover när chansen fanns att bidra till minskat våld i DRK och grannländerna. Sveriges dåvarande regering stödde EU:s svaga linje.

Som ny regering har vi lagt om politiken och kräver en skärpning av EU-förslaget. Vi vill att det ska bli obligatoriskt för företag att certifiera sig som ansvarsfull importör för att få importera konfliktmineraler från DRK med grannländer till EU. Det innebär att det ska krävas obligatorisk tillämpning av OECD:s riktlinjer för importörer av konfliktmineraler och ett importförbud för icke certifierade företag. Andra konfliktdrabbade länder ska också kunna inkluderas.

Sverige kommer även verka för att konsultationer genomförs systematiskt med berörda befolkningar i de våldsdrabbade länderna. Det är den hårt drabbade civilbefolkningen – kvinnorna, männen och barnen – som ska vara i fokus. Målet är att hindra krigsherrarnas fortsatta övergrepp. Det är en självklar del av den feministiska utrikespolitiken.

Margot Wallström
Utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

"Jag har kommit för att ge mitt stöd till Tunisien"

Publicerad 18 februari 2015 Uppdaterad 02 april 2015

La Presse de Tunisie 18 februari 2015

När jag tillträdde som utrikesminister i oktober förra året visste jag att Tunisien var ett land jag tidigt ville besöka. För att visa mitt och Sveriges stöd till den väg som ert land har valt och som inspirerar en hel värld.

Jag har med stort intresse följt ert land de senaste åren. Och flera gånger konstaterat att det rymmer många modiga ungdomar, kvinnor och män som med gemensamma krafter valt demokratins väg. Som inte alltid är enkel, men alltid rätt.

Därför är det med stor glädje som jag i dag landar i Tunis och under några dagar kommer att möta regeringsföreträdare, civilsamhälle och näringsliv.

Några år efter självständigheten inledde Tunisien och Sverige på 1960-talet ett pionjärsamarbete för att bygga upp landets infrastruktur. Biståndet, som varade i nästan 20 år, skapade vänskapsband mellan våra länder. Sedan revolutionen har vi ett omfattande samarbete på drygt 5,5 miljoner euro per år för att stärka demokratin och respekten för de mänskliga rättigheterna. Vi stöder bland annat en uppskattad vidareutbildning av Tunisiens samtliga domare, cirka hälften av dem kvinnor, och insatser för att motverka korrupktion. Vi följer noga utvecklingen i landet och har regelbunden kontakt med tunisiska regeringsföreträdare och civilsamhälle. Våra bilaterala insatser kompletterar EU:s stora engagemang.

Under mitt besök i landet ser jag fram emot givande samtal kring vår gemensamma agenda:

Säkerhet i närområdet

Vi människor hör ihop, just för att vi är människor. Att möta säkerhetspolitiska hot är en gemensam uppgift. Vi ser hur osäkerheten ökat i båda våra länders närområden det senaste året: Både i Nordafrika och runt Östersjön. Dessa hot måste alltid hanteras på ett rättssäkert sätt och med respekt för demokratin och de mänskliga rättigheterna. Det kräver också solidaritet, att vi hjälps åt. Sverige står redo att fortsatt stödja Tunisien i ert viktiga arbete, bland annat genom vårt omfattande biståndssamarbete, och ser fram emot goda diskussioner om hur vi som jämnstora länder kan agera för mänskliga rättigheter, folkrätt och territoriell integritet.

Handel och ekonomisk tillväxt

Det tar tid att bygga en demokratisk kultur och rättssäkra institutioner. Konstitutionen behöver nu omsättas i praktisk handling. Ekonomiska reformer är nödvändiga för att öka konkurrenskraften och skapa nya jobb. Det tunisiska folket kräver social rättvisa och värdighet. Jag vet att många, inte minst bland er unga som modigt satte er upp mot den gamla auktoritära regimen, otåligt väntar på förbättringar i vardagen. Svenska företag sysselsätter idag cirka 5 000 tunisier. Dessa företag utgör en god grund att bygga vidare på för att utveckla handeln mellan våra länder. Arbete är i lika delar grunden för mänsklig värdighet som för ekonomisk tillväxt. För ungdomar är arbete avgörande för att kunna skaffa sig ett eget hem, välja sin egen väg och för att kunna bilda familj.

Demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet

Val är onekligen demokratis kärna. Men demokratin måste fördjupas under mellanvalsperioder. Den nya, tunisiska konstitutionen, författad under en svår period, är bevis på demokratis styrka. Politiska ledare visade mod och agerade för landets bästa. Det civila samhället, genom Kvartetten och den nationella dialogen, tog imponerande initiativ och ansvar. Det är välkommet att den nya regeringen fortsätter en tradition av bred förankring, samverkan mellan olika krafter i samhället och där unga inkluderas.

Demokratis princip vilar på respekten för de mänskliga rättigheterna. Att alla människor – oavsett kön, bakgrund och sexuell läggning – har lika rättigheter. Det handlar inte minst om yttrande-, åsikts- och religionsfrihet. Det är en ständig uppgift för alla oss regeringsföreträdare världen över, att påminna oss om och verka för.

Jag har med intresse och glädje följt de tunisiska kvinnornas roll i landets

demokratiseringsprocess. Ni har sedan lång tid haft en framstående roll i politik och samhällsliv, och några av er har prisbelönats av svenska organisationer för ert arbete. Jag tänker inte minst på kvinnornas roll i civilsamhället, i den nationella dialogen och i parlamentet. Att kvinnor är aktiva och drivande i den demokratiska utvecklingen är nödvändigt för varje lands, också Sveriges och Tunisiens, välmående.

Fred och frihet i Israel och Palestina

I höstas erkände Sverige Staten Palestina. Huvudskälet till Sveriges erkännande av Palestina är att de folkrättsliga kriterierna för ett erkännande är uppfyllda. Genom vårt beslut vill Sverige bidra till att ge ny dynamik till en avstannad fredsprocess, att underlätta en uppgörelse genom att göra parterna mindre ojämlika och att bidra till att ge de unga palestinier och israeler som är fångade mellan våld och förtvivlan, hopp om att en annan fredlig värld är möjlig. Målet är att Israel och Palestina ska kunna leva inom ömsesidigt erkända gränser, med 1967 års gränser som utgångspunkt och där eventuella markbyten endast accepteras om parterna framförhandlar det. Detta är en fråga som berör oss alla och det är vår gemensamma uppgift att stödja freden.

Ni är det land där den arabiska våren startade och som gjort imponerande landvinningar. Det är dock alltid viktigt att fortsätta framåt. Jag är här för att visa Sveriges stöd på vägen. Vi är redo att tillsammans med er möta utmaningarna så att våra två länder på bästa sätt kan fortsätta vårt samarbete.

Margot Wallström.
Sveriges utrikesminister

Debattartikel från Justitiedepartementet, Utrikesdepartementet

"Sverige tar fram en ny strategi för Syrienkrisen"

Publicerad 03 februari 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Dagens Nyheter 3 februari 2015

I dag är över 50 miljoner människor på flykt i världen. Det är den högsta siffran sedan andra världskriget. De flyr från förtryck, krig och terror.

Det finns många oroshärdar i världen, men den nuvarande situationen i Syrien och Irak framstår allt mer som vår tids värsta humanitära katastrof. Inbördeskriget och IS terrorvälde har hittills skördat minst 200.000 människors liv. I Syrien befinner sig över 10 miljoner människor på flykt, nära hälften av landets befolkning. Sju miljoner är fortfarande kvar i landet, medan över 3 miljoner har lyckats ta sig ut. De flesta av dem befinner sig i grannländerna – i Jordanien, Irak, Turkiet och Libanon.

Till Europa har cirka 6 procent eller 200.000 av människorna flyktingarna från Syrien kommit. I Sverige har cirka 60.000 personer sökt asyl.

När vi på tisdagen träffar FN:s flyktingkommissarie och chef för UNHCR Antonio Guterres så är vårt huvudbudskap att världen måste samla sig för att finna en lösning på konflikten och samtidigt hjälpa de människor som flyr från den. Det är en medmänsklig plikt. Vi lovar att Sverige kommer att fortsätta att verka på ett konstruktivt sätt i dessa avseenden genom vår utrikespolitik, vår biståndspolitik och vår migrationspolitik. Flyktingkommissariens arbete förtjänar allt stöd.

Det är bara en politisk lösning som kan få slut på konflikten. FN:s nya sändebud Staffan de Mistura har vårt starkaste stöd. Han har anlagt ett mer lokalt angreppssätt och vill söka minska våldsnivåerna och frysa konflikten i först Aleppo. Därutöver fortsätter världssamfundets ansträngningar för att stoppa stödet till terrorismen, till exempel genom att förhindra finansiering och hindra personer att resa som terroriststridande.

Samtidigt måste IS härjningar stoppas så människor inte tvingas fly. Inströmning av vapen, manskap och pengar till terrorsekten måste strypas. De som reser från andra länder, till exempel Sverige, för att strida för IS måste hindras. Det är ju konflikten och kriget som är grundproblemet och orsaken till att människor tvingas fly.

Omvärlden har ett självklart humanitärt ansvar för att hjälpa de människor som drabbas. Det är Syriens grannländer som nu främst tar det ansvaret. Sverige ger ett omfattande stöd för att mildra lidandet för människor i och utanför Syrien som drabbats av krigets helvete. Sedan konflikten började 2011 har Sverige bidragit med över 1,5 miljarder kronor. Vi är i dag även en av de största givarna både till FN:s matprogram och till FN:s flyktingorgan UNHCR.

Dessvärre tycks en politisk lösning i Syrien inte vara nära och utsikterna att återvända för dem som flytt är i dagsläget små. Hundratusentals barn i regionen växer upp i läger där de flesta inte kan gå i skola. Familjer lever under mycket pressade ekonomiska och humanitära förhållanden med små chanser till försörjning. Frustrationen och utsattheten slår hårt mot kvinnor och flickor. En generation riskerar att gå förlorad och lägga grunden för framtida problem.

Grannländerna är hårt pressade av situationen. Enbart Libanon, lika stort som Skåne, har tagit emot över en miljon flyktingar vilket skapar oro och instabilitet. Det är uppenbart att de humanitära insatserna inte räcker utan måste kopplas samman med långsiktigt stöd, även till grannländerna. Något som UNHCR ihärdigt påpekar för världssamfundets ledare. Sverige stödjer UNHCR:s vädjan och regeringen tar nu fram en ny strategi för Syrienkrisen som omfattar såväl de akuta behoven som långsiktiga insatser för att skapa bättre levnadsförhållanden och stöd till grannländernas samhällsfunktioner.

Sverige har i decennier erbjudit skydd för många som flytt undan krig och förtryck. Vi har en tradition av solidaritet, och det ska vi vara stolta över. Det fullföljer vi också nu under 2014 då 30.000 syrier sökte asyl i Sverige.

Sverige arbetar också nära med UNHCR när det gäller vidarebosättning av kvotflyktingar direkt från flyktinglägren i till exempel Jordanien och Libanon till länder i väst. Vidarebosättning ger skydd till enskilda och avlastar samtidigt de stora flyktingmottagandeländerna i närområdet. Sverige ledde, genom Migrationsverket, det arbetet under 2014, och det var mycket framgångsrikt. Över 50.000 syrier erbjöds en fristad i något av de 24 länder som deltar i initiativet.

Det var bra, men fler länder behöver ta ansvar för flyktingmottagandet. Regeringen verkar därför aktivt för att alla EU-medlemsstater ska delta i vidarebosättningsarbetet. Vi driver också på i EU för att få fler länder att ta emot flyktingar på ett humant och rättssäkert sätt. Vi välkomnar flyktingkommissarie Guterres nya förslag om att alla FN:s medlemsländer med obligatoriska avgifter ska gemensamfinansiera en del av UNHCR:s viktiga arbete.

Det finns inte en enkel lösning på den katastrofala situationen för världens flyktingar eller på den blodiga konflikten i Syrien. För att verkligen kunna göra skillnad krävs ansvarstagande inom vart och ett av våra respektive ansvarsområden. Sverige kommer att fortsätta att vara en nära och stark partner till UNHCR i dess viktiga arbete för världens flyktingar. Vårt land kommer aktivt att stå upp för de människor som utsätts för krig och förtryck, var de än befinner sig.

Margot Wallström (S), utrikesminister

Isabella Lövin (MP), bistandsminister

Morgan Johansson (S), justitie- och migrationsminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Så kan FN:s fredsbevarande verksamhet bli effektivare

Publicerad 27 januari 2015 Uppdaterad 02 april 2015

Dagens Nyheter 27 januari 2015 FN:s fredsbevarande verksamhet står inför många utmaningar. Efterfrågan på FN-insatser ökar samtidigt som de begränsade resurserna måste hushållas.

Det internationella konfliktlandskapet har ändrat karaktär under de senaste 25 åren. Mellanstatliga väpnade konflikter har till stor del ersatts av inomstatliga konflikter, ofta i länder med svaga statsinstitutioner och nedsatt förmåga att skydda sin egen befolkning. I dag lever 1,5 miljarder människor i fragila och konfliktdrabbade länder eller i länder där kriminellt våld är mycket vanligt.

Detta ställer nya krav på internationell krishantering och fredsbevarande verksamhet. Det som tidigare huvudsakligen var militära åtaganden har övergått till att bli mer komplexa, multidimensionella FN-uppdrag, där militärer, poliser och civila funktioner verkar sida vid sida.

Såväl FN som EU och andra regionala aktörer måste stärka och anpassa sina fredsbevarande instrument och förmågor för att hantera dagens utmaningar. Efter FN:s misslyckanden i Rwanda och på Balkan i mitten av 1990-talet genomförde FN en genomgripande översyn av den fredsbevarande verksamheten. Den resulterade i en rad reformer, bland annat att civila och militära komponenter integrerades i FN:s fredsoperationer. När EU ungefär samtidigt började utveckla sin krishanteringsförmåga satte man tidigt fokus på de civila verktygen, bland annat på svenskt initiativ.

FN har en central roll att spela i den internationella krishanteringen tack vare sin legitimitet och den utbredda fältnärvaron. Samtidigt har världsgovernmenten begränsade resurser att hushålla med och ständigt nya

utmaningar att hantera. Denna ekvation går inte ihop.

FN:s fredsbevarande verksamhet har återigen kommit till ett vägskäl. Dagens konflikter handlar mer om att skydda civila än att observera ett vapenstillestånd. Nya hot som organiserad brottslighet och terrorism påverkar också den fredsbevarande verksamheten. FN måste återigen vässa sina instrument. FN:s generalsekreterare beslutade därför förra året om en ny översyn av FN:s fredsoperationer. En högnivåpanel med experter har tillsatts och den väntas avlägga en rapport senare i vår.

Sverige deltar sedan 1996 i Challenges Forum, en unik internationell nätverksorganisation med representanter från sex kontinenter och 21 länder, som bidrar till att finna lösningar på utmaningar som internationella fredsoperationer ställs inför. Som värd för det internationella sekretariatet för Challenges Forum står Folke Bernadotteakademin.

Challenges Forum har, som sitt senaste bidrag, tagit fram en rapport som innehåller 24 riktade rekommendationer om hur FN:s fredsoperationer kan vidareutvecklas. Å hela partnerskapets vägnar kommer vi i dag den 27 januari att överlämna rapporten till FN:s generalsekreterare Ban Ki-moon i FN-högkvarteret i New York. Överlämnandet sker i ett strategiskt läge där rapporten kommer att kunna bidra till FN:s egen översyn av den fredsbevarande verksamheten.

Rapporten rekommenderar bland annat följande:

- Att FN måste stärka sin förmåga att identifiera och utveckla strategier för att möta nya transnationella hot, såsom terrorism och organiserad brottslighet.

- Att FN:s fredsoperationer bör tillämpa ny teknologi för att stärka sin förmåga att inhämta underrättelseinformation och medlemsstaterna ställa erforderliga resurser till FN:s förfogande för att kunna göra det.

- Att samarbetet mellan FN och regionala organisationer engagerade i fredsoperationer måste stärkas och effektiviseras.

- Att integrerade riktlinjer för att genomföra strategier i fredsoperationer bör tas fram, i till exempel jämställdhetsfrågor.

Sverige vill bidra aktivt till att stärka FN:s förmåga att hantera internationella konflikter på olika sätt. Därför stärker Sverige nu sitt engagemang i FN, inom såväl fred och säkerhet som inom hållbarhet, jämlikhet och jämställdhet. Vi

gör det genom att driva viktiga normativa frågor och genom att lämna konkreta bidrag till FN:s verksamhet.

Vi gör det genom att bidra med svensk trupp, poliser och civil personal till internationella fredsoperationer. Det senaste exemplet är att Sverige nu håller på att utstationera svenska militärer i FN:s fredsbevarande operation Minusma i Mali.

Vi gör det genom att driva frågan om att förhindra sexuellt våld i konflikt. Det har förekommit under århundranden, men fram till nyligen har frågan och dess offer tystats ned. Det är först nu när man systematiskt börjat samla information och data kring sexuellt våld, som man insett den enorma vidden av dessa förbrytelser – företrädesvis riktade mot kvinnor och flickor.

Vi gör det genom att aktivt verka för att stärka kvinnors aktiva engagemang och deltagande i frågor rörande fred och säkerhet. En hållbar fred kan endast uppnås om all kompetens tillvaratas. Kvinnor måste involveras såväl runt förhandlingsbordet som i återuppbyggnaden av landet efter avslutad konflikt.

Sveriges olika bidrag till FN:s fredsbevarande verksamhet, liksom Sveriges kandidatur till FN:s säkerhetsråd 2017–2018, är centrala uttryck för Sveriges stärkta FN-engagemang. Sverige vill ta ansvar och aktivt medverka till att FN står bättre rustat att hantera dagens globala utmaningar.

***

Margot Wallström, utrikesminister

Sven-Eric Söder, generaldirektör, Folke -
Bernadotteakademin

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Sociala dimensionen i EU måste stärkas

Publicerad 31 december 2014 Uppdaterad 02 april 2015

Expressen, Hufvudstadsbladet 31 december 2014 I morgon är det 20 år sedan Sverige och Finland samtidigt tog steget in i EU. Trots de utmaningar vi har sett med den ekonomiska krisen var det ett klokt beslut och de praktiska fördelar som medlemskapet innebar är välbekanta. I dag kan svenskar och finländare bo, resa, studera, arbeta och pensionera sig var de vill i EU. Den gemensamma marknaden skapar arbetstillfällen och ger oss ett ökat utbud av varor till bättre priser och ska ytterligare utvidgas med en digital inre marknad.

I början av ett nytt år, och mot bakgrund av ett osäkert världsläge, vill vi i framhålla vad EU:s utveckling har inneburit för välståndet och tryggheten i östra Europa. Sedan vi blev medlemmar har EU utvidgats ytterligare med 13 länder i Öst- och Centraleuropa. Våra länder spelade en nyckelroll i det arbetet, inte minst för att stödja de baltiska ländernas väg mot medlemskap.

EU:s utvidgning har visat sig vara den viktigaste vägen mot fred, hållbar tillväxt och välstånd i Europa – något som har belönats med Nobels fredspris. EU har blivit världens största integrerade ekonomi med över 500 miljoner invånare. I dag har EU:s ekonomi gått om USA:s och står nästan för en tredjedel av världshandeln. En utveckling som förpliktar.

EU bör fortsätta på den inslagna vägen och vi ser flera områden där Sverige och Finland kommer att agera gemensamt och fortsätta att vara pådrivande.

Utvidgningen: Turkiet och länderna på Västra Balkan, som för knappt 20 år

sedan befann sig i krig, har valt vägen mot modernisering och medlemskap. Den vägen måste gå via reformer och rättvisa villkor, lika för alla. Vi kommer verka för att EU står fast vid sina åtaganden gentemot dessa länder.

Grannskapet: Vi kommer aktivt medverka i EU:s gemensamma arbete för att bidra till en diplomatisk lösning på konflikten i Ukraina. EU ska tydligt stå upp för alla grannländers rätt att fatta suveräna beslut och välja sin egen framtid, inklusive genom konkret stöd och motåtgärder när denna rätt sätts i fråga. Vi vill se stabila och välmående grannländer utan konflikter med andra grannar.

Vidare måste EU bli bättre rustat att möta utmaningarna i länderna till öster och söder om unionen. Tunisien, som har lyckats befästa sin demokratiutveckling i en utmanande omgivning, är ett exempel på ett land som förtjänar EU:s fulla stöd.

Krishantering: Våra länder tog initiativet till EU:s civila krishantering och är ledande bidragsgivare till EU:s civila insatser. Vi har varit engagerade i alla EU:s militära och civila insatser, eftersom vi ser EU som en avgörande aktör för fred och säkerhet. Den förmågan ska vi fortsätta att utveckla.

Handel: Ett handelsavtal med USA utgör en ny möjlighet för EU att skapa hållbar tillväxt och fler jobb – men avtalet måste även bli en förebild för andra när det gäller handel, produktsäkerhet, miljöskydd och arbetstagarnas rättigheter med transparenta regler för investeringar som respekterar varje lands egna målsättningar. Det ska bygga på demokratiska och politiska beslut.

EU står även inför allvarliga utmaningar. Att avreglera och skapa gemensamma marknader har prioriterats framför byggandet av ett socialt Europa med gränsöverskridande demokrati. I dag är nästan 25 miljoner arbetslösa i EU. Medborgarnas rättigheter på arbetsmarknaden är under starkt tryck.

Därför måste EU:s sociala dimension, liksom unionens demokratiska legitimitet, stärkas. EU ska fokusera på frågor där unionen har ett mervärde och konkret betydelse för den enskilde medborgaren. Genom det stärks EU:s legitimitet, liksom förutsättningarna att möta populism och främlingsfientlighet.

De första 20 åren är redan historia. Världsläget är allvarligt och vår ambition gemensam: I en värld där ekonomiska och politiska maktbalanser förskjuts

ska EU utvecklas som en global aktör för fred, säkerhet, hållbarhet och jämlikhet.

Margot Wallström, utrikesminister, Sverige

Erkki Tuomioja, utrikesminister, Finland

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Wallström: Alla kärnvapen måste avskaffas

Publicerad 08 december 2014 Uppdaterad 02 april 2015

Svenska Dagbladet Brännpunkt 8 december 2014 I dag inleds i Wien den tredje internationella konferensen om kärnvapnens humanitära konsekvenser. Från Sveriges sida deltar en stor delegation från regeringskansliet och riksdagen.

- I en orolig tid är det oerhört viktigt att agera kraftigt för nedrustning.
- Regeringen stärker nu nedrustningsarbetet brett.
- Vår linje är tydlig: Alla kärnvapen måste avskaffas.

En kärnvapenexplosion skulle ha fruktansvärda humanitära konsekvenser. Nästa år är det 70 år sedan ett enda kärnvapen dödade 90 000 människor i Hiroshima och jämnade staden med marken. Det får mänskligheten aldrig glömma. De 2000 provsprängningar som ägt rum i världen har förgiftat mark och vatten för lång tid framöver.

Förra veckan besökte en av överlevarna från Hiroshima, Setsuko Thurlow, riksdagen. Hon vittnade om kärnvapnens fasor. Och beskrev spåren hon och tiotusentals andra – i generationer – tvingas leva med. Hon har gjort det till sin livsuppgift att sprida ordet: Det får aldrig upprepas.

Därför är det välkommet att fler än 150 länder nu har ställt sig bakom det internationella initiativ som särskilt fokuserar på kärnvapnens humanitära konsekvenser.

Ett av mina första beslut som utrikesminister var att också Sverige skulle gå med i initiativet. Orsaken var enkel: Kärnvapen får aldrig mer användas. Regeringen Reinfeldt satte Sverige på åskådarplats och ville inte delta i detta

konkreta arbete mot kärnvapen. För mig var det en märklig linje. Vi måste arbeta intensivt, också i nya fora, för detta. Det tar jag och Sveriges regering på största allvar.

Icke-spridningsavtalet mot kärnvapen är hörnstenen i arbetet mot kärnvapen för att förhindra spridning och få till stånd nedrustning. Nästa års översynskonferens blir viktig och måste hantera de utmaningar vi står inför. Fler än 16 000 kärnvapen återstår att nedrusta och det är särskilt oroväckande att stater moderniserar sina kärnvapen.

Det är hög tid att följa president Obamas uppmaning i Prag och Berlin och minska kärnvapens roll i försvarsdoktriner och förhandla ordentliga neddragningar i kärnvapenarsenalerna. Jag uppmanar Ryssland att tillsammans med USA gå vidare med detta. Vi är särskilt oroad över att taktiska så kallade slagfältskärnvapen finns i vårt närområde och uppmanar alla stater med sådana styrkor att dra tillbaka och avskaffa dessa. Det fullständiga provstoppsavtalet måste också tillåtas träda ikraft.

Det är också viktigt att Nordkorea avvecklar sitt kärnvapenprogram, och att en fredlig lösning på den kärntekniska frågan nås med Iran. Indien, Israel och Pakistan som ännu inte tillträtt icke-spridningsavtalet uppmanas att ansluta sig till avtalet som icke-kärnvapenstater, och fram till dess leva upp till avtalets principer.

Arbetet för nedrustning och icke-spridning också av andra vapen genomsyrar utrikespolitiken. Användningen av kemiska vapen slog urskiljningslöst mot civila i Syrien under förra året och har dessvärre fortsatt i år genom ett antal klorgasattacker. Dessa måste få ett stopp. Det är även viktigt att säkra biologiska ämnen så att de inte kan användas som vapen. Små och lätta vapen hotar och skadar människor dagligen. FN:s vapenfördrag ATT kan bidra till att kontrollera den illegala handeln. På en rad områden höjer nu regeringen den svenska profilen för nedrustning.

I den tid vi lever i måste det särskilt understrykas att det vore fruktansvärt om beslut om liv och död delegeras till maskiner. Fortsatta diskussioner om autonoma vapensystem är därför nödvändiga. Detta bör ske inom ramen för den internationella konvention som förbjuder eller reglerar konventionella vapen med allvarliga humanitära konsekvenser.

Setsuko Thurlow berättade om sina och andra Hiroshimaöverlevares stora oro: Hur bomben än idag – nästan 70 år senare – påverkar hennes barn och

barnbarn, framtida barnbarnsbarn och deras barn. Det är mänsklighetens uppgift att se till att världen gör sig av med dessa helvetesvapen.

Margot Wallström, utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Mer öppenhet i stödet till FN

Publicerad 27 november 2014 Uppdaterad 02 april 2015

Brännpunkt Svenska Dagbladet 27 november 2014
Sveriges stöd till internationella organisationer är ett av våra viktigaste redskap för att bekämpa fattigdom och krig, och främja en hållbar utveckling. För att möta de utmaningar världen står inför krävs att vi hjälps åt. Vi ser i dag hur väpnade konflikter slår sönder länder, splittrar regioner och driver familjer på flykt. Aldrig förr har flyktingströmmarna varit så stora. Samtidigt varnar världens forskare för skenande utsläpp av växthusgaser som kan orsaka humanitära katastrofer om utsläppen inte snabbt minskar. Ebolavirusets härjningar och de senaste årens globala epidemier blottlägger vår sårbarhet.

Vi har möjlighet att vända utvecklingen, vi har kunskapen och många av redskapen, det gäller nu att världssamfundet tar ansvar. Därför ska vi arbeta för kraftfullare resultat och förbättrad hantering av stödet till multilaterala organisationer som FN:s utvecklingsorgan, humanitära organ, klimat- och miljöfonder samt globala hälsofonder.

Nästa år är avgörande då nya globala utvecklingsmål ska beslutas av världssamfundet liksom ett nytt klimatavtal. Eftersom Sverige är bland de allra största givarna till FN och utvecklingsbankerna har vi här en stark röst och möjlighet att påverka viktiga beslut om fattigdomsbekämpning, klimatfrågor och normer om jämställdhet och mänskliga rättigheter.

I den granskning av stödet till dessa organisationer som Riksrevisionen presenterar i dag, efterlyser man en tydligare redovisning från

Utrikesdepartementet och regeringen. Vi tycker att det är bra. I allt väsentligt så stämmer det med den analys som vi i den nya regeringen gjort. Den förra regeringen hade ett högt tonläge om resultat inom biståndet, men lyckades inte skapa en tillräcklig öppenhet och struktur på UD:s verksamhet. Under regeringen Reinfeldts sista år inledde dåvarande biståndsminister Hillevi Engström en översyn för att komma till rätta med bristerna. Det var ett bra initiativ som vi kommer att fortsätta att utveckla, och några av Riksrevisionens rekommendationer är på väg att genomföras.

Sveriges stöd till multilaterala organisationer som går via UD uppgår till cirka 10 miljarder kronor. Vi är den fjärde största bilaterala biståndsgivaren till humanitära insatser i krig och katastrofer, varav många ligger utanför mediernas sökljus. Detta stöd är vi stolta över. Just för att Sverige är en av de största givarna har vi också självklart ett ansvar för att stödet ska kunna granskas och förbättras. Vi kommer nu att vidta en rad åtgärder:

- Beslut ska dokumenteras på ett tydligt och informativt sätt. Den pågående nära dialog som förs mellan UD och organisationerna om våra krav på resultat och uppföljning ska redogöras bättre.
- Redovisningen till riksdagen ska bli mer öppen, ledamöterna ska informeras om nivåerna på kärnstöd till olika organisationer, motiveringen bakom dessa beslut och vilka långsiktiga resultat vi förväntar oss att uppnå genom att stödja det multilaterala systemet.
- Pågående och avslutat stöd ska i möjligaste mån läggas ut på [Openaid.se](https://openaid.se), en satsning från Sida för att öka öppenheten och möjligheten att granska biståndet.

Sverige har en lång tradition av att vara en stark och respekterad röst internationellt. En hållning som det finns stark uppslutning kring över partigränserna. Vårt arbete och stöd har haft stort genomslag på flera områden. Som exempel kan nämnas kärnstödet till FN:s flyktingorgan UNHCR. Det har lett till att miljontals människor, som tvingats fly sina hem, har fått skydd och hjälp att överleva dagen. Genom vår medverkan i den globala vaccinationsalliansen Gavi bidrar vi till att minska barnadödligheten i världen. Vårt riktade stöd till klimatanpassning har gett tydliga resultat i ett stort antal av de allra fattigaste länderna. Och vi har varit drivande för att ett jämställdhetsperspektiv ska prägla Världsbankens arbete gentemot utvecklingsländerna.

De utmaningar som världen i dag står inför kräver starkare internationella institutioner liksom ett reformerat FN. Som en varm vän av FN har vi också ett ansvar att framföra konstruktiv kritik. Regeringen kommer att utnyttja

Sveriges inflytande för att driva reformarbetet framåt för ett bättre rustat FN som kan hantera kriser, värna mänskliga rättigheter och främja en hållbar utveckling.

Isabella Lövin, biståndsminister

Margot Wallström, utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Sveriges engagemang för Ukraina fördjupas

Publicerad 26 november 2014 Uppdaterad 02 april 2015

Aftonbladet Debatt 26 november 2014

I dag gör jag mitt första besök i Ukraina som utrikesminister. I dag ratificerar också riksdagen det unikt omfattande associeringsavtalet mellan Ukraina och EU. Dessa två händelser skickar ett tydligt budskap: Sveriges engagemang för Ukraina består och fördjupas.

Regeringens ställningstaganden om Ukraina vilar på en stabil grund i riksdagen och i den svenska opinionen. Sverige har alltid stått upp för ett öppet Europa. Vi värnar EU-fördragets artikel 49 om möjligheterna att bli medlem i EU. Vi har sedan vårt eget EU-inträde varit drivande i EU:s utvidgningspolitik och i arbetet med att integrera oss med länder i Östeuropa. Ukraina är här ett viktigt land.

Regeringens politik följer tre parallella spår: sammanhållna åtgärder från EU mot Rysslands aggression, stöd till Ukrainas reformagenda och långsiktigt arbete för en fredlig utveckling i vår del av världen.

För den svenska regeringen är det självklart att stå fast vid stödet för Ukrainas suveränitet och territoriella integritet. I grunden finns här folkrättsliga principer. Det är det ukrainska folkets självklara rätt att få göra sina egna vägval för sitt lands framtid. Rysslands olagliga annektering av Krim och Sevastopol och den ryska militära aggressionen i östra Ukraina är ett brott mot folkrätten. Låt mig understryka allvaret i att dessa brott mot principerna för vår världsordning begås av en permanent medlem av FN:s säkerhetsråd.

Sverige stödjer de sanktioner mot Ryssland som vi har enats om inom EU. Destabiliseringen av Ukraina måste upphöra och Minskprotokollet måste respekteras. Så sent som i förra veckan bestämde EU:s medlemsländer att

utvidga listningen av personer som omfattas av EU:s reserestriktioner och frysning av tillgångar. EU-länderna enades också om att om situationen så kräver, överväga ytterligare sanktionsområden.

Resultatet i det ukrainska parlamentsvalet i oktober bekräftade viljan till reformer. Vi vill se en utveckling mot en stabil demokrati och rättsstat, en öppen ekonomi med ökat välstånd och trygghet för alla medborgare och ökad respekt för grundläggande mänskliga rättigheter. Genom att stärka de ekonomiska banden och identifiera nödvändiga reformer för ett fortsatt EU-närmande stöds Ukraina i övergången till en fungerande marknadsekonomi. Riksdagens ratificering av associationsavtalet är ett uttryck för Sveriges långsiktiga stöd och för vår vilja att fördjupa relationerna med Ukraina på alla områden.

Ett EU-närmande förutsätter breda och djupgående reformer. Det handlar om reformer för en oberoende och effektiv rättsstat och decentralisering för att föra den offentliga makten närmare medborgarna. Transparens i offentlig förvaltning, kamp mot korruption och ökad jämställdhet är grundläggande förutsättningar

Svårigheterna ska inte underskattas. År av vanstyre har lämnat djupa sår. Så har också den ryska aggressionen. Men det finns en möjlighet till en bättre framtid – om alla tar sitt ansvar. De politiska ledarna får inte upprepa misstaget från 2004 års orangea revolution, då de personliga ambitionerna tilläts skymma det nationella intresset.

Parallellt med vårt arbete genom EU tänker vi fortsätta vårt omfattande bilaterala bistånd, på över 200 miljoner kronor per år. Vi bidrar till att stärka demokratin och till konkreta projekt till stärkt skydd för mänskliga rättigheter, en stärkt rättsstat och åtgärder mot korruption. Vi stödjer reformer av offentliga institutioner och en stärkt roll för det civila samhället i reformarbetet. Vi hör till de ledande bland utländska partners när det gäller energieffektivisering som kan göra Ukraina mindre beroende av utländsk gas. Sverige bidrar humanitärt inför vintern, bland annat med 35 miljoner kronor till olika internationella aktörer för att hjälpa de människor i östra Ukraina som drabbats hårdast av konflikten.

Ukraina behöver en långsiktig strategi för landets utveckling. Och vi behöver gemensamt arbeta långsiktigt för att skapa förutsättningar för avspänning och en fredlig utveckling i vår del av världen. Det måste ske stegvis och metodiskt, genom en uppriktig dialog som utgår ifrån folkrättens principer. Ett enat EU och ett samlat agerande med våra partners utifrån vår

gemensamma värdegrund är avgörande för att uppnå gemensam säkerhet i en ny tid.

Utmaningarna för Ukraina är i dag enorma. Men vi såg den kraft och beslutsamhet som visades upp på Majdan av hundratusentals människor som för ett år sedan trotsade vinterkylan i Kiev för att protestera mot vanstyre. Det är den kraften, och den beslutsamheten, som väcker hopp om att en bättre framtid är möjlig.

Margot Wallström, utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Margot Wallström: EU är en garant för fred

Publicerad 13 november 2014 Uppdaterad 02 april 2015

Dagens Arena 13 november 2014 EU måste axla sin roll som en global aktör för fred, säkerhet och hållbarhet, skriver utrikesministern med anledning av att det var 20 år sedan Sverige blev EU-medlem.

I dag är det 20 år sedan den svenska folkomröstningen om EU. Tidigare i veckan deltog jag i en minneskväll på Kulturhuset som högtidlighöll ”Stilleståndsdagen” den 11 november 1914. Där lyssnade jag till Hédi Fried som överlevde Auschwitz. Under kvällen på Kulturhuset diskuterades även att det är 25 år sedan Berlinmuren började rivas. Jag ser ett tydligt samband mellan dessa datum och livsöden.

Författaren Per Wirtén har framhållit att det europeiska fredsprojektet inte symboliseras av en skinande frihetsgudinna. Det är inte naiv eufori utan vår mörka historia som understryker fredens och därmed EU:s nödvändighet. Att Sverige för 20 år sedan axlade sitt europeiska ansvar fullt ut var ett klokt beslut.

2014 kan vi därför använda världskrigen för att förstå det europeiska projektets mörka ursprung – och 1989 för att diskutera dess potential och framtid.

Wirtén skriver allvarligt att i Auschwitz blir du europé. När han ser hur en ny generation ungdomar besöker koncentrationsläger och synagogor blir han optimistisk. Han menar att ett europeiskt självmedvetande – rotat i historiens allvar – håller på att växa fram. Insikten att vi måste lära av historien för att undvika att den upprepar sig var även Hédi Frieds slutsats.

Det europeiska hoppet symboliseras av 1989. Berlinmuren föll aldrig, den revs av modiga människor. Den utveckling som har skett i östra Europa sedan dess motsvaras troligen bara av de västeuropeiska rekordåren efter andra världskriget. Det var en utveckling som Europa delvis ska tacka USA för.

Men demokratiseringen av EU:s nyaste medlemsstater och framstegen under det senaste kvartssekle är i synnerhet unionens eget verk. Att driva på EU:s utvidgning har också varit en svensk prioritering sedan vi blev fullvärdiga medlemmar.

Under min tid som EU-kommissionär fick jag arbeta med de politiska verktyg som behövs när nationalstaten är otillräcklig. Miljöförstörelsen följer en vind eller en flod – inte en nationsgräns. Men EU-samarbetet är också avgörande för att hantera säkerhetshot i vårt närområde. EU:s gemensamma agerande mot Ryssland i samband med krisen i Ukraina är en oerhörd styrka.

Vi som eftersträfvade ett svenskt EU-medlemskap måste våga erkänna att det finns ett avstånd mellan den europeiska dröm som många av oss hade 1994, jämfört med dagens verklighet. Det betyder inte att EU-medlemskapet var fel, utan att EU i flera avseenden måste fungera bättre.

Det har visat sig vara enklare att avreglera och skapa gemensamma marknader än att bygga ett socialt Europa med fungerande, gränsöverskridande demokrati. I dag är nästan 25 miljoner arbetslösa i EU och medborgarnas rättigheter på arbetsmarknaden är under starkt tryck. Därför måste EU:s sociala dimension, liksom unionens demokratiska legitimitet, stärkas. EU ska fokusera på frågor där unionen har ett mervärde och konkret betydelse för den enskilde medborgaren. Genom det stärks också EU:s legitimitet liksom förutsättningarna att möta politisk populism och nationalism.

20 år efter medlemskapet är mitt besked att Sverige ska vara en engagerad, konstruktiv och framåtblickande medlem av den europeiska unionen. EU måste också axla sin roll som en global aktör för fred, säkerhet och hållbarhet. I en orolig tid med konflikter såväl i vårt närområde som i Irak och Syrien, är de värden som EU vilar på en utmärkt grund för den roll som Sverige ska spela i europeisk och internationell politik.

Allt i syfte att världskrigen aldrig ska upprepas.

Margot Wallström, utrikesminister (S)

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Därför erkänner Sverige i dag Staten Palestina

Publicerad 30 oktober 2014 Uppdaterad 02 april 2015

DN Debatt 30 oktober 2014

Idag fattar regeringen beslut om att erkänna Staten Palestina. Det är ett viktigt steg som bekräftar palestiniernas rätt till självbestämmande.

Sveriges traditionellt nära band med Staten Israel kompletteras nu med en jämbördig relation också till den andra parten i den tvåstatslösning som israeler, palestinier och ett enat internationellt samfund ser som vägen till varaktig fred i Mellanöstern.

Vårt beslut kommer i ett kritiskt skede: Under det gångna året har vi sett hur fredssamtalen på nytt har gått i stå, hur nya bosättningsbeslut på ockuperad palestinsk mark försvårat en tvåstatslösning och hur våldet återvände till Gaza. Dagens erkännande är ett bidrag till en bättre framtid för en region som alltför länge präglats av frusna förhandlingar, förstörelse och frustration.

Genom vårt erkännande vill vi, för det första, ge vårt stöd till de moderata krafterna bland palestinierna: de som ska styra den komplexa palestinska statsbildningen och de som snart åter måste sätta sig vid förhandlingsbordet.

För det andra vill vi underlätta en uppgörelse genom att göra parterna i dessa förhandlingar mindre ojämlika. Målet är att Israel och Palestina ska kunna leva inom ömsesidigt erkända gränser, med 1967 års gränser som utgångspunkt och med Jerusalem som huvudstad för två stater och där eventuella markbyten endast accepteras om parterna framförhandlar det.

Och för det tredje hoppas vi kunna bidra till mer hopp och framtidstro bland de unga palestinier och israeler som annars riskerar radikaliserars i tron att det saknas alternativ till våld och status quo. Till det 6-åriga barn i Gaza som redan upplevt tre krig vill vi med vårt erkännande säga samma sak som till de

jämnåriga i Israel: Vi tror fortfarande på en fredsuppgörelse som innebär att staten Israel lever sida vid sida, i fred och säkerhet, med en demokratisk, sammanhållen och livskraftig palestinsk stat.

Regeringen anser att de folkrättsliga kriterierna för ett erkännande av Staten Palestina är uppfyllda.

Det finns ett territorium, om än med icke fastställda gränser. Samma situation gäller även för Israel. Det finns också en befolkning. Och det finns en regering med möjlighet att uppvisa inre och yttre kontroll.

Därutöver har världssamfundet bedömt att Palestina är statsdugligt, det vill säga har förmågan att åta sig de förpliktelser som åligger en stat.

Den Palestinska myndigheten har förvisso inte full kontroll över Palestina, vare sig på Västbanken eller i Gaza. I fråga om Gaza finns efter den palestinska ämbetsmänna- och enhetsregeringens inrättande, och försoningsöverenskommelsen mellan Hamas och Fatah, bättre förutsättningar att påvisa sammanhållen inre kontroll. Att inte erkänna Palestina med hänvisning till den israeliska ockupationen skulle stå i strid med den folkrättsliga principen om ”ingen rätt ur en orätt”.

Regeringens bedömning att de folkrättsliga kriterierna är uppfyllda delas av folkrättsliga experter, däribland professorerna Ove Bring, Said Mahmoudi och Pål Wrangé som nyligen skrev i ämnet här på DN-debatt (20/10).

Sverige har tidigare erkänt stater - Kroatien 1992 och Kosovo 2008 - trots att dessa saknade faktisk kontroll över delar av sitt territorium. Palestina är liksom dessa ett speciellt fall. Såväl då som nu finns det också starka politiska argument till varför ett erkännande – ett beslut som avseende Palestina redan fattats av över 130 stater - är rätt väg att gå.

EU:s medlemsstater bekräftade 2009 sin beredskap att erkänna Staten Palestina när det är lämpligt. Vi är nu beredda att gå före. Mot bakgrund av den svåra situationen i regionen och i ljuset av den folkrättsliga analysen ser regeringen ingen anledning att ytterligare dröja med ett svenskt beslut. Vi hoppas att detta kan visa vägen också för andra.

Det svenska erkännandet av Staten Palestina kommer att följas av förstärkta insatser för att stödja utvecklingen av demokrati och mänskliga rättigheter i Palestina. Erkännandet innebär även ett ökat ansvar. På samma sätt som vi ställer tydliga krav på Israel kommer vi att göra det på Palestina. Det handlar

till exempel om att bekämpa korrupktion, att respektera medborgerliga och politiska rättigheter samt att öka kvinnors inflytande. Självklart handlar det om ett tydligt avståndstagande från våld.

Det finns de som kommer hävda att dagens beslut kommer för tidigt. Jag är rädd för att det snarare är för sent. Regeringen kommer nu tillsammans med de andra EU-länderna, liksom med USA och andra regionala och internationella aktörer, arbeta för att stödja förnyade förhandlingar om en slutstatusuppgörelse. En sådan uppgörelse måste vara framförhandlad i enlighet med folkrättens principer och garantera såväl palestiniernas som israelernas legitima krav på nationellt självbestämmande och säkerhet.

Israel och Palestina lever redan i dag sida vid sida. Målet är att de ska kunna göra det i fredlig samexistens med säkra och erkända gränser. Syftet med Sveriges erkännande är att bidra till en sådan framtid.

Margot Wallström (S), utrikesminister

Debattartikel från Utrikesdepartementet

Barnkonventionen ska göras till lag

Publicerad 20 oktober 2014 Uppdaterad 02 april 2015

Svenska Dagbladet 20 oktober 2014 Barn har rätt – till liv, lek och lärande. Det handlar om alla barn. Oavsett om du heter Maria och bor i Borlänge eller Mariam och lever i Bamako i Mali.

I november är det 25 år sedan FN antog barnkonventionen. Hittills har 193 länder förbundit sig att respektera, skydda och främja barnets rättigheter. Mycket har blivit bättre sedan barnkonventionen antogs. Men utmaningarna är tyvärr fortfarande enorma.

Utvecklingen i Syrien, Irak, Palestina, Södra Sudan och Liberia är brutala påminnelser om hur barns rättigheter dagligen kränks. Minderåriga utnyttjas cyniskt som barnsoldater, barn utsätts för våld och exploatering och flickor förhindras gå i skolan, tvingas in i äktenskap och utsätts för livshotande graviditeter.

Häromdagen uppmanade Anna Hägg-Sjöquist och Pia Stavås Meier, Plan Sverige, regeringen att i utrikespolitiken och i det internationella utvecklingssamarbetet prioritera barns rättigheter (SvD Brännpunkt 11/10).

Det kommer den nya samarbetsregeringen göra med stor kraft och vilja. Sverige ska vara en ledande global kraft för barnets rättigheter och för jämställdhet. I regeringsförklaringen framhöll vi att Sveriges röst alltid ska vara klar och tydlig när människovärdet kränks och att vi kommer driva en feministisk utrikespolitik. Fattigdomsbekämpning, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter och kamp mot diskriminering kommer att prioriteras högt de kommande åren.

I detta har FN en viktig roll att spela och den nya regeringen kommer prioritera FN-samarbetet högre. Vi kommer aktivt driva dessa frågor inför den nya globala utvecklingsdagordning som FN:s medlemsländer ska förhandla fram till FN:s toppmöte i september 2015.

Vi tillhör i dag de allra största finansiärerna av FN:s arbete för global utveckling. Genom FN har Sverige bidragit till en nästan 50-procentig minskning av antalet barn som avlider före fem års ålder, från 12,6 miljoner 1990 till 6,6 miljoner 2012. Bara under förra året bidrog Unicef med att tillhandahålla vatten för 24 miljoner människor, sanitet för 7 miljoner människor och möjligheten att tvätta händerna för 13,1 miljoner människor. 3,6 miljoner barn i humanitära krissituationer fick under 2013 tillgång till undervisning. Unicef har också bidragit till att 123 länder har straffbelagt alla former av sexuellt våld mot flickor och pojkar och att fler än 7300 barn som har haft koppling till väpnade styrkor eller väpnade grupper kunnat återvända till sina familjer och samhällen.

Samtidigt kommer vi att som varma FN-vänner inte dra oss för att också kritisera FN om det behövs. Svenska skattepengar ska användas effektivt och FN behöver reformeras för att kunna möta framtidens utmaningar.

Mänskliga rättigheter - vilka inkluderar barnets rättigheter - är en hörnsten i svensk utrikespolitik. Men vi vill också vara ett föredöme för andra länder. Att leda innebär att gå före. Därför kommer vi nu att ta nästa steg och påbörja arbetet med att göra FN:s barnkonvention till svensk lag.

Att stå upp för barns rättigheter och arbeta för en mer jämlik och jämställd värld kommer känneteckna den nya regeringens arbete. Som utrikes-, bistånds- och barnministrar kommer vi att ta vår del av ansvaret för att barn ska få den självklara rätten att vara just barn.